

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TILINPÄÄTÖS 2020

SAK
KY.FI

SISÄLLYSLUETTELO

1 YLEINEN OSA	4
1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Olennaiset tapahtumat kuntayhtymän toiminnassa	4
1.1.1 Katse vahvasti tulevaisuuteen	4
1.1.2 Kuntayhtymän organisaatio	6
1.1.3 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja järjestämisluvut	12
1.1.4 Toimintaympäristön muutokset ja alueen taloudellinen kehitys	14
1.1.5 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	16
1.1.5.1 Muutokset toiminnassa	16
1.1.5.2 Muutokset taloudessa	16
1.1.6 Kuntayhtymän henkilöstö	18
1.1.7 Ympäristöasiat	18
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	20
1.2 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	24
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	29
1.3.2 Toiminnan rahoitus	31
1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset	33
1.3.4 Kokonaistulot ja -menot	35
1.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous	36
1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
1.4.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	36
1.4.3 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	36
1.4.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	36
1.4.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	37
1.5 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	40
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
2.1 Kuntayhtymän strategia ja sen toteutuminen	42
2.2 Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen	45
2.2.1 Oppimispalvelut	45
2.2.1.1 Savon ammattiopisto	46
2.2.1.2 Varkauden lukio ja aikuislinja	48
2.2.1.3 Tulokortti	50
2.2.2 Kehityspalvelut	52
2.2.2.1 Tulokortti	56

2.2.3	Yhteiset palvelut	57
2.2.3.1	Tuloskortti.....	58
2.2.4	Tilapalvelut	59
2.2.4.1	Tuloskortti.....	61
2.3	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	64
2.3.1	Käyttötalouden toteutuminen	64
2.3.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	72
2.3.3	Investointien toteutuminen.....	73
2.3.4	Rahoitusosan toteutuminen.....	76
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	78
3.1	Tuloslaskelma	78
3.2	Rahoituslaskelma.....	79
3.3	Tase.....	80
3.4	Konsernituloslaskelma	81
3.5	Konsernirahoituslaskelma.....	82
3.6	Konsernitase	83
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	84
4.1	Kuntayhtymän liitetiedot.....	84
4.2	Konsernin liitetiedot.....	108
5	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	116
5.1	Tilapalvelujen tilinpäätös.....	116
5.1.1	Tilapalvelujen tuloslaskelma ja sen toteutumisvertailu (liikelaitosmuoto)	116
5.1.2	Tilapalvelujen investointiosan toteutumisvertailu.....	119
5.1.3	Tilapalvelujen tase	120
5.1.4	Tilapalvelujen liitetiedot.....	122
5.2	Muut eriytetyt laskelmat	134
6	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	136
7	LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVAT	138

Liite 1 Hankeluettelo

Liite 2 Henkilöstökertomus

Liite 3 Kuntayhtymän riskit

Liite 4 Kuntayhtymän ja tulosalueiden tuloskorttien mittariseloste

Liite 5 Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

Liite 6 Opiskelijatilastoja

Liite 7 Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT KUNTAYHTYMÄN TOIMINNASSA

1.1.1 Katse vahvasti tulevaisuuteen

Me selvisimme vuodesta 2020 kiitettävien arvosanoin. Näin voin hyvillä mielin todeta arvioitaessa vuotta 2020 ja sen toiminnallisten sekä taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Tuloksen arvostusta lisää olosuhteet, joissa tuloksiin pääsimme. Poikkeuksellinen vuosi osoitti meidän vahvuutemme vastata muutoksiin ja löytää ratkaisuja toteuttaa tehtäväämme myös silloin, kun olosuhteet työlle eivät ole kaikkein helpoimmat.

Vuoteen 2020 lähdimme useiden muutosvuosien jälkeen ja uudistusten sekä Hermannin kouluskusta toipumisen vaiheessa. Pian saimme uusia haasteita Covid-19 eli koronapandemian myötä. Oma-aloitteinen ennakointi sekä kyky yhdessä vastata saamiimme toimintarajoihteisiin ansaitsee kiitoksen.

Keräämme tietoa toiminnastamme ja sen tuloksista monin tavoin. Keskeinen tuloksellisuuden mittari on asiakkailtamme eli opiskelijoilta saamamme palaute. Erillinen selvitys kevään 2020 aikaisesta etäopetukseen siirtymisestä sai kansallisesti korkean arvosanan. Opiskelijoiden ja työelämän antamassa palautteessa ei tapahtunut laskemista edellisestä vuodesta vaan säilytimme hyvän tason opiskelijapalautteen ollessa 4,3 ja työelämäpalautteen 4,0. Työllistyminen valmistumisen jälkeen on säilynyt hyvällä tasolla ollessa 82 %.

Olemme vetovoimainen kouluttaja. Yhteishaussa meille haki opiskelemaan 43 % Pohjois-Savon yhteishaun ikäluokasta. Jatkuvan haun kautta saimme loppuvuonna opiskelijamäärän ja sitä myöten opiskelijavuosikertymän kääntymään lähemmäksi tavoitettamme, jota emme kuitenkaan koko vuoden osalta saavuttaneet. Toimenpiteitä tilanteen partantamiseksi tulee jatkaa.

Taloudellisesti vuosi muodostui huomattavasti talousarvion tekohetkeä arvioitua paremmaksi. Yhden tuloerän vähentyessä saimme meneystä paikattua toisaalta. Kulukurin pysyessä hyvänä, valtion kattaessa koronasta johtuvat lisäkustannukset ja onnistumiset täydentävän rahoituksen hankinnassa muodostivat yhdessä tulevaisuuden rakentamisen kannalta hyvän tuloksen. Tilanteessa pystyimme tekemään myös kampusten uudistamisesta johtuvien poistojen osalta tarvittavia lisäpoistoja vuoden tilinpäätöksessä. Tämä helpottaa tulevien vuosien tilannettamme.

Tavoitteenamme on olla kestävä tulevaisuuden tekijä. Se haastaa meitä aktiiviseen tekemiseen ja rohkeuteen uudistaa toimintaamme. Olen tyytyväisyydellä havainnut laaja-alaista etenemistä kestävä kehityksen, kietotalouden ja vastuullisuuden lisääntymisessä. Yhdeksän alaa ja Varkauden lukio on jo määrittänyt niihin liittyvät palvelulupauksen opiskelijoille. Tavoite on myös sisällä tukipalveluissa koko ajan laajemmin. Kehityssuunta on oikea ja sitä jatkamme.

Vuoden 2020 aikana jatkoimme laajaa kampusten uudistamisohjelmaamme. Iisalmen kampuksella päästiin keskittymään toiminnan kehittämiseen ja Varkauden kampus otettiin käyttöön toisena Joutsenmerkin omaavana kampuksena. Toivalan kampuksen rakentuminen eteni.

Savilahdessa tapahtui suuri hyppäys osan terveystalouden ja koko liiketalouden opetuksen siirtyessä uusiin toimitiloihin. Lopun kampuksen rakentaminen on edennyt aikataulussa ja annetussa budjetissa. Rakentaminen tulee jatkumaan vuoteen 2022 saakka, mikä vaikuttaa myös talouden suunnitteluun ja vuosittaisiin voimakkaisiin tulosvaihteluihin. Niiden takaa tulee kuitenkin nähdä toiminnan tulot ja menot sekä niiden tasapainon tärkeys.

Henkilöstön kehittäminen ja työssäjaksaminen ovat tuloksellisuuden säilyttämiseksi ensiarvoisen tärkeitä. Työnantaja on panostanut käytettävissä oleviin resursseihin nähden paljon henkilöstön hyvinvointiin ja toimintaedellytyksiin monipaikkaiseksi muuttuneessa toimintaympäristössä. Tärkeää on jatkaa toimintaa avoimen, välittävän ja vuoropuhelevan työyhteisön vahvistamiseksi.

Uusi strategiamme hyväksyttiin vuoden 2019 aikana. Sen palvelulupaukset opiskelijoille, työlämälle ja henkilökunnalle ovat selkeä ohjenuora tulevaisuuden tekemiselle. Olemme kestävästi tulevaisuuden tekijöitä. Vuosittain viemme lupauksia ja niiden tavoitteita eteenpäin hyvien tulosten saavuttamiseksi. Työ alkoi edetä vuonna 2020 ja toimenpiteet tarkentuvat toiminnan edetessä.

Katsoessamme eteenpäin meidän on jatkettava uudistumista. Painopisteenä on pedagogisen osaamisen kehittäminen, toimiminen kolmessa oppimisympäristössä. Erityisesti menestyminen edelleen tiivisteissä työelämäyhteyksissä on meille tärkeää nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.

Tilinpäätöksen allekirjoitushetkellä elämme koronapandemian kolmatta kasvuvaihetta. Miten pitkittynyt tilanne tulee vaikuttamaan meihin ja koko Suomen koulutuksen järjestäjiin, kansantalouteen, liikkuvuuteen ja uusien opetusmenetelmien käyttöönottoon on yhä epäselvää. Kyse on maailmanlaajuisesta tilanteesta, johon vastaamiseksi meidän tulee tehdä oma osamme parhaan kykymme mukaan.

Haluan lausua vuodesta parhaimmat kiitokseni koko henkilökunnalle ja luottamushenkilöille. Teimme yhdessä hyvän vuoden, joka antaa vahvan pohjan katsoa eteenpäin.

Kiitollisuudella

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Heikki Helve'. The signature is fluid and cursive.

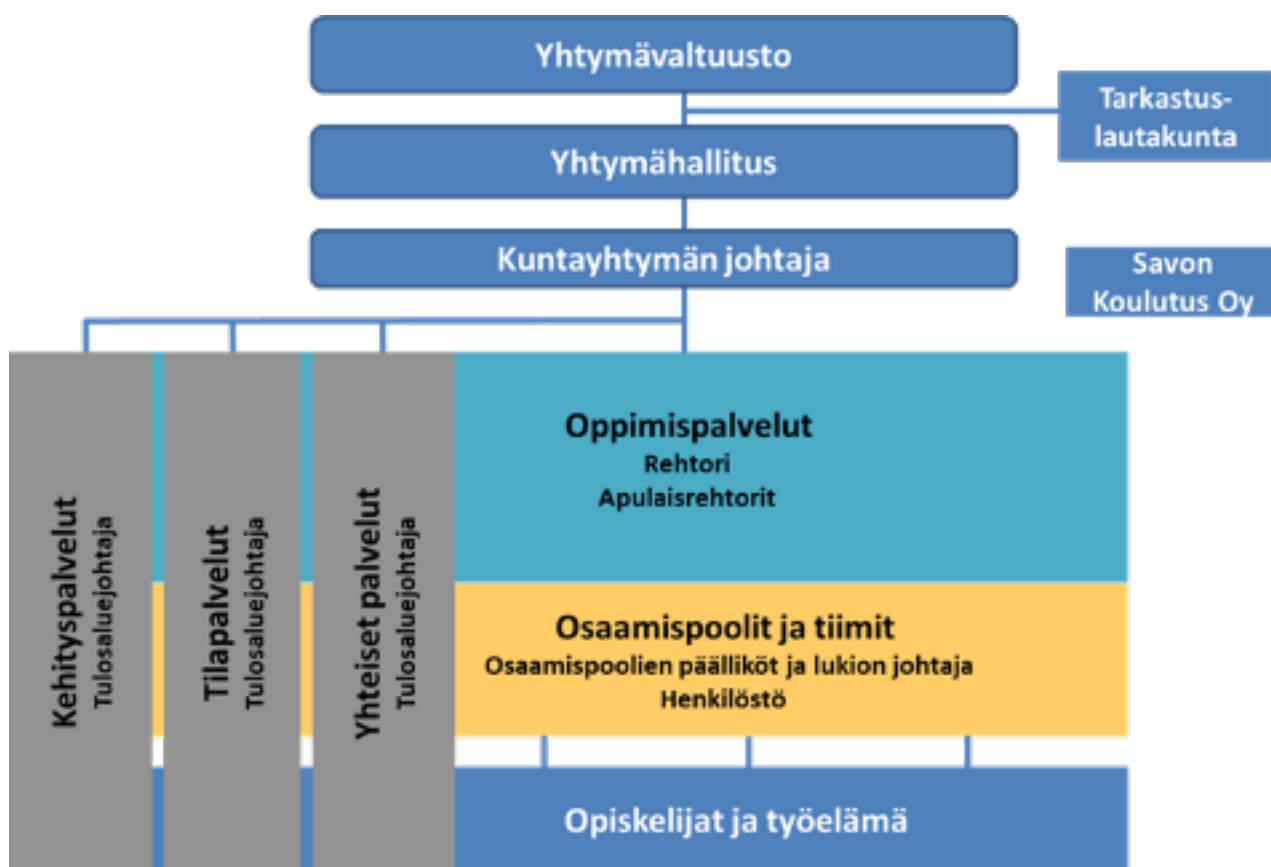
Heikki Helve
kuntayhtymän johtaja

1.1.2 Kuntayhtymän organisaatio

Savon koulutuskuntayhtymä on 16 jäsenkunnan omistama koulutusorganisaatio. Kuntayhtymän jäsenkuntia vuonna 2020 olivat Iisalmi, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus ja Vesanto.

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät kuntayhtymän perussopimuksen. Kuntalain mukaan yhtymävaltuusto hyväksyy hallinnon järjestämiseksi tarpeelliset johtosäännöt, joissa määrätään kunnan eri viranomaisista ja niiden toiminnasta, toimivallan jaosta ja tehtävistä. Perussopimuksen lisäksi kuntayhtymän toimintaa ohjasi hallintosääntö (päivitetään 1.8.2020 alkaen) sekä yhtymähallituksen erikseen antamat ohjeet (muun muassa hankintaohje ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeet).

Kuntayhtymän organisaatiokaavio

Kuva 1. Savon koulutuskuntayhtymän organisaatio.

Kuntayhtymän luottamustoimielimiä ovat yhtymävaltuusto, yhtymähallitus ja tarkastuslautakunta. Lisäksi kuntayhtymässä on opiskeluun soveltumattomuuteen ratkaisuja tekevä toimielin (SORA-toimielin).

Yhtymävaltuusto

Yhtymävaltuusto on kuntayhtymän ylin päättävä toimielin. Yhtymävaltuuston jäsenten valinnasta ja määrästä määrätään kuntayhtymän perussopimuksen 6 §:ssä. Jäsenkunnat valitsevat yhtymävaltuuston jäsenet ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Yhtymävaltuustossa on 23 jäsentä, joista Kuopiosta neljä, Varkaudesta kolme, Iisalmesta ja Siilinjärveltä kaksi ja muista jäsenkunnista yksi jäsen. Yhtymävaltuuston tehtävistä säädetään kuntalaissa sekä mitä kuntayhtymän perussopimuksessa määrätään.

Yhtymävaltuusto toimikaudella 2017 - 2021

Jäsenkunta	Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen
IISALMI	Kyyriäinen Marko		Tikkanen Birgit
	Sirola Elina		Korpihalla Riitta
KAAVI	Tirkkonen Jukka		Julkunen Kaija
KEITELE	Koskinen Saara		Laitinen Liisa
KIURUVESI	Tikkanen Emmi		Lappalainen Sari
KUOPIO	Asikainen Iris		Hakulinen Ritva
	Koskinen Allu		Savolainen Jukka
	Savolainen Tuula		Hartikainen Anna
	Voutila Samuli, 7.9.2020 saakka Vanhanen Matti, 8.9.2020 alkaen		Räsänen Kaija
LAPINLAHTI	Valta Antti	puheenjohtaja	Tikkanen Jarmo
LEPPÄVIRTA	Piiparinen Auli		Hynninen Erkki
PIELAVESI	Partanen Susan		Nuutinen Jari
RAUTALAMPI	Hintikka-Varis Sari	1. varapuheenjohtaja	Pahajoki Juho
RAUTAVAARA	Pursiainen Hannele		Roininen Riitta
SIILINJÄRVI	Mykkänen Timo		Oksman Merja
	Rautiainen Merja		Kiiski Seppo
SUONENJOKI	Kääriäinen Osmo		Lehtonen Anja
TERVO	Raatikainen Touko		Pitkänen Marika
TUUSNIEMI	Karinen Päivi		Leppänen Tomi
VARKAUS	Alanen Heikki		Kuvaja Elina
	Puumalainen Raija	2. varapuheenjohtaja	Semi Matti
	Tyrväinen Kari		Ursin Jani
VESANTO	Back-Hytönen Minna		Jäntti Eeva

Yhtymävaltuusto kokoontui 2 kertaa vuonna 2020. Pöytäkirjaan kirjattiin 32 pykälää.

Kokouksissaan (9.6.2020 ja 1.12.2020) yhtymävaltuusto muun muassa:

- hyväksyi vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsi kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollisille) vastuuvapauden tilikaudelta 1.1. - 31.12.2019.
- merkitsi katsauksen Savon Koulutus Oy:n toiminnasta tietoon saaduksi.
- hyväksyi 1.8.2020 voimaan tulleen kuntayhtymän päivitetyn hallintosäännön.
- hyväksyi periaatepäätöksen, että kuntayhtymässä laskennallisesti eriytetty taseyksikkö lakkautetaan 1.1.2021 ja, että avaavassa taseessa taseyksiköiden väliset sisäisten erien summat täsmentyvät vuoden 2020 tilinpäätöksessä kuntayhtymän yhteistä tasetta muodostettaessa.
- merkitsi sidonnaisuusilmoitukset tietoon saaduksi.

- hyväksyi vuoden 2020 talousarviomuutokset (lisätalousarvio) sekä muutettavaksi yhtymävaltuustoon nähden sitovuustasot vuodelle 2020, yhtymähallitukseen nähden tilikauden tuloksen euromääräiset sitovuustasot tulosalueittain ja yhtymähallitukseen nähden nettoinvestointien sitovuustasot tulosalueittain pöytäkirjassa mainitun mukaisesti.
- merkitsi kuntayhtymän osavuosikatsauksen 30.6.2020 tietoon saaduksi.
- merkitsi yhtymähallituksen selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomukseen tietoon saaduksi.
- hyväksyi kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion ja vuosien 2021 - 2023 taloussuunnitelman.
- hyväksyi valtuuston äänivaltalaskelman vuodelle 2021.

Yhtymähallitus

Kuntayhtymällä on perussopimuksen 10 §:n mukaisesti yhtymähallitus, johon yhtymävaltuusto valitsee toimikaudekseen yhdeksän jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin siitä on erikseen kuntalaissa ja erityislaissa säädetty sekä kuntayhtymän perussopimuksessa ja hallintosäännössä määrätty. Yhtymähallitus muun muassa vastaa kuntayhtymän hallinnosta ja taloudesta sekä yhtymävaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Yhtymähallitus valvoo kuntayhtymän etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntayhtymää ja käyttää sen puhevaltaa.

Yhtymähallitus toimikaudella 2017 - 2021

Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen
Hämäläinen Vuokko		Romo Virva
Kolehmainen Mika	puheenjohtaja	Sokka Irja
Perki-Latvaniemi Eeva-Liisa	varapuheenjohtaja	Holopainen Jouni
Pulliainen Paula		Suhonen Timo
Puranen Tiina		Lehtonen Anja
Rothström Markko		Lappalainen Sari
Savolainen Leila		Joukanen-Miettinen Johanna
Söderström Markku		Rissanen Tapani
Viljamaa Toni		Nykänen Erkki
Helve Heikki, kuntayhtymän johtaja	esittelijä	
Toriseva Tiina, hallintopalvelupäällikkö	pöytäkirjanpitäjä	

Yhtymähallitus kokoontui 9 kertaa vuonna 2020. Pöytäkirjaan kirjattiin 134 pykälää.

Kuva 2. Yhtymähallitus hyväksyi kokouksessaan 31.1.2020 Savilahden, Savon ammattiopiston kamppushanketta koskevan rakentamispäätöksen ja siihen liittyvät arkkitehtisuunnitelmat.

Kuva 3. Yhtymähallituksen jäseniä työmaakerroksella Savilahdessa 27.10.2020.

Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymässä on perussopimuksen 31 §:n mukaisesti tarkastuslautakunta, jonka tehtävistä säädetään kuntalaissa. Yhtymävaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista sekä arvioinnin järjestämistä varten viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Tarkastuslautakunta toimikaudella 2017 - 2021

Varsinainen jäsen		Henkilökohtainen varajäsen
Alanen Heikki	varapuheenjohtaja	Asikainen Iris
Häyrinen Jukka		Laurikainen Petteri
Juvonen-Nissinen Toini		Hanhela Saara
Koskinen Saara	puheenjohtaja	Tirkkonen Jukka
Sweeney Kati		Tyrväinen Kari
Hyttinen Sirpa, sisäinen tarkastaja		
Keskimäinen Raija, hallintosihteeri	pöytäkirjanpitäjä	

Tarkastuslautakunta kokoontui 14 kertaa vuonna 2020. Pöytäkirjaan kirjattiin 166 pykälää.

Opiskeluun soveltumattomuuteen ratkaisuja tekevä toimielin (SORA-toimielin)

Kuntayhtymässä toimii lain ammatillisesta koulutuksesta ja lukiolain mukainen koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Toimielimessä on koulutuksen järjestäjän, opiskelija-huollon, opettajien, työelämän ja opiskelijoiden edustus. Toimielin päättää opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, opiskelijan määräaikaisestä erottamisesta (siltä osin kuin se ei kuulu apulaisrehtorin tehtäviin ja toimivaltaan), opiskelijan asuntolasta erottamisesta (siltä osin kuin se ei kuulu apulaisrehtorin tehtäviin ja toimivaltaan) sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä.

SORA-toimielin 1.9.2018 - 31.8.2021

Jäsen	
Kettunen Rauno	koulutuksen järjestäjän edustaja
Venäläinen Tiia-Mari, 29.5.2020 saakka	opiskelijoiden edustaja
Kärki Seija	opiskelijahuollon edustaja
Kammonen Tiina	opettajien edustaja, puheenjohtaja
Venetvaara Annikki	työelämän edustaja
Hiltunen Minna	pöytäkirjanpitäjä

SORA-toimielin ei kokoontunut yhtään kertaa vuonna 2020.

Kuntayhtymän tilivelvolliset vuonna 2020

Toimielinten jäsenet

- Yhtymähallitus
- Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymän johto

- Kuntayhtymän johtaja Heikki Helve ja varahenkilönä Timo Lampinen

Oppimispalvelut

- Rehtori Birgitta Kankaanpää, osaltaan 31.7.2020 saakka
- Rehtori Rauno Kettunen, osaltaan 31.7.2020 saakka, koko oppimispalvelujen osalta 1.8.2020 alkaen

Kehityspalvelut

- Tulosaluejohtaja Pirjo Malinen, osaltaan 28.11.2020 saakka
- Va. tulosaluejohtaja Timo Lampinen, osaltaan 29.11.2020 alkaen

Yhteiset palvelut

- Tulosaluejohtaja Timo Lampinen

Tilapalvelut

- Tulosaluejohtaja Ari Orsjoki

Tulosalueet ja osaamispoolit

Savon koulutuskuntayhtymä on jaettu seuraaviin tulosalueisiin:

- Oppimispalvelut
- Kehityspalvelut
- Tilapalvelut
- Yhteiset palvelut

Oppimispalvelujen ja yhteisten palvelujen tulosalueet muodostuvat osaamispooleista.

Kuntayhtymä on osakkaana perustamassaan ja omistamassaan Savon Koulutus Oy:ssä, mikä hoitaa kuntayhtymän koulutustehtävää ensisijaisesti kilpailuilla markkinoilla.

1.1.3 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja järjestämisluvat

Savon koulutuskuntayhtymän toimintaa ohjaavia lakeja ovat perusopetuslaki (628/1998), lukiolaki (714/2018), laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017), laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998), laki taiteen perusopetuksesta (633/1998), laki valtion ja yksityisen järjestämisen koulutuksen hallinnosta (634/1998), laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009) ja laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012) sekä lisäksi edellä mainittuihin lakeihin tehdyt muutokset ja lisäykset niiden säätämisen jälkeen.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 133 §:n perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö on muuttanut hakemuksetta 31.12.2017 asti voimassa olevat ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain (630/1998) ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) nojalla myönnettyt järjestämisluvat 1.1.2018 alkaen em. lain (531/2017) 22 - 27 §:ien mukaisiksi ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluviksi. Järjestämislupa sisältää 1.1.2018 voimaan tulleen opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta antaman asetuksen mukaiset tutkinnot. Tutkintorakenteesta 31.12.2017 poistuneita tutkintoja korvaavat tutkinnot sisältyvät pääsääntöisesti lupaan. Niiden tutkintojen osalta, joiden nimi muuttuu, lupaan on kirjattu 1.1.2018 voimassa olevan tutkinnon nimi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt kuntayhtymälle oikeuden järjestää järjestämisluvan mukaisia tutkintoja ja koulutusta myös työvoimakoulutuksena. Samoin koulutuksen järjestäjällä on oikeus järjestää ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 30 §:ssä tarkoitetun koulutuksen hankinnan kautta oppisopimuskoulutuksena (laajennettu oppisopimuskoulutus) kaikkia em. lain 6 §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja sekä em. lain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ammatillista osaamista syventävää ja täydentävää koulutusta. Koulutuksen järjestäjällä on oikeus järjestää järjestämisluvan kohdassa 1 mainittuja tutkinto- ja valmentavaa koulutusta vankilaopetuksena yhteistyössä muiden vankilaopetusta järjestävien ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa.

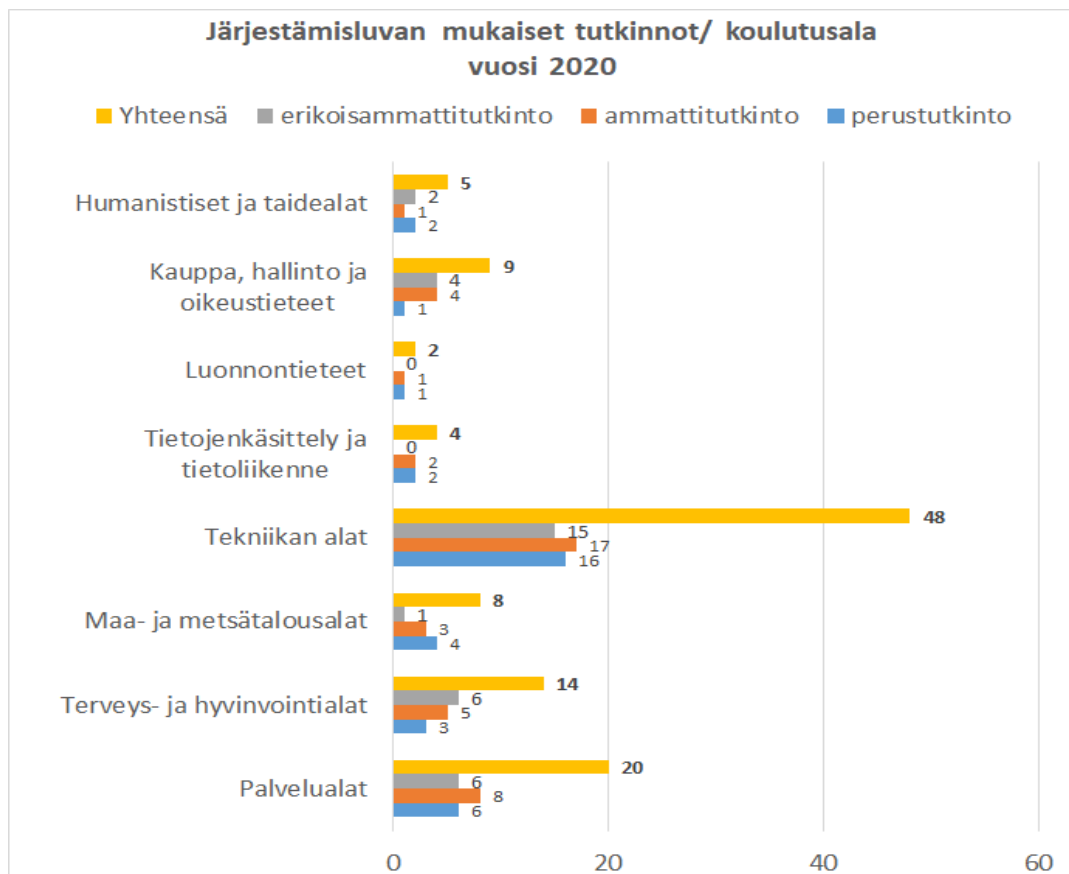
Kuntayhtymällä on oikeus järjestää ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (VALMA-koulutus) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta (TELMA-koulutus). Kuntayhtymän tulee toimia yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa, joiden tehtävänä on vaativan erityisen tuen järjestäminen. Kuntayhtymän velvollisuutena on järjestää järjestämisluvan mukaisia tutkintoja ja valmentavaa koulutusta vaatimaan erityiseen tukeen oikeutetuille opiskelijoille. Kuntayhtymän tehtäviin kuuluu myös urheilijoiden ammatillisen koulutuksen järjestäminen.

Kuntayhtymällä on oikeus toimia kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain (273/2007) ja kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun valtioneuvoston asetuksen (640/2007) mukaisena kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyskoulutusta antavana koulutuskeskuksena. Kuntayhtymä saa em. ammattipätevyyslain 10 §:n nojalla antaa myös jatkokoulutusta, jos koulutuksen järjestäjällä on voimassa oleva Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) hyväksymä jatkokoulutuksessa käytettävä koulutusohjelma. Em. tutkintoja ja koulutusta on oikeus järjestää myös työvoimakoulutuksena.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ylläpitää sähköistä opetushallinnon ohjaus- ja säätelypalvelua (OIVA), josta löytyvät kaikki ajantasaiset ammatillisen koulutuksen järjestämisluvat. Palvelu sisältää hakemusten laatimisen ja päätöksenteon lisäksi väestö-, koulutus- ja lupatietoja ja erilaisia tilastoja. Ammatillisen koulutuksen järjestäjät ja koulutuksen järjestämisluvat löytyvät suoraan oheisen linkin kautta: <https://oiva.minedu.fi/jarjestajat>.

Järjestämisluvassa on määritelty opetus- ja tutkintokieleksi suomi, toiminta-alueeksi Pohjois-Savon maakunta ja Pieksämäki. Lisäksi tutkintoja ja koulutusta saa järjestää Ahvenanmaan maakuntaan lukuun ottamatta myös muualla Suomessa. Opiskelijavuosien vähimmäismääräksi on määritelty 5755 opiskelijavuotta. Vaativan erityisen tuen mukaista koulutusta saadaan järjestää enintään 40 opiskelijavuotta (OKM/37/531/2019 päätös, voimassa 1.1.2020 lukien).

Savon koulutuskuntayhtymällä on vuoden 2020 lopussa järjestämislupa 110 tutkintoon: 35 perustutkintoon, 41 ammattitutkintoon ja 34 erikoisammattitutkintoon (kaavio 1). Kuntayhtymällä on lukiokoulutuksen järjestämislupa (dnro 45/530/2008) lukiokoulutuksen järjestämiseen Varkauden kaupungissa.

Kaavio 1. Järjestämisluvan mukaiset tutkinnot / koulutusala vuosi 2020 (pt, at, eat, yhteensä).

Kuntayhtymä on saanut järjestämisluvan 1.1.2020 alkaen seuraaviin tutkintoihin / osaamisaloihin: energia-alan ammattitutkinto ja energia-alan erikoisammattitutkinto, voimalaitostekniikan osaamisala. Uudet opiskelijat ovat aloittaneet opintonsa näissä tutkinnoissa alkuvuodesta 2020. Kasvatus- ja ohjausalan perustutkintoon (varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisala / lastenohjaaja ja nuoriso- ja yhteisöohjauksen osaamisala / nuoriso- ja yhteisöohjaaja) haettuun järjestämislupaan saimme OKM:ltä kielteisen päätöksen (OKM päätös 23.6.2020, VN/2250/220). Järjestämislupaa haetaan uudelleen vuonna 2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tarkistanut ammatillisen koulutuksen järjestäjien opiskelijavuosien vähimmäismäärät ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvissa loppuvuodesta 2020. OKM:n 16.12.2020 päivätyn suoritepäätöksen (VN/22726/2020, VN/22726/2020-OKM-146) mukaisesti Savon koulutuskuntayhtymän tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä vuodelle 2021 on 5800.

OKM:n päätös: ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan muutos (VN/4296/2020, VN/4296/2020-OKM-6, 2.11.2020) pitää sisällään seuraavat kohdat:

- Maarakennus-, kivi- ja kaivosalan työelämätoimikunta puolsi maarakennusalan ammattitutkinnon järjestämisluvan myöntämistä kuntayhtymälle (OKM kirje 23.4.2020 ja työelämätoimikunnan lausunto 27.3.2020). Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää maarakennusalan ammattitutkinnon järjestämisluvan.
- Tieto- ja viestintätekniikan ammattitutkinto on yhdistetty tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkinnon kanssa uudeksi tutkinnoksi, jonka nimi on tieto- ja viestintätekniikan ammattitutkinto.
- Tieto- ja viestintätekniikan erikoisammattitutkinto on yhdistetty tieto- ja tietoliikennetekniikan erikoisammattitutkinnon kanssa uudeksi tutkinnoksi, jonka nimi on tieto- ja viestintätekniikan erikoisammattitutkinto.
- Koulutuksen järjestäjän opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 5625 opiskelijavuotta.

Edellä mainitut muutokset järjestämisluvassa tulevat voimaan 1.1.2021.

1.1.4 Toimintaympäristön muutokset ja alueen taloudellinen kehitys

Vuoden 2020 merkittävin muutos toimintaympäristössä oli ennalta arvaamattoman maailmanlaajuisen Koronapandemian puhkeaminen vuoden alkupuolella. Pandemia on vaikuttanut merkittävästi kuntayhtymän toimintaan. Oppilaitos siirtyi keväällä 2020 etäopetukseen, osa henkilöstöstä on tehnyt etätöitä ja työmatkustaminen sekä vierailut ovat käytännössä keskeytyneet. Korona-pandemialla on ollut vaikutuksia opiskelijoihin, henkilöstöön ja alueen yrityksiin. Vaikutukset ovat olleet sekä kielteisiä että myönteisiä. Kielteisiä vaikutuksia ovat olleet esimerkiksi työelämässä oppimisen vaikeutuminen joillakin aloilla yritysten sulkemisen seurauksena sekä henkilöstön ja opiskelijoiden jaksaminen. Koronan takia osa yrityskoulutuksista peruuntui tai siirtyi vuonna 2020. Myönteistä on ollut erityisesti digitaitojen nopea kehittyminen sekä opiskelijoiden että henkilöstön keskuudessa.

Kuopion alueen kauppakamari on toteuttanut 2.2.2021 koronakyselyn (palautte Covid-pandemian vaikutuksista) Pohjois-Savon yrityksille, ja kyselyyn vastasi 130 kauppakamarin jäsenyritystä Pohjois-Savosta. Kyselyn tulosten pohjalta voidaan todeta, että yritysten usko tulevaan on vahvistunut sitten viime vuoden.

Noin 40 %:lla pohjoissavolaisista vastaajista liikevaihto on pysynyt ennallaan ja reilu kolmannes yrityksistä uskoo liikevaihdon pysyvän samana seuraavan kahden kuukauden aikana (versus 05/2020 vain 10 % yrityksistä uskoi liikevaihdon pysyvyyteen). Kyselyyn vastaajista yli 60 % näkee, että henkilöstön määrä kahden seuraavan kuukauden aikana pysyy samana tai jopa kasvaa. Kyselyn yhteydessä nousi esiin yritysten toive kansainväliset kriteerit täyttävästä monikielisestä rokotustodistuksesta, joka helpottaa kansainvälistä kaupankäyntiä ja mahdollistaa yritysten työntekijöiden turvallisen matkustamisen ulkomaille heti kun se on mahdollista. (Pohjois-Savon yritysten koronakysely: Yritysten usko tulevaan on vahvistunut - Kuopion alueen kauppakamari (kuopiochamber.fi)) Tällä on vaikutusta välillisesti tai välittömästi siihen, minkä verran yritykset ottavat opiskelijoita työelämässä oppimaan (koulutus- ja oppisopimusjaksot) ja yritykset kouluttavat henkilöstöään.

Pohjois-Savossa oli joulukuun 2020 lopussa 15119 työtöntä työnhakijaa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Pohjois-Savossa on 13,7 %, mikä on 3 %-yksikköä viime vuotta korkeampi. Koko maan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on 13,6 %. Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli joulukuun lopussa 1 900, mikä on 14 % enemmän kuin vuosi sitten. Pitkäaikaistyöttömiä oli hiukan vajaa 4 500. Työttömyys lisääntyi kaikilla Pohjois-Savon seuduilla, eniten Varkauden seudulla (+40 %). Matalin työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on Sisä-Savon seudulla (11,6 %) ja vastaavasti korkein Varkauden seuduilla (16,9 %). (Pohjois-Savon työllisyyskatsaus, joulukuu 2020 | foresavo - Pohjois-Savo ennakoi). Joulukuussa 2020 uusia avoimia työpaikkoja oli 2 230, mikä on likipitään sama määrä kuin viime vuoden joulukuussa. Uusia avoimia työpaikkoja oli vuoden 2020 aikana noin 33 800. Tämä on 5100 työpaikkaa edellistä vuotta vähemmän. (POHJOIS-SAVO Työllisyyskatsaus Joulukuu 2020 (tem-työllisyyskatsaus.fi))

Oppivelvollisuuslaki on hyväksytty 30.12.2020. Lain mukaan oppivelvollisuus laajenee ja toisen asteen opinnoista tulee maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Laajennettu oppivelvollisuus astuu voimaan vuonna 2021, mutta hakeutumiselvoitetta koskevat säännökset tulevat voimaan jo 1.1.2021 (lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, jotka keväällä ovat perusopetuksen 9. luokalla, pääosin vuonna 2005 syntyneet). Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto). Oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle edellyttää sen varmistamista, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on toisen asteen opinnoissa tarvittavat tiedot, taidot ja osaaminen. (Oppivelvollisuuden laajentaminen - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö (minedu.fi))

Vuonna 2020 Väkiluku laski kaikissa Pohjois-Savon kunnissa lukuun ottamatta Kuopiota. Negatiivinen väestökehitys ja väestön ikääntyminen on huomioitu Kuntayhtymän tulevaisuutta luotaavassa ennakoitikatsoissa, mutta opintoalojen ja opiskelijamäärien uudelleen kohdennukset ovat olleet toistaiseksi maltillisia kuntayhtymässä.

Hallitusohjelma (2019) suosittelee, että Suomeen tulisi rekrytoida osajia aktiivisesti ulkomailta, sillä Suomi tarvitsee eri aloille maassa tilapäisesti työskenteleviä ja maahan pysyvästi asettuvaa työvoimaa, joka tukee uutta liiketoimintaa, vahvistaa yritysten kilpailukykyä ja täydentää osaamiskapeikkoja sekä luo uusia työpaikkoja.

Kuopion alueella on käynnissä useita maahanmuuttajiin liittyviä hankkeita, joista esimerkkinä Savon koulutuskuntayhtymän koordinoima hanke Ammattiosaajat maailmalta AMOS.

1.1.5 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

1.1.5.1 Muutokset toiminnassa

Vuosi 2020 oli kokonaisuudessaan yhteisön voimannäytön vuosi. Lähdimme vuoteen toipumisen Hermannissa kouluumme kohdistuneesta iskusta ollessa kesken. Maaliskuussa jouduimme käynnistämään poikkeustoimet koronapandemian johdosta ja ne jatkuivat koko vuoden. Yhteisönä haimme ratkaisuja vastata tilanteeseen, joka oli kaikille uusi. Nyt arvioituna onnistuimme työssämme kokonaisuudessaan hyvin. Tämä näkyi myös kansallisen arviointineuvoston Karvin tekemässä opiskelijoille suunnatun arviointikyselyn tuloksissa.

Korona on jättänyt pysyvät jäljet toimintaamme. Työ on monipaikallistunut, verkko-opetuksessa arvioimme kevään 2020 kokemukset ja olemme käynnistäneet tulosten johdosta toimintojemme kehittämisen. Muutokset tulevat näkymään tulevaisuudessa vaiheittain etenevinä uudistuksina.

Vuonna 2019 uudistetun strategian toteuttaminen käynnistyi ja palvelulupausten kautta tehtävät tarkastelut saivat hyvän vastaanoton. Vuonna 2020 tarkastelussa painottui tavoitteiden konkretisointi ja ajattelutavan muutos. Pidän keskustelua ja kehityssuuntaa hyvänä.

Vuoden 2020 loppupuolella toteutettiin kuntayhtymän organisaation rakenteen ja toimivuuden ulkoinen arviointi. Vuoden 2020 lopussa tapahtuneiden henkilöstömuutosten johdosta avautui mahdollisuus tarkastella kuntayhtymän organisaatorakennetta ja toimintamalleja. Mahdolliset uudistukset tullaan linjaamaan vuoden 2021 aikana.

Kampusten uudistamisen strategia eteni suunnitelmien mukaisesti. Iisalmen kampuksen toiminta vaikiintui ja Varkauden kampuksen peruskorjatut tilat sekä Joutsenmerkin saanut uudisrakennus otettiin käyttöön vuoden 2020 aikana. Toivalan kampuksen lisärakentaminen käynnistyi. Savilahdessa aloitettiin laajan oman kiinteistömme rakentaminen, ja KPY Novapoliksen tiloihin sijoittuvat toiminnot siirtyivät sinne suunnitelmien mukaisesti. Kustannukset ovat pysyneet annetuissa raameissa ja kaikkien tilojen toimivuus on osoittautunut hyväksi.

Toiminnallisesti vuosi 2020 oli tutkintojen määrää ja opiskelijavuosikertymää lukuun ottamatta hyvä ja tavoitetasot saavutettiin tai ylitettiin, erityisesti opiskelijoiden ja työelämän palautteiden osalta. Tilanne on hyvä, kun huomioidaan millaisissa poikkeusoloissa vuoden 2020 aikana olemme toimineet. Vuoden aikana siirryttiin oppimispalveluissa yhden rehtorin malliin ja hyväksyttiin siihen liittyvät hallintosäännön muutokset 1.8.2020 alkaen. Samassa yhteydessä lisättiin apulaisrehtoreiden määrää kahdesta neljään. Uudistuksessa lisättiin erityisesti pedagogisen johtamisen resursointia.

Kuntayhtymässä vahvistettiin turvallisuusosaamista perustamalla kuntayhtymän johtajan alaisuuteen turvallisuuspäällikön virka. Virka täytettiin 1.11.2020 alkaen. Tehtävänä on laaja-alainen sisäinen ja ulkoinen turvallisuuden kehittäminen ja yhteistyö.

1.1.5.2 Muutokset taloudessa

Savon koulutuskuntayhtymän vuoden 2020 talousarviota suunniteltaessa ja hyväksyttäessä ei ollut vielä tietoa vuoden 2020 päällimmäiseksi muodostuneesta koronatilanteesta. Toiminnassa tapahtuneet muutokset näkyvä myös taloudessa, kun vertaamme talouden toteutumaa vuoden 2019 toteutumaan.

Vuoden 2020 suoritepäätöksellä saatiin varsinaista rahoitusta 55,4 milj. euroa. Rahoitus perustui 5887 tavoitteelliseen opiskelijavuoteen. Lisäksi Varkauden lukion toiminnan rahoitusta 1,4 milj. euroa. Vuoden 2020 aikana saatiin yhteensä 3,7 milj. euroa harkinnanvaraista rahoitusta. Kokonaisuudessa valtion talousarviosta myönnetty Sakkyn rahoitus vuodelle 2020 oli 60,5 milj. euroa. Kokonaisrahoituksen määrä oli 0,6 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2019.

Lisäksi toiminnan kehittämiseen käytettiin strategiarahoitusta ja hankerahoitusta, tuet ja avustukset toteutuivat vuonna 2020 noin 1,0 milj. euroa edellistä vuotta isompana, niiden ollessa yhteensä 4,9 milj. euroa. Muut myyntituotot, jotka sisälsivät myynnin Savon Koulutus Oy:lle, toteutuivat vastaavasti 1,3 milj. euroa edellistä vuotta pienempänä. Pienenemiseen vaikutti olennaisesti koronatilanne.

Helmikuussa 2020 Helsingin hallinto-oikeus antoi Savon koulutuskuntayhtymälle päätöksen koskien oppilastöiden arvonlisäverokäsittelyä. Päätöksessä todetaan, "että Savon koulutuskuntayhtymä ei ole velvollinen suorittamaan arvonlisäveroa koulutuksen yhteydessä oppilastyönä valmistettujen tavaroiden ja suoritettavien palveluiden myynnistä siltä osin, kun kysymys on hakijan järjestämisluvan alaisessa koulutuksessa opiskelevan opiskelijan itse suorittamista palveluista tai valmistamista tavaroista. Sen sijaan ulkopuoliselta ostetun tavarain tai palvelun edelleen myynnistä on suoritettava arvonlisäveroa." Vuoden 2020 satunnaisiin tuottoihin kirjattiin vuosien 2015 - 2019 oppilastöiden arvonlisäveroa yhteensä 1.3 milj. euroa.

Toimintamenojen osalta huomioitavaa on, että vuonna 2020 lomarahat maksettiin täysimääräisenä, joka kasvatti henkilöstömenoja noin 0,6 milj. euroa. Henkilöstömenot kokonaisuudessa kasvoivat 1,3 milj. euroa vuoden 2019 toteutumaan nähden. Koronan myötä matkustamiseen ja koulutuksiin liittyvät kustannukset pienentyivät edellisestä vuodesta 0,8 milj. euroa, ollessa noin 72 % pienemmät vuoden 2019 toteutumaan nähden.

Vuodelle 2020 muihin toimintatuottoihin sisältyi Presidentinkatu 3:n myyntituloja 0,8 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot sisälsivät Presidentinkadun, Varkauden ja Muuruveden kiinteistöihin kohdistuvia lisäpoistoja 4,5 milj. euroa.

Tilivuoden aikana tehtiin talousarviomuutoksia, joiden vaikutukset kohdistuivat tuloslaskelmaan, investointiosaan ja rahoituslaskelmaan. Muutokset sisältyvät tilinpäätöslaskelmiin.

Savon koulutuskuntayhtymä allekirjoitti 30.3.2020 Kuopion kaupungin kanssa auto- ja väestösuojapaikkasopimukset. Velvoitemaksut (yhteensä 3.566.359 euroa) on merkitty taseeseen aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan 10 vuoden poistoajalla. Auto- ja väestösuojapaikkasopimus vaikuttavat kokonaisuudessaan vuoden 2020 investointiosaan sekä 30.3. - 31.12.2020 ajalta poistojen osalta tilikauden tulokseen. Vuoden 2020 tulokseen kirjattujen poistojen osuus oli 269.912 euroa.

Talousarvion ja taloussuunnitelman mukaan vuosina 2020 - 2022 varaudutaan 76,7 milj. euron rakenusinvestointihankkeisiin, jolloin kokonaislainamäärän arvioidaan lisääntyvän 52,0 milj. euroa. Vuonna 2020 nostettiin siihen liittyvää pankkilainaa 21 milj. euroa.

Sopimuksiin perustuvia vuokravastuita kuntayhtymällä vuoden 2020 lopussa oli 36,3 milj. euroa, josta toimitilojen osuus oli 27,6 milj. euroa ja maa-alueiden osuus 5,2 milj. euroa. Vuoden 2021 osuus kokonaisuudesta on 3,3 milj. euroa.

1.1.6 Kuntayhtymän henkilöstö

Savon koulutuskuntayhtymän päätoimisen henkilöstön määrä 31.12.2020 oli 750. Vuoden 2020 aikana vakituisessa palvelussuhteessa aloitti 46 uutta henkilöä. Vakituksia työ-/virkasuhteita päättyi 43 kpl, kun 26 henkilöä jäi eläkkeelle ja 17 henkilöä irtisanoutui/irtisanottiin palvelussuhteesta. Määräaikaisen henkilöstön määrä kasvoi 19 henkilöllä. Pääasiallinen syy määrän lisäykseen oli kuntayhtymän rekrytoinnit strategiarahoituksen mukaisesti määrääkäisiin kehittämistehtäviin. Lisäksi kuntayhtymä sai vuonna 2020 harkinnanvaraista rahoitusta opettajien ja ohjaajien lisäpalkkaamiseen, joka vaikutti myös henkilöstömäärää kasvattavasti.

Vuoden 2020 aikana virka- ja työehtosopimukseen 2020 - 2021 perustuvia palkantarkastuksia oli yleiskorotus 1.8.2020 alkaen. Kuntayhtymässä etätö lisääntyi ja tähän liittyvä ohjeistus uudistettiin. Henkilöstön työhyvinvointia tuettiin Mielenvuosi 2020 tapahtumilla, jotka toteutettiin Teamsin avulla.

Henkilöstökertomus vuodelta 2020 on tilinpäätöksen liitteenä (liite 2).

1.1.7 Ympäristöasiat

Kestävä kehitys ja ympäristövastuullisuus näkyvät kuntayhtymän kaikessa toiminnassa; johtamisessa, opetuksessa, oppimisympäristöissä sekä toimintakulttuurissa. Tärkeimpiä tavoitteitamme ovat opiskelijoiden ja henkilöstön kestävän kehityksen osaamisen vahvistaminen sekä työelämän ympäristövastuullisuuden edistäminen.

Kuntayhtymän kestävän kehityksen ohjelman päivitys käynnistettiin vuoden 2020 aikana ympäristövastuullisuuden ohjelmaksi. Päivityksen perustana ovat kuntayhtymän Kestävän tulevaisuuden tekijä visio ja strategiset tavoitteet. Ympäristövastuullisuuden ohjelmassa tullaan kuvaamaan ympäristötyön päämäärät ja keskeiset tavoitteet.

Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen OKKA-säätiö uudisti kestävän kehityksen sertifiointin toimintamallin sekä päivitti sertifiointin kriteerit kestävän tulevaisuuden indikaattoreiksi vuoden 2020 aikana. Uuteen sertifiointimalliin perehdyttiin Yhteiskuntaa uudistava ammattioppilaitos -koulutuksen avulla syksyn 2020 aikana, johon osallistui oppilaitoksen henkilöstöä. Vuoden 2020 aikana kehityspalvelut laativat suunnitelman kaikkien koulutusalojen itsearvioinneista ja sertifioinneista. Itsearviointit käynnistyvät 2021 kevään aikana.

Ekokompassi ympäristöjärjestelmän valtakunnallinen toimintamalli muuttui vuoden 2020 aikana, jolloin valtakunnallinen koordinaattori Kinos Oy otti haltuunsa kaikki Ekokompassin yritysasiakkaat Suomessa ja poisti aluekoordinaattorimallin. Savon koulutuskuntayhtymä tarjoaa edelleen Eko-kompassin neuvonta- ja auditointipalvelua alueen yrityksille ja organisaatioille Kinos Oy:lle myytävänä palveluna tai hankeyhteistyönä.

Vuoden 2020 aikana oli käynnissä kehittämishankkeita, joiden avulla edistettiin ympäristövastuullisuutta sekä kuntayhtymän omassa toiminnassa, että alueen työelämässä. Keskeinen hanke oman toiminnan kehittämiseen oli syksyllä käynnistynyt Ympäristövastuullinen Sakky-sisäinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on toiminnallistaa Kestävän tulevaisuuden tekijä visio sekä konkretisoida, miten edistämme toiminnallamme erityisesti ekologisesti kestävää tulevaisuutta. Hankkeessa avataan visio tulosaluekohtaisiksi tavoitteiksi ympäristövastuun näkökulmasta sekä määritellään seurattavat mittarit osaksi laadunhallintaa, kehitetään henkilöstön ympäristövastuullisuuden osaamista, varmistetaan yhdenmukaiset ympäristövastuulliset käytännöt oppimisympäristöissä, edistetään kestäviä ja vastuullisia hankintoja

sekä vahvistetaan sisäistä ja ulkoista ympäristöviestintää. Hanke kestää 31.12.2022 saakka. Kestävän kehityksen mukaiselle toiminnalle asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen on kuvattu kattavasti liitteessä Ympäristöraportti ja -tilinpäätös 2020 (liite 7).

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2020 tilinpäätöstä laadittaessa elämme lähihistorian yhden suurimman globaalien poikkeusolon tilanteessa. Koronapandemia on muuttanut toimintaympäristöämme ja on yleisesti arvioitu sen jättävän pysyviä muutoksia myös koulutusorganisaatioiden toimintaan.

Vuoden 2020 toimintaan pandemia jätti jälkensä. Kokemuksista on opittu ja pedagogiikan uudistaminen sekä monipaikkaisuuden kehittäminen työn toteuttamistapana tulee jatkumaan tulevina vuosina. Tällä on vaikutuksia jatkossa meidän osaamisen kehittämistarpeisiin sekä välineiden ja tilojen toiminnan suunnitteluun. Ammatillinen koulutus on käden taitoja painottavaa, joten lähiopetuksen turvaaminen nyt ja toteuttaminen jatkossakin säilyy toiminnassa merkittävässä roolissa. Taloudellisia negatiivisia vaikutuksia on kompensoitu valtion toimesta, mutta vuoden 2021 osalta tilanne on osin auki.

Oppivelvollisuuden pidentyminen ja maksuttoman toisen asteen alkaminen portaittain vuonna 2021 vaikuttaa tulevaisuudessa toimintaamme. Siihen varautuminen on aloitettu heti kun käytössä on ollut uudistuneen lainsäädännön sisältö. Työ jatkuu ja muutos aika kokonaisuudessaan on vuodet 2021 - 2023.

Kuntayhtymässä on käynnissä merkittävä toimitilojen uudistamisohjelman toteutus. Niitä on toteutettu kuntayhtymän valtuuston tekemien linjausten mukaisesti. Investoinnit tullaan toteuttamaan tavoitteena saada Joutsenlippukriteereiden mukainen standardi kaikkiin valmistuviin rakennuksiin. Sellainen on jo saatu Iisalmen yksikölle ja Varkauden uudisrakennukselle. Valmistelu on tehty osallistavalla toimitilojen suunnittelulla yhteistyössä henkilöstön kanssa. Mölymäen ja Sammakkolammen alueista saavat myyntitulot ovat merkittävä osarahoitus uusiin toimitiloihin siirtymisen mahdollistamisessa. Ensimmäiset koulutukset siirtyivät Savilahteen syksyllä 2019 väistötiloihin ja omiin tiloihin niin syksyllä 2020. Koko kampuksen on tavoite olla valmis vuoden 2022 loppuun mennessä.

Toivalan kampuksen osalta nykyisen uudistusvaiheen viimeisen rakennuksen (rakentamisen harjoitus-halli) selvittäminen valmistuu keväällä 2021. Rakentamiset kokonaisuudessaan on tarkoitus saattaa nyt tiedossa olevien suunnitelmin osalta loppuun vuoden 2021 aikana, jonka jälkeen kampuskokonaisuus on valmis.

Henkilöstön eläköityminen jatkuu runsaana vielä muutaman vuoden ajan. Kuntayhtymän toiminnan kannalta keskeisen tärkeää on hyvä henkilöstöpolitiikka ja onnistuminen uuden henkilöstön rekrytoinnissa. Henkilöstömäärän vuosia jatkunut pieneneminen pysähtyi vuoden 2019 aikana ja kääntyi kasvuun vuonna 2020. Talouden reunaehdot eivät mahdollista henkilöstömäärän kasvua vaan tasapaino tulee saavuttaa toimintojen kehittämisen kautta. Tilanne tulee saattaa tasapainoon vuoteen 2023 mennessä. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen osalta on päätetty, että myös jatkossa perusrahoituksen osuus on 70 % varsinaisesta suoriterahoituksesta. Tämä malli on kuntayhtymälle epäedullisempi ratkaisu, kun malli, jossa suorite- ja vaikuttavuusrahoituksella olisi ollut isompi painoarvo. Tilanne edellyttää tarkkaa talouden ja toiminnan tarkastelua. Erityistä huomiota on kiinnitettävä opiskelijavuosiokertymän saavuttamiseen. Tämä edellyttää tehostuvaa toimintaa tutkintokoulutuksen lisäksi tutkinnon osien suoritusmäärien kasvattamista muun kaupallisen koulutuksen ohella. Tehostaminen ei saa tapahtua laadun kustannuksella.

Vuoden 2020 loppupuolella toteutettiin kuntayhtymän organisaation rakenteen ja toimivuuden ulkoinen arviointi. Tulosten perusteella on syytä käynnistää organisaatiokulttuuriin liittyvä kehitystyö. Kehityspalveluissa tapahtuneiden henkilömuutosten johdosta on mahdollisuus tarkastella tukipalveluiden organisoituminen. Tarkastus tullaan tekemään vuoden 2021 aikana.

Helmikuussa 2021 korkein hallinto-oikeus totesi päätöksessään KHO:2021:21, että oppilastyönä tuotetut palvelut ovat arvonlisäverollisia. Savon koulutuskuntayhtymällä on lainvoimainen hallinto-oikeuden päätös koskien oppilastöiden arvonlisäverottomuutta, eli vuosien 2015 - 2020 arvonlisäveron osalta verottaja on palauttanut meille arvonlisäverot voimassaolevan päätöksen mukaisesti. Veroriskin minimoimiseksi maaliskuussa 2021 kuntayhtymä siirtyy toimimaan KHO:2021:21 päätöksen mukaisesti ja palauttaa oppilastyönä tehdyt palvelut arvonlisäverollisen myynnin piiriin.

Vuoden 2021 toiminnan painopiste tulee olemaan toimintakulttuurin, eri oppimisympäristöjen (oppilaitos, työelämä, digitaalinen) pedagogiikan kehittämässä sekä työelämäyhteyksien edelleen syventämisessä. Henkilöstön työssäjaksamisesta tulee huolehtia ja uusien työntekijöiden rekrytoinneissa katsoa kokonaisuus ja monipuolistuvat toimintaympäristön haasteet. Tämä edellyttää hyvää henkilöstösuunnittelua kaikilla toiminnan tasoilla.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Yhtymähallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntayhtymän johtoryhmä toimii sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmänä. Riskienhallintaan liittyvät vastuut ovat selkeät, kuitenkin edelleen tulee kiinnittää huomiota vastuiden toteutumiseen käytännössä.

Riskienhallintamenettelyt on kytketty osaksi kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmapirosessia. Asettujen tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavien riskien toteutumista arvioidaan käyttösuunnitelmien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seurannan yhteydessä. Vaarojen tunnistaminen tehdään kuntayhtymässä säännöllisesti, siinä esille nousevat riskit ja kehittämistarpeet on tunnistettu ja dokumentoitu suunnitelmiksi.

Tulosalueiden vuoden 2020 arvioinneissa tunnistamia riskejä ja mahdollisia epävarmuustekijöitä.

Strategiset ja taloudelliset riskit

Kuntayhtymän toimintaympäristön merkittävimmät strategiset ja taloudelliset epävarmuustekijät liittyvät koko maan yleiseen yhteiskunnalliseen ja talouteen liittyviin kehitysnäkymiin ja muutoksiin; maan talouden tuleva kehitys, yleinen turvallisuus, paikallisen elinkeinoelämän kehitys, työttömyys, palvelutuotannon ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa sekä pitkittynyt COVID-19. Kaikkeen tavoitteelliseen toimintaan sisältyy riskejä eikä strategisia riskejä toiminnassa kokonaan voida välttää vaan niiden tunnistamiseen ja hallintaan on kiinnitettävä huomiota. Kun organisaatio tuntee toimintaympäristöönsä liittyvät riskit, niin se voi paremmin hallita tavoitteiden saavuttamiseen liittyvää epävarmuutta ja pystyy reagoimaan ketterämmin toimintaympäristön muutoksiin.

Strategisina riskeinä tunnistetaan yhteiskunnan rakenteelliset muutokset, jotka haastavat kuntayhtymän roolin ja merkityksen sekä koulutuspalvelujen tuottajana, että koulutuksen edistäjänä Pohjois-Savon alueella. Työvoiman saatavuuden turvaaminen, julkisen talouden ja teknologian kehitys, maine sekä kilpailukykyisyys osaavan henkilöstön rekrytoinneissa ovat tekijöitä, joihin tulee varautua kaikessa toiminnassa. Ympäristön ja ilmaston muutokset sekä kestävä kehityksen huomiointi on tunnistettu kuntayhtymän toiminnassa.

Rakentamisvaiheessa oleva oppimisympäristöjen uudistaminen Savilahteen on keskeisin vuosien 2021 - 2022 kuntayhtymän toimintaan vaikuttava strateginen, taloudellinen ja toiminnallinen riskitekijä ja samalla se on myös iso mahdollisuus.

Kokonaisuuden merkitys kuntayhtymän toimintaympäristöön on suuri ja sen valmistelun resursointi tulee turvata. Toimitilojen uudistuessa on varmistettava myös uudenlaisen pedagogiikan kehittämisen mahdollisuudet, huomioiden oppimisen ja ohjauksen kolme oppimisympäristöä opiskelijan polulla.

Kuntayhtymän taloudellisena riskinä nähdään velkaantuminen investointitarpeisiin liittyen ja isoihin investointipäätöksiin liittyvät muut riskit esimerkiksi sopimusriskit. Yksi merkittävä riskitekijä on rakennushankkeen kustannusten pitävyys hankkeen edetessä sekä niihin liittyvät erilaiset sopimukset ja niiden toteutumisen seuranta ja valvonta. Investointiohjelman on arvioitu isojen hankkeiden osalta kestävän vielä noin kaksi vuotta.

Kuntayhtymän talous on edellisten vuosien tilinpäätösten perusteella pysynyt hyvänä ja tämä antaa hyvän perustan vastata strategisiin epävarmuustekijöihin. Kuntayhtymän tulee jatkossakin huolehtia toiminnan ja talouden arvioinnilla kestävän kehityksen toteutumisesta niin että kuntayhtymän visio kestävän tulevaisuuden tekijä saavutetaan.

Taloudelliset riskit ovat yleensä parhaiten hallittuja riskejä, niin myös kuntayhtymässä. Kannattavuutta ja muita taloudellisia tunnuslukuja seuraamalla ja säännöllisesti analysoimalla kirjanpitoa sekä raportointia tarkkailemalla. Hyvästä ja toimivasta hallinnosta huolimatta kaikkien taloudellisten riskien poistaminen ei ole mahdollista. Taloudellinen liikkumavara on kuitenkin kapea. Koulutukseen tuleva valtion rahoitus pienenee, on talouden ennakointi ja suunnitelmallisuus tärkeää ja niihin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Toiminnallisena riskinä on myös opiskelijavuosikertymän ennustettavuus johtuen ikäluokkien pienenemisestä sekä joidenkin koulutusalojen vetovoimaisuuden laskusta. Tämä on tulevien vuosien haaste. Opiskelijavuosikertymän suuret vaihtelut voivat vaikuttaa tulevien vuosien rahoitukseen, tästä tavoitteesta jäätiin vuonna 2020. Riskinä nähdään opiskelijamäärän/opiskelijavuosikertymän vaihtelut tulevina vuosina. Riskin toteutumiseen tai pienentämiseen varaudutaan hyvällä suunnittelulla ja ennakoinnilla sekä opiskelijapohjaa laajentamalla. Koulutuksen kohdentaminen työelä-mältä tulevien tarpeiden vaatimukseen vaatii laajaa yhteistyötä työelämän kanssa, ennakoititietojen hyödyntämistä sekä hyvää suunnittelua ja markkinointia. Kaikilla toimintaa tukevilla toimenpiteillä sekä prosesseja jatkuvasti kehittämällä varmistetaan kuntayhtymän toiminnan laadukas jatkuminen myös tulevina vuosina.

Toiminnalliset riskit ja vahinkoriskit

Kuntayhtymän palvelutoimintaa uhkaavat toiminnalliset riskit liittyvät henkilöstöön, tietojärjestelmiin ja sisäisiin palveluprosesseihin.

Toiminnallisia riskejä on tarkasteltu tulosalueiden ja osaamispoolien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmissa, niistä esitetään tiivistetysti tärkeimmät huomiot.

Henkilöstö on kuntayhtymän suurin ja tärkein voimavara, koska hyvinvoiva henkilöstö on motivoitunutta ja halukas kehittämään omaa työtään. Henkilöstön työssäjaksaminen on merkittävä operatiivinen riskitekijä, jota tulee seurata säännöllisesti. Tehokkaalla riskin vähentämisellä luodaan terveellinen työympäristö, jossa työntekijöitä arvostetaan ja jossa työilmapiiiri sekä sen myötä tuottavuus paranevat. Kuorituksen ennaltaehkäisy on tärkeää sekä koko organisaatiolle, että yksittäisille työntekijöille, sillä se tuo mukanaan myös organisaation kilpailukykyä vahvistavia asioita.

Esimiestyön erilainen kuormittavuus nähdään myös jatkuvana haasteena (moniongelmaisten opiskelijoiden määrä, ilkeiden lisääntyminen jne.) edellä mainittujen erilaisten turvallisuusuhkien lisääntymisen myötä. Oikean ratkaisun etsiminen erilaisiin tilanteisiin aiheuttaa esimiehille henkistä kuormitusta ja vie paljon työaika pois töiltä, joita varten ammatillisessa koulutuksessa läh-tökohtaisesti ollaan.

Tulosalueilla merkittävänä henkilöstöriskinä näkyy ammattitaitoisen ja osaavan työvoiman saatavuuden heikkeneminen sekä avainhenkilöihin liittyvät riskit. Yhtenä keskeisenä henkilöstön saatavuuden parantavana tekijänä esille nousee kuntayhtymän hyvä maine työnantajana. Avainhenkilöriskiä on vaikeampi hallita, mutta sitä pyritään hallitsemaan toimivilla sijaisjärjestelyillä sekä ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla. Rekrytointitarve on kasvanut henkilöstön eläköitymisen ja kehittämistoimintaan saadun rahoituksen lisääntyessä.

Henkilöstön osaamisen ylläpitämiseksi järjestetään vuosittain täydennyskoulutusta tarpeen ja resursien mukaan. Koulutuksissa huomioidaan myös henkilöstön työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen sekä tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät koulutukset.

Tieto- ja viestintäteknologia (ICT) -riskeinä on tunnistettu tietojärjestelmien lisääntyminen kuntayhtymässä ja niihin kohdistuneet muutokset, jotka ovat asettaneet myös haasteen kriittisten järjestelmien häiriöttömälle toiminnalle ja jatkuvuudelle. Lisääntyneenä riskinä on tiedostettu mahdolliset järjestelmiin kohdistuneet hyökkäykset. Tämä riski on osittain realisoitunut vuoden 2019 - 2020 aikana tapahtuneiden tietoverkkoihin kohdistuneiden hyökkäysten muodossa. Merkittävät riskit on tunnistettu ja niiden hallitsemiseksi on tehty toimenpidesuunnitelmat. Näillä toimenpiteillä on lisääntyneet häiriöt rajoitettu vaikutuksiltaan ajallisesti ja laajuudeltaan mahdollisimman pieniksi.

Koulutuspalvelujen sujuva tuottaminen on riippuvainen toimivista tietojärjestelmistä, joiden toimintavarmuutta varmistetaan kiinnittämällä huomiota käyttäjien koulutukseen uusien järjestelmien käyttöönottojen ja vanhojen järjestelmien päivitysten yhteydessä (DigiSakky-kehitysohjelma). Tietojärjestelmien tuki- ja ylläpitosopimusten sekä tietohallinnon sisäisten toimenpiteiden avulla varmistetaan ICT-toiminnan jatkuvuus poikkeustilanteissa.

Toimitiloihin liittyvät riskit ovat liittyneet sisäilmaongelmiin. Sisäilma-asiat nousevat joka vuosi esille, vaikka niiden määrä on rakennusten uudistuessa pienentynyt, mutta yksittäisen vielä käytössä olevien vanhojen rakennuksen osalta sisäilmaongelmat ovat monimuotoistuneet. Sisäilma-ongelmien kokonaisuutta hallitaan sisäilmatyöryhmän kautta. Tilapalveluissa on riskejä tunnistettu toimitiloihin liittyen toimitilastrategian mukaisten muutosten suunnittelun yhteydessä.

Rahoitusriskit liittyvät tulevien vuosien lainamäärän kasvuun ja niistä muodostuvaan lainasalkkuun ja sen suojaamiseen. Maksuvalmiusriskin näkökulmasta vuosi oli ongelmaton.

Oikeudellisia riskejä kuntayhtymässä hallitaan parhaiten ennakoimalla ja varmistamalla päätösten ja oikeustoimien huolellinen valmistelu. Kuntayhtymän johdolla on keskeinen rooli oikeudellisten riskien ennakollisessa tunnistamisessa.

Tilikaudella 2019 valitettiin hallinto-oikeuteen liittyen arvolisäverotusta koskevaan ennakkoratkaisuun. Asia on ratkaistu 11.2.2020 Helsingin hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeus kumosi valituksenalaisen ennakkoratkaisun kuntayhtymän eduksi.

Päätös sai lainvoiman toukokuussa 2020. Korkein hallinto-oikeus on tehnyt 19.2.2021 asiaan liittyen kuitenkin toisenlaisen ratkaisun, päätöksen vaikutukset selvitetään ja tarvittaessa muutetaan käytäntöä.

Covid-19

Keväällä 2020 realisoitui pandemiariski, johon emme olleet osanneet varautua yhtään sen paremmin kuin suomalainen yhteiskunta yleisestikään. Toki uudistettu strategia sisältää kohtia, jotka helpottivat myös koronapandemiasta selviytymistä (muun muassa verkko-opetuksen kehittäminen) ja joiden kehittämistoiminta oli aloitettu jo vuoden 2019 aikana.

Kuntayhtymässä lähdettiin heti vuoden 2020 alusta alkaen aktiivisesti hoitamaan ja varautumaan erityisesti toiminnallisiin ja taloudellisiin riskeihin, jotka nousivat esiin koronaviruksen (Covid-19) leviämisen kautta. Koronapandemiasta aiheutunut poikkeustilanne aiheutti hyvin äkillisen muutos- ja koulutuksen lähes kaikkien koulutuskuntayhtymän toimintaan.

Etäopetukseen siirryttiin 17.3.2020 alkaen. Aluksi ei pystytty suoraan ohjeistamaan henkilöstöä parhaimpiin etätyöskentelymenetelmiin tai -välineiden käyttöön.

Poikkeustilanteen vuoksi valmistuminen lykkäytyi kaikkiaan 76 opiskelijalla. Eniten lykkäntymisiä (12) tapahtui sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon opiskelijoilla. Lisäksi jäi toteutumatta tai siirtyi syksyyn mm. yritysten henkilöstölle suunniteltuja koulutuksia, mikä osaltaan selittää opiskelijavuosikertymän pienenemistä.

Koronakeväästä selvittiin paremmin kuin uskallettiin aluksi toivoa. Pandemian pitkittyminen tuo kuitenkin edelleen ongelmia eikä sen loppuminen ole vielä näköpiirissä.

Turvallisuus

Turvallisuuden ylläpito toimintaympäristössämme vaatii jatkuvaa työtä. Kasvava väkivallan uhka, nuorten yleinen pahoinvointi sekä syrjäytyminen vaativat lisää resursseja mahdollistamaan riittävän tuen opiskelijoille. Lisäksi on varmistettava opiskelu- ja hyvinvointipalvelujen laadukas toiminta. Turvallisuusmääräysten noudattamiseen on panostettu sisäisen valvonnan painopisteen mukaisesti.

Vahinkoriskejä kohdistuu omaisuuteen, tilaturvallisuuteen sekä opiskelija- ja henkilöstöturvallisuuteen. Henkilöstön ja opiskelijoiden turvallisuutta sekä omaisuuden hallintaa uhkaavia riskitekijöitä tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan osana prosesseja, suunnitelmien toimeenpanolla ja erilaisilla järjestelmillä - omaisuuden hallintamenettelyillä (kuntokartoitukset, inventoinnit, kunnossapito- ja huoltotoimet) - järjestelmien, koneiden ja laitteiden säännöllisillä toimintakuntoisuuden varmistuksilla - erilaisilla teknisillä hälytys- ja riskienhallintajärjestelmillä, käyttö- ja kulkuoikeuksien rajaamisella - valmius-, pelastus- ja turvallisuussuunnitelmillä ja toimintaohjelmilla sekä - toiminnan jatkuvuussuunnitelmillä (ml. sähkön ja veden toimitukset), tietojärjestelmien toipumis-suunnitelmillä.

Kuntayhtymä on vakuuttanut omaisuuteen ja toimintaan liittyvät vahingot, ne voivat olla huomattavia ja niillä voi olla vaikutuksia myös ihmisiin. Nämä on vakuutettu kattavasti ja ne ovat pääsääntöisesti kunnossa. Vuoden 2021 tavoitteena on edelleen lisätä henkilöstön ja esimiesten osaamista vahinkoriskien hallinnassa.

Tietosuoja

Tietosuojaan ja sen lainmukaiseen toteutumiseen toiminnassamme on tilikaudella kiinnitetty erityistä huomiota. Tietosuojakoulutuksia ei koronapandemian vuoksi pidetty lähikoulutuksena, vaan pidettiin muutamia lyhyitä infotyylisiä koulutuksia Teamsin kautta. Vuoden aikana ilmoitettiin 16 tietoturvapoikkeamaa. Esille tulleissa ei ole yhtään niin vakavaa henkilötietoihin kohdistunutta poikkeamaa, että niistä olisi tehty ilmoitus tietosuojavaltuutetulle.

Muut riskit

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on ohjeistus edustamisesta ja hankinnoista eturistiriitojen välttämiseksi. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Luottamushenkilöt ja johtavat viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.2 SELONTEKO KUNTAYHTYMÄN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Selonteossa esitetään, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kuntayhtymässä järjestetty, kerrotaan valvonnassa havaituista puutteista kuluneella tilikaudella. Lisäksi esitetään, miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa johtamista. Johtamisjärjestelmä, arvot, strategiset tavoitteet ja tuloskortti luovat perustan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiselle. Sisäisen valvonnan menettelyjen avulla tuotetaan kohtuullinen varmuus tavoitteiden mukaisesta toiminnasta, hyvän hallinnon toteutumisesta, tuloksellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Yhtymävaltuuston hyväksymien kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan sisäinen valvonta on osa johtamisjärjestelmää sekä johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan toimintaprosesseja sekä asetettujen tavoitteiden toteutumista ja niihin kohdistuvia riskejä.

Konsernijohto vastaa kuntalain mukaan konsernivalvonnan järjestämisestä. Kuntayhtymän tytäryhteisössä hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhteisön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta lainsäädännön, valtuuston määrittelemän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden ja konsernijohtajan antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivallasta, vastuista ja tehtävien jaosta.

Yhtymähallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta, asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kuntayhtymän johtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta kuntayhtymän operatiivisen toiminnan tasolla niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kaikilla tilivelvollisilla on vastuu johtamansa toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toteuttamisesta sekä raportoinnista. Sisäinen tarkastaja avustaa yhtymähallitusta ja kuntayhtymän johtajaa heidän valvonta velvollisuutensa toteuttamisessa.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta käsittää luottamushenkilöille kuuluvan seurannan, esimiesten suorittaman, toimivaltansa piiriin kuuluvan toiminnan tarkkailun ja korjaavat toimenpiteet (sisäisen tarkkailun) sekä sisäisen tarkastuksen.

Tilinpäätöksessä yhtymähallitus antaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon riskeistä, epävarmuustekijöistä ja kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Selonteko perustuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2020 tulos- ja toimialueiden antamiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoihin ja raportteihin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arviointi

Tilivelvolliset viranhaltijat ovat arvioineet tulosalueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta, kehittymistä ja riittävyttä, sekä ovat antaneet oman arvionsa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta ja onnistumisesta. Tulosalueilla on valvottu toiminnan lainmukaisuutta, tavoitteiden toteutumista, ohjeiden noudattamista, omaisuuden ja sopimusten valvontaa sekä henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista. Tehdyissä valvonnoissa on havaittu pieniä puutteita ja niihin puututtu.

Johto ja esimiehet ovat sisäistäneet sisäisen valvonnan periaatteet entistä paremmin. Asioita ennakoidaan ja tapahtumat dokumentoidaan paremmin. Poikkeamiin puututaan aikaisempaa systemaattisemmin ja rohkeammin. Toimintatavat ovat yhtenäistyneet mutta niiden ylläpito vaatii kuitenkin jatkuvaa kehittämistä ja seurantaa. Raporttien ja havaintojen perusteella voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat kuntayhtymässä pääsääntöisesti toimivaa.

1. Säännösten, määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattaminen

Kuntayhtymän voimassa olevia sääntöjen ja ohjeiden noudattamista on valvottu pistokokein, poikkeamiin on puututtu ja ne on pääsääntöisesti dokumentoitu. Sääntöjä noudatetaan pääsääntöisesti hyvin. Virkavelvollisuuksien ja tehtävien laiminlyönteihin on puututtu aina, kun niitä on tullut ilmi. Laiminlyönneistä tai sääntöjen vastaisesta toiminnasta on annettu joitakin huomautuksia, kirjallisia varoituksia sekä kaksi palvelussuhteen purkamista koeajalla.

Tilikauden aikana yhtymähallituksen alaisten viranhaltijoiden päätöksistä on tehty yksi oikaisuvaatimus yhtymähallitukselle. Yhtymähallitus hylkäsi tehdyn oikaisuvaatimuksen, päätöksestä tehtiin kuitenkin kunnallisvalitus Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, asiankäsittely on kesken.

Itä-Suomen aluehallintovirasto (AVI) on tehnyt kaksi (2) viranomaistarkastusta. Kertomuksissa on annettu toimintaohjeita työnantajalle asioiden kuntoon saattamiseksi. Lisäksi aluehallintovirastoon on tehty viisi kantelua, joista käsittely on kolmen osalta vielä kesken. Seitsemän opiskelijaa on tehnyt oikaisuvaatimuksen opiskelijoihin kohdistuvista päätöksistä, joista yksi on jätetty tutkimatta, viisi ratkaistu kuntayhtymän eduksi ja yksi hakijan hyväksi.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta sekä tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden arviointi esitetään toimintakertomuksessa ja talousarvion toteutumisvertailuissa. Keskeiset poikkeamat talousarvion toiminnallisiin ja taloudellisiin tavoitteisiin sekä niiden johdosta mahdollisesti suoritettujen toimenpiteiden on esitetty kunkin tulosalueen kohdalla.

Kuntayhtymän toiminnalle asetetut taloudelliset tavoitteet saavutettiin yleisellä tasolla hyvin, toiminnallisista tavoitteista saavutettiin tai ylitettiin noin 54 %. Käteisvarojen valvonta on suoritettu kassantarkastuksesta annettujen ohjeiden mukaisesti.

3. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuden hankintaan, luovutuksiin ja hoitoon liittyvä seuranta ja valvonta on ollut haasteellista ja tehdyissä valvonnoissa on havaittu pieniä puutteita ja niihin on puututtu. Merkittäviä omaisuusvahinkoja ei tulosalueilta ole raportoitu yhtymähallitukselle.

Kuntayhtymässä julkaistiin vuonna 2020 kansallisen kynnyсарvon ylittäviä kilpailutuksia 6 kpl ja EU-kynnyсарvon ylittäviä kilpailutuksia 4 kpl ja kansallisen hankintaraja alittavia hankintoja oli 12 kpl.

Kuntayhtymä on lisäksi mukana yhteishankintayksiköiden Sansia- ja Hansel -puitesopimuskilpailutuksissa. Pienhankintarajan ylittävät hankinnat kilpailutetaan HankintaSampo-palvelua ja sähköpostia käyttäen. Hankintoihin liittyen Markkinaoikeuteen ei ole valitettu.

Hankinta osaamiseen kokonaisuutena on kiinnitetty huomiota. Hankinnoissa huomioidaan ympäristövastuullisuus ja kestävä kehitys. Hankintoihin liittyvät hankintasopimukset on pääsääntöisesti tehty ennen tilausta. Hankintasopimukseen liittyviä riskejä on arvioitu tunnistettu ennen tilausta ja tilauksen jälkeen.

4. Sopimusten hallinta

Kuntayhtymällä ei ole kattavaa keskitettyä sopimuksenhallintajärjestelmää, minkä vuoksi sopimuseuranta on osin haasteellista. Kuntayhtymässä on aloitettu vuonna 2020 tarvittavien ohjeiden valmistelu sopimustenhallintaan, -seurantaan ja -laadintaan.

Sopimusten hallinta toteutetaan pääsääntöisesti Dynasty-asianhallintajärjestelmään ja osa sopimuksista kirjataan kuntayhtymän palvelimella olevaan tiedostokansioon. Lyhytkestoisia yksittäisiä sopimuksia on eri henkilöiden huoneissa kansioissa.

Sopimustenhallinta ja -valvonta ovat kuitenkin ajantasaista ja sopimukseen liittyviä riskejä on tunnistettu ja niiden vaikuttavuutta on arvioitu. Sopimusten allekirjoitusvaltuuksien noudattamiseen liittyviä puutteita ei ole raportoitu. Sopimusehtojen noudattamisessa ja vanhentumisaikojen seurannan valvonnassa on parannettavaa.

5. Vuoden 2019 selonteossa esitettyjen kehittämiskohteiden toteutuminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä on tehty perehdytyksin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista on seurattu puolivuositain. Lisäksi riskienhallinta ja sisäinen valvonta on opittu tunnistamaan tärkeänä osana muutostilanteita sekä osana päivittäisiä palvelu- ja toimintaprosesseja.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus edistää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioimalla ja tarvittaessa konsultoimalla. Sisäinen tarkastus tuottaa johdolle riippumatonta ja objektiivista arviointitietoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävydestä ja tehokkuudesta.

Sisäisen tarkastajan tehtäviin kuuluu avustaa ylintä johtoa tarkastamalla ja arvioimalla kuntayhtymän tulosalueiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja toteutumista. Lisäksi tehtäviin kuuluu tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen avustaminen.

Ulkopuolisia palveluja ei kuluneen tilikauden aikana hankittu. Tarkastusten lisäksi sisäisen tarkastajan asiantuntemusta on hyödynnetty ohjeiden päivitystyössä ja konsultoinnissa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asioita on otettu esille johdon katselmuksissa ja tarkastuskäynneillä.

Johtopäätökset

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on kehittynyt kaikkien osa-alueiden osalta edelleen vuoden 2020 aikana. Rehtorit ja tulosaluejohtajat sekä esimiehet ovat sisäistäneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet, joista on tullut osa päivittäistä johtamista ja toimintaa. Asioiden dokumentointi on parantunut, tähän on kuitenkin kiinnitettävä huomiota myös jatkossa. Kuntalain ja muiden toimintaa ohjaavien lakien muutoksia sekä opetustoimen määräyksiä ja ohjeita on huomioitu kuntayhtymän sääntöjen ja ohjeiden päivityksissä.

Toiminnanohjausjärjestelmä eli Intra on otettu käyttöön vuonna 2018 ja sen myötä prosessien ja laadun kehittäminen sekä viestintämahdollisuudet ovat parantuneet. Käyttöönottoa ja kehittämistä tuetaan viestinnän avoimuuden ja dokumenttien hallinnan parantamiseksi, Intran kehittäminen jatkuu. Syksyllä 2019 julkaistu ammatillisen koulutuksen laustrategia 2030 edellyttää, että koulutuksen järjestäjän laadunhallinta on kokonaisvaltaista, asiakaslähtöisyys on toiminnan lähtökohtana, jatkuva parantaminen kohti erinomaisuutta on kiinteä osa toimintaa, päätöksentekoa, ohjaus ja johtaminen perustuvat tietoon sekä toiminnan laadulle ja vaikuttavuudelle asetetaan selkeät tavoitteet ja tavoitteiden saavuttamista ja tuloksia seurataan systemaattisesti.

Tiedonkulku ja vuorovaikutus ovat yksi yleisimmistä tyytymättömyyden aiheista, vaikka sitä tehdään paljon ja oikea aikaisesti. Ongelma on yhteinen niin meille kuin muillekin työyhteisöille. Avoimen tiedonkulun, aktiivisen vuorovaikutuksen ja molemminpuolisen oikea-aikaisen palautteen merkitys työhyvinvointiin on keskeinen. Tietoa on kuitenkin käytettävissä paljon ja ongelmaksi voi muodostua myös liian suuri määrä tietoa, kun tietotulva intranetissä voi hukuttaa alleen keskeiset ohjeistukset. Tiedottamisella on keskeinen merkitys myös ohjeistusten ja määräysten noudattamisen kannalta. Kuntayhtymällä on kuitenkin vastuu siitä, että ohjeistukset ovat tiedossa ja asianmukainen perehdytys on tehty ja että tieto on hyödynnettävissä mahdollisimman helppossa muodossa, niin se helpottaa myös valvonnan toteuttamista ja raportointia.

Kuntayhtymän uuden strategian tavoitteiden toteutuminen edellyttää toimintakulttuurin uudistamista, työnkuvien ja osaamisen erikoistumista sekä tiimitoiminnan kehittymistä ja itseohjautuvuuden lisääntymistä. Näiden onnistumista on seurattava edelleen vuoden 2021 aikana.

Sisäisen valvonnan kehittäminen voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä jatketaan säännöllisellä perehdytyksellä ja tarvittaessa koulutuksella.
- Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on tunnistettava tärkeänä osana niin yksittäisissä muutostilanteissa ja projekteissa kuin osana päivittäisiä johtamista ja palvelu- ja toimintaprosesseja.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteet sisällytetään luontevaksi osaksi toimintaprosesseja tulevien vuosien aikana.
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta raportoidaan osana kuntayhtymän raportointikäytäntöjä.

Yhtymähallituksen arvion mukaan kuntayhtymän hallintoa on hoidettu toimintaa velvoittavien ja ohjaavien lakien ja säännösten, ohjeiden sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan mukaisesti. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat olennaisilta osiltaan toimivaa ja asianmukaisesti järjestettyjä ja ne tuottavat kohtuullisen varmuuden toiminnan lainmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Ammatillinen koulutus uudistui vuoden 2018 alusta lukien ammatillisen koulutuksen reformin linjausten mukaisesti. Ammatilliseen koulutukseen kohdennettava valtionrahoitus muuttui talousarvioperusteiseksi.

Vuoden 2020 ammatillisen koulutuksen rahoitus muodostuu laskennallisesta valtionosuusrahoituksesta, joka kokonaisuudesta on vähintään 96 % sekä valtionavustuksena myönnettävästä strategiarahoituksesta, joka kokonaisrahoituksesta on enintään 4 %.

Laskennallinen valtionosuusrahoitus (100 %) jakautuu seuraavin kokonaisuuksiin:

- perusrahoitus (70 %) muodostuu tavoitteellisten opiskelijavuosien perusteella sekä harkinnanvaraisesta korotuksesta,
- suoriterahoitus (20 %) muodostuu tutkinnoista ja tutkinnon osien osaamispisteiden perusteella ja
- vaikuttavuusrahoitus (10 %) muodostuu tutkinnon suorittaneiden työllistymisen ja jatko-opiskelun (7,5 %) sekä opiskelija- ja työelämäpalautteen (2,5 %) perusteella.

Perusrahoituksen myöntämisen perusteena käytettävä tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä kerrotaan järjestäjäkohtaisella painokertoimella. Järjestäjäkohtaisen painokertoimen laskemisessa painotettu opiskelijavuosimäärä jaetaan varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävän vuoden toteutuneella opiskelijavuosimäärällä. Vuoden 2020 varsinainen suoritepäätöksessä pinottomat opiskelijavuodet olivat 5 887. Profiilikertoimen ollessa 1.04535, painotetut opiskelijavuodet olivat 6 154.

Vuoden 2020 valtio-osuusrahoituksen toteutuma löytyy alhaalla olevasta taulukosta:

Rahoituksen toteutuminen	2020	Päätös
Varsinainen rahoitus (ammattillinen opetus)		
Perusrahoitus	36.319.954	
Suoriterahoitus	12.306.388	Varsinainen vuoden 2020
Vaikuttavuusrahoitus	6.784.566	suoritepäätös OKM 34/221/2019
Varsinainen rahoitus yhteensä	55.410.908	
Lukiokoulutuksen rahoitus	1.435.184	
Harkinnanvarainen rahoitus		
Lentokoneasennuksen perustutkinnon harkinnanvarainen korotus	75.000	
Työpaikkaohjaajien koulutuksen lisääminen ja kehittäminen	50.000	Varsinainen vuoden 2020 suoritepäätös OKM 34/221/2019
Urheilijoiden ammatillisen koulutuksen tukeminen	50.000	
Opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin	2.072.840	VN/6066/2020, 9.6.2020
Lähihoitajakoulutuksen lisääminen poikkeusolot	120.000	VN/15767/2020, 30.9.2020
	779.765	
Lähihoitajakoulutuksen lisääminen	524.674	VN/24305/2020, 17.12.2020
Harkinnanvarainen rahoitus yhteensä	3.672.279	
Vuoden 2020 rahoitus yhteensä	60.518.372	

Lisäksi kuntayhtymä sai vuonna 2020 strategiarahoitusta 450 t. euroa.

Muut myyntituotot toteutuivat 3,3 milj. euroa, josta Savon Koulutus Oy:lle myyntiä 1,2 M€. Hankerahoitusta ja muita avustuksia tuloutettiin 4,9 milj. euroa, joka piti sisällä myös vuosien 2018 - 2020 myönnetyn strategiarahoituksen käytön (2,6 milj. euroa). Muut toimintatuotot sisälsivät Presidentinkatu 3:n myyntituloja 0,8 milj. euroa ja pääasiassa poistettavan kaluston myyntituloja 49 t. euroa. Yhteensä ulkoiset toimintatuotot olivat 70,6 milj. euroa.

Ulkoiset toimintakulut olivat 63,8 milj. euroa, joista henkilöstökulut olivat 43,4 milj. euroa. Palvelujen ostot ja aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat yhteensä 14,4 milj. euroa. Tilikauden toimintakate oli 6,8 milj. euroa, ja vuosikate rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen oli 6,7 milj. euroa.

Vuoden 2020 poistot olivat yhteensä 8,3 milj. euroa. Toimintavuodelle kohdistui Presidentinkadun, Varkauden ja Muuruveden kiinteistöjen osalta lisäpoistoja yhteensä 4,5 milj. euron verran. Lisäksi vuodelle 2020 kirjattiin vuosien 2015 - 2019 oppilastöiden arvonalentamisen palautuksiin liittyviä satunnaisia tuloja yhteensä 1,3 milj. euroa.

Tilikauden tulokseksi muodostui -0,3 milj. euroa. Poistoeron ja rahastojen muutuskirjausten jälkeen tilikauden ylijäämä oli 0,2 milj. euroa.

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoinen)

	2020	2019
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	70.593	69.285
Valmisteveraston muutos	-188	0
Toimintakulut	-63.569	-62.583
Toimintakate	6.835	6.702
Rahoitustuotot ja -kulut	-97	20
Korkotuotot	177	58
Muut rahoitustuotot	66	265
Korkokulut	-219	-169
Muut rahoituskulut	-122	-133
Vuosikate	6.738	6.722
Poistot ja arvonalentumiset	-8.297	-5.799
Satunnaiset tuotot	1.290	
Tilikauden tulos	-270	923
Tilinpäätössiirrot	438	358
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	168	1.281

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut %	111,0 %	110,7 %
Vuosikate/Poistot %	81,2 %	115,9 %

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista (111,0 %)

=100*Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Toimintakate eli toimintatuottojen ja -kulujen erotus osoittaa varsinaisen toiminnan taloudellisen tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. Kun toimintakatteesta vähennetään rahoitustuottojen ja -kulujen erotus, saadaan vuosikate.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa käytetään seuraavaa tunnuslukua:

Vuosikate prosenttia poistoista (81,2 %)

=100*Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot arvonalentumiset vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet. Investointitaso määritellään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi.

Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Nämä pätevät vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on negatiivinen, tulo-rahoitus on heikko.

Kuntayhtymässä tilikauden aikainen tulo-rahoitus oli alijäämäinen, -1,6 milj. euroa. Vuosikate oli 6,7 milj. euroa, poistojen ollessa 8,3 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat 23,4 milj. euroa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelma on rahoitussuunnittelun väline ja siis keskeinen osa talousarviota ja tilinpäätöstä. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kuntayhtymän rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2020	2019
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toiminnan rahavirta	7.170	6.073
Vuosikate	6.738	6.722
Satunnaiset kulut	1.290	0
Tulo-rahoituksen korjaukset	-857	-649
Investointien rahavirta	-22.493	-10.730
Investointimenot	-25.616	-12.461
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1.326	647
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1.797	1.085
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15.322	-4.657
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-221	
Lainakannan muutokset	19.906	-1.190
Oman pääoman muutokset	-6	-6
Muut maksuvalmiuden muutokset	459	826
Rahoituksen rahavirta	20.138	-370
Rahavarojen muutos	4.816	-5.027
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	20.560	15.744
Rahavarat 1.1.	-15.744	-20.771
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toim. ja invest. rahavirran kertymä 5 vuodelta, milj. euroa	-25.652,0	-5.576,0
Investointien tulo-rahoitus %	27,74	56,90
Lainanhoitokate	2,2	10,0
Kassan riittävyys, pv	83	75

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä oli - 25,7 milj. euroa vuosilta 2016 - 2020.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä oli - 5,6 milj. euroa vuosilta 2015 - 2019.

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijämmäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Kuntayhtymässä toiminnan ja investointien rahavirran kertymä tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden ajalta oli negatiivinen, 25,7 milj. euroa. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä vastaava luku oli 5,6 milj. euroa negatiivinen. Kuntayhtymän tilinpäätöksessä 2020 toiminnan ja investointien rahavirta oli 15,3 milj. euroa negatiivinen.

Investointien tulorahoitus, % (27,4 %)

=100*Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista (=rahoituslaskelman investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet) on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden (käyttöomaisuuden) myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Edellisenä vuonna tunnusluku oli 56,9 %. Vuonna 2020 kuntayhtymässä nostettiin uutta pankkilainaa 21 milj. euroa investointimenojen kattamiseksi. Vuoden 2020 vuosikate oli 6,7 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 23,4 milj. euroa.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Laskennallinen lainanhoitokate (2,2)

Lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kuntayhtymän lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kuntayhtymässä tunnusluku vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan on 2,2. Edellisenä vuonna tunnusluvun arvo oli 10,0.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys, pv (75)

=365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella.

Rahavarat 31.12.

Kuntayhtymän rahavarat olivat tilinpäätöksessä 20,6 milj. euroa.

Kassasta maksut/vuosi

Kuntayhtymän kassasta maksut vuoden 2020 aikana olivat 90,8 milj. euroa.

(toimintakulut, korkokulut, muut rahoituskulut, investointimenot ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset).

Kuntayhtymän maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Tunnusluku saadaan, kun rahavarat kerrotaan vuoden päivillä (365) ja saatu tulo jaetaan menneen vuoden kassasta maksuilla. Kuntayhtymän kassa-/likviditeettitilanne oli edellisenä vuonna, 100 päivää.

1.3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kuntayhtymän rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	82.148.868,10	66.869.923,94	OMA PÄÄOMA	52.571.337,92	52.409.018,06
Aineettomat hyödykkeet	3.782.035,13	4.628,08	Peruspääoma	11.006.445,26	11.006.445,26
Aineettomat oikeudet	3.296.437,79	4.628,08	Muut omat rahastot	11.564.728,10	11.570.434,62
Muut pitkävaik menot	485.597,34	0,00	Ed.tilikausien ylijäämä	29.832.138,18	28.550.795,15
			Tilikauden yli-/alijäämä	168.026,38	1.281.343,03
Aineelliset hyödykkeet	73.653.321,29	62.172.400,32	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	10.470.883,37	10.902.845,24
Maa- ja vesialueet	6.738.650,49	6.931.677,00	Poistoero	10.470.883,37	7.283.361,37
Rakennukset	44.456.997,88	39.268.455,75	Vapaaehtoiset varaukset		3.619.483,87
Kiinteät rakenteet ja laitteet	79.758,19	96.320,05	PAKOLLISET VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	2.888.552,70	2.485.455,53	Muut pakolliset varaukset		
Muut aineelliset hyödykkeet	93.275,54	93.275,54	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	199.886,47	202.338,22
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	19.396.086,49	13.297.216,45	Lahjoitusrahastojen pääomat	16.660,55	18.204,43
Sijoitukset	4.713.511,68	4.692.895,54	Muut toimeksiantojen pääomat	183.225,92	184.133,79
Osakkeet ja osuudet	2.575.765,29	2.575.765,29	VIERAS PÄÄOMA	49.052.954,78	27.980.525,95
Joukkovelkakirjalainasaamiset	300.000,00	500.000,00	Pitkäaikainen	26.418.292,32	3.058.483,68
Muut saamiset	1.837.746,39	1.617.130,25	Lainat rahoit- ja vak.laitoksilta	23.208.577,32	3.058.483,68
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	179.929,55	183.167,31	Siirtovelat	3.209.715,00	
Lahjoitusrahastojen varat	16.660,55	18.204,43	Lyhytaikainen	22.634.662,46	24.922.042,27
Muut toimeksiantojen varat	163.269,00	164.962,88	Lainat rahoit- ja vak.laitoksilta	849.906,36	1.094.225,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29.966.264,89	24.441.636,22	Saadut ennakot	1.687.170,87	3.616.039,26
Vaihto-omaisuus	376.118,92	543.916,91	Ostovelat	2.727.068,04	3.768.118,22
Aineet ja tarvikkeet	176.118,92	155.470,07	Muut velat	1.543.404,70	1.471.626,36
Keskeneräiset tuotteet	200.000,00	388.446,84	Siirtovelat	15.827.112,49	14.972.033,07
Saamiset	9.030.047,95	8.153.720,32	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	112.295.062,54	91.494.727,47
Lyhytaikaiset saamiset	9.030.047,95	8.153.720,32			
Myyntisaamiset	720.132,52	928.756,03			
Muut saamiset	804.344,28	803.027,68			
Siirtosaamiset	7.505.571,15	6.421.936,61			
Rahat ja pankkisaamiset	20.560.098,02	15.743.998,99			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	112.295.062,54	91.494.727,47			

TASEEN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Omavaraisuusaste %	57,00 %	72,04 %
Suhteell. velkaantuneisuus %	67,10 %	35,17 %
Kertynyt ylijäämä, milj. euroa	30,0	29,8
Lainakanta 31.12. M€	24,1	4,2
Lainat ja vuokravastuut 31.12 M€	63,5	40,7
Lainasaamiset 31.12, 1 000 euroa	300,00	500,00

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kuntayhtymän omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % (57,0 %)

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kuntayhtymän vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Kuntayhtymän vakavaraisuus on heikentynyt vuoden 2020 aikana. Tunnusluku edellisenä vuonna oli 72,04 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (67,10 %)

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kuntayhtymän käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien/kuntayhtymien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet ovat selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kuntayhtymän suhteellinen velkaantuneisuus on heikentynyt edelliseen vuoteen nähden, jolloin se oli 35,17 %.

Kertynyt ylijäämä (30,0 milj. euroa)

=Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Muodostuu edellisten tilikausien ylijäämästä ja tilikauden ylijäämästä. Kuntayhtymässä kertynyttä ylijäämää on 30,0 milj. euroa. Luku osoittaa, paljonko kuntayhtymällä on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana.

Lainakanta 31.12. (24,1 milj. euroa)

=Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieraspääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Kuntayhtymän lainakanta on 24,1 milj. euroa. Kuntayhtymä nosti uutta pankkilainaa tilikauden aikana 21 milj. euroa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. (63,5 milj. euroa)

=Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Lainat ja vuokravastuut tilinpäätöksessä ovat 60,4 milj. euroa. Suurimmat vuokravastuut muodostuvat Savilahdessa Mikrokatu 1:n ja Iisalmessa Asevelikatu 4:n tilavuokrasta sekä Savilahdessa Hehkukadun maanvuokrasta. Vuokravastuiden määrä oli tilinpäätöksessä 36,3 milj. euroa.

1.3.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

KOKONAISTULOT JA -MENOT 31.12.2020, SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TULOT	1.000 €	MENOT	1.000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	70.593	Toimintakulut	63.569
Korkotuotot	177	Valmisteveraston muutos	188
Muut rahoitustuotot	66	Korkokulut	218
Satunnaiset tuotot	1.290	Muut rahoituskulut	122
Tulorahoituksen korjauserät	-874	Tulorahoituksen korjauserät	
		-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1.326	Investointimenot	25.616
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1.813		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21.000	Antolainasaamisten lisäykset	220
Oman pääoman lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1.094
		Oman pääoman vähennys	6
Kokonaistulot yhteensä	95.391	Kokonaismenot yhteensä	91.033
Kokonaistulot	95.391		
Kokonaismenot	91.033		
	4.357		
Rahavarojen muutos	4.816		
Muut maksuvalmiuden muutokset	459		
	4.357		

1.4 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistelty konserni- tilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Savon Koulutus Oy	1	
Osakkuusyhteisöt		
Omnia Education		
Partnerships Oy		1
Yhteensä	1	1

1.4.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin osalta vuosi 2020 oli Covid-19-tilanteesta johtuen poikkeuksellinen. Savon Koulutus Oy:lle asetetut tavoitteet eivät toteutuneet suunnitellusti. Poikkeusoloista huolimatta Savon Koulutus Oy:n taloudellinen tulos oli ylijäämäinen ja yhtiön rahoitusasema säilyi hyvänä koko tilikauden ajan. Savon Koulutus Oy:n kautta omistettava osuus OEP Oy:stä koulutuksen viennin osalta vastasi strategiassa asetettuja tavoitteita, vaikkakin globaalin pandemian aiheuttamien poikkeusolosuhteiden johdosta koulutusvienti on supistunut. Toiminnassa on tärkeä huomioida toiminnan pitkäjänteisyys ja omistajien yhteistyön merkitys tuloksen saavuttamiseksi.

1.4.3 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Arvio konsernin tulevasta kehityksestä vastaa suurelta osin kohdassa 1.1.8 kerrottua arviota kuntayhtymän tulevasta kehityksestä. Konsernin myynnin arvioidaan kasvavan Savon Koulutus Oy:n osalta maltillisesti, mutta riippuu osaltaan myös Covid-19-tilanteen ja rajoitusten kehittymisestä. Myynnin kasvu edellyttää kuntayhtymän osaamispoolien ja Sakky Yrityspalveluiden toimijoiden jatkuvaa aktiivisuutta, yhteistyötä ja vuorovaikutusta alueen työelämän kanssa. Konserni tuloksen arvioidaan kehittyvän asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Konsernin kokonaisuuteen nähden kyse on suorista taloudellisia vaikutuksia merkittävämmästä toiminnasta alueen työelämän palvelemisen osana.

1.4.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan konserni johto (kuntayhtymässä hallitus ja kuntayhtymän johtaja) vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kuntalain (410/2015) 123 §:n mukaan tilintarkastajien on tarkastettava, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Konserniohjaus ja -valvonta on perustunut konsernivalvonnasta annettuun konserniohjeeseen sekä läheiseen yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen tytäryhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen sekä kuntayhtymän johtajan ja hallituksen välillä. Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa, ohjeiden anto kuntayhtymän edustajille tytäryhtiössä, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi sekä tytäryhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi konsernijohtolle on ollut riittävää.

Tytäryhtiö on käyttänyt kuntatyhmän keskitettyjä konsernipalveluita ja -toimintoja, paitsi että yhtiön talous- ja palkkahallinto on ulkoistettu yksityiselle tilitoimistolle. Yhtiön toimitusjohtaja on antanut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportin konsernijohtolle. Valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita.

1.4.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Kuntayhtymän tulos, rahoitus sekä rahoitusasema ja sen muutokset on esitelty tilinpäätöksen sivuilla 28 - 35. Konserniin kuuluvan Savon Koulutus Oy:n toiminta ei ole oleellisesti vaikuttanut Savon koulutus-kuntayhtymän toiminnan kokonaisuuteen.

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

KONSERNITULOSLASKELMA	2020	2019
Toimintatuotot	70.987.701,38	69.586.350,85
Toimintakulut	-64.113.567,83	-62.876.316,30
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta		
Toimintakate	6.874.133,55	6.710.034,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	177.765,06	58.234,37
Muut rahoitustuotot	65.886,59	264.656,12
Korkokulut	-218.639,64	-169.436,70
Muut rahoituskulut	-121.646,88	-133.180,95
Vuosikate	6.777.498,68	6.730.307,39
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8.297.445,58	-5.798.626,85
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	1.289.674,04	
Tilikauden tulos	-230.272,86	931.680,54
Tilinpäätössiirrot	5.706,52	6.265,00
Tilikauden verot	-7.860,10	-863,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-232.426,44	937.081,93
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	111 %	110 %
Vuosikate/Poistot, %	82 %	116 %

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2020	2019
Toiminnan rahavirta	7.185.273	6.080.370
Vuosikate	6.777.499	6.730.307
Satunnaiset erät	1.289.674	
Tilikauden verot	-7.860	-865
Tulorahoituksen korjaukset	-874.040	-649.073
Investointien rahavirta	-22.476.027	-10.729.824
Investointimenot	-25.615.590	-12.461.362
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1.326.105	646.578
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	1.813.458	1.084.960
Inves.hanke keskener. Tilapalveluille		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15.290.754	-4.649.454
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-220.616	
Antolainasaamisten lisäys	-220.616	
Lainakannan muutokset	19.905.775	-1.190.356
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21.000.000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.094.225	-1.190.356
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset	-5.707	-6.265
Muut maksuvalmiuden muutokset	410.586	1.164.299
Toim.antojen varojen ja pääomien muutokset	786	-5.898
Vaihto-omaisuuden muutos	167.798	11.150
Saamisten muutos	-961.970	-642.141
Korottomien velkojen muutos	1.203.972	1.801.188
Rahoituksen rahavirta	20.090.038	-32.322
Rahavarojen muutos	4.799.284	-4.681.777
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	20.952.024	16.152.740
Rahavarat 1.1.	-16.152.740	-20.834.516
Rahavarojen muutos	4.799.284	-4.681.776
Investointien tulorahoitus, %	28	57
Laskennallinen lainanhoitokate	2	10
Kassan riittävyys	84	77

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	82.124.367	66.845.424	OMA PÄÄOMA	63.096.613	63.334.746
Aineettomat hyödykkeet	3.782.035	4.628	Peruspääoma	11.006.445	11.006.445
Aineettomat oikeudet	3.296.438	4.628	Muut omat rahastot	11.564.728	11.570.435
Muut pitkävaik.menot	485.597	0	Ed.tilikausien ylijäämä	40.757.866	39.820.784
			Tilikauden yli-/alijäämä	-232.426	937.082
Aineelliset hyödykkeet	73.653.321	62.172.400			
Maa- ja vesialueet	6.738.650	6.931.677	PAKOLLISET VARAUKSET		
Rakennukset	44.456.998	39.268.456	Muut pakolliset varaukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	79.758	96.320			
Koneet ja kalusto	2.888.553	2.485.456	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	199.886	202.338
Muut aineelliset hyödykkeet	93.276	93.276	Lahjoitusrahastojen pääomat	16.661	18.204
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	19.396.086	13.297.216	Muut toimeksiantojen pääomat	183.226	184.134
			VIERAS PÄÄOMA	49.136.359	28.026.612
Sijoitukset	4.689.011	4.668.396	Pitkäaikainen	26.418.292	3.058.484
Osakkeet ja osuudet	2.551.265	2.551.265	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	23.208.577	3.058.484
Joukkovelkakirjalaina- saamiset	300.000	500.000	Siirtovelat	3.209.715	0
Muut saamiset	1.837.746	1.617.130	Lyhytaikainen	22.718.067	24.968.129
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	179.930	183.167	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	849.906	1.094.225
Lahjoitusrahastojen varat	16.661	18.204	Saadut ennakot	1.687.171	3.616.039
Muut toimeksiantojen varat	163.269	164.963	Ostovelat	2.763.663	3.794.897
VAIHTUVAT VASTAAVAT	30.128.562	24.535.105	Muut velat	1.555.393	1.479.312
Vaihto-omaisuus	376.119	543.917	Siirtovelat	15.861.934	14.983.656
Aineet ja tarvikkeet	176.119	155.470			
Keskeneräiset tuotteet	200.000	388.447	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	112.432.858	91.563.696
Saamiset	8.800.418	7.838.448	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Lyhytaikaiset saamiset	8.800.418	7.838.448	Omavaraisuusaste, %	56,97	72,01
Myyntisaamiset	455.845	599.123	Suhteellinen velkaantuneisuus	66,84	35,08
Laskennalliset verosaamiset	0	3.917	Kertynyt ylijäämä, 1000€	40.526	40.758
Muut saamiset	839.002	813.472	Konsernin lainakanta 31.12. 1000€	27.268	4153
Siirtosaamiset	7.505.571	6.421.937	Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1000 €	63.604	40.711
Rahat ja pankkisaamiset	20.952.024	16.152.740	Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	300	500
VASTAAVAA YHTEENSÄ	112.432.858	91.563.696			

1.5 HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan kuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot olivat 70 592 555,32 euroa ja toimintakulut 63 568 971,82 euroa. Valmisteveraston muutos esitetään omana eränään, joka oli - 188 446,84 euroa. Vuosikate nettorahoituskulujen jälkeen oli 6 738 129,53 euroa. Tilikauden tulos poistojen jälkeen oli alijäämäinen - 269 642,01 euroa.

Opetustoiminnassa käytettävän raskaan kaluston hankkimiseen tehtyä investointivarausta purettiin 119 483,87 euroa ja Varkauden rakennuskohteen investointivarausta purettiin 3 500 000 euroa, jotka tilinpäätöksessä näkyvät varausten vähennyksenä ja poistoeron lisäyksenä. Poistoeroa tuloutetaan tilinpäätöksessä yhteensä 431 961,87 euroa. Poistoeron tuloutukset kohdistuvat poistojen määrän suhteessa tehtyihin kone- ja laiteinvestointeihin, rakennusten peruskorjauksiin sekä laajennusinvestointeihin. Omaan pääomaan sisältyvää stipendirahastoa käytettiin 5706,52 euroa.

Poistoeroon ja rahastoon kohdistuneiden muutuskirjausten jälkeen Savon koulutuskuntayhtymän tilinpäätös 31.12.2020 osoittaa ylijäämää 168 026,38 euroa. Tilikauden ylijäämä, 168 026,38 euroa, esitetään jätettäväksi tulostilille, josta se siirretään edellisten tilikausien ylijäämätilille lisäämään omaa pääomaa.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty kuntayhtymän ja tulosalueiden tuloskorttien yhteydessä. Tilikauden tulos ja nettoinvestoinnit ovat sitovia valtuustoon nähden kuntayhtymätasolla ja hallitukseen nähden tulosaluetasolla.

Yhtymähallitus hyväksyi talousarviovuoden 2020 aikana toteutettavat yli 100 000 euron nettoinvestoinnit, mikäli ne jatkuivat vuosille 2020 ja 2021. Yhtymähallituksella oli myöntövaltuus tilapalvelujen tulosalueen ennakoimattomista tilainvestoinneista 3,0 milj. euroon saakka talousarviovuoden aikana. Yhtymävaltuusto hyväksyi talousarviomuutokset.

Vuonna 2020 nostettiin uutta pankkilainaa 21 milj. euroa toiminnan ja investointien rahoittamiseen. Yhtymähallituksella oli oikeus talousarviovuoden aikana ottaa lyhytaikaista lainaa 2,0 milj. euroon saakka kuntayhtymän maksuvalmiuden turvaamiseksi. Maksuvalmiuslimiittiä ei tarvinnut käyttää tilikauden 2020 aikana. Vuoden 2020 lopussa kuntayhtymä irtisanoi käytössä olleen limiittitilin Danske Bankissa.

Kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2020 on esitetty taulukossa 1.

Kuntayhtymän tuloskortti			
Näkökulmat	Mittarit	2020	
		Tavoite	Toteuma
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk.)	69,5	70,6
	Tulos (M€)	-3,3	-0,3
Asiakas	Tutkintojen määrä	2 750	2252
	Opiskelijapalaute	4,0	4,3
	Työelämäpalaute	4,0	4,0
	Vetovoimaisuus yhteishaussa	41	43
	Opiskelijavuodet	6 171	5 609
Prosessi	Keskeyttäminen (%)	6,2	6,6
	Työllistyminen valmistumisen jälkeen (%)	70	82
	Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus (%)	70	62
Henkilöstö	Työolobarometri	3,7	3,6
	Henkilöstön kehittämismenot (%)	2,8	1,3
	Dokumentoidut kehityskeskustelut (%)	91,5	97,1

Taulukko 1. Kuntayhtymän tuloskortti.

Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden toteumat muodostuvat tulosalueiden (oppimispalvelut, kehityspalvelut, yhteiset palvelut ja tilapalvelut) mittareiden toteumista. Sekä talousarvion kuntayhtymän sitovuustasot, että tilinpäätöksen kuntayhtymän toteumat muodostuvat myös tulosalueiden vastaavista.

Kuvaus mittareista ja mittareiden arvojen laskentaperusteista löytyvät liitteestä Kuntayhtymän tuloskortin mittariseloste (liite 4). Toteumat on kuvattu yksityiskohtaisemmin tulosalueiden tuloskorttien yhteydessä.

Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden vuosittainen kehitys 2016 - 2020 on kuvattu liitteessä 5.

2.1 KUNTAYHTYMÄN STRATEGIA JA SEN TOTEUTUMINEN

Muuttuva toimintaympäristö

Huomioimme toiminnassamme globalisaation, yhteiskunnalliset muutokset ja nopeasti muuttuvat lähiympäristön tarpeet. Olemme aktiivinen yhteiskuntavaikuttaja ja työelämän kehittäjä.

Toimintaympäristön muutoksiin liittyy kasvava verkostojen, vuorovaikutuksen ja kokeilukulttuurin merkitys sekä kansainvälisyys. Kestävän tulevaisuuden tekemisessä tarvitsemme uutta osaamista. Osaamisen kehittämisessä hyödynnämme rohkeasti digitalisaatiota ja kehittyviä teknologioita. Koulutuksessa tuemme yrittäjyyttä ja valmiuksia yrittäjämäiseen toimintaan.

Kehitämme toimintaa pitkäjänteisesti. Annamme opetuksen tasosta laatutakuun palvelulupausten yhteydessä ja turvaamme jatko-opintokelpoisuuden. Turvaamme lukio-opetuksen kilpailukyvn.

Kolme oppimisympäristöämme yhdessä tukevat yksilöllistä ja jatkuvaa oppimista. Opiskelijan ohjauksen merkitys korostuu.

Kuva 4. Oppimisen ja ohjauksen kolme ympäristöä opiskelijan polulla.

Henkilöstölle on määritelty jokaisen oppimisympäristön tavoitetila, eri tehtävien työnkuvat ja toimintatavat sekä toimintaympäristöissä vaadittava osaaminen. Kokonaisuuden toiminnanohjaus perustuu tietoon.

Perustehtävä, visio ja arvo

Perustehtävä on lupauksemme yhteiskunnalle

Lisäämme nuorten ja aikuisten osaamista, vastaamme alueen työelämän osaamistarpeisiin ja kehitämme alueen työelämää. Edistämme kansainvälistymistä, työllisyyttä, yrittäjyyttä ja hyvää elämää.

Visio

Kuva 5. Savon koulutuskuntayhtymän visio.

Kestävä

Rakennamme ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää tulevaisuutta.

Tulevaisuus

Tulevaisuus muuttuu tämän päivän teoilla. Meillä on rohkeutta olla edelläkävijä ja kykyä sopeutua muutoksiin. Lisäämme ihmisten valmiuksia hankkia erilaista osaamista tarpeiden mukaisesti ja vaihtaa tarvittaessa työuraa. Olemme aktiivisesti mukana työelämän ja yrittäjyyden uudistamisessa. Olemme nopeasti työelämän tarpeisiin reagoiva monialainen kouluttaja ja kansainvälisyys on tavoitteellinen osa toimintaamme.

Tekijä

Olemme avoin, aktiivinen ja aloitteellinen toimija, innovatiivinen ja haluttu yhteistyökumppani sekä edelläkävijä osaamisen kehittäjänä.

Arvo

Luottamus

Arvostamme yhteisiksi sovittuja toimintatapoja ja toisiamme. Toimimme avoimesti, oikeudenmukaisesti ja annetuista lupauksista kiinni pitäen. Toimimme luottamuksen arvoisesti. Palvelemme kaikella toiminnallamme opiskelijoita ja työelämää.

Palvelulupaukset

Lupaus opiskelijalle

Tarjoamme laadukkaan, yksilön tarpeet huomioivan, ammattitaitoisen ja motivoituneen henkilöstön antaman opetuksen ja ohjauksen terveellisissä, turvallisissa, esteettömissä ja nykyaikaisissa oppimisympäristöissä. Otamme opiskelijaksi joustavasti. Meiltä valmistuu osaavia ja ammattiyhteisöä ammattilaisia.

Mittarit

- opiskelijapalaute
- työllistyminen sekä jatko-opintoihin siirtyminen
- tutkintojen ja tutkinnon osien määrät

Lupaus työelämälle

Toimimme työelämän aktiivisena kumppanina osaavan työvoiman kouluttamiseksi läpi työuran yritysten eri tarpeisiin. Kehitämme maakuntaa ja työelämää verkostoituen muiden toimijoiden kanssa.

Mittarit

- työelämäpalaute
- työelämässä oppimisen määrä ja laatu
- työllistyminen

Lupaus henkilöstölle

Tuemme henkilöstöä palvelulupausten toteuttamisessa mahdollistamalla osaamisen kehittämisen, tarjoamalla terveellisen, turvallisen ja nykyaikaisen työympäristön, jossa johtaminen on avointa, tasapuolista, kannustavaa ja vuoropuhelua edistävää.

Mittarit

- työyhteisökysely (ml. viremittaus)
- sairauspoissaolot
- henkilöstön kehittämismenot

Strategian tavoite toteutuu, kun saavutamme antamamme palvelulupaukset ja niille asetetut tavoitteet. Strategiakauden tavoitteisiin etenemme vuosittain määriteltävillä, porrastetuilla ja painotetuilla tavoitteilla.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen on esitelty tulosalueiden katsauksissa ja asiakirjan muissa osioissa.

2.2 TULOSALUEIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

2.2.1 Oppimispalvelut

Oppimispalvelujen tulosalue toteutti koulutuksen järjestäjän perustehtävää järjestämällä ammatillista perus- ja lisäkoulutusta (perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja), työvoimakoulutusta, henkilöstökoulutusta ja ei-tutkintoon johtavaa Valma- ja Telma-koulutusta. Lisäksi oppimispalvelujen tulosalueella järjestettiin lukiokoulutusta ja aikuisten perusopetusta Varkauden lukiossa.

Oppimispalvelujen tulosalueella koulutus järjestettiin kuvan 6 mukaisissa osaamispoolissa.

Kuva 6. Oppimispalvelujen tulosalueen osaamispoolit.

2.2.1.1 Savon ammattiopisto

Savon ammattiopistolla on toimipisteet seuraavilla paikkakunnilla:

- Iisalmi
- Kuopio
- Siilinjärvi (Toivala ja Rissala)
- Varkaus

Kuva 7. Toimipisteet Pohjois-Savon alueella.

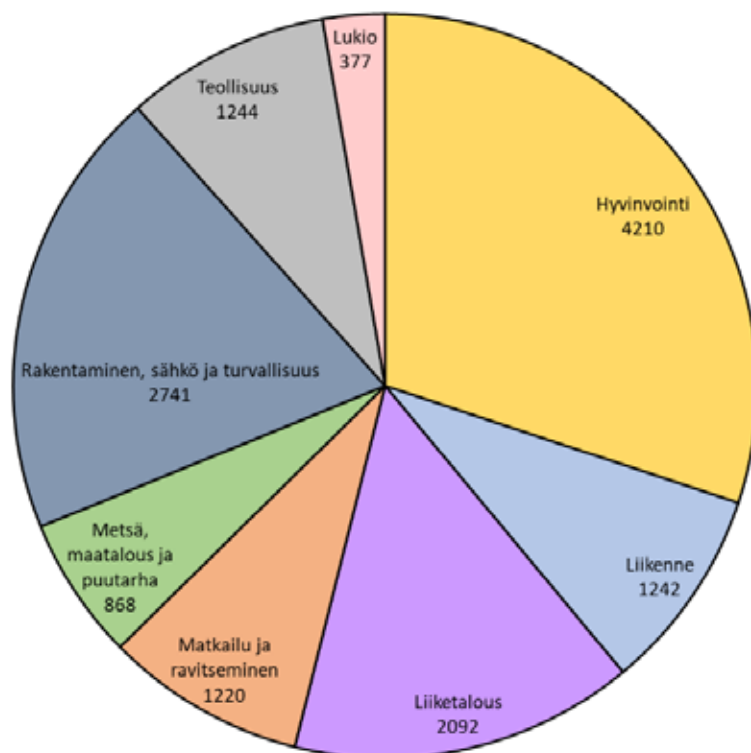
Koulutuksen järjestäminen perustui opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään ammatillisen tutkintojen ja koulutuksen sekä lukiokoulutuksen järjestämislupaan.

Savon ammattiopiston ammatillisen tavoitteet ja toteutuminen painottamattomina opiskelijavuosina osaamispooleittain on eritelty seuraavassa taulukossa 2.

Ammatillisen koulutuksen painottamattomat opiskelijavuodet osaamispooleittain 2020		
	Toteuma	Tavoite
Hyvinvointi (sis. Valma ja Telma)	1462	1588
Liikenne	468	542
Liiketalous	1046	1345
Matkailu ja ravitseminen	498	638
Metsä, maatalous ja puutarha (sis. ympäristö)	382	248
Rakentaminen, sähkö ja turvallisuus	1300	1351
Teollisuus	453	459
Yhteensä	5609	6171

Taulukko 2. Ammatillisen koulutuksen tavoitteet ja toteutuminen painottamattomina opiskelijavuosina osaamispooleittain vuonna 2020.

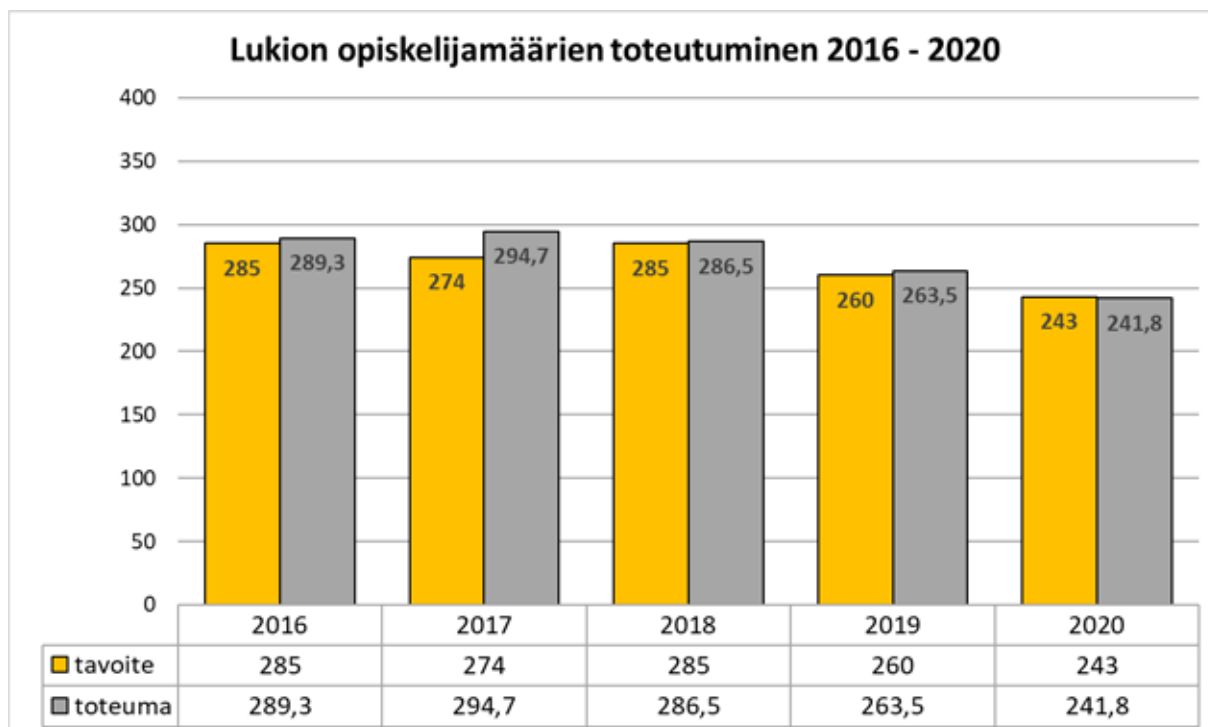
Alla olevassa kaaviossa 2 on kuvattu Savon koulutuskuntayhtymän opiskelijavirtauma (eri opiskelijoita vuoden aikana) osaamispooleittain 2020.

Kaavio 2. Savon koulutuskuntayhtymän opiskelijavirtauma 2020.

2.2.1.2 Varkauden lukio ja aikuislinja

Varkauden lukio järjesti nuorten ja aikuisten lukiokoulutusta. Varkauden lukiossa oli nuorille tarjottavia aloituspaikkoja 96 ja opinnot elokuussa aloitti 83 opiskelijaa. Varkauden lukio vastasi myös Savon ammattiopiston Varkaudessa opiskelevien ammatillisen koulutuksen kaksoistutkintolaisten lukio-opintojen järjestämisestä. Varkauden lukion opiskelijamäärien tavoite ja toteuma vuonna 2020 on esitetty kaaviossa 3.

Kaavio 3. Lukiokoulutuksen opiskelijamäärien toteutuminen vuosina 2016 - 2020.

Läpäisyä tehostettiin siten, että kaikki aloittaneet opiskelijat suorittavat ylioppilastutkinnon ja saavat lukion päättötodistuksen kolmen vuoden kuluessa opintojen aloittamisesta. Lisäksi henkilöstön kanssa yhdessä asetettujen tavoitteiden osalta on toimittu alla olevan mukaisesti:

1. Opettajien ja opiskelijoiden välisen vuorovaikutuksen kehittäminen

Vuorovaikutuksen kehittämisessä keskityttiin erityisesti palautteen antamiseen ja vastaanottamiseen. Opiskelijoilta saaduilla palautteilla ja terveystarkastusten tuloksissa on saatu varsin rohkaisevia tuloksia opettajien ja opiskelijoiden välisen vuorovaikutuksen kehittymisestä. Mm. opiskelijoiden tasapuolinen kohtelu, opettajien kiinnostus opiskelijoiden tilanteeseen ja rohkaisu omien mielipiteiden ilmaisuun koettiin koko Suomen lukioiden keskiarvoa paremmaksi.

2. Ryhmänohjaajatoiminnan kehittäminen

Ryhmänohjaajia on tuettu toiminnan uudistamiseksi. Lukuvuosittain vastuuryhmä päivittää ryhmänohjaajien toiminnan vuosikellon sisältöineen yhteistyössä opinto-ohjaajan kanssa. Vastuuryhmä huolehtii myös jaksopalaverien järjestämisestä.

3. Ilmiökeskeinen pedagogiikka arkipäivän toiminnaksi

Edellisen vuoden lyhyiden ilmiökeskeisen pedagogiikan toteutusten rohkaisemana toteutettiin ilmiöviikko. Ilmiöviikon teema oli Varkauden lukio 100 vuotta. Viikon toteuttamiseen osallistuivat kaikki lukion opiskelijat ja opettajat.

4. Työ- ja opiskelurauhan kehittäminen

Opiskelijoille toteutetun terveystarkastusten saatujen tuloksien mukaisesti Varkauden lukion työrauhassa on vielä muihin lukioihin verrattuna kehitettävää.

5. Opiskelijoiden opiskelumotivaation kehittäminen ja itsearviointi

Luokkien puheenjohtajien tapaamisia on edelleen toteutettu jaksoittain. Kouluterveystarkastusten saatujen tuloksien mukaan Varkauden lukion opiskelijat kokevat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuutensa muita lukioita keskimääräisesti paremmiksi.

2.2.1.3 Tulokortti

Oppimispalvelujen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2020 on esitetty taulukossa 3.

Oppimispalvelujen tulokortti			
Näkökulmat	Mittarit	2020	
		Tavoite	Toteuma
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk.)	62,7	65,0
	Tulos (M€)	2,6	5,1
Asiakas	Tutkintojen määrä	2 750	2 252
	Opiskelijapalautte	4,0	4,3
	Vetovoimaisuus yhteishaussa	41	43
	Opiskelijavuodet	6 171	5 609
Prosessi	Keskeyttäminen (%)	6,2	6,6
	Työllistyminen valmistumisen jälkeen (%)	70	82
	Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus (%)	70	62
	Työolobarometrin vastausaktiivisuus (%)	72	65
Henkilöstö	Työolobarometri	3,7	3,5
	Henkilöstön kehittämismenot (%)	2,8	1,3
	Dokumentoidut kehityskeskustelut (%)	90	97

Taulukko 3. Oppimispalvelujen tulosalueen tulokortti.

Oppimispalveluiden tulosalueen sitovuustasot yhtymähallitukseen nähden talousarviovuonna 2020 olivat:

- Tulos + 2.575.532 euroa (yhtymävaltuuston hyväksymän talousarviomuutoksen jälkeen)
- Investoinnit (netto) 2.107.382 euroa
- Tutkintojen määrä 2 750.

Tulostavoite ylitettiin 2.477.075 eurolla, tuloksen ollessa 5.052.607 euroa

Oppimispalvelujen tulosalueen talousarvion mukainen nettoinvestointimäärä oli 2.107.382 euroa. Toteutunut nettoinvestointimäärä oli 1.161.605 euroa.

Oppimispalvelujen tulosalueelle tulokortissa asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Toimintatuotot (M€, ulk.):

Oppimispalvelujen toimintatuottojen tavoite oli 62,7 milj. euroa ja toteuma 64,9 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät asetetut tavoitteet 2,1 miljoonalla eurolla. Oppimispalvelujen tulosalue saa ulkoiset toimintatuotonsa pääasiassa järjestämislupansa mukaisella suoritepäätöksellä. Koulutusmyynti Savon Koulutus Oy:n kautta oli 1,3 miljoonaa euroa.

Tulos (M€):

Oppimispalvelujen tulostavoite oli 2,6 miljoonaa euroa ja toteuma 5,1 miljoonaa euroa. Merkittävin syy tulostavoitteen ylittymiseen oli toimintatuottojen ylittyminen budjetoidusta 2,9 miljoonaa euroa.

Investoinnit (€):

Oppimispalvelujen suunnitellut nettoinvestoinnit olivat 2 107 382 euroa. Toteutunut nettoinvestointimäärä oli 1 161 605 euroa. Lentokonealan suunnitellut investoinnit ja osa hyvinvoinnin suunnitelluista investoinneista eivät toteutuneet suunnitellusti.

Tutkintojen määrä:

Tutkintojen tavoitemäärä oli 2 750 ja toteuma 2 252. Tutkintojen määrä väheni suhteellisesti eniten matkailun ja ravitsemisen osaamispoolissa (21 %, 60 tutkintoa), toiseksi eniten liiketalouden poolissa (18 %, 106 tutkintoa), kolmanneksi eniten rakentaminen, sähkö ja turvallisuuspoolissa (13 %, 60 tutkintoa) ja neljänneksi eniten hyvinvointipoolissa (12 %, 86 tutkintoa). Suoritettujen tutkintojen vähentymiseen on vaikuttanut osaltaan tutkinnon osien suorittaminen ilman koko tutkintoa ja koronaviruksen vaikutus opiskeluun ja työelämään.

Opiskelijavuodet:

Opiskelijavuositavoitteeksi tuloskortissa oli asetettu 6171 opiskelijavuotta. Koulutuksen järjestämislupamme suoritepäätöksessä tavoite oli 5887 opiskelijavuotta ja toteutuma 5 609 (painottamattomia opiskelijavuosia). Kasvua oli edelliseen vuoteen 72 opiskelijavuotta. Merkittävin syy opiskelijavuositavoitteen alittumiseen on nuorten ikäluokkien pieneneminen, mitä ei ole pystytty kompensoimaan täysimääräisesti lisäämällä aikuisten koulutusta.

Opintojen keskeyttäminen (%):

Opintonsa keskeyttäneiden määrätavoite oli alle 6,2 % ja toteuma 6,6 %. Opiskelijoiden tuen tarve ja erityisen tuen suunnitelmien määrät ovat lisääntyneet. Keskeyttäneiden määrään vaikuttaa osaltaan yhteiskunnassa lisääntyneet sosiaaliset, mielenterveyteen ja päihteiden käyttöön liittyvät ongelmat. Moniin kuntien nuorten tukemiseen järjestettyihin palveluihin on pitkät jonot, joten tuen saaminen ei ole riittävä.

Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus (%):

Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuuden tavoite oli 70 % ja toteuma 62 %. Opiskelijapalauttejärjestelmä on muuttunut opiskelijoille opintojen päätyttyä lähetettävään linkkiin ja opiskelijoiden motivoinnissa vastaamiseen on parantamista. Kehittämistarve on todettu valtakunnallisesti.

Työolobarometri:

Työolobarometrin tavoitteena oli 3,7. Toteutunut tulos 3,5 oli edellisvuotta parempi mutta jäi edelleen alle asetetun tavoitteen. Tulosten perusteella henkilöstö ei ole kokenut työolojen kehittämiseksi tehtyjä parannuksia riittäviksi suhteessa asetettuun tavoitteeseen 3,7.

Työolobarometrin vastausaktiivisuus (%):

Työolobarometrin vastausaktiivisuuden tavoite oli 72 % ja toteuma 65 %. Työolobarometriin vastaamisesta vastaa kukin itse, joten tuloksen perusteella merkittävä osa henkilöstöstä näyttää kokevan vastaamisen itselleen merkityksellömänä.

Henkilöstön kehittämismenot (%):

Henkilöstön kehittämismenojen tavoitteellinen osuus oli 2,8 % kaikista henkilöstömenoista ja toteuma 1,2 %. Henkilöstön kehittämismenojen pienentymiseen on vaikuttanut Koronaviruksen tuomat rajoitukset liikkumiseen ja sitä myötä oppilaitoksen ulkopuolella toteutettavien koulutusten vähentyminen ja verkossa toteutettavien koulutusten lisääminen. Mittarin toteuma-arvo ei sisällä kaikkea henkilöstön kehittämiseen varattua työaikaa ja kuluja. Opetushenkilöstön työaikasuunnitelmissa työajasta 3 % (45 tuntia 1500 tunnin työajasta) on varattu osaamisen kehittämiseen.

Saavutetuista tavoitteista erityisen merkillepantavaa on opiskelijoidemme erinomainen arvio työllistymisestään, peräti 82 % ja kokonaisuutena oppimispalveluiden hyvä taloudellinen tulos.

2.2.2 Kehityspalvelut

Kehityspalvelut koordinoi vuoden 2020 aikana toiminnan ohjaamisen ja tiedolla johtamisen kehittämiseksi prosessimittariston kehittämistä, ja tätä työtä tehtiin yhteistyössä johdon ja muiden tulosalueiden asiantuntijoiden kanssa. Kehittämistyö nosti esille prosessien ja koko toimintajärjestelmän päivittämistarpeen. Toimintajärjestelmän uudistamistyö aloitettiin prosessikartan ja prosessien päivittämisellä, ja työ jatkuu edelleen vuonna 2021. Operatiivisen toiminnan kehittämisen mittarit määritellään prosessien päivittämisen yhteydessä.

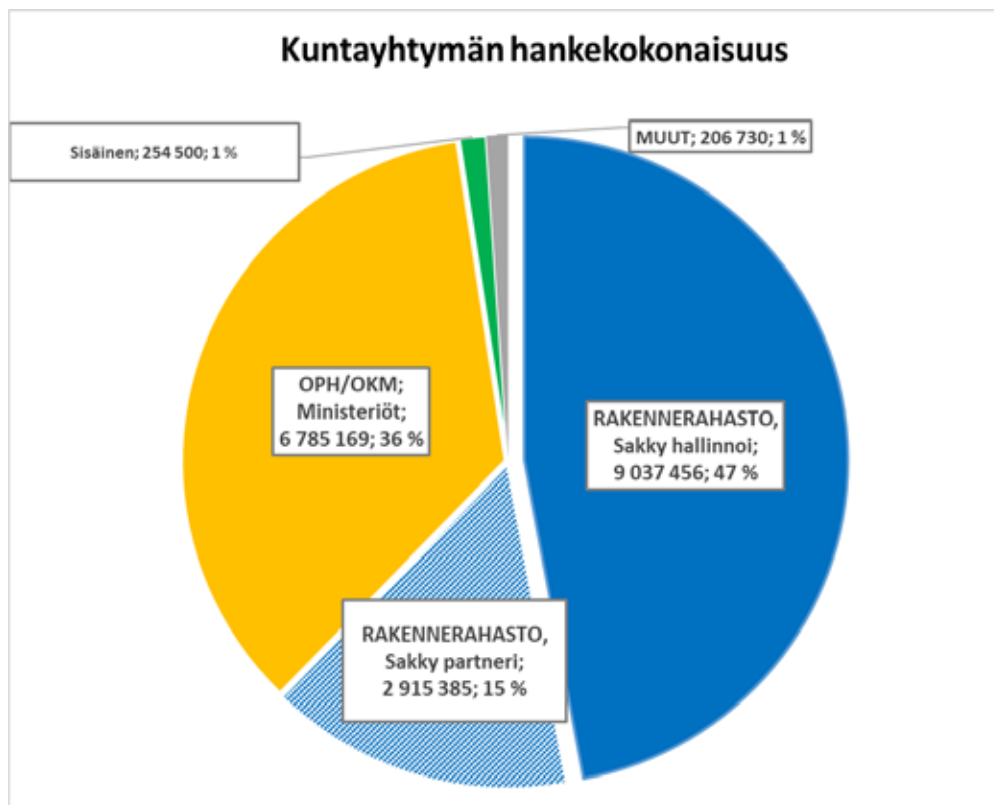
Prosessikuvausten päivittäminen aloitettiin prosessikartan uudistamisesta sekä ydinprosessien uudelleen määrittelystä yhteistyössä prosessin omistajien kanssa. Päivitys aloitettiin opiskelijan polku -ydinprosessista. Prosessien ja ohjeiden hallintaan päätettiin hankkia IMS-toimintajärjestelmä, minkä käyttöönotto ajoittuu seuraavalle vuodelle. Prosessikuvausten siirtyminen IMS:iin tuo tarpeen myös intran uudistamiselle, minkä työn suunnittelu aloitettiin loppu-vuodesta.

Intran osaamispoolikohtaisten viestintäsivustojen sisältöjä muokattiin vastaamaan kuntayhtymän yhteistä linjausta yhteistyössä laatuvaastaavien ja tutkintovastaavien kanssa. Viestintäsivustoille luotiin tiedostokirjastot lukuvuosisuunnittelua, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmia sekä toiminnan arviointia ja kehittämistä varten. Kunkin poolin jäsenet vastaavat tietojen viemisestä ja päivittämisestä viestintäsivuston tiedostokirjastoihin.

Sisäiset auditoinnit aloitettiin kaikissa oppimispalvelujen osaamispooleissa. Sisäisen auditoinnin teemanä oli HOKS-prosessi, ja auditointikriteerit oli muokattu OPH:n vertaisarvioinnin kriteeristöstä (2019). Auditointiin liittyen osaamispoolit laativat itsearviointiraportit valitsemistaan tutkinnoista. Sisäisen auditoinnin konsensuskeskustelut käydään vuoden 2021 puolella.

Henkilöstön valmennusohjelman laadinta aloitettiin, ja työ jatkuu vuonna 2021 tiiviissä yhteistyössä henkilöstöhallinnon ja oppimispalvelujen kanssa. Osaamisen kehittämiseksi käytiin kehityskeskusteluja ja toteutettiin henkilöstön koulutuksia koulutussuunnitelman mukaan. Oppilaitosturvallisuuden toiminnanohjausta kehitettiin muuttamalla pelastussuunnitelmat sähköisiksi, harjoittelemalla Secapp-järjestelmän käyttöä sekä järjestämällä turvallisuuskoulutuksia ja -harjoituksia koko henkilöstölle (Teams). Uusi turvallisuuspäällikkö aloitti tehtävässään marraskuussa 2020.

Kehityspalvelut koordinoi kuntayhtymän kehittämistoimien kokonaisuutta ja tukee kehittämis-hankkeiden valmistelua, toteutusta ja hallinnointia. Hankerahoituksen merkitys kuntayhtymän toiminnan kehittämiselle on suuri. Vuonna 2020 kuntayhtymä oli mukana 74 hankkeessa. Hankkeiden kokonaisbudjetti oli 42,5 milj. euroa. Kuntayhtymän osuus kokonaisbudjetista oli 19,2 milj. euroa ja omarahoitusosuus 3,3 milj. euroa.

Kaavio 4. Kuntayhtymän hankekokonaisuus euroina ja prosentteina rahoituslähteittäin.

Johtuen muun muassa Covid19-pandemiasta ja muista toiminnallisista perusteista, useat vuoden 2020 puolella päättymässä olevista hankkeista sai jatkoaikaa vuodelle 2021. Vuonna 2020 toteutettuja hankeinfo- ja sparraustilaisuuksia hankehenkilöstölle ja esimiehille jatketaan vuonna 2021. Vuonna 2020 käynnissä olevien hankkeiden toiminnan tavoitteet ja rahoitus on kuvattu liitteessä 1.

Vuoden 2020 aikana on jatkettu Reportronic (Repo) järjestelmän kehittämistä hankekokonaisuuden hallinnointiin liittyen sekä työajanseurannan työkaluna. Elokuusta 2020 alkaen kaikkien opettajien työaikaseurannat ovat siirtyneet Wilmasta Repoön hyväksyttäväksi. Opettajat kirjaavat työaikansa Wilma-järjestelmässä ja muu henkilöstö kirjaa työaikansa Repoön. Myös Savon Koulutus Oy:lle tehtävät työt kirjataan em. järjestelmiin.

Hankkeiden vaikuttavuutta on arvioitu erilaisten kyselyiden avulla vuonna 2020. Tässä muutama esimerkki hankkeiden (hanke päättynyt vuonna 2020/ päättymässä vuoden 2021 puolella) vaikuttavuudesta: Duuni edellä hankkeessa luotiin uudenlainen koulutusmalli eli koulutuksen toteuttaminen pienemmillä paikkakunnilla/kunnissa (koulutusmahdollisuus omassa kunnassa, yrityksiin koulutettua työvoimaa) ja Uraohjaus2020-hankkeessa kehitetyt toiminnot/mallit: palvelukartta (urasuunnitteluun liittyvät palvelut), Vika on eka -malli (toiselta asteelta ammattikorkeakouluun), Sakky tutortoimintamalli ja Uraklubi-toimintamalli, ovat juurtuneet käytännön toimintaan. Hanke-toiminnan vaikuttavuuden arviointia systematisoidaan vuonna 2021.

Tulosalue osallistui osaamis- ja koulutustarpeiden ennakoitintyöhön ja tuotti ennakoitintietoa kuntayhtymän päätöksenteon tueksi. Laadittiin katsaus ammatillisen koulutuksen ennakointiin, ennakoitintöiminnan nykytilasta ja suositukset ennakoitintyöhön.

Laatustrategian tukihankkeiden toimijoita osallistui useisiin ennakoittoa käsitteleviin valtakunnallisiin verkostotilaisuuksiin. Tavoitteena on luoda yhteistyössä koulutuksen järjestäjien verkostossa ennakoinnin toimintamalleja ja määritellä mittareita määrälliseen ja laadulliseen ennakointiin.

Kehityspalvelut koordinoi ja seurasi kuntayhtymän kansainvälisyysstrategian toteutumista vastaten kuntayhtymässä kansainvälisen toiminnan kehittämistä ja koordinaatiosta, kansainvälisten kehittämis- ja liikkuvuushankkeiden johtamisesta ja kansainvälisten verkostojen osallistumisen koordinaatiosta. Kuntayhtymän kansainvälisistä hankkeista kehityspalvelujen johtovastuussa oli 12 hanketta vuonna 2020. Kehityspalvelut tuki myös koulutusviennin edistämistä. Vuonna 2020 laadittiin kansainvälisen toiminnan toimintasuunnitelma ja panostettiin kv-toiminnan suunnitelmallisuuden edistämiseen ja erityisesti liikkuvuus- sekä kehittämishankkeiden suhteen niiden tasapainottamiseen. Kansainvälisen toiminnan projektipäällikkö aloitti tehtävässään syksyllä 2020.

Tulosalueella koordinoitiin useita opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoitusten hakuja. Samoin koordinoitiin uusien oppimisympäristöjen kehittämiseen, yhteistyössä työelämän kanssa tapahtuvaan teknologia-alan koulutuksen valtakunnalliseen kehittämiseen ja organisaation toimintakulttuurin laaja-alaiseen uudistamiseen myöntämän strategiarahoituksen käyttöä (strategiarahoitus 2018). Rahoitus kohdentui oppimispalvelujen osaamispooleihin ja suoraan opetuksen kolmen oppimisympäristötoimintamallin kehittämiseen. Myös ydinprosessiosaamisen (hoks, koulutus- ja oppisopimus) kehittämistä ja varmistamista tehtiin tiiviissä yhteistyössä oppimispalvelujen kanssa, keskittyen mm. mentoritoiminnan (hoks- ja työelämämentorit sekä digimentorit) sekä hoksin, starttijakson, jatkuvan haun toimintamallin ja työelämän palvelumallin kehittämiseen (strategiarahoitus 2019, rahoitus jatkuu 30.6.2021 asti).

Kuntayhtymä on mukana kahdessa OKM laatustrategian tukihankkeessa (Laatuvertaiset 2, Loiste 7), joissa koulutuksen järjestäjien verkostoyhteistyössä pureuduttiin vuoden aikana laatustrategian painopistealueisiin, niiden toteutumiseen ja toiminnan parantamiseen. Tammi-helmikuussa johtoryhmä teki laadunhallintajärjestelmän itsearviointin ja sopi kehittämiskohteista. Osana esimiesvalmennusta esimiehet paneutuivat laatustrategiaan ja laadunhallintajärjestelmälle asetettuihin vaatimuksiin sekä vertaisarvioinnin kriteeristöön.

Pedagogiset katselmukset toteutettiin autoalan, puhdistus- ja kiinteistöpalvelualan sekä talotekniikan perustutkintoon. Katselmukset koostuivat opiskelijahaastatteluista, asiakirjakatselmuksista ja koko katselmoitavan tutkinnon opetushenkilöstön konsensuskokouksista. Katselmuksessa nostettiin esiin tutkinnoittain keskeisimmät vahvuudet sekä kehittämiskohteet. Katselmuksista tiedotettiin koko henkilöstä muun muassa Askelmerkit-koulutuksessa.

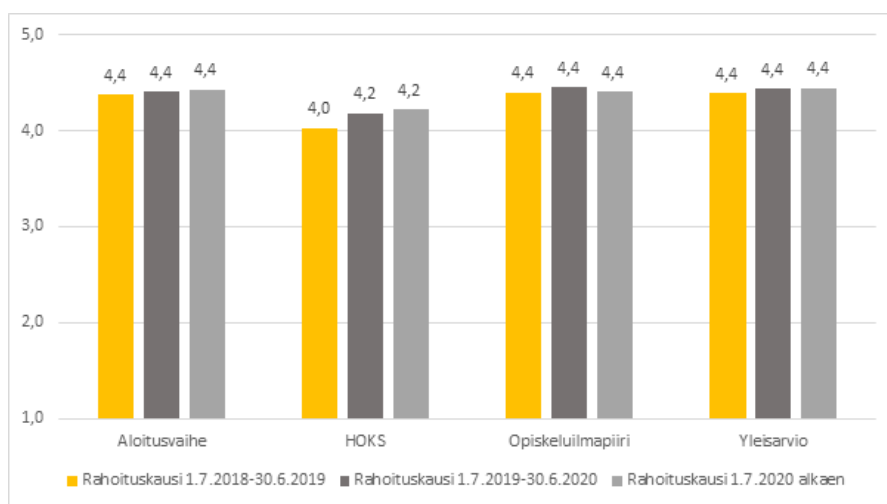
Kuntayhtymässä vertaisarviointi kohdistui arviointialueelle Osaamisen osoittaminen, arviointi ja todentaminen. Muiden koulutuksen järjestäjien vertaisarviointeihin osallistuttiin kuntayhtymästä kaksi kertaa. Kuopion alueen ammatillisten oppilaitosten laatuverkostossa oltiin mukana Pohjois-Savon opistoon kohdistuneessa vertaisarvioinnissa, jossa arviointialueena oli Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadinta, seuranta ja päivittäminen. Laatuvertaiset 2 -hankkeessa arvioitiin arviointialuetta Laadunhallinta Turun AAK:ssa.

Kehityspalvelut koordinoi KARVIN kansallisten arviointien toteuttamista kuntayhtymässä. Oppimistulostiedon arviointi kohdistui sosiaali- ja terveystieteiden ja logistiikan perustutkintoihin sekä kuljetusalan ammattitutkintoon. KARVIN teema-arvioinnin aiheena oli "Opiskelijoiden kasvu aktiiviseksi ja kriittiseksi kansalaisiksi toisella asteella".

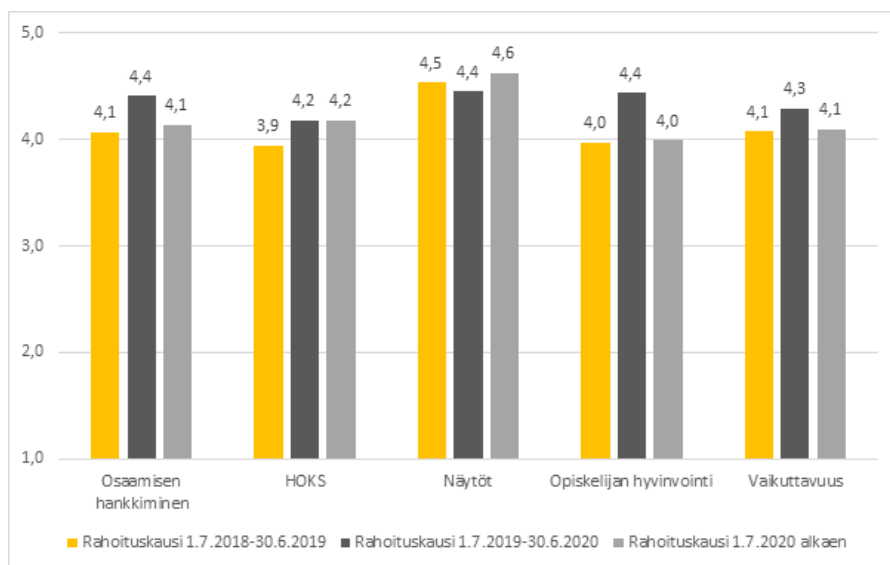
Kehityspalvelut osallistui Opetushallituksen valtakunnallisen työelämäpalautteen kehittämistyöryhmän toimintaan. Asiakaspalautejärjestelmiä (Amis-kyselyt, työelämässä oppimisen kyselyt, uudistuva työelämäpalaute), niissä tapahtuvia muutoksia ja palautteiden tuloksia käytiin läpi oppimispalveluiden pooleissa ja poolien työelämäfoorumeissa. Opiskelijapalautteiden tuloksia käsiteltiin keväällä myös Salkku ry:n hallituksen kanssa. Toukokuussa toteutettiin kaikille opiskelijoille suunnattu kysely etäopiskelun toteutumisesta. Tulokset julkaistiin intrassa sekä blogissa www.sakky.fi -sivuilla.

Oppimispalveluiden osaamispooleissa toimii laatuvaastaava opiskelijapalautteiden käsittelyn tukena ja varmistajana. Kehityspalvelut koordinoi tätä laatuvaastavatoimintaa. Heinäkuun alussa kuntayhtymässä siirryttiin automaattiseen Amis-opiskelijapalautejärjestelmään, jossa Opetushallituksen eHOKS-järjestelmä lähettää kyselylinkin automaattisesti opiskelijalle asetuksessa määriteltynä aikarajojen mukaan. Kehityspalveluissa seurattiin säännöllisesti kyselyn vastausaktiivisuutta (%), ja viestittiin siitä osaamispooleille.

Amispalautteiden tuloksien vertailutietoa on esitetty seuraavissa kaavioissa. Aloituskyselyn ja päättökyselyn vertailut (kaaviot 5 - 6) ovat Savon koulutuskuntayhtymän tuloksia rahoituskausittain. Tulokset on ryhmitelty Amispalautteen kysymysryhmien mukaan. Rahoituskausi (1.7 - 30.6) on määritetty OKM asetuksessa 1244/20.

Kaavio 5.
Sakky Amispalautteen tulokset aloituskyselyssä kysymysryhmittäin ja rahoituskausittain (Vipunen.fi).

Kaavio 6.
Sakky Amispalautteen tulokset päättökyselyssä kysymysryhmittäin ja rahoituskausittain (Vipunen.fi).

2.2.2.1 Tulokortti

Kehityspalvelujen tulosalueen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden toteuma vuonna 2020 on esitetty taulukossa 4.

Kehityspalvelujen tulokortti			
Näkökulmat	Mittarit	2020	
		Tavoite	Toteuma
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.)	4,5	3,9
	Tulos (M€)	0,0	0,3
Asiakas	Työelämäpalaute	4,0	4,0
	Asiakastyytyväisyys	3,5	3,3
Prosessi	Työolobarometrin vastausaktiivisuus (%)	72	88
Henkilöstö	Työolobarometri	3,9	3,9
	Henkilöstön kehittämismenot (%)	4,0	2,1
	Dokumentoidut kehityskeskustelut (%)	100	100

Taulukko 4. Kehityspalvelujen tulosalueen tulokortti.

Yhtymähallitukseen nähden sitovuustasona oli koko Kehityspalvelujen tulosalueen talousarvion mukainen tilikauden tulos +/-0.

Toteutunut tilikauden tulos oli + 348 648 euroa.

Tulokortissa esitetyt tavoitteet saavutettiin tilikauden tuloksen, työelämäpalautteen, työolobarometrin vastausaktiivisuuden, työolobarometrin ja dokumentoitujen kehityskeskustelujen osalta. Toimintatuotot, asiakastyytyväisyys ja henkilöstön kehittämismenot jäivät alle asetettujen tavoitteiden.

Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.):

Toimintatuottoja kertyi tulosalueelle yhteensä 3,9 milj. euroa. Tuotot jäivät budjetoidusta n. 0,5 milj. euroa. Talousarvion yhteydessä on kehittämispalveluihin varattu noin 2,0 milj. euroa kehittämisrahaa. Kehittämiseen tarkoitettu käyttämättä jäänyt tulorahoitus on kohdennettu Oppimispalvelujen tulosalueelle. Tulosalueen tilikauden tulos oli tavoitteen mukainen.

Asiakastyytyväisyys:

Sisäistä asiakastyytyvyyttä mitataan koko henkilöstölle kohdennetulla asiakastyytyväisyyskyselyllä. Mittarin toteuma oli 3,3 eli tavoitetta 3,5 ei saavutettu, mutta kehityksen suunta oli positiivinen. Kehitettävää on edelleen ympäristövastuullisuutta edistävän toiminnan, tiedolla johtamisen ja toiminnanohjauksen osaamisen sekä oman työn jatkuvaa parantamista edistävien arviointimenetelmien käytön tukemisessa. Kehittämisen tueksi on valmisteltu jatkuvaa palautekanavaa, jonka avulla kehittämiskohteet nousevat esille reaaliaikaisemmin ja niihin pystytään reagoimaan nopeammin kuin kerran vuodessa tehtävällä arvioinnilla.

Henkilöstön kehittämismenot (%):

Tavoitteeksi oli asetettu, että 2,8 %:n osuus tulosalueen kaikista henkilöstömenoista käytetään henkilöstön kehittämiseen. Tilikauden aikainen toteutuma Kehityspalvelujen tulosalueella oli 2,1 %. Poikkeama ei ole suuri ja merkittävin selittävä tekijä tavoitteesta poikkeamiseen oli ennalta arvaamaton Koronapandemia, jonka seurauksena henkilöstölle suunnitellut koulutus- ja kehittämistapahtumat ja seminaarit matkustamisineen joko peruuntuivat tai siirtyivät verkossa pidettäviksi. Tästä huolimatta iso osa henkilöstölle suunnitelluista kehittämistoimenpiteistä pystyttiin toteuttamaan vuoden 2020 aikana.

2.2.3 Yhteiset palvelut

Yhteisten palvelujen tulosalue on tuottanut opiskelijoiden, henkilöstön ja muiden tulosalueiden käyttöön tukipalvelut, joita on tarvittu oppilaitoksen päivittäisessä työskentelyssä. Palvelut on tuotettu talousarviossa asetettujen tavoitteiden sekä kuntayhtymän strategian mukaisesti.

Yhteisten palvelujen tulosalueella palvelut tuotettiin kuvan 8 mukaisissa osaamispooleissa.

Kuva 8. Yhteisten palvelujen tulosalueen osaamispoolit.

Tulosalueen vastuulla olleet palvelut on tuotettu vuoden 2020 talousarvion ja -suunnitelman mukaisesti. Tilikauden aikaiset toimintatuotot olivat yhteensä noin 9,9 milj. euroa. Toteuma oli noin 1 milj. euroa alle talousarvion. Toimintatuottojen talousarviota pienempi toteuma oli seurausta tilikauden aikaisten toimintakulujen toteutumisesta yhteensä 1 milj. euroa alle talousarvion ja ravintolapalvelujen ulkoisen myyntituoton tavoitetta pienemmästä toetutumasta. Tulosalueen toimintakulut olivat yhteensä 9,8 milj. euroa. Merkittävimmät säästöt toimintakuluissa syntyivät henkilöstökuluista sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoista. Kulusäästöjen seurauksena tulosalueen sisäinen laskutus Oppimispalvelujen tulosalueelta toteutui vuoden 2020 aikana noin 0,4 milj. euroa talousarviota pienempänä.

2.2.3.1 Tulokortti

Yhteisten palvelujen tulosalueen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden toteuma vuonna 2020 on esitetty taulukossa 5.

Yhteisten palvelujen tulokortti			
Näkökulmat	Mittarit	2020	
		Tavoite	Toteuma
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.)	10,9	10,0
	Tulos (M€)	0,2	0,2
Asiakas	Työelämäpalaute	4,0	4,0
	Asiakastyytyväisyys	3,7	3,9
Prosessi	Työolobarometrin vastausaktiivisuus (%)	72	57
Henkilöstö	Työolobarometri	3,8	3,8
	Henkilöstön kehittämismenot (%)	2,8	1,0
	Dokumentoidut kehityskeskustelut (%)	95	99

Taulukko 5. Yhteisten palvelujen tulosalueen tulokortti.

Yhteisten palvelujen tulosalueen sitovuustasot yhtymähallitukseen nähden talousarviovuonna 2020 olivat:

- Tilikauden tulos 223.238 euroa.
- Investoinnit 71.000 euroa (talousarviomuutoksen jälkeen).

Tilikauden tuloksen toteuma oli 239.572 euroa. Yhtymävaltuuston hyväksymien talousarviomuutosten jälkeen talousarvion mukaiset nettoinvestoinnit olivat 71.000 euroa.

Investointimeno toteuma oli 70.495 euroa ja investointitulo toteuma 200.000 euroa.

Tulokortissa esitetyt tavoitteet saavutettiin tilikauden tuloksen, työelämäpalautteen, asiakastyytyväisyyden, työolobarometrin ja dokumentoitujen kehityskeskustelujen osalta. Toimintatuotot, työolobarometrin vastausaktiivisuus ja henkilöstön kehittämismenot jäivät alle asetettujen tavoitteiden.

Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.):

Tilikauden aikaiset toimintatuotot olivat yhteensä 9,9 milj. euroa ja talousarvio oli 10,9 milj. euroa. Toteuma oli 1,0 milj. euroa alle talousarvion. Sisäinen laskutus Oppimispalvelujen tulosalueelta tehtiin 0,4 milj. euroa alle talousarvion, ja ravintolapalvelujen ulkoinen myyntituotto jäi arvioitua pienemmäksi.

Työolobarometrin vastausaktiivisuus (%):

Tavoitteeksi vastausaktiivisuudelle oli asetettu 72 % ja Yhteisten palvelujen tulosalueen toteutuma oli 57 %. Tavoitteen alittumiselle ei ole löydetty yhtä yhteistä selittävää tekijää. Osan henkilöstöstä oletetaan kokevan jatkuvat kyselyt ja mittaamiset työläänä vastata. Lisäksi osa ei luota kyselyjen tulosten käsittelyn luotettavuuteen eikä siihen, että niiden perusteella tehtäisiin toiminnan kehittämistä.

Henkilöstön kehittämismenot (%):

Tavoitteeksi oli asetettu, että 2,8 %:n osuus tulosalueen kaikista henkilöstömenoista käytetään henkilöstön kehittämiseen. Tilikauden aikainen toteutuma oli 1 %. Merkittävin selittävä tekijä tavoitteesta poikkeamiseen oli ennalta arvaamaton koronapandemia, jonka seurauksena henkilöstölle suunnitellut koulutus- ja kehittämistapahtumat ja seminaarit matkustamisineen joko peruuntuivat tai siirtyivät verkossa pidettäviksi. Tästä huolimatta iso osa henkilöstölle suunnitelluista kehittämistoimenpiteistä pystyttiin toteuttamaan vuoden 2020 aikana.

2.2.4 Tilapalvelut

Vuosi 2020 Tilapalveluiden osalta painottui erilaisten muutosten toteuttamiseen. Tilapalvelujen tulosalueen toiminnassa keskeisiä asioita olivat Kuopiossa Savilahden kampuksen rakentaminen, Toivalan kampuksen O-rakennuksen rakennustöiden käynnistyminen, Varkauden kampuksen investoinnin loppuunsaattaminen, logistiikka-alan tilojen muutostyöt, autoalan ja kauneudenhoitoalan väistötilamuutosten toteuttaminen sekä 2020 kesällä Hermannin muutto Novapoliksen tiloihin.

Vuonna 2020 käytöstä poistettua rakennuskantaa purettiin Kuopiossa Presidentinkadulla sekä Varkaudessa yhteensä noin 20 000 m².

Kuopion Savilahdessa uuden kiinteistön rakentaminen käynnistyi vuonna 2019 ja rakentaminen jatkui vuoden 2020 aikana. Investoinnin kokonaisarvo on yhteensä noin 74 milj. euroa. Hanke eteni vuoden 2020 osalta laaditun budjetin sekä aikataulun mukaisesti. Ensimmäiset osat rakenteilla olevista uudisrakennuksista otetaan käyttöön elokuussa 2022.

Kuva 9. Savilahden kampuksen pääsisäänkäynti.

Kuopion Kolmisopessa sijaitsevat logistiikka-alan koulutustilat uudistuivat ja laajenivat 2020 vastaamaan suunniteltuja koulutuksen tarpeita.

KPY Novapoliiksen Savilahteen rakennuttama uudisrakennus valmistui kesäkuussa ja rakennus otettiin välittömästi liiketalouden sekä sosiaali- ja terveystalouden käyttöön. Kauppapaikka Hermannin toiminnot siirtyivät valmistuneeseen rakennukseen.

Toivalassa pääosin Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen käyttöön tulevan uudisrakennuksen rakentaminen käynnistyi ja rakennus valmistuu kevään 2021 aikana. Lisäksi Toivalaan käynnistyi teollisen pintakäsittelyn maalaamo -hanke, joka valmistui vuoden 2020 lopussa. Tilat toteutettiin olemassa olevaan rakennukseen ja toiminta siirtyi vuodenlopussa Sahakadulta Toivalaan.

Kuva 10. Toivalan O-rakennus.

Varkauden kampuksen muutostyöt saatiin valmiiksi kesäkuussa ja toiminta uusitusympäristössä alkoi elokuun alussa.

Väistötilaratkaisuja toteutettiin lähinnä Kuopion alueella. Presidentinkatu 1 rakennukseen toteutettiin väliaikaiset tilat kauneudenhoitoalan käyttöön ja Presidentinkatu 3 autoalan tilat järjestettiin uusiksi Presidentinkatu 3:n ja Sahakadun välillä.

Sammakkolammentiellä sijaitsevan kiinteistön kehityshanketta tulevasta käyttötarkoituksesta vuoden 2022 jälkeen jatkettiin yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa. Savon koulutuskuntayhtymä luopuu Sammakkolammentien kiinteistöstä Savilahden kohteen valmistuttua.

Muuruveden tyhjilleen jääneille rakennuksille on etsitty korvaavaa käyttöä ja tältä osin on onnistuttu hyvin. Vuoden 2020 aikana myytiin entinen Muuruveden viinitietokeskus, ja lisäksi kuntayhtymän hallitus hyväksyi alueella olevien viiden rakennuksen myynnin. Kuntayhtymän omistukseen Muuruvedellä jäi myyntien jälkeen korjaamorakennus sekä kasvihuoneet, jotka molemmat on vuokrattu paikallisille yrittäjille sekä rantasaunat sekä eräkeittiö, joita hyödynnetään kuntayhtymän omassa käytössä. Lisäksi omistuksessa on yksi asuntolarakennus, joka on tarkoitus purkaa vuoden 2021 aikana.

2.2.4.1 Tulokortti

Tilapalvelujen tulosalueen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden toteuma vuonna 2020 on esitetty taulukossa 6.

Tilapalvelujen tulokortti			
Näkökulmat	Mittarit	2020	
		Tavoite	Toteuma
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.)	11,3	12,0
	Tulos (M€)	-6,1	-5,9
Asiakas	Ylläpitokustannukset (ka €/m ² /kk)	7,3	7,2
	Tilakustannukset toimintatuotoista %	13	11
	Asiakastyytyväisyys	3,7	3,5
Prosessi	Tyhjien tilojen määrä (hum ²)	7600	6800
	Ylläpitokustannukset (M€/vuosi)	8,9	8,9
	Energiankulutus, sähkö (osuus ypk %, omat tilat)	8	10
	Energiankulutus, lämpö (osuus ypk %, omat tilat)	11	14
	Työolobarometrin vastausaktiivisuus (%)	72	65
Henkilöstö	Työolobarometri	3,7	3,5
	Henkilöstön kehittämismenot (%)	2,8	1,0
	Dokumentoidut kehityskeskustelut (%)	100	96

Taulukko 6. Tilapalvelujen tulosalueen tulokortti.

Tilapalvelujen tulosalueen sitovuustasot yhtymähallitukseen nähden talousarviossa vuonna 2020 olivat:

- Tilikauden arvioitu tulos - 6 850 818 euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen - 6 057 933 euroa. Tilikauden tulos oli - 5 910 469 euroa. Tulosalue oli yhtymähallituksen asettamasta sitovuustasosta 147 464 euroa parempi.
- Nettoinvestoinnit 28 703 500 euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen 24 515 931 euroa. Investoinnit toteutuivat 2 192 256 euroa pienempänä.

Tilapalvelujen tulosalueelle tulokortissa asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.):

Toimintatuotot ylittyivät noin 700 000 euroa. Tähän vaikutti vuokratuottojen ylittyminen noin 600 000 euroa. Ylityksen aiheutti Novapoliksen toteuttama rakennus, joka valmistui suunniteltua aiemmin. Lisäksi myyntituottoja kertyi noin 100 000 euroa budjetoitua enemmän edestä. Tähän vaikutti mm. entisen Viinitietokeskuksen myynti.

Tilikauden tulos oli arvioitu alun perin olevan noin -6,9 milj. euroa, vuoden aikana talousarviota muutettiin, jolloin päädyttiin tulokseen -6,057 milj. euroa. Lopullinen tilikauden tulos on noin -5,9 milj. euroa. Tilikauden tuloksen miinus merkkisyys johtuu vuoden 2020 aikana tehdyistä lisäpoistoista. Tilikauden tulosta vie miinukselle osaltaan myös tyhjiillään olevat tilat. Ao. tilat poistuvat, kun investointiohjelman mukaiset muutokset saadaan valmiiksi.

Ylläpitokustannukset:

Ylläpitokustannukset €/m²/kk alitti hienokseltaan talousarvion.

Kuntayhtymätasoisesti olemme asettaneet meneillään olevan investointiohjelman myötä tavoitteeksi, että tilakustannukset saavat olla 13 % toimintatuotoista. Tilakustannukset toimintatuotoista alittivat asetetun tavoitteen.

Asiakastyytyväisyys:

Asiakastyytyväisyydessä ei päästy tavoitteeseen. Suurimpana yksittäisenä poikkeamana on noussut esille tiedottaminen tulevien muutosten osalta. Asian johdosta on ryhdytty toimenpiteisiin.

Tyhjien tilojen määrä (hum2): Tyhjien tilojen määrä alitti talousarvion ennusteen. Tyhjinä tiloina on käytöstä poistettuja sisäilmaongelmaisia tiloja sekä rakennuksia. Tyhjien tilojen määrä on koko ajan laskeva. Suurimmat yksittäiset tyhjät tilat sijoittuvat Kuopioon Presidentinkadun alueelle. Tyhjien tilojen määrä tulee kokonaan häviämään Savilahden valmistumisen myötä.

Vuonna 2020 purettiin vanhaa rakennuskantaa Varkaudesta ja Presidentinkatu 3:sta, jonka johdosta tyhjiillään olevien tilojen määrä väheni edellisvuodesta. Varkauden osalta tyhjien tilojen määrä poistui kokonaan. Osa tyhjiistä tiloista esimerkiksi Presidentinkatu 1 voidaan purkaa vasta Savilahden kohteen valmistumisen jälkeen. Savilahden ja Toivalan investointihankkeiden valmistumisen jälkeen tyhjiä tiloja ei tule olemaan.

Energiankulutus:

Kokonaisuudessaan energian vuosikulutus on vuosi toisensa jälkeen ollut laskeva, esimerkiksi sähkönkulutus on puolittunut viimeisen 10 vuoden aikana. Tähän on osaltaan vaikuttanut rakennuskannan jatkuva väheneminen, mutta samalla myös olemassa oleviin ja käyttöön jääviin rakennuksiin tehdyt energiansäästötoimet. Energiankulutuksen ennustetaan jatkavan laskuaan tulevien uusinvestointien myötä. Lämmön kulutus laski edelliseen vuoteen verrattuna 15,2 % ja sähkönkulutus 10,8 %. Tulokortissa asetettuihin tavoitteisiin emme aivan päässeet. Syinä olivat muun muassa valmistuneiden kohteiden tuulettaminen valmistumisen jälkeen sekä Presidentinkadulla käytössä oleva tehostetun ilmanvaihdon käyttö sisäilmanlaadun parantamiseksi. Näiden yhteisvaikutus lisäsi energiankulutusta merkittävästi.

Kuntayhtymä on viime vuosina panostanut merkittävästi energiansäästöön liittyviin toimenpiteisiin ja uudisrakennukset on rakennettu Joutsenmerkki-kriteeristöjen mukaisesti energiatehokkaiksi, lisäksi peruskorjaus ja muutostöissä on painotettu energiatehokkuuteen liittyviä ratkaisuja.

Kuntayhtymän sähkönosto on kilpailutettu hankintayhtiö Sansian kautta. Kuntayhtymän kiinteistöissä uusiutuvaa sähköenergiaa tuotetaan Toivalan yksikössä oman aurinkovoimalan avulla. Vuosittainen sähköntuotanto omalla laitoksella on noin 15 000 kWh.

Varkauden investoinnin yhteydessä toteutettiin oma aurinkovoimala, jonka energiantuotoksi on arvioitu noin 16 - 25 % koko A-rakennuksen sähkönkulutuksesta ja noin 20 000 kWh. Uusiutuvien energian osuus tulee jatkossa koko ajan kasvamaan tehtävien investointien myötä.

Sansian kautta ostettavasta sähköenergiasta uusiutuvan energian osuus on sovittu olevan vähintään 50 %, mikä tarkoittaa nykyisen sähkönkulutuksen tasolla noin 4 milj. kWh.

Lämmönkulutuksen osalta kuntayhtymän kiinteistöt on liitetty alueellisiin kaukolämpölaitoksiin, joiden energiantuotanto on pääosin tuotettu uusiutuvilla polttoaineilla. Lisäksi Varkaudessa Varkauden Aluelämpö ostaa tarvitsemansa kaukolämpöenergian Riikinvoiman ekovoimalaitokselta, joka tuottaa lämpöenergiaa polttamalla yhdyskuntajätettä. Toivalassa kuntayhtymän lämmönkulutuksesta kaikki tuotetaan uusiutuvilla energiamuodoilla. Alueella on oma maalämpölaitos sekä hakkeen / pelletin polttolaitos. Muuruvedellä on Vapo Oy:n ylläpitämä lämpölaitos ja kaikki alueen tarvitsema lämpö tuotetaan kyseisen pelletillä toimivan lämpölaitoksen avulla.

Työolobarometri:

Työolobarometrin vastausaktiivisuus jäi alle tavoitetason. Työolobarometrin tulos 3,5 jäi myös alle asetetun tavoitteen 3,7. Tulos on ollut sinällään vuosittain tasainen ja noudattelee hyvin edellisten vuosien tasoa. Tuloksissa näkyy selkeästi meneillään olevan muutoksen vaikutus, työmäärän kuormittavuuden kasvu meneillään olevissa toimitilamuutoksissa. Kuormitusta on pyritty helpottamaan ostopalveluiden avulla.

Henkilöstön kehittämismenot (%):

Henkilöstön kehittämismenot jäivät alle asetetun tavoitetason. Tähän on vaikuttanut täysin Koronan aikaan saamat muutokset.

Dokumentoidut kehityskeskustelut (%):

Kehityskeskusteluissa oli tavoitteena käydä ne koko tilapalveluiden vakinaisen henkilöiden kanssa ja asetettu tavoite saavutettiin. Yksi henkilö jäi eläkkeelle vuoden aikana ja hänen kanssa keskustelua ei käyty.

2.3 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Kuntayhtymän käyttötalousosa perustuu tuloslaskelmakaavaan. Tilinpäätöksessä kuntayhtymän käyttötalousosa muodostuu neljän eri tulosalueen käyttötalousosasta, jotka noudattavat talousarviota ja taloussuunnitelmaa. Seuraavassa tarkastellaan sekä kuntayhtymän että tulosalueiden käyttötalousosia. Tulosalueet ovat Oppimispalvelut, Kehityspalvelut, Yhteiset palvelut sekä Tilapalvelut (muu taseyksikkö).

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Savon koulutuskuntayhtymä

Kuntayhtymän käyttötalousosa on esitetty alla olevassa taulukossa.

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN 31.12.2020, SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

	Tilinpäätös 2019	TA-20 ja muutos	Toteutuma 2020	Polkkeama
Toimintatuotot	89.138.112	89.494.125	90.866.937	1.372.812
Myyntituotot	63.647.740	63.110.648	63.848.306	737.658
Maksutuotot	155.992	37.500	135.621	98.121
Tuet ja avustukset	3.893.364	5.019.960	4.913.053	-106.907
Vuokratuotot	9.711.293	9.389.656	10.020.637	630.981
Muut toimintatuotot	1.532.035	1.082.321	1.483.678	401.357
Vyör.tulot/hallintopalvelut	10.197.688	10.854.040	10.465.642	-388.398
Valmisteveraston muutokset		131.500	-188.447	319.947
Toimintakulut	82.436.123	85.802.538	83.843.353	-1.959.185
Henkilöstökulut	42.039.502	44.461.308	43.354.916	-1.106.392
Palvelujen ostot	10.351.772	10.122.357	9.271.863	-850.494
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5.695.191	5.254.140	5.258.096	3.956
Avustukset	186.727	80.350	46.428	-33.922
Vuokratulot	12.843.861	14.148.723	14.475.409	326.686
Muut toimintakulut	1.121.382	881.620	971.000	89.380
Vyör.menot/hallintopalvelut	10.197.688	10.854.040	10.465.642	-388.398
Toimintakate	6.701.989	3.823.087	6.835.137	3.012.050
Rahoitustuotot ja -kulut	19.997	-76.898	-97.007	26.886
Korkotuotot	57.899	0	177.393	177.393
Muut rahoitustuotot	379.063	349.955	175.951	-174.004
Korkokulut	169.437	196.743	218.640	21.897
Muut rahoituskulut	247.529	230.110	231.711	1.601
Vuosikate	6.721.986	3.746.189	6.738.130	2.985.163
Suunnit.mukaiset poistot	5.798.627	7.679.461	8.297.446	617.985
Satunnaiset tuotot		674.109	1.289.674	615.565
Tilikauden tulos	923.359	-3.259.163	-269.642	2.989.521

Toteutuneet toimintatuotot olivat 90,9 milj. euroa, jotka sisälsivät sisäistä hallintopalvelun laskutusta 10,5 milj. euroa sekä sisäisiä vuokratuottoja 9,7 milj. euroa. Ulkoiset toimintatuotot olivat 70,6 milj. euroa, jotka olivat 1,1 milj. euroa talousarviota suuremmat.

Vuonna 2020 valtionosuustuloja lukioon ja ammatilliseen peruskoulutukseen saatiin 60,5 milj. euroa, talousarvio oli 60 milj. euroa. Rahoituksesta myönnettiin 3,7 milj. euroa harkinnanvaraisena rahoituksena ja kuntayhtymän kehittämiseen rahoituksesta varattiin n. 2 milj. euroa. Myyntituotot olivat yhteensä 64 milj. euroa, joka sisälsi mm. tutkintotavoitteista työvoimakoulutuksen myyntiä, ravintolapalvelujen myyntiä, opiskelijoiden työtoimintaa. Savon Koulutus Oy:lle myyntiä oli 1,3 milj. euroa.

Tukia ja avustuksia kuntayhtymä sai 4,9 milj. euroa, jotka olivat 0,1 milj. euroa arviota pienemmät. Valtionavustuksia saatiin 4,5 milj. euroa ja muita tukia ja avustuksia 0,3 milj. euroa ja työterveyshuollon korvauksia 0,1 milj. euroa. Muut toimintatuotot olivat 1,5 milj. euroa, ja ne ylittivät talousarvion 0,4 milj. euroa. Tuotot sisälsivät sekä maa-alueiden että kaluston myyntivoittoa ja -tuottoa 0,9 milj. euroa.

Toteutuneet toimintakulut olivat 83,8 milj. euroa, jotka sisälsivät vastaavasti sisäistä hallintopalvelujen laskutusta ja sisäisiä vuokratuloja yhteensä 20,1 milj. euroa, sekä muita sisäisiä palvelujen ostoja 0,1 milj. euroa. Toteutuneet sisäiset hallintopalvelut toteutuivat 0,4 milj. euroa arvioitua pienempänä ja sisäiset vuokratulot toteutuivat 0,6 milj. euroa arvioitua suurempana. Kaikkiaan toimintakulut (sisäiset ja ulkoiset) alittivat talousarvion 0,2 milj. eurolla.

Ulkoiset toimintakulut olivat 63,6 milj. euroa, jotka olivat 2,2 milj. euroa arviota pienemmät. Toimintakuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat n. 1,1 milj. euroa arviota pienemmät. Toteutuneet henkilöstökulut olivat 43,4 milj. euroa. Ulkoiset palvelujen ostot olivat 0,9 milj. euroa arvioitua pienemmät, toteuma oli 9,1 milj. euroa. Ulkoiset vuokratulot olivat 0,3 milj. euroa arviota pienemmät, toteuma oli 4,8 milj. euroa.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen muodostuva toimintakate kuntayhtymätasolla oli 6,8 milj. euroa, ja se oli 3 milj. euroa talousarviota parempi. Rahoituskulut ylittivät tuotot 97 007 eurolla. Rahoituserien jälkeen vuosikate oli 6,7 milj. euroa, joka oli 3 milj. euroa arviota parempi. Vuosikatteesta vähennetyt poistot sisälsivät lisäpoistoa 4,5 milj. euroa, poistot olivat tilinpäätöksessä 8,3 milj. euroa. Tilikauden tulos oli - 269 642 euroa, arvioitu tulos oli - 3 259 163 euroa.

Yhtymävaltuuston hyväksymien talousarviomuutosten jälkeen kuntayhtymän sitovuustasona talousarviossa oli tilikauden tulos - 3 259 163 euroa.

Toteutunut tilikauden tulos oli - 269 642 euroa.

Oppimispalvelut

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 31.12.2020, OPPIMISPALVELUJEN TULOSALUE YHTEENSÄ

	Tilinpäätös 2019	Ta 2020 ja muutos	Toteutuma 2020	Poikkeama
Toimintatuotot	64.782.010	62.746.339	64.953.869	2.207.530
Myyntituotot	62.009.596	60.663.648	62.395.048	1.731.400
Maksutuotot	152.983	37.500	132.608	95.108
Tuet ja avustukset	1.758.855	1.777.811	1.882.536	104.725
Vuokratuotot	126.157	74.180	81.301	7.121
Muut toimintatuotot	734.419	193.200	462.376	269.176
Valmisteveraston muutos		131.500	-188.447	-319.947
Toimintakulut	60.483.117	60.327.040	60.384.576	57.536
Henkilöstökulut	32.846.842	34.032.913	33.572.219	-460.694
Palvelujen ostot	4.596.273	3.417.457	3.419.744	2.287
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2.469.683	2.151.546	2.434.713	283.167
Avustukset	169.562	62.050	29.921	-32.129
Vuokratulut	10.016.378	9.671.854	10.280.330	608.476
Muut toimintakulut	186.692	137.180	182.007	44.827
Vyörytysrämenot	10.197.688	10.854.040	10.465.642	-388.398
Toimintakate	4.298.893	2.550.799	4.380.846	1.830.047
Rahoitustuotot ja -kulut	-3.257	-200	6.556	6.756
Korkotuotot			6.791	6.791
Muut rahoitustuotot			62	62
Muut rahoituskulut	3.257	200	297	97
Vuosikate	4.295.636	2.550.599	4.387.402	1.836.803
Suunnit.mukaiset poistot	672.918	649.176	624.469	-24.707
Satunnaiset tuotot *)		674.109	1.289.674	615.565
Tilikauden tulos	3.622.718	2.575.532	5.052.607	2.477.075

*) Oppilastöiden arvonlisävero 2015 - 2019

Toteutuneet toimintatuotot tulosalueella olivat 65,0 milj. euroa, tuotot olivat 2,2 milj. euroa arvioitua suuremmat. Toimintatuottoihin sisältyvä ammatillisen koulutuksen rahoitusta saatiin 58,4 milj. euroa, joka ylitti arvion 1 milj. eurolla. Lukiokoulutuksen saama rahoitus oli 1,4 milj. euroa, joka oli lähes arvioitun mukainen. Osakeyhtiölle myyntiä oli talousarvion mukaisena, 1,2 milj. euroa. Muita myyntituottoja oli 1,3 milj. euroa. Tukiä ja avustuksia saatiin 1,9 milj. euroa, joka on 0,1 milj. euroa arvioitua suurempi. Valtiolta saatiin suurimmat tuet ja avustukset, 1,7 milj. euroa. Poistetun kaluston myyntituottoja saatiin 0,3 milj. euroa.

Toteutuneet toimintakulut olivat 60,4 milj. euroa ja ne toteutuivat talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulut olivat 33,6 milj. euroa, ja alittivat 0,5 milj. euroa arvion. Palvelujen ostot olivat 3,4 milj. euroa, ja olivat lähes budjetoidun mukaiset.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat 2,4 milj. euroa, ja ylittivät budjetin 0,3 milj. eurolla. Vuokratulot olivat 10,3 milj. euroa, josta sisäisten vuokrien osuus oli 9,1 milj. euroa. Oppimispalveluihin kohdistuneet yhteisten palvelujen ja kehityspalvelujen kustannukset alittivat budjetin 0,4 milj. euroa, toteutuneita kustannuksia oli 10,5 milj. euroa.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen Oppimispalvelujen tulosalueen toimintakatteeksi muodostui 4,4 milj. euroa. Vuosikate rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen oli lähes samansuuruinen kuin toimintakate. Poistoja tulosalueelle kohdistui 0,6 milj. euroa. Tilikauden tulos oli 5,1 milj. euroa, arvioitu tulos oli 2,6 milj. euroa.

Yhtymävaltuuston hyväksymän talousarvio muutoksen jälkeen Oppimispalvelujen tulosalueen sitovuustasona talousarviossa oli tilikauden tulos + 2 575 532 euroa.

Toteutunut tilikauden tulos oli + 5 052 607 euroa.

Kehityspalvelut

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 31.12.2020, KEHITYSPALVELUT TULOSALUE

	LUOTTAMUSHENK.HALL. JA KY-JOHTO		KEHITYSPALVELUT		TULOSALUE YHTEENSÄ			
	TA ja muutos 2020	Toteutuma 2020	TA ja muutos 2019	Toteutuma 2020	Tilinpäätös 2019	TA ja muutos 2020	Toteutuma 2020	POIKKEAMA
Toimintatuotot	1.459.588	911.094	3.034.386	3.034.695	2.848.557	4.493.974	3.945.789	-548.185
Myyntituotot	705.000	156.112	287.000	422.444	394.590	992.000	578.555	-413.445
Maksutuotot								0
Tuet ja avustukset	0	506	1.954.765	1.834.078	1.024.928	1.954.765	1.834.584	-120.181
Vuokratuotot								0
Muut toimintatuotot			14.540	93	916	14.540	93	-14.447
Vyörytysrätulot	754.588	754.476	778.081	778.080	1.428.122	1.532.669	1.532.556	-113
Toimintakulut	1.459.588	660.946	3.034.386	2.936.173	2.847.927	4.493.974	3.597.118	-896.856
Henkilöstökulut	400.838	322.019	2.538.642	2.493.405	2.117.060	2.939.480	2.815.424	-124.056
Palvelujen ostot	1.020.050	219.395	364.084	311.047	643.358	1.384.134	530.442	-853.692
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7.650	60.502	39.033	37.624	30.917	46.683	98.126	51.443
Avustukset	1.100	700	10.200	10.100	10.900	11.300	10.800	-500
Vuokratulot	10.950	19.744	81.327	82.258	29.974	92.277	102.002	9.725
Muut toimintakulut	19.000	38.586	1.100	1.739	15.718	20.100	40.325	20.225
Toimintakate	0	250.149	0	98.523	630	0	348.671	348.671
Rahoitustuotot ja -kulut	0	13	0	10	13	0	23	23
Muut rahoituskulut	0	-13	0	-10	-13		-23	-23
Vuosikate	0	250.136	0	98.512	617	0	348.648	348.647
Tilikauden tulos	0	250.136	0	98.512	617	0	348.648	348.647

Kehityspalvelujen tulosalue sisälsi erillisinä seurantakohteina luottamushenkilöhallinto ja kuntayhtymän johto -osion. Tilinpäätöksestä voidaan todeta, että luottamushenkilöhallinnon ja kuntayhtymän johdon arvioitu tulos oli +/- 0 euroa ja toteutuma oli + 250 136 euroa. Vastaavasti varsinainen Kehityspalvelujen tilikauden arvioitu tulos oli +/-0 euroa, ja toteutunut tulos oli + 98 512 euroa. Kehityspalvelujen kulut toteutuivat talousarviota pienempänä.

Toimintatuottoja tulosalueelle kertyi yhteensä 3,9 milj. euroa, tuotot jäivät budjetoidusta 0,5 milj. euroa. Myyntutuotot sisälsivät kehittämiseen kohdennettua rahoitusta ja ulkopuolisille myyntiä. Toimintatuottoihin sisältyvää kehittämiseen varattua tuloa oli talousarviossa arvioitu 0,9 milj. euroa. Pääosa budjetoidusta, taseessa olleesta, kehittämiseen tarkoitettua tuloa rahoituksesta kohdennettiin Oppimispalvelujen tulosalueelle. Valtiolta saatuihin tukiin ja avustuksiin budjetoitiin 1,4 milj. euroa, joihin sisältyi muun muassa OKM:n myöntämä strategiaraha, avustuksen käyttö oli lähes budjetin mukainen. Oppimispalvelujen tulosalueelta sisäisesti veloitettavat kehityspalvelujen toiminnan kustannukset tuloutettiin tulosalueelle. Sisäisesti laskutettavat kustannukset olivat arvion mukaiset, toteuma oli 1,5 milj. euroa.

Toteutuneet toimintakulut tulosalueella yhteensä olivat 3,6 milj. euroa. Toteuma oli 0,9 milj. euroa pienempi kuin oli budjetoitu. Suurin poikkeama oli palvelujen ostoissa, toteuma oli 0,5 milj. euroa, joka oli 0,9 milj. euroa alle budjetin. Toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen muodostuva toimintakate oli 0,3 milj. euroa. Vuosikate oli toimintakatteen suuruinen. Poistoja tulosalueelle ei kohdistunut.

Kehityspalvelujen osion tulosalueen sitovuustasona talousarviossa oli tilikauden tulos +/-0 euroa, josta tilivelvollinen on tulosaluejohtaja.

Toteutunut tilikauden tulos oli + 98 512 euroa.

Kehityspalvelujen tulosalueeseen sisältyvän luottamushenkilöhallinnon ja kuntayhtymän johdon toiminnan sitovuustasona talousarviossa oli tilikauden tulos +/- 0 euroa, josta tilivelvollinen on kuntayhtymän johtaja.

Toteutunut tilikauden tulos oli + 250 136 euroa.

Yhtymähallitukseen nähden sitovuustasona oli koko Kehityspalvelujen tulosalueen talousarvion mukainen tilikauden tulos +/-0.

Toteutunut tilikauden tulos oli + 348 648 euroa.

Yhteiset palvelut

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN 31.12.2020, YHTEISET PALVELUT

	Tilinpäätös 2019	TA ja muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama
Toimintatuotot	10.132.310	10.961.371	9.950.257	-1.011.114
Myyntituotot	1.167.394	1.440.000	792.209	-647.791
Maksutuotot	3.009	0	3.012	3.012
Tuet ja avustukset	157.341	200.000	206.370	6.370
Vuokratuotot	167	0	0	0
Muut toimintatuotot	34.834	0	15.580	15.580
Vyörytyserätulot	8.769.565	9.321.371	8.933.086	-388.285
Toimintakulut	9.897.641	10.919.492	9.820.003	-1.099.489
Henkilöstökulut	5.605.131	6.222.501	5.786.788	-435.713
Palvelujen ostot	2.352.436	2.641.668	2.369.619	-272.049
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1.216.332	1.359.144	1.027.245	-331.899
Avustukset	6.265	7.000	5.707	-1.293
Vuokrakulut	692.958	675.979	617.798	-58.181
Muut toimintakulut	24.520	13.200	12.846	-354
Toimintakate	234.669	41.879	130.254	88.375
Rahoitustuotot ja -kulut	245.528	195.000	126.809	-68.191
Korkotuotot	57.899	0	156.165	156.165
Muut rahoitustuotot	379.063	349.955	175.889	-174.067
Korkokulut	61.804	35.000	84.002	49.002
Muut rahoituskulut	129.631	119.955	121.243	1.288
Vuosikate	480.196	236.879	257.063	20.184
Suunnit.mukaiset poistot	27.140	13.641	17.491	-3.850
Tilikauden tulos	453.056	223.238	239.572	24.033

Yhteisten palvelujen tulosalueen tulos tilikaudelta 2020 oli 239 572 euroa, budjetoitu tulos oli 223 238 euroa. Toimintatuottoja tulosalueelle on kertynyt yhteensä 9,9 milj. euroa, toimintatuottoja oli budjetoitu 10,9 milj. euroa. Tulosalueelle tuloutettiin kehittämistoimintaan rahoitusta 0,1 milj. euroa muun muassa digitalisaation ja markkinoinnin kehittämiseen. Tulosalueen myyntituottoihin sisältyy ravintolapalvelujen myyntiä 0,5 milj. euroa. Oppimispalvelujen tulosalueelta veloittavat yhteisten palvelujen toiminnan kustannukset tuloutettiin tulosalueelle sisäisinä laskutuksina. Sisäiset laskutukset olivat 0,4 milj. euroa arvioitua pienemmät, toteuma oli 8,9 milj. euroa.

Toteutuneita toimintakuluja oli 9,8 milj. euroa, kulut alittivat talousarvion 1,1 milj. euroa. Kulujen alitus vaikuttaa suoraan sisäisesti laskutettavaan kustannuksiin. Henkilöstökulut alittuivat arvioidusta 0,4 milj. euroa, toteutuneet henkilöstökuluolivat 5,8 milj. euroa. Toimintojen kehittämiseen varattua rahoitusta käytettiin palvelujen ostoihin 0,1 milj. euroa, palvelujen ostot olivat yhteensä 2,4 milj. euroa, ja alittivat arvion 0,3 milj. eurolla.

Aine-, tarvike- ja tavaraostoissa ovat kulut jääneet alle talousarvion, 0,3 milj. euroa, josta suurin vähennys kohdistuu elintarvikehankintoihin. Toteuma oli 1,0 milj. euroa. Vuokrakuluja tulosalueelle kohdistui 0,6 milj. euroa, josta sisäisiä oli 0,4 milj. euroa.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen muodostuva toimintakate oli 130 254 euroa. Nettorahoituskulut olivat + 126 809 euroa. Rahoituserien jälkeen vuosikatteen muodostui 257 063 euroa. Poistoja tulosalueelle kohdistui 17 491 euroa.

Yhteisten palvelujen tulosalueen sitovuustasona talousarviossa oli tilikauden tulos + 223 238 euroa. Toteutunut tilikauden tulos oli + 239 572 euroa.

Tilapalvelut

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN 31.12.2020, TILAPALVELUT

	Tilinpäätös 2019	TA ja muutos 2020	Toteutuma 2020	Poikkeama
Toimintatuotot	11.375.236	11.292.441	12.017.022	724.581
Myyntituotot	76.161	15.000	82.494	67.494
Tuet ja avustukset	952.240	1.087.384	989.564	-97.820
Vuokratuotot	9.584.968	9.315.476	9.939.336	623.860
Muut toimintatuotot	761.866	874.581	1.005.628	131.047
Toimintakulut	9.207.437	10.062.032	10.041.656	-20.376
Henkilöstökulut	1.470.469	1.266.414	1.180.484	-85.930
Palvelujen ostot	2.759.706	2.679.098	2.952.059	272.961
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1.978.258	1.696.767	1.698.011	1.244
Vuokrakulut	2.104.552	3.708.613	3.475.279	-233.334
Muut toimintakulut	894.452	711.140	735.822	24.682
Toimintakate	2.167.799	1.230.409	1.975.366	744.957
Rahoitustuotot ja -kulut	-222.262	-271.698	-230.349	41.349
Korkotuotot			14.437	14.437
Korkokulut	107.633	161.743	134.638	-27.105
Muut rahoituskulut	114.629	109.955	110.148	193
Vuosikate	1.945.537	958.711	1.745.017	786.306
Suunnit.mukaiset poistot *)	5.098.569	7.016.644	7.655.486	-638.842
Tilikauden tulos	-3.153.032	-6.057.933	-5.910.469	147.464

*) Presidentinkatu 3, Varkauden ja Muuruveden kiinteistöjen lisäpoistot

Tilapalvelujen tulosalueen tulos tilinpäätöksessä oli 5,9 milj. euroa negatiivinen, tulos oli 0,1 milj. euroa talousarviota parempi. Tilikauden arvioitu tulos oli - 6,1 milj. euroa. Toteutuneita toimintatuottoja oli 12,0 milj. euroa, jotka olivat 0,7 milj. euroa yli talousarvion.

Toimintatuottoihin sisältyviä tukia ja avustuksia tulosalueelle myönnettiin 0,9 milj. euroa, joka sisälsi pääasiassa strategiarahoitusta. Tulosalueelle kohdistuvia vuokratuottoja kertyi yhteensä 9,9 milj. euroa, josta sisäisiä vuokratuottoja 9,6 milj. euroa, sisäisten vuokrien toteuma oli 0,6 milj. euroa talousarviota parempi.

Toimintakulut olivat 10,0 milj. euroa, kulut olivat 0,02 milj. euroa talousarviota pienemmät. Toimintakuluihin sisältyvät henkilöstökulut olivat 0,1 milj. euroa alle talousarvion. Palvelujen ostot ylittivät talousarvion 0,3 milj. euroa. Vuokratulut alittuivat arvioidusta 0,2 milj. euroa. Toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen toimintakatteen muodostui 2,0 milj. euroa.

Tulosalueelle kuuluvia rahoituskuluja oli 0,2 milj. euroa. Tilapalveluilta on peritty opetustoimen pääomasijoitukselle sisäistä korkoa. Korko on sama, jonka kuntayhtymä maksaa jäsenkunnille. Jäsenkunnille perussopimuksen mukaan maksettava korko on 1 % peruspääomasta eli vuodelta 2020 maksettiin 110 064,45 euroa peruspääoman, 11 006 445,26 euroa, määrästä. Vuodelta 2020 maksetun koron määrä vastaa 0,485 %:n korkoa 22 689 179,53 euron pääomasijoitukselle. Korkosumma on käsitelty kuntayhtymässä sisäisinä erinä muissa rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Oman pääoman rahasto oli 31.12. päättyneessä tilinpäätöksessä 11 506 334,17 euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen muodostuva vuosikate oli 1,7 milj. euroa. Vuosikatteen jälkeisinä erinä poistoja tulosalueelle kohdistui 7,6 milj. euroa, johon sisältyi lisäpoistoja 4,5 milj. euroa. Toteutuneet poistot eroavat talousarviosata 0,6 milj. euroa, mikä johtuu Muuruveden toimipisteen loppumisesta ja koulurakennusten poistosta kuntayhtymän taseesta. Tilikauden tulos oli 5,9 milj. euroa negatiivinen.

Yhtymävaltuuston hyväksymien talousarviomuutosten jälkeen Tilapalvelujen tulosalueen sitovuustasona talousarviossa oli tilikauden tulos - 6 057 933 euroa.

Toteutunut tilikauden tulos oli - 5 910 468,68 euroa.

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Kuntayhtymän toteutuneet toimintatuotot olivat 90,9 milj. euroa, toteutuneet toimintakulut olivat 83,8 milj. euroa. Tilikauden toimintakate oli 6,8 milj. euroa. Vuosikate rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen oli 6,7 milj. euroa, joka oli 2,9 milj. euroa arviota parempi. Vuosikatteesta on vähennetty poistosuunnitelman mukaisesti tehtyjä poistoja sekä lisäpoistoja yhteensä 8,3 milj. euroa. Satunnaisia tuottoja oli tilikauden aikana 1,3 milj. euroa. Tuotot ovat oppilastöiden arvonlisäveron palautuksia vuosilta 2015-2019. Tilikauden tulokseksi muodostui - 269 642 euroa, arvioitu tulos oli - 3 259 163 euroa. Poistoeron ja rahastojen muutoskirjausten jälkeen tilikauden ylijäämä oli 168 026 euroa.

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 31.12.2020, SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	Tilinpäätös 2019
Toimintatuotot	90.598.044	-1.103.919	89.494.125	90.866.937	1.372.812	89.138.112
Myyntituotot	65.030.648	-1.920.000	63.110.648	63.848.306	737.658	63.647.740
Maksutuotot	37.500		37.500	135.621	98.121	155.992
Tuet ja avustukset	5.019.960		5.019.960	4.913.053	-106.907	3.893.364
Vuokratuotot	9.389.656		9.389.656	10.020.637	630.981	9.711.293
Muut toimintatuotot	266.240	816.081	1.082.321	1.483.678	401.357	1.532.035
Vyör.tulot/hallintopalvelut	10.854.040		10.854.040	10.465.642	-388.398	10.197.688
Valmisteveraston muutos	131.500		131.500	-188.447	319.947	
Toimintakulut	87.593.538	-1.791.000	85.802.538	83.843.353	-1.959.185	82.436.123
Henkilöstökulut	44.461.308		44.461.308	43.354.916	-1.106.392	42.039.502
Palkat ja palkkiot	35.918.597		35.918.597	35.380.870	-537.727	34.173.534
Henkilösivukulut	8.542.711		8.542.711	7.974.046	-568.665	7.865.968
<i>Eläkekulut</i>	<i>7.059.921</i>		<i>7.059.921</i>	<i>6.707.162</i>	<i>-352.759</i>	<i>6.746.332</i>
<i>Muut henkilösivukulut</i>	<i>1.482.790</i>		<i>1.482.790</i>	<i>1.266.884</i>	<i>-215.906</i>	<i>1.119.636</i>
Palvelujen ostot	11.913.357	-1.791.000	10.122.357	9.271.863	-850.494	10.351.772
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5.254.140		5.254.140	5.258.096	3.956	5.695.191
Avustukset	80.350		80.350	46.428	-33.922	186.727
Vuokratulot	14.148.723		14.148.723	14.475.409	326.686	12.843.861
Muut toimintakulut	881.620		881.620	971.000	89.380	1.121.382
Vyör.menot/hallintopalvelut	10.854.040		10.854.040	10.465.642	-388.398	10.197.688
Toimintakate	3.136.006	687.081	3.823.087	6.835.137	3.012.050	6.701.989
Rahoitustuotot ja -kulut	-76.898		-76.898	-97.007	26.886	19.997
Korkotuotot	0			177.393	177.393	57.899
Muut rahoitustuotot	349.955		349.955	175.951	-174.004	379.063
Korkokulut	196.743		196.743	218.640	21.897	169.437
Muut rahoituskulut	230.110		230.110	231.711	1.601	247.529
Vuosikate	3.059.108	687.081	3.746.189	6.738.130	2.985.163	6.721.986
Suunnit.mukaiset poistot	7.656.265	23.196	7.679.461	8.297.446	617.985	5.798.627
Satunnaiset tuotot		674.109	674.109	1.289.674	615.565	
Tilikauden tulos	-4.597.157	1.337.994	-3.259.163	-269.642	2.989.521	923.359
Poistoeron muutos	477.172		477.172	-3.187.522	-3.664.694	85.719
Varausten muutos				3.619.484	3.619.484	266.000
Rahasrojen muutos	7.000		7.000	5.707	-1.293	6.265
Tilikauden yli-/alijäämä	-4.112.985	1.337.994	-2.774.991	168.026	2.943.017	1.281.343

2.3.3 Investointien toteutuminen

Kuntayhtymän investointiosa koostui tulosaluekohtaisista investointiosista. Kalusto- ja laiteinvestointeja tehtiin yhteensä 3,020 milj. eurolla. Rahoitusosuuksia ja myyntituloja saatiin 1,334 milj. euroa. Kalusto- ja laiteinvestointien nettosumma oli 1,686 milj. euroa. Kalusto- ja laiteinvestoinnit olivat 0,325 milj. euroa talousarviota pienemmät.

Oppimispalvelujen tulosalueella bruttoinvestoinnit olivat 2,496 milj. euroa, rahoitusosuuksia ja myyntituloja saatiin yhteensä 1,334 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat 1,162 milj. euroa, toteutuneet nettoinvestoinnit olivat 0,946 milj. euroa pienemmät kuin oli arvioitu.

Yhteisten palvelujen tulosalueella tilikauden aikana palautui joukkovelkakirjalainasaamisiin sijoitettua pääomaa 0,200 milj. euroa. Kalusto- ja laiteinvestointeihin talousarviossa varattiin 71 000 euroa. Toteutuma on talousarvion mukainen.

Tilapalvelujen tulosalueelle vuodelle 2020 rakennusinvestointeihin oli varattu yhteensä 24,776 milj. euroa. Toteutuneet investoinnit olivat 22,063 milj. euroa. Toteutuneet rakentamisen nettoinvestoinnit olivat 2,712 milj. euroa arviota pienemmät. Toteutuneista investoinneista korvausinvestointeja oli 4,573 milj. euroa ja uusinvestointeja 17,490 milj. euroa. Tulosalueelle kohdistui myös kalustoinvestointeja Varkauden ja Savilahden toimipisteisiin 453 083 eurolla sekä Presidentinkadun aktivoituja rakennusten purkukustannuksia 713 600 eurolla ja Toivalan sähköliittymä 18 768 eurolla.

Tulosalueen investointiosaan sisältyi maa-alueisiin kohdistuvia pysyvien vastaavien myyntituloja 925 394 euroa. Kaikkiaan Tilapalvelujen tulosalueen nettoinvestoinnit olivat yhteensä 22,324 milj. euroa, talousarvion mukaiset nettoinvestoinnit olivat 24,516 milj. euroa, joten toteuma 2,192 mil. euroa arvioitua pienemmät.

Yhteensä kuntayhtymän kalusto-, laite- ja rakennusinvestoinnit ilman rahoitusosuuksia (bruttoinvestoinnit) olivat 25,083 milj. euroa, rahoitusosuuksia saatiin 1,326 milj. euroa, investointiosaan sisältyviä sijoituksia palautui 0,200 milj. euroa, maa-alueiden investoinnit olivat 0,732 milj. euroa. Pysyvien vastaavien myyntituloja saatiin yhteensä 0,934 milj. euroa. Kaikkiaan nettoinvestoinnit olivat vuonna 2020 yhteensä 23,355 milj. euroa. Kuntayhtymän nettoinvestoinnit alittivat talousarvion 3,338 milj. eurolla.

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU 31.12.2020

		TA 2020	Talousarvio- muutokset	TA 2020 muut.jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	TP 2019
OPPIMISPALVELUT TULOSALUE							
Kalusto- ja laiteinvestoinnit	menot	3.238.882	35.000	3.273.882	2.496.027	-777.855	1.608.530
Rahoitusosuudet	tulot	-1.166.500		-1.166.500	-1.326.105	-159.605	-646.578
Pysyvien vastaavien myynti					-8.317	-8.317	-6.831
Yhteensä	netto	2.072.382		2.072.382	1.161.605	-910.777	955.121
YHTEISET PALVELUT TULOSALUE							
Kalusto- ja laiteinvestoinnit	menot		71.000	71.000	70.495	-505	
Sijoitukset	menot						1.645.586
Sijoitukset	tulot				-200.000	-200.000	
Rahoitusosuudet	tulot						
Pysyvien vastaavien myynti	tulot						
Yhteensä	netto		71.000	71.000	-129.505	-200.505	1.645.586
TULOSALUEET YHTEENSÄ							
Kalusto- ja laiteinvestoinnit	menot	3.238.882	106.000	3.344.882	2.566.522	-778.360	1.608.530
Sijoitukset					-200.000	-200.000	1.645.586
Rahoitusosuudet	tulot	-1.166.500		-1.166.500	-1.326.105	-159.605	-646.578
Pysyvien vastaavien myynti	tulot				-8.317	-8.317	-6.831
Kalusto- ja laiteinvestoinnit	netto	2.072.382	106.000	2.178.382	1.032.100	-1.146.282	2.600.707
TILAPALVELUT TULOSALUE							
Kalusto- ja laiteinvestoinnit							
Varkaus, kalusto	menot				96.050	96.050	26.893
Savilahti, astianpesukone	menot				29.344	29.344	
Savilahti, D-rak.kalusto	menot				327.689	327.689	
Kalustoinvestoinnit yhteensä					453.083	453.083	26.893
Rakennusinvestoinnit							
Kuopio, Savilahti suunn.ja rakent.		22.900.000	-4.233.650	18.666.350	17.035.689	-1.630.661	1.817.701
Kuopio, Kolmisopentie, kuljetusala					60.165	60.165	
Kuopio, Microkatu					334.689	334.689	
Best-halli					24.307	24.307	
Sammakkolammentie 2, Kuopio		800.000		800.000	12.000	-788.000	
Siilinjärven yksikkö, Toivala		3.000.000		3.000.000	2.788.459	-211.541	728.901
Siilinjärven yksikkö, Toivala, G-rak.peruskorj.							
Siilinjärven yksikkö, Toivala, katosrak		60.000		60.000		-60.000	
Siilinjärven yksikkö, Toivala, korj.		70.000		70.000	50.607	-19.393	
Siilinjärven yksikkö, asuntola							
Siilinjärven yksikkö, maalämpö		30.000		30.000		-30.000	
Asevelikatu 24, Iisalmi					35.330	35.330	137.969
Osmajoentie 75 Varkaus		2.150.000		2.150.000	1.722.372	-427.628	6.495.780
Rakennusinvestoinnit yhteensä	menot	29.010.000	-4.233.650	24.776.350	22.063.618	-3.052.500	9.180.352
Pysyvien vastaavien myynti	tulot						-129.286
Rakennusinvestoinnit	netto	29.010.000	-4.233.650	24.776.350	22.063.618	-2.712.732	9.051.066
<i>Korvausinvestoinnit yhteensä</i>	<i>menot</i>	<i>2.220.000</i>		<i>6.020.000</i>	<i>4.573.438</i>	<i>-1.446.562</i>	<i>6.495.780</i>
<i>Uusinvestoinnit yhteensä</i>	<i>menot</i>	<i>26.790.000</i>	<i>-4.233.650</i>	<i>18.696.350</i>	<i>17.490.180</i>	<i>-1.206.170</i>	<i>2.684.571</i>
Maa-alueet							
Pres 1-3, maa-alueiden hankinta	menot						
Pres 1-3 purkukustannukset		665.000		665.000	713.600	48.600	
Pres 1-3, yhdyskuntarakentaminen	menot						
Toivala, sähköliittymä	menot				18.768	18.768	
Maa-alueet yhteensä	menot	665.000		665.000	732.368	67.368	
Pysyvien vastaavien myynti	tulot	-971.500	46.081	-925.419	-925.394	25	-435.619
Maa-alueet yhteensä	netto	-306.500	46.081	-260.419	-193.026	67.393	-435.619
Kalusto- ja laiteinvestoinnit	menot				453.083	453.083	26.893
Rakennusinvestoinnit	menot	29.010.000	-4.233.650	24.776.350	22.063.618	-2.712.732	9.180.352
Maa-alueet	menot	665.000		665.000	732.368	67.368	
Pysyvien vastaavien myynti	tulot	-971.500	46.081	-925.419	-925.394	25	-564.905
TILAPALVELUT INVESTOINNIT	netto	28.703.500	-4.187.569	24.515.931	22.323.675	-2.192.256	8.642.340
INVESTOINNIT, KALUST. JA RAKENT.	menot	32.248.882	-4.127.650	28.121.232	25.083.223	-3.038.009	10.815.775
RAHOITUSOSUUDET	tulot	-1.166.500		-1.166.500	-1.326.105	-159.605	-646.578
SJOITUKSET					-200.000	-200.000	1.645.586
MAA-ALUEET	menot	665.000		665.000	732.368	67.368	
PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTI	tulot	-971.500	46.081	-925.419	-933.711	-8.292	-571.736
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	netton	30.775.882	-4.081.569	26.694.313	23.355.775	-3.338.538	11.243.046

Investointien sitovuustasot ja toteumat vuodelle 2020:

Oppimispalvelujen tulosalueen

Yhtymävaltuuston hyväksymien talousarviomuutosten jälkeen talousarvion mukaiset nettoinvestoinnit olivat 2 107 382 euroa.

Nettoinvestoinnit toteuma 1 161 605 euroa.

Kehityspalvelujen tulosalueen

Talousarvion mukaisesti ei investointeja.

Toteuma, ei investointeja.

Yhteisten palvelujen tulosalueen

Yhtymävaltuuston hyväksymien talousarviomuutosten jälkeen talousarvion mukaiset nettoinvestoinnit olivat 71 000 euroa.

Investointimeno toteuma 70 495 euroa ja investointitulo toteuma 200 000 euroa.

Tilapalvelujen tulosalueen

Yhtymävaltuuston hyväksymän talousarviomuutoksen jälkeen talousarvion mukaiset nettoinvestoinnit olivat 24 515 931 euroa.

Nettoinvestoinnit toteuma 22 323 675 euroa.

Kuntayhtymän

Yhtymävaltuuston hyväksymien talousarviomuutosten jälkeen kuntayhtymän nettoinvestoinnit olivat yhteensä 26 694 313 euroa.

Nettoinvestoinnit toteuma yhteensä 23 355 775 euroa.

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kuntayhtymän menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulo-rahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan. Rahoitusosa sisältää eriä, joiden toteutumista seurataan talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa ja eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Näitä eriä ovat mm. lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 31.12.2020, SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

	Talousarvio 2020	Talousarvio- muutos	Ta-muutoksen jälkeen	Tilinpäätös 2020	Poikkeama	Tilinpäätös 2019
Toiminnan rahavirta	3.033.608	545.109	3.578.717	7.170.346	-3.591.629	6.072.912
Vuosikate	3.059.108	687.081	3.746.189	6.738.130	-2.991.941	6.721.986
Satunnaiset kulut		674.109	674.109	1.289.674	-615.565	
Tulo-rahoituksen korjaukset	-25.500	-816.081	-841.581	-857.457	15.876	-649.073
Investointien rahavirta	-30.757.382	4.897.650	-26.119.538	-22.492.610	-3.626.928	-10.729.824
Investointimenot	-32.913.882	4.127.650	-28.786.232	-25.615.590	-3.170.642	-12.461.362
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1.166.500		1.166.500	1.326.105	-159.605	646.578
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	990.000	770.000	1.500.194	1.796.875	-296.681	1.084.960
Toiminnan ja investointien rahavirta	-27.723.774	5.442.759	-22.281.015	-15.322.264	-7.218.557	-4.656.911
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset				-220.616		
Antolainasaamisten lisäys				-220.616		
Lainakannan muutokset	15.605.775	4.300.000	19.905.775	19.905.775		-1.190.356
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16.700.000	4.300.000	21.000.000	21.000.000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.094.225		-1.094.225	-1.094.225		-1.190.356
Lyhytaikaisten lainojen muutos						
Oman pääoman muutokset						
Oman pääoman muutokset rahana/ei rahana				-5.707	5.707	-6.265
Rahaston muutos				-5.707	5.707	-6.265
Muut maksuvalmiuden muutokset				458.911	-458.911	826.378
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				786	-786	-5.898
Vaihto-omaisuuden muutos				167.798	-167.798	11.150
Saamisten muutos				4.967.494	-4.967.494	-974.139
Korottomien velkojen muutos				-4.677.168	4.677.168	1.795.264
Rahoituksen rahavirta	15.605.775	4.300.000	19.905.775	20.138.363	-453.205	-370.244
Rahavarojen muutos	-12.117.999	9.742.759	-2.375.240	4.816.099	-7.671.762	-5.027.155
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12.				20.560.098		15.743.999
Rahavarat 01.01.				-15.743.999		-20.771.154
Rahavarojen muutos				4.816.099		-5.027.155

Vuonna 2020 on otettu uutta pitkäaikaista lainaa 21 milj. euroa. Pitkäaikainen laina on vähentynyt vuoden aikana 1 094 225 euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutoksissa ei ole lisäystä eikä vähennystä. Antolainasaamiset ovat lisääntyneet 220 616 euroa Savilahden palautuskelpoisilla liittymismaksuilla. Omaan pääomaan sisältyvään stipendirahastoon kohdistuva muutos oli - 5 707 euroa. Muut maksuvalmiuden muutokset ovat vapauttaneet pääomaa 458 911. Rahavarat ovat lisääntyneet 4 816 099 euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta	- 15 322 264
Antolainasaamisten lisäys	-220 616
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 1 094 225
Oman pääoman muutokset	- 5 707
Muut maksuvalmiuden muutokset	+ 458 911
Rahoituksen rahavirta	+ 20 138 363
Rahavarojen muutos	+ 4 816 099

YHTEENVETO VUODEN 2020 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIODEN TOTEUTUMISESTA

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
		TA 2020	TA20	TA20	TP 20	POIKKEAMA	TA 2020	TA20	TA20	TP 20	POIKKEAMA
		Brutto/Netto	muutos	muut. jälk.			muutos	muut. jälk.			
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Nettoyksiköt											
Oppimispalvelut	N					2.750	-200	2.550	4.387	1.837	
Luott.henk.hall. ja ky-johto	N								250	250	
Kehityspalvelut	N								99	99	
Yhteiset palvelut	N					166	71	237	257	20	
Muut taseyksiköt								0			
Tilapalvelut	N					143	816	959	1.745	786	
Tulorahoituksen korjauserät						-26	-816	-842	-874	-32	
TULOSLASKELMAOSA											
Korkotulot											
Muut rahoitustulot											
Korkomenot											
Muut rahoitusmenot											
Satunnaiset erät							674	674	1.290	616	
INVESTOINTIOSA											
Nettoyksiköt											
Irtaimistohankkeet	N	3.239	106	3.345	2.567	-778	1.167	1.167	1.326	159	
Sijoitukset									200	200	
Pysyvien vastaavien myyntitulot	N								8	8	
Muut taseyksiköt											
Irtaimistohankkeet	N				453	453					
Rakentamishankkeet	N	29.010	-4.234	24.776	22.064	-2.712					
Maa-alueet	N	665		665	732	67					
Pysyvien vastaavien myyntitulot							971	-46	925	925	
RAHOITUSOSA											
Tulorahoituksen korjauserät							26	816	842	874	32
Keskeneräisen investoinnin purku											
Muut maksuvalmiuden muutokset									459	459	
Antolainasaamisten lisäys	B				220	220					
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	B	1.094		1.094	1.094						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys							16.700	4300	21.000	21.000	
Oman pääoman muutokset	B	7		7	6	-1			6		
Vaikutus maksuvalmiuteen		-12.118	9.743	-2.375	4.816	7.191					
LASKELMAN LOPPUSUMMA		21.897	5.615	27.512	31.952	4.440	21.897	5.615	27.512	31.952	4.440

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA

Ulkoiset tulot ja menot	2020	2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	63 709 942,33	63 380 961,38
Maksutuotot	135 620,79	155 991,63
Tuet ja avustukset	4 913 053,22	3 893 364,26
Muut toimintatuotot	1 833 938,98	1 854 921,99
Toimintatuotot yhteensä	70 592 555,32	69 285 239,26
Valmisteveraston muutos	-188 446,84	0,00
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-43 354 915,95	-42 039 502,14
Palkat ja palkkiot	-35 380 869,52	-34 173 533,96
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-6 707 162,42	-6 746 332,46
Muut henkilösivukulut	-1 266 884,01	-1 119 635,72
Palvelujen ostot	-9 145 127,53	-10 094 076,47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 246 841,81	-5 685 489,81
Avustukset	-46 427,92	-186 727,02
Vuokratulot	-4 805 032,97	-3 457 016,00
Muut toimintakulut	-970 625,64	-1 120 439,00
Toimintakulut yhteensä	-63 568 971,82	-62 583 250,44
TOIMINTAKATE	6 835 136,66	6 701 988,82
Rahoitustuotot ja -kulut	-97 007,13	19 996,52
Korkotuotot	177 392,80	57 899,01
Muut rahoitustuotot	65 886,59	264 656,12
Korkokulut	-218 639,64	-169 436,70
Muut rahoituskulut	-121 646,88	-133 121,91
VUOSIKATE	6 738 129,53	6 721 985,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 297 445,58	-5 798 626,85
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	1 289 674,04	
TILIKAUDEN TULOS	-269 642,01	923 358,49
Poistoeron lisäys (-)	-3 619 483,87	-266 000,00
Poistoeron vähennys (+)	431 961,87	351 719,23
Varausten vähennys (+)	3 619 483,87	266 000,00
Rahastojen vähennys(+)	5 706,52	6 265,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	168 026,38	1 281 342,72

3.2 RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA, SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

	2020	2019
Toiminnan rahavirta	7.170.346	6.072.912
Vuosikate	6.738.130	6.721.986
Satunnaiset kulut	1.289.674	
Tulorahoituksen korjaukset	-857.457	-649.073
Investointien rahavirta	-22.492.610	-10.729.824
Investointimenot	-25.615.590	-12.461.362
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1.326.105	646.578
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1.796.875	1.084.960
Keskeneräinen investointihanke Tilapalveluille		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15.322.264	-4.656.911
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-220.616	
Antolainasaamisten lisäys	-220.616	
Lainakannan muutokset	19.905.775	-1.190.356
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21.000.000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.094.225	-1.190.356
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutok.rahana/ei rahana	-5.707	-6.265
Rahaston muutos	-5.707	-6.265
Muut maksuvalmiuden muutokset	458.911	826.378
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	786	-5.898
Vaihto-omaisuuden muutos	167.798	11.150
Saamisten muutos	4.967.494	-974.139
Korottomien velkojen muutos	-4.677.168	1.795.264
Rahoituksen rahavirta	20.138.363	-370.244
Rahavarojen muutos	4.816.099	-5.027.155
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	20.560.098	15.743.999
Rahavarat 01.01.	-15.743.999	-20.771.154
Rahavarojen muutos	4.816.099	-5.027.155

3.3 TASE

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

TASE

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	82.148.868,10	66.869.923,94	OMA PÄÄOMA	52.571.337,92	52.409.018,06
Aineettomat hyödykkeet	3.782.035,13	4.628,08	Peruspääoma	11.006.445,26	11.006.445,26
Aineettomat oikeudet	3.296.437,79	4.628,08	Muut omat rahastot	11.564.728,10	11.570.434,62
Muut pitkävaik menot	485.597,34		Ed.tilikausien ylijäämä	29.832.138,18	28.550.795,15
			Tilikauden yli-/alijäämä	168.026,38	1.281.343,03
Aineelliset hyödykkeet	73.653.321,29	62.172.400,32	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Maa- ja vesialueet	6.738.650,49	6.931.677,00	VARAUKSET	10.470.883,37	10.902.845,24
Rakennukset	44.456.997,88	39.268.455,75	Poistoero	10.470.883,37	7.283.361,37
Kiinteät rakenteet ja laitteet	79.758,19	96.320,05	Vapaaehtoiset varaukset		3.619.483,87
Koneet ja kalusto	2.888.552,70	2.485.455,53			
Muut aineelliset hyödykkeet	93.275,54	93.275,54	PAKOLLISET VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	19.396.086,49	13.297.216,45	Muut pakolliset varaukset		
Sijoitukset	4.713.511,68	4.692.895,54	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	199.886,47	202.338,22
Osakkeet ja osuudet	2.575.765,29	2.575.765,29	Lahjoitusrahastojen pääomat	16.660,55	18.204,43
Joukkovelkakirjalainasaamiset	300.000,00	500.000,00	Muut toimeksiantojen pääomat	183.225,92	184.133,79
Muut saamiset	1.837.746,39	1.617.130,25			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	179.929,55	183.167,31	VIERAS PÄÄOMA	49.052.954,78	27.980.525,95
Lahjoitusrahastojen varat	16.660,55	18.204,43	Pitkäaikainen	26.418.292,32	3.058.483,68
Muut toimeksiantojen varat	163.269,00	164.962,88	Lainat rahoit- ja vak.laitoksilt	23.208.577,32	3.058.483,68
			Siirtovelat	3.209.715,00	
VAIHTUVAT VASTAAVAT	29.966.264,89	24.441.636,22	Lyhytaikainen	22.634.662,46	24.922.042,27
Vaihto-omaisuus	376.118,92	543.916,91	Lainat rahoit- ja vak.laitoksilt	849.906,36	1.094.225,36
Aineet ja tarvikkeet	176.118,92	155.470,07	Saadut ennakot	1.687.170,87	3.616.039,26
Keskeneräiset tuotteet	200.000,00	388.446,84	Ostovelat	2.727.068,04	3.768.118,22
Saamiset	9.030.047,95	8.153.720,32	Muut velat	1.543.404,70	1.471.626,36
Lyhytaikaiset saamiset	9.030.047,95	8.153.720,32	Siirtovelat	15.827.112,49	14.972.033,07
Myyntisaamiset	720.132,52	928.756,03			
Muut saamiset	804.344,28	803.027,68	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	112.295.062,54	91.494.727,47
Siirtosaamiset	7.505.571,15	6.421.936,61			
Rahat ja pankkisaamiset	20.560.098,02	15.743.998,99			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	112.295.062,54	91.494.727,47			

3.4 KONSERNITULOSLASKELMA

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

KONSERNITULOSLASKELMA	2020	2019
Toimintatuotot	70.987.701,38	69.586.350,85
Toimintakulut	-64.113.567,83	-62.876.316,30
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta		
Toimintakate	6.874.133,55	6.710.034,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	177.765,06	58.234,37
Muut rahoitustuotot	65.886,59	264.656,12
Korkokulut	-218.639,64	-169.436,70
Muut rahoituskulut	-121.646,88	-133.180,95
Vuosikate	6.777.498,68	6.730.307,39
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8.297.445,58	-5.798.626,85
Satunnaiset erät	1.289.674,04	
Tilikauden tulos	-230.272,86	931.680,54
Tilinpäätössiirrot	5.706,52	6.265,00
Tilikauden verot	-7.860,10	-863,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-232.426,44	937.081,93

3.5 KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2020	2019
Toiminnan rahavirta	7.185.273	6.080.370
Vuosikate	6.777.499	6.730.307
Satunnaiset erät	1.289.674	
Tilikauden verot	-7.860	-865
Tulorahoituksen korjauserät	-874.040	-649.073
Investointien rahavirta	-22.476.027	-10.729.824
Investointimenot	-25.615.590	-12.461.362
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1.326.105	646.578
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	1.813.458	1.084.960
Inves.hanke keskener. Tilapalveluille		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15.290.754	-4.649.454
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-220.616	
Antolainasaamisten lisäys	-220.616	
Lainakannan muutokset	19.905.775	-1.190.356
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21.000.000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.094.225	-1.190.356
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset	-5.707	-6.265
Muut maksuvalmiuden muutokset	410.586	1.164.299
Toim.antojen varojen ja pääomien muutokset	786	-5.898
Vaihto-omaisuuden muutos	167.798	11.150
Saamisten muutos	-961.970	-642.141
Korottomien velkojen muutos	1.203.972	1.801.188
Rahoituksen rahavirta	20.090.038	-32.322
Rahavarojen muutos	4.799.284	-4.681.777
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	20.952.024	16.152.740
Rahavarat 1.1.	-16.152.740	-20.834.516
Rahavarojen muutos	4.799.284	-4.681.776

3.6 KONSERNITASE

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	82.124.367	66.845.424	OMA PÄÄOMA	63.096.613	63.334.746
Aineettomat hyödykkeet	3.782.035	4.628	Peruspääoma	11.006.445	11.006.445
Aineettomat oikeudet	3.296.438	4.628	Muut omat rahastot	11.564.728	11.570.435
Muut pitkävaik.menot	485.597		Ed.tilikausien ylijäämä	40.757.866	39.820.784
			Tilikauden yli-/alijäämä	-232.426	937.082
Aineelliset hyödykkeet	73.653.321	62.172.400	PAKOLLISET VARAUKSET		
Maa- ja vesialueet	6.738.650	6.931.677	Muut pakolliset varaukset		
Rakennukset	44.456.998	39.268.456	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	199.886	202.338
Kiinteät rakenteet ja laitteet	79.758	96.320	Lahjoitusrahastojen pääomat	16.661	18.204
Koneet ja kalusto	2.888.553	2.485.456	Muut toimeksiantojen pääomat	183.226	184.134
Muut aineelliset hyödykkeet	93.276	93.276			
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	19.396.086	13.297.216	VIERAS PÄÄOMA	49.136.359	28.026.612
Sijoitukset	4.689.011	4.668.396	Pitkäaikainen	26.418.292	3.058.484
Osakkeet ja osuudet	2.551.265	2.551.265	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	23.208.577	3.058.484
Joukkovelkakirjalaina- saamiset	300.000	500.000	Siirtovelat	3.209.715	
Muut saamiset	1.837.746	1.617.130	Lyhytaikainen	22.718.067	24.968.129
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	179.930	183.167	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	849.906	1.094.225
Lahjoitusrahastojen varat	16.661	18.204	Saadut ennakot	1.687.171	3.616.039
Muut toimeksiantojen varat	163.269	164.963	Ostovelat	2.763.663	3.794.897
VAIHTUVAT VASTAAVAT	30.128.562	24.535.105	Muut velat	1.555.393	1.479.312
Vaihto-omaisuus	376.119	543.917	Siirtovelat	15.861.934	14.983.656
Aineet ja tarvikkeet	176.119	155.470	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	112.432.858	91.563.696
Keskeneräiset tuotteet	200.000	388.447			
Saamiset	8.800.418	7.838.448			
Lyhytaikaiset saamiset	8.800.418	7.838.448			
Myyntisaamiset	455.845	599.123			
Laskennalliset verosaamiset		3.917			
Muut saamiset	839.002	813.472			
Siirtosaamiset	7.505.571	6.421.937			
Rahat ja pankkisaamiset	20.952.024	16.152.740			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	112.432.858	91.563.696			

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 KUNTAYHTYMÄN LIITETIEDOT

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN LIITETIEDOT

31.12.2020

LIITETIETO 1

TILINPÄÄTÖSTÄ LAADITTAESSA NOUDATETUT ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. EU- ja muiden hankkeiden kirjaamisessa on huomioitu, että menoja vastaavat tulot on tuloutettu samalle vuodelle. Hankkeiden kirjaamisessa on otettu huomioon rahoituspäätösten vaatimukset.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Valtuustossa (22.11.2005) hyväksyttyä voimassa olevaa poistosuunnitelmaa on muutettu siten, että Savon koulutus kuntayhtymässä noudatetaan 01.01.2009 lähtien yhtenäisiä poistoaikoja noudattavaa poistosuunnitelmaa.

Yhtymähallitus § 139 10.10.2008

Yhtymävaltuusto § 22 18.11.2008, voimassa 30.11.2013 saakka

Yhtymävaltuusto 19.11.2013 § 37 on hyväksynyt poistosuunnitelman perusteet 1.12.2013 lukien

Yhtymähallitus 29.11.2013 § 178 on hyväksynyt poistosuunnitelman 1.12.2013 lukien

Suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi rakennusten hankintamenoihin on tehty lisäpoistoja yhteensä 4.546.102,12 euroa. Lisäpoistot koskevat Presidentinkadun ja Varkauden purettuja kiinteistöjä sekä Muuruveden korjaamorakennuksen tuotto-odotuksien mukaan korjattua lisäpoistoa.

Savilahden rakentamiseen liittyvät autopaikka ja väestösuojaan velvoitemaksut (yhteensä 3.566.359 euroa) on merkitty taseeseen aineettomiin hyödykkeisiin, 10 vuoden poistoaajalla. Velvoitemaksut tuottavat lisä-arvoa Savilahteen rakentuvalla koulurakennukselle.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty hankintameno. Vuoden 2020 hankintameno arvonlisävero on kirjattu arvonlisäveron palautusjärjestelmään oppilastyönä valmistettujen ja suoritettavien palveluiden myynnin kirjauskäytännön myötä,

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kuntayhtymä on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Yleissopimus on voimassa toistaiseksi. Koronvaihtosopimukset voimassa 23.4.2020 ja 20.1.2021 asti.

LIITETIETO 2

TULOSLASKELMAN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

- ei tapahtumia

LIITETIETO 3

OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

- ei tapahtumia

LIITETIETO 4

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että:

Muihin toimintatuottoihin on kirjattu Presidentinkadun maa-alueiden myyntivoittoa 834.605,86 euroa.

Henkilöstökuluihin sisältyvät lomarahat maksettiin täysimääräisenä, kustannusvaikutus 0,6 milj.euroa.

Suunnitelman mukaisiin poistoihin on kirjattu lisäpoistoja yhteensä 4.546.102,12 euroa (kts.liitetieto 1)

Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu oppilastöiden arvonlisäveron palautukset vuosilta 2015 - 2019, yhteensä 1.289.674 euroa.

LIITETIETO 5

AIKAISEMPIIN TILIKAUSSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

SEKÄ KÄSITTELY

- ei tapahtumia

LIITETIETO 6
ULKOISET TOIMINTATUOTOT

	2020	2019
Oppilaitosmuotoinen peruskoulutus	40.426.773	43.304.199
Valtionosuusrahoitus, kehittämisraha	1.999.996	1.946.521
Oppilaitosmuotoinen at ja eat	2.735.741	2.484.608
Oppisopimuskoulutus pt	2.273.288	2.330.605
Oppisopimuskoulutus at ja eat	4.009.896	4.601.127
Muu ammatillinen koulutus oppisopimus	395.580	204.647
Valmentava koulutus	3.662.823	2.577.289
Henkilöstökoulutus	81.814	75.987
Perusrahoituksen lisäsuoritepäätos	3.497.279	-
Valtionosuusrahoitus, lukiokoulutus	1.435.183	1.446.006
Myyntituotot	1.878.101	2.553.374
Myyntituotot, osakeyhtiö	1.301.664	1.839.084
Muut myyntituotot	11.805	17.515
Maksutuotot	135.621	155.992
Palkkatuki	12.400	240
EU-tuet	9.320	76.562
Muut tuet ja avustukset valtiolta	4.543.118	3.498.083
Muut tuet ja avustukset muilta	210.687	175.577
Työterveyshuollon korvaukset	137.529	142.902
Vuokratuotot	350.261	324.447
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	883.724	612.314
Kaluston myyntituotot	312.310	631.097
Muut toimintatuotot	287.643	287.064
<i>Yhteensä</i>	<u>70.592.555</u>	<u>69.285.239</u>

LIITETIETO 7

VEROTULOJEN ERITTELY
-ei tapahtumia

LIITETIETO 8

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY
-ei tapahtumia

LIITETIETO 9
PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	-	-
Muiden palvelujen ostot	9.145.127,53	10.094.076,47
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<u>9.145.127,53</u>	<u>10.094.076,47</u>

LIITETIETO 10

VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET
- ei tapahtumia

LIITETIETO 11

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET 1.12.2013 LÄHTIEN

Tämä ohje korvaa yhtymävaltuuston 18.11.2008 § 22 päätöksen mukaisen ohjeen suunnitelman mukaisista poistoista.

Yhtymähallitus 10.10.2008 § 139

Yhtymävaltuusto 18.11.2008 § 22 30.11.2013 saakka

Yhtymähallitus 29.11.2013 § 178

hyväksyttyä poistosuunnitelman 1.12.2013 lukien

Yhtymävaltuusto 19.11.2013 § 37

hyväksyttyä poistosuunnitelman perusteet 1.12.2013 lukien

Pysyvien vastaavien poistojen määrittämisessä noudatetaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta suunnitelman mukaisista poistoista.

Suunnitelmapoistojen pohjana on pysyvien vastaavien hankintameno, mikä jaksotetaan poistona kuluksi taloudelliselle pitoajalle. Suunnitelmapoistojen poistopohja on seuraava:

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 - 20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmat	2 - 5 vuotta
Muut	2 - 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	10 - 20 vuotta
Asuinrakennukset	30 - 40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 vuotta
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta
Muut kevyet työkoneet	5 - 10 vuotta
Sairaala-,terveydenhuolto- yms.laitteet	5 - 15 vuotta
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden perusparannusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenuksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma. Jos perusparannus lisää pysyvien vastaavien hyödykkeeseen liittyviä tulonodotuksia tai käyttömahdollisuuksia palvelutuotannossa pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 15.000 euroa kirjataan vuosikuluksi.

LIITETIETO 12**SELVITYS TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVISTÄ VARAUSTEN MUUTOKSISTA****VAPAAEHTOISTEN VARAUSTEN MUUTOS**

	2020	2019
Vapaaehtoiset varaukset 1.1.2020	3.619.483,87	3.885.483,87
Investointivaraus		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-3.619.483,87	-266.000,00
<i>Vapaaehtoiset varaukset 31.12.2020</i>	<i>0,00</i>	<i>3.619.483,87</i>

Investointivarauksen erittely**vähennys****V. 2014**

-Varkauden Osmajoentie 75 rak.invest.
v.2016-2018, hallitus 27.2.2015 §52
varattu :Projekti 9808, jatkuu v. 2020 asti

-3.500.000,00

V. 2015

- Opetustoiminnassa käytettävän raskaan kaluston
hankinta v. 2016-2018, hallitus 26.2.16 § 20
Käytetty 314 516,13 eur proj 9103 v.2016
metsäkone
Käytetty 266 000,00 eur proj 9508 v. 2019
metsäkone
Käytetty 119 483,87 eur proj 9513 v. 2020
metsäkone

-119.483,87

Investointivarauksen vähennys yhteensä

-3.619.483,87

LIITETIETO 13**PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT VUONNA 2020**

	2020	2019
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	834.605,86	570.181,03
Muut luovutusvoitot, kalusto	49.118,48	42.132,72
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>883.724,34</i>	<i>612.313,75</i>
Muut toimintakulut	2020	2019
Muut luovutustappiot,		
	3.977,75	90.089,57
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>3.977,75</i>	<i>90.089,57</i>

LIITETIETO 14**SATUNNAISIIN TUOTTOIHIN JA KULUIHIN SISÄLTYVÄT ERÄT**

	2020	2019
Satunnaiset tuotot		
Oppilastyönä valmistettujen tavaroiden ja suoritettavien palveluiden myynti, arvolisäveron palautus verohallinnolta	1.289.674,04	-

LIITETIETO 15**OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY**

	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Osuuskunta Kpy (osinko ja korkotuotto sijoituksista)	148.041,60	97588,92
Istekki Oy	0,00	2003,79
Sakupe Oy	0,00	15987,42
lisveden metsä	36,00	108,00
<i>Osinkotuotot yhteensä</i>	<i>148.077,60</i>	<i>115688,13</i>

LIITETIETO 16**ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA**

Poistoeron muutos on investointivaraukseen liittyvä kirjaus, eikä siihen sisälly verotussyytä

	Rakennukset ja kalusto 2020	Rakennukset ja kalusto 2019
Poistoero 1.1.2020	7.283.361,37	7.369.080,60
Lisäykset tilikaudella	3.619.483,87	266.000,00
Vähennykset tilikaudella, vähennetty poistojen suhteessa	-431.961,87	-351.719,23
<i>Poistoero 31.12.2020</i>	<u><u>10.470.883,37</u></u>	<u><u>7.283.361,37</u></u>

Vuoden 2020 muutokset:

Vuoden 2020 aikana normaalien poistojen suhteessa poistoerojen tuloutukset kohdistuivat:

Autoala, töiden vastaanottopiste	10.699,06
Kuopio, elintarv.alan/kahvilan peruskorjaus	3.355,87
Kuopio, koulurakennus laajennus	27.277,06
Kuopio, koulurakennus laajennus	16.012,99
Toivala, Investointivaraus toimitilat	66.600,07
Varkaus, Lukio/liiketalous D-rakennuksen peruskorja	60.000,00
Toivala, Metsäkone John Deere	31.451,61
Varkaus, C-rakennuksen muutostyöt	26.640,03
Toivala, Uusi päärakennus B	99.900,10
Toivala, kuormatraktori	26.600,00
Varkaus, uusi A rakennus	58.593,49
Toivala, kuormatraktori	4.831,59
	<u>431.961,87</u>

Investointivarauksesta on purettu 119 483,87 euroa poistoeron lisäykseksi metsäalan osaamispooliin kuormatraktori -investointikohteen toteuduttua sekä 3 500 000,00 eur Varkauden rakennuskohteen valmistuttua vuonna 2020

Vuoden 2019 muutokset:

Vuoden 2019 aikana normaalien poistojen suhteessa poistoerojen tuloutukset kohdistuivat:

Muuruvesi, viinitietokeskus	13.091,38
Autoala, töiden vastaanottopiste	767,51
Kuopio, elintarv.alan/kahvilan peruskorjaus	3.346,70
Kuopio, koulurakennus laajennus	27.277,06
Kuopio, koulurakennus laajennus	16.012,99
Toivala, Investointivaraus toimitilat	66.600,07
Varkaus, Lukio/liiketalous D-rakennuksen peruskorja	60.000,00
Toivala, Metsäkone John Deere	31.451,61
Varkaus, C-rakennuksen muutostyöt	26.640,03
Toivala, Uusi päärakennus B	99.900,10
Toivala, kuormatraktori	6.631,78
	<u>351.719,23</u>

Investointivarauksesta on purettu 266 000,00 euroa poistoeron lisäykseksi metsäalan osaamispooliin kuormatraktori -investointikohteen toteuduttua vuonna 2019.

LIITETIETO 17

KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSE
-ei tapahtumia

LIITETIETO 18

ARVONKOROTUKSET - ei tapahtumia

LIITETIETO 19**PYSYVIEN VASTAAVIEN TASE-ERÄKOHTAISET LIITETIEDOT****PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineelliset hydykkeet****Maa-ja vesialueet**

	Maa-alueet	Liittymismaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6.843.517,00	88.160,00	6.931.677,00
Lisäykset tilikauden aikana	713.599,83	18.768,00	732.367,83
Siirrot erien välillä			0,00
Siirto muihin saamisiin, pal.kelp.liittymät			0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00		0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00
Tilikauden myynnit/luovutukset	-925.394,34		-925.394,34
Tilikauden poisto			0,00
Tilikauden lisäpoisto			0,00
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.2020</i>	<i>6.631.722,49</i>	<i>106.928,00</i>	<i>6.738.650,49</i>
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.2020</i>	<i>6.631.722,49</i>	<i>106.928,00</i>	<i>6.738.650,49</i>

PYSYVÄT VASTAAVAT

		Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet							Käyttömais. yhteensä
Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut ain. hyödykkeet	Ennakkomaksu-keskeiner.	Yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.	4.628,08	0,00	6.931.677,00	39.268.455,75	96.320,05	2.485.455,50	93.275,54	13.297.216,45	62.172.400,29	62.177.028,37	
Lisäykset tilikauden aikana	3.566.350,00	500.678,08	732.367,83	170.234,49	0,00	964.021,90		18.555.832,75	20.422.456,97	24.489.485,05	
Siirot erien välillä		0,00		12.325.009,20		131.953,51		-12.456.962,71	0,00	0,00	
Siirot muihin saamisiin, pal.kelp. liittymät									0,00	0,00	
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00	
Tilikauden myynnit/luovutukset			-925.394,34		0,00	-8.317,09		0,00	-933.711,43	-933.711,43	
Tilikauden poisto	-274.540,29	-15.080,74		-2.760.599,44	-16.561,86	-684.561,13			-3.461.722,43	-3.751.343,46	
Tilikauden lisäpoisto			0,00	-4.546.102,12	0,00	0,00			-4.546.102,12	-4.546.102,12	

Poistamaton hankintameno

31.12.2020	3.296.437,79	485.597,34	3.782.035,13	6.738.650,49	44.456.997,88	79.758,19	2.888.552,69	93.275,54	19.396.086,49	73.653.321,28	77.435.356,41
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	3.296.437,79	485.597,34	3.782.035,13	6.738.650,49	44.456.997,88	79.758,19	2.888.552,69	93.275,54	19.396.086,49	73.653.321,28	77.435.356,41

Erittely lisäpoistoista

Esinetunnus	Nimitys	J-arvo Sumu- poisto	Romutuspäivä
Muuruvesi			
1100301	IIS, KULUNVALVONTAJÄRJESTELMÄ	0,00	31-12-2020
1101143	MVESI, KORJAAMORAKENNUS 23	115.713,95	31-12-2020
1101144	MVESI, KORJAAMORAKENNUS 23	462.855,75	31-12-2020
		578.569,70	
Presidentinkatu			
1100323	KUO, ASUNTOLAN KALUSTOA	0,00	31-12-2020
1100108	KUO, PINTAKÄS.ALAN OPET.TIL.PERUSP.	169.190,53	30-09-2020
1100112	KUO, AUTOALA TÖID.VAST.OTTOPISTE	21.938,38	30-09-2020
1100112	AUTOALA, TÖIDEN VAST.OTTOPISTE	-10.187,38	30-09-2020
1100117	KUO. RAK.ALAN KOSTEUSVAUR.KORJAUS	40.596,73	30-09-2020
1100152	KUO, PUUALAN SÄHKÖK.UUSIMINEN	10.122,66	30-09-2020
1100153	KUO, VESIKATON KORJAUS PRESSA 3	12.465,37	30-09-2020
1100173	KUO, KAUN.HOITOALA TIL.PERUSKORJAUS	659.295,82	30-09-2020
1100189	KUO, PUU-,KONE-,MET- JA TALOTEKN.ALA	983.973,95	30-09-2020
1100190	KUO, PUU-,KONE-,MET- JA TALOTEKN.ALA	118.397,61	30-09-2020
1100191	KUO, PUU-,KONE-,MET/VÄESTÖNSUOJA	136.157,33	30-09-2020
1100208	KUO, TALOTEKN.ALAN PERUSKORJAUS	441.877,63	30-09-2020
1100212	KUO, AUTOALAN KATON KORJAUS	45.876,22	30-09-2020
1100219	KUO, C-OSAN VESIKATON KORJAUS	32.705,76	30-09-2020
1100222	KUO, D-RAKENNUKSEN SALAOJAT	65.644,14	30-09-2020
1100960	KUO, MUOVI-JA PINTAKÄS.OPPIM.YM	580.769,66	30-09-2020
1101037	KUO, C-OSAN VESIKATTO	192.787,01	30-09-2020
		3.511.798,80	
Varkaus			
1100177	VAR, TERV.HOITAJIEN TILAT	26.376,12	30-04-2020
1100181	VAR, OPETUSKEITTIÖN IV-MUUTOS	128.008,49	30-04-2020
1100220	VAR, KOULRAK. A,C-OSAN KUNNOSTUS/KORJAUKSET	301.349,01	30-04-2020
		455.733,62	
Yhteensä		4.546.102,12	

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

		Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
Osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset muut yhteisöt	Saamiset, palautuskel pois et liittymät	Yhteensä	Sijoitukseen yhteensä	
Hankintameno 1.1.	100.000,00	2.475.765,29	500.000,00	1.458.935,79	158.194,46	2.117.130,25	4.692.895,54	
Lisäykset		0,00			220.616,14	220.616,14	220.616,14	
Vähennykset		0,00	200.000,00			200.000,00	200.000,00	
Siirto maa-alueista, pal.kelp. liittymät		0,00				0,00	0,00	
Siirrot erien välillä		0,00				0,00	0,00	
Hankintameno 31.12	100.000,00	2.475.765,29	300.000,00	1.458.935,79	378.810,60	2.137.746,39	4.713.511,68	
Arvonlennukset		0,00				0,00	0,00	
Arvonkorotukset		0,00				0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12	100.000,00	2.475.765,29	300.000,00	1.458.935,79	378.810,60	2.137.746,39	4.713.511,68	

Taseen ulkopuoliset osakkeet/osuudet

lisveden Metsä Oy	Käypä arvo 5,00 eur, matemaattinen arvo 61,610 eur	kpl	á eur	Nimellisarvo eur
		90	5	450

VAIHTO-OMAISUUS

	Tili	Kirjanpito	Kustannusten	Kustannusten	Kirjanpito	Valmius-
Keskeneräiset tuotteet	(tase)	1.1.2020	lisäys	vähennys	31.12.2020	aste %
			v.2020	v.2020	tase	12/2020
	proj.					
Kuopio						
Havukkalahdenkatu 1	1406	1543	178.252,92	21.747,08	200.000,00	81
Havukkalahdenkatu 2	1407	1544	210.193,92		0,00	myyty
<i>Pientalot yhteensä</i>			<i>388.446,84</i>	<i>21.747,08</i>	<i>-210.193,92</i>	<i>200.000,00</i>
Aineet ja tarvikkeet						
Kuluvarasto	1509		140.281,97	24.165,14	164.447,11	
Kuluvarasto, Savonia	1510		15.188,10		-3.516,29	11.671,81
<i>Vaihto-omaisuus yhteensä</i>			<i>543.916,91</i>	<i>45.912,22</i>	<i>-213.710,21</i>	<i>376.118,92</i>

LIITETIETO 20**OMISTUKSET TYTÄRYHTEISÖISTÄ, JOISSA KUNTAYHTYMÄLLÄ ON MÄÄRÄÄMISVALTA**

Nimi	Kotipaikka	Omistusosuus %	Kuntakonsernin omistusosuus %
Savon Koulutus Oy	Kuopio	100	100

LIITETIETO 21 OMISTUKSET MUISSA KUNTAYHTYMISSÄ, JOISSA KUNTAYHTYMÄ JÄSENEÄ -ei tapahtumia

LIITETIETO 22 OMISTUKSET YHTEISÖISTÄ SEKÄ YHDEN VIIDESOSAN TAI SITÄ SUUREMMAN OMISTUSOSUUDEN KOHTEENA OLEVISTA YRITYKSISTÄ -ei tapahtumia

LIITETIEDOT 23 JA 24
LYHYTAIKAISET SAAMISET

Lyhytaikaiset saamiset, liitetieto 23 ja 24		
	2020	2019
	Lyhytaikainen	Lyhytaikainen
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	460.703,27	574.004,32
Muut myyntisaamiset	259.429,25	354.751,71
Muut saamiset	804.344,28	803.027,68
Arvonlisäverosaamiset	775.789,09	775.002,08
Muut saamiset	28.555,19	28.025,60
Siirtosaamiset	7.505.571,15	6.421.936,61
Siirtyvät korot muilta		
Muut siirtosaamiset/hankkeet	2.431.119,01	1.779.143,13
Muut siirtosaamisen muilta		
Kela, työterveys ja Keva	125.000,00	155.658,53
Tvr maksut	-	21.432,00
Kuopion kaupunki, maankäyttösopimus	4.368.000,00	4.368.000,00
OKM, harkinnanvarainen rahoitus	524.674,00	-
Muut erät	56.778,14	97.702,95
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	<i>9.030.047,95</i>	<i>8.153.720,32</i>

LIITETIETO 25
OMAN PÄÄOMAN ERÄT

		2020	2019
		euroa	euroa
Tili 2000	Peruspääoma		
	Peruspääoma 01.01.2020	11.006.445,26	11.440.711,14
	Peruspääoman vähennys		-434.265,88
Tili 2000	<i>Peruspääoma 31.12.2020</i>	<u>11.006.445,26</u>	<u>11.006.445,26</u>
Tili 2015	Oman pääoman rahasto		
	Oman pääoman rahasto 01.01.2020	11.506.334,17	11.960.500,95
	Oman pääoman rahasto vähennys		-454.166,78
Tili 2015	<i>Oman pääoman rahasto 31.12.2020</i>	<u>11.506.334,17</u>	<u>11.506.334,17</u>
Tili 2016	Stipendirahasto		
	Stipendirahasto 01.01.2020	64.100,45	70.365,45
	Stipendirahaston vähennys v.2020	-5.706,52	-6.265,00
	Stipendirahaston lisäys v. 2020	0,00	
Tili 2016	<i>Stipendirahasto 31.12.2020</i>	<u>58.393,93</u>	<u>64.100,45</u>
Tili 2040	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
	Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	29.832.138,18	28.550.795,15
tili 2050	Tilikauden ylijäämä	168.026,38	1.281.343,03
OMA PÄÄOMA		<u>52.571.337,92</u>	<u>52.409.018,06</u>

Savon koulutuskuntayhtymän stipendit katettu stipendirahastosta

PERUSPÄÄOMA JA OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Jäsenkunnat	Peruspääoma yht.		Oman pääoman rahasto yht.	
	11.006.445,26	osuus-%	11.506.334,17	osuus-%
Iisalmi	896.399,59	8,144315	933.821,20	8,115714
Kaavi	85.537,01	0,777154	89.456,87	0,777458
Keitele	45.972,78	0,417690	48.079,55	0,417853
Kiuruvesi	250.359,29	2,274661	260.991,54	2,268242
Kuopio	4.839.993,99	43,974179	5.061.794,04	43,991370
Lapinlahti	224.351,39	2,038364	234.632,63	2,039161
Leppävirta	131.763,40	1,197148	137.801,66	1,197616
Pielavesi	33.122,86	0,300941	34.640,76	0,301058
Rautalampi	139.910,07	1,271165	146.321,66	1,271662
Rautavaara	65.881,70	0,598574	68.900,83	0,598808
Siilinjärvi	243.871,49	2,215715	255.047,27	2,216581
Suonenjoki	247.057,56	2,244663	258.379,35	2,245540
Tervo	61.844,02	0,561889	64.678,12	0,562109
Tuusniemi	85.537,01	0,777154	89.456,87	0,777458
Varkaus	3.564.777,09	32,388087	3.728.138,39	32,400748
Vesanto	90.066,01	0,818302	94.193,43	0,818622
	<u>11.006.445,26</u>	<u>100,00</u>	<u>11.506.334,17</u>	<u>100,00</u>
			<u><u>22.512.779,43</u></u>	

LIITETIETO 26 ERITTELY POISTOEROSTA

	Rakennukset ja kalusto 2020	Rakennukset ja kalusto 2019
Poistoero 1.1.2020	7.283.361,37	7.369.080,60
Lisäykset tilikaudella	3.619.483,87	266.000,00
Vähennykset tilikaudella, vähennetty poistojen suhteessa	-431.961,87	-351.719,23
<i>Poistoero 31.12.2020</i>	<u>10.470.883,37</u>	<u>7.283.361,37</u>

Poistoeron muutos eritelty liitetiedossa 16

LIITETIETO 27**PITKÄAIKAISET VELAT, ERÄÄNTYVÄT 2026 TAI MYÖHEMMIN****Vieras pääoma****Pitkäaikaiset velat**

	2020	2019
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	15.870.792,00	636.370,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>15.870.792,00</i>	<i>636.370,00</i>

LIITETIETO 28**JOUKKOVELKAKIRJALAINAT**

-ei tapahtumia

LIITETIETO 29**ERITTELY PAKOLLISISTA VARAUKSISTA**

- ei tapahtumia

LIITETIETO 30**PITKÄAIKAISET JA LYHYTAIKAISET VELAT**

Vieraspääoma		
	2020	2019
Pitkäaikaiset velat		
Siirtovelat	3.209.715,00	-
<i>Yhteensä</i>	3.209.715,00	
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat jäsenkuntayhtymiltä	61.830,60	432.618,24
Ostovelat muille	2.665.237,44	3.335.499,98
Saadut ennakot muilta	1.687.170,87	3.616.039,26
Opetushallitus/valtionosuusrahoitus ammatil.koulutus	-	-
Opetushallitus/valtionosuusrahoitus lukiokoulutus	128.852,00	120.623,00
Kansainvälisyys hankkeet	298.453,36	213.551,83
Muut hankkeet	1.259.865,51	3.281.864,43
Muut velat	1.543.405,00	1.471.626,36
Kiinteistökaupan esisopimuksen käsiraha	460.000,00	460.000,00
<i>Yhteensä</i>	5.957.643,91	8.855.783,84

Siirtovelkaan on kirjattu Savilahden auto- ja väestösuojapaikkavelvoitteiden maksut.
Tuleviin maksuihin on pankkitakuu.

LIITETIETO 31**PANKKITILIN KÄYTETTÄVISSÄ OLEVA SEKKITILILIMIITTI**

	2020	2019
Danske Bankissa käytettävissä oleva sekkitililimiitti	-	2.000.000,00

Sekkitililimiittiä ei ole vuoden 2020 tilinpäätöstilanteessa

LIITETIETO 32 MUIDEN VELKOJEN ERITTELY
-ei tapahtumia

LIITETIETO 33**SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT**

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Korkojaksotukset	11.749,76	12.347,58
Lomapalkkajaksotus	3.414.815,29	3.458.160,39
Siirtovelat, hankkeet	447.505,77	443.665,79
Kuopion kaupunki, maankäytösopimus	10.216.500,00	10.216.500,00
Keva	820.596,50	777.877,55
Koulutuskorvaus, oppisopimus	-	610,00
YIT Suomi Oy	196.346,14	-
Muut siirtovelat	719.599,03	62.871,76
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	<i>15.827.112,49</i>	<i>14.972.033,07</i>

LIITETIETO 34 VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN JA OSAKKEISIIN
- ei tapahtumia

LIITETIETO 35

VAKUUDET

TAKUUAJAN VAKUUS

Savon koulutuskuntayhtymä on antanut Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinteelle 54 000 euron suuruisen takuuajan vakuuden ajalle 20.11.2013-6.1.2014

(yhtymähallitus 1.11.2013, § 166, yhtymävaltuusto 19.11.2013, § 41)

Samalla päätöksellä Savon koulutuskuntayhtymä on varautunut jatkamaan Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinteen 27 000 euron takuuajan vakuutta ajalle 7.11.2014-6.11.2014

Savon koulutuskuntayhtymä jatkaa Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinteen 27 000 euron takuuajan vakuutta ajalle 7.11.2014 - 6.11.2015 (yhtymähallitus 31.10.2014, §145)

Savon koulutuskuntayhtymä varautuu jatkamaan Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinteen takuuajan vakuutta. Vakuusmäärä on 27 000 euroa. Vakuus on voimassa 7.11.2015-6.11.2016. (Yhtymähallitus 27.11.2015 § 213).

Savon koulutuskuntayhtymä jatkaa Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinteen 27 000 euron takuuajan vakuutta ajalle 7.11.2016-6.11.2018. (Yhtymähallitus 16.12.2016 § 151).

Savon koulutuskuntayhtymä jatkaa Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinteen 27 000 euron takuuajan vakuutta ajalle 7.11.2018-10.11.2022. (Yhtymähallitus 5.11.2018 § 115).

LIITETIETO 36

VAKUUDET, JOTKA KUNTAYHTYMÄ ON ANTANUT SEN KANSSA SAMAA KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA
- ei tapahtumia

LIITETIETO 37

YHTEENLASKETTU ARVO KUNTAYHTYMÄN ANTAMISTA MUISTA KUIN EDELLÄ 34-36 KOHDISSA TARKOITETUISTA VAKUUKSISTA LAJEITTAIN ERITELTYNÄ
- ei tapahtumia

LIITETIETO 38
VUOKRAVASTUUT

Vuokravastuut		
	Kuntayhtymä	
	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	27.550.346,28	27417122,55
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	3.470.854,58	3.210.531,14
Maa-alueiden vuokravastuut	5.170.667,86	5.742.775,96
Muut vuokravastuut	144.074,00	188.051,33
Vuokravastuut yhteensä	36.335.942,72	36.558.480,98
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3.269.124,23	4.058.004,82
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)	-	-
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	-	-
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	-	-
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.		

LIITETIETO 39 VASTUUSITOUMUKSET SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA
- ei tapahtumia

LIITETIETO 40 MUUT ANNETUT VASTUUSITOUMUKSET
- ei tapahtumia

LIITETIETO 41

MUUT TALOUDELLISET VASTUUT

	31.12.2020	31.12.2019
Johdannaissopimukset/lainat		
Kuntarahoitus		
31778 (ent.KSWAP024/11) lainanumero 11935/06		
Alkuperäinen määrä	2.814.816,00	2.814.816,00
Nimellisarvo	148.152,00	444.448,00
Vaihtuva korko: 6 kk euribo 18.7.2020 0,055		
Korkovahvistus 31778 -0,353		
Kiinteä korko 2,927		
Markkina-arvo	-270,56	-8.054,63
Arvopäivä	20.7.2011	20.7.2011
Eräpäivä	20.1.2021	20.1.2021
Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit	31.12.2020	31.12.2019
v.2011 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2020	-	28.985,93
v.2012 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2021	212.389,83	424.779,66
v.2013 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2022	12.762,09	19.143,13
v.2014 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2023	156.249,20	208.332,26
v.2015 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v. 2024	54.000,38	67.500,48
v.2016 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2025	207.484,29	248.981,14
v.2017 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2026	1.140.035,56	1.330.041,49
v.2018 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2027	117.881,72	134.721,97
v.2019 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2028	133.379,44	150.051,87
v.2020 valmistuneet investoinnit, palautusvastuu päättyy v.2029	2.721.935,03	-
	<u>4.756.117,54</u>	<u>2.612.537,93</u>
Hankkeiden omarahoitusosuudet	31.12.2020	31.12.2019
Hankkeiden omarahoitusosuudet v. 2021		
-Kuntayhtymän hallinnoimat hankkeet	439.395,00	846.413,00
-Partnerihankkeet	108.204,00	175.213,00
-OPH hankkeet	124.613,00	35.308,00
-Muut hankkeet	30.365,00	26.500,00
	<u>702.577,00</u>	<u>1.083.434,00</u>
Hankkeiden omarahoitusosuudet v.2022		
- Kuntayhtymän hallinnoimat hankkeet	262.827,00	261.386,00
- Partnerihankkeet	24.870,00	54.241,00
-OPH hankkeet	54.920,00	20.079,00
	<u>342.617,00</u>	<u>335.706,00</u>
Hankkeiden omarahoitusosuudet v. 2023		
- kuntayhtymän hallinnoimat hankkeet	-	185.696,00
- Partnerihankkeet	3.276,00	7.920,00
- OPH hankkeet	15.389,00	
<i>Hankkeiden omarahoitusosuudet yhteensä</i>	<i>1.063.859,00</i>	<i>1.612.756,00</i>

Kumppanuussopimuksia vuonna 2020 yhteensä 154 kpl

Johdannaissopimusten suojaavuuden dokumentti

1. Riskienhallinnan tavoitteet ja strategia

Suojauksen tavoitteena on lainakorkokustannusten hallinta.

Riskienhallinnan järjestämisen perusteet sisältyvät toimitakertomukseen sekä sisäisen valvonnan selontekoon ja ennakoiviin riskeihin.

2. Suojattavan erän määrittäminen

Tilinpäätöksessä 31.12.2020 kuntayhtymän vieraaseen pääomaan sisältyvien pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen määrä on 24 058 484 euroa, josta suojattujen lainojen määrä on 148 152 euroa. Suojattujen lainojen osuus koko lainamäärästä on 0,62 %:a.

Kuntayhtymän pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen maksetut korot olivat tilikaudella 134 637 euroa, josta suojattuihin lainoihin kohdistui korkomenoja 925 euroa.

Korkomenojen osuus suojattujen lainojen osalta oli 0,69 %:a.

3. Suojaavan instrumentin määrittäminen

Suojaava instrumentti on koronvaihtosopimus, nimellismäärä 2 814 816 euroa

Voimassaoloaika 20.7.2011- 20.1.2021. Kuntayhtymä saa vaihtuvaa 6 kk:n korkoa ja maksaa kiinteää korkoa 2,927 %. Koronmäärityspäivät ja koron maksupäivät ovat 20.1 ja 20.7

4. Suojaavuuden arviointi

Johdannaissopimukset ovat suojaavia ja ne on tehty suojaamistarkoituksessa

LIITETIETO 42
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020	2020	2019
Opetushenkilöstö	555	450
Tukipalveluhenkilöstö*	171	251
Tilapalvelut	24	27
<i>Yhteensä</i>	<i>750</i>	<i>728</i>

* sisältää v. 2020 organisaation mukaan yhteisten palveluiden ja kehityspalveluiden henkilöstön sekä oppimispalveluiden tulosalueelta muun kuin opetushenkilöstön

LIITETIETO 43
TILIKAUDEN PALKAT, PALKKIOT, ELÄKEKULUT JA MUUT HENKILÖSIVUKULUT

Henkilöstökulut, euroa	2020	2019
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	35.709.102,83	33.963.449,55
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	6.707.162,42	6.746.332,46
Muut henkilösivukulut	1.299.505,56	1.025.347,20
Henkilöstökorvaukset	-317.509,76	-263.105,10
Lomapalkkavaraukset	-43.345,10	567.477,31
<i>Yhteensä</i>	<i>43.354.915,95</i>	<i>42.039.501,42</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuut	312.852,85	199.958,76
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>43.667.768,80</i>	<i>42.239.460,18</i>
Kustannuslaskennalliset erät		
-luontaisedut, mer (tili9800)	37.603,68	32.214,67
-luontaisedut, tulo (tili9900)	-37.603,68	-32.214,67

LIITETIETO 44**LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA PUOLUEELLE TAI
PUOLUEYHDISTYKSELLE TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT**

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2020	2019
Pohjois-Savon Kokoomus ry	3.279,50	2.888,50
Keskusta Pohjois-Savon piiri	6.673,00	6.437,00
Savo-Karjalan SDP ry	3.331,00	3.357,00
Savo-Karjalan Vasemmisto	2.522,52	2.390,02
Savo-Karjalan Vihreät ry	54,00	0,00
Perussuomalaisten P-S piiri ry	342,25	301,75
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>16.202,27</i>	<i>15.374,27</i>

LIITETIETO 45

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Tarkstusyhteisö	2020	2019
KPMG OY AB		
Lakisääteinen tarkastus	44.648,00	22.793,97
Tarkastuslautakunta työskentely+palaute v.2019 (750,00€)	4.495,00	4.037,09
Hankkeet	-	1.200,00
Alv-ohjaus	6.380,00	8.750,00
Yhteensä	55.523,00	36.781,06
1) arvio vuoden 2020 tilinpäätöstarkastuksesta, joka tehdään vuoden 2021 puolella on noin 15 000,00 euroa	15.000,00	1) 18.000,00
Palkkiot yhteensä	70.523,00	54.781,06

LIITETIETO 46

INTRESSITAHOTAPAHTUMAT

Kuntayhtymä on myynyt Savon Koulutus Oy:lle (tytäryhteisö) tilikaudella koulutus-, talous- ja henkilöstöpalveluja 1 301 753,91 eurolla. Palvelujen myynnissä on osittain käytetty 21 päivän maksuaikaa, mikä poikkeaa tavanomaisesti käytetystä 14 päivän maksuajasta. Tilinpäätöshetkellä avoimia myyntisaamisia on yhteensä 460 703,27 euroa, 31.12.2020 erääntyneitä saatavia ei ole.

Kuntayhtymän johtajan kanssa on 16.6.2016 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu erokorvauksesta seuraavaa, mikäli kuntayhtymän johtajan palvelusuhde päätetään purkaa yhteistyössä sopimalla, maksetaan kuntayhtymän johtajalle 15 kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus edellyttäen, että hän itse irtisanoutuu tehtävästään.

Kuntayhtymä on tehnyt päätöksen sijoittaa kassavarojaan yksityiskohtaisen sijoitussuunnitelman mukaan. Suunnitelmassa on esitetty yksilöidyt sijoituskohteet. Yhtymähallituksen jäsen toimi yhden sijoituskohteen hallintoelimissä. Jäsen ei osallistunut asiaa koskevaan päätöksentekoon kuntayhtymässä.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4.2 KONSERNIN LIITETIEDOT

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN KONSERNIN LIITETIEDOT 31.12.2020

LIITETIETO 1 TILINPÄÄTÖSTÄ LAADITTAESSA NOUDATETUT LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty 8.12.2016 toimintansa aloittanut Savon Koulutus Oy, jonka Savon koulutuskuntayhtymä omistaa 100 prosenttisesti. Savon Koulutus Oy on koulutuskuntayhtymän ainoa tytäryhteisö.

Keskinäisen omistuksen ja liiketapahtumien eliminointi

Keskinäinen omistus on eliminoitu sijoitettua omaa pääomaa vastaan.

Savon koulutuskuntayhtymän ja Savon Koulutus Oy:n keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Pysyvät vastaavat/suunnitelmapoistojen oikaisu

Savon Koulutus Oy:llä ei ole omaisuutta, joten pysyvien vastaavien suunnitelmanmukaisia poistoja ei ole.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja tilikauden tulokseen.

Osakkuusyhteisöt

Savon Koulutus Oy omistaa 20 %:a Omnia Education Partnership Oy:stä. Osakkuusyhtiötä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen, sillä tämä ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan kannalta.

LIITETIETO 2-5, katso kuntayhtymän liitetieto

KONSERNI
LIITETIETO 6
ULKOISET TOIMINTATUOTOT

	2020	2019
Oppilaitosmuotoinen peruskoulutus	40.426.773	43.304.199
Valtionosuusrahoitus, kehittämisraha	1.999.996	1.946.521
Oppilaitosmuotoinen at ja eat	2.735.741	2.484.608
Oppisopimuskoulutus pt	2.273.288	2.330.605
Oppisopimuskoulutus at ja eat	4.009.896	4.601.127
Muu ammatillinen koulutus oppisopimus	395.580	204.647
Valmentava koulutus	3.662.823	2.577.289
Henkilöstökoulutus	81.814	75.987
Perusrahoituksen lisäsuoritepäättös	3.497.279	-
Valtionosuusrahoitus, lukiokoulutus	1.435.183	1.446.006
Myyntituotot	3.763.358	4.699.690
Myyntituotot, osakeyhtiö	-	-
Muut myyntituotot	11.805	17.515
Maksutuotot	135.621	155.992
Palkkatuki	12.400	240
EU-tuet	9.320	76.562
Muut tuet ja avustukset valtiolta	4.543.118	3.498.083
Muut tuet ja avustukset muilta	210.687	175.577
Työterveyshuollon korvaukset	137.529	142.902
Vuokratuotot	350.261	324.447
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	883.724	611.564
Kaluston myyntituotot	312.310	625.728
Muut toimintatuotot	287.643	287.063
<i>Yhteensä</i>	<u>71.176.148</u>	<u>69.586.351</u>

LIITETIETO 7-8, katso kuntayhtymän liitetieto

LIITETIETO 9

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	-	-
Muiden palvelujen ostot	9.486.130,25	10.089.406,00
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<u>9.486.130,25</u>	<u>10.089.406,00</u>

LIITETIETO 10-12, katso kuntayhtymän liitetieto

KONSERNI**LIITETIETO 13****PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT VUONNA 2020**

	2020	2019
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	834.605,86	570.181,03
Muut luovutusvoitot, kalusto	49.118,48	41.382,72
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>883.724,34</i>	<i>611.563,75</i>
Muut toimintakulut	2020	2019
Muut luovutustappiot, purunpoistolaitteisto ja kustutusjärjestelmä	3.977,75	90.089,57
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>3.977,75</i>	<i>90.089,57</i>

LIITETIETO 14-18, katso kuntayhtymän liitetieto

KONSERNI
LIITETIETO 19
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet osakkuusyhtiöt *	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset muut yhteisöt	Saamiset, palautuskelpoiset liittymät	Sijoitukse yhteensä
Hankintameno 1.1.	25.500,00	2.475.765,29	2.501.265,29	500.000,00	1.458.935,79	158.194,46	2.117.130,25
Lisäykset			0,00			220.616,14	220.616,14
Vähennykset			0,00	200.000,00			200.000,00
Siirto maa-alueista, pal.kelp. liittymät			0,00				0,00
Siirrot erien välillä			0,00				0,00
Hankintameno 31.12	25.500,00	2.475.765,29	2.501.265,29	300.000,00	1.458.935,79	378.810,60	2.137.746,39
Arvonlennukset			0,00				0,00
Arvonkorotukset			0,00				0,00
Kirjanpitoarvo 31.12	25.500,00	2.475.765,29	2.501.265,29	300.000,00	1.458.935,79	378.810,60	2.137.746,39

* Savon Koulutus Oy on sijoittanut V. 2017 Omnia Education Partnerships Oy:n vapaan oman pääoman rahastoon 50 000,00 eur (20%) , joka sisältyy Savon Koulutus Oy:n pysyvien vastaavien sijoituksiin. Savon Koulutus Oy:n osuus Omnia Education Partnerships Oy:n osakepääomasta on 25 500,00 eur (20%) ja tilikauden voitosta on 1 018,38 eur (20%)

Taseen ulkopuoliset osakkeet/osuudet

lisveden Metsä Oy	Käypä arvo 5,00 eur, matemaattinen arvo 61,610 eur	kpl	á eur	Nimellisarvo eur
		90	5	450

LIITETIETO 20-21, katso kuntayhtymän liitetieto

KONSERNI
LIITETIETO 22
OMISTUKSET YHTEISYHTEISÖISTÄ

Nimi	Kotipaikka	Omistussuus %	Osuus osakepääomasta	Osuus tilikauden tappiosta
Omnia Education Partnerships Oy	Espoo	20	25.500,00	1.018,38

KONSERNI
LIITETIEDOT 23 JA 24
LYHYTAIKAISET SAAMISET

Lyhytaikaiset saamiset, liitetieto 23 ja 24		
	2020	2019
	Lyhytaikainen	Lyhytaikainen
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	455.845,14	599.122,55
Laskennalliset verosaamiset	-	3.916,52
Muut saamiset	839.001,91	813.472,15
Verotilisaamiset	34.657,63	-
Arvonlisäverosaamiset	775.789,08	775.002,08
Muut saamiset	28.555,20	38.470,07
Siirtosaamiset	7.505.571,15	6.421.936,61
Muut siirtosaamiset/hankkeet	2.431.119,01	1.779.143,13
Muut siirtosaamiset muilta		
Kela, työterveys ja Keva	125.000,00	155.658,53
Tvr maksut	-	21.432,00
Kuopion kaupunki ,maankäyttösopimus	4.368.000,00	4.368.000,00
OKM, harkinnanvarainen rahoitus	524.674,00	-
Muut erät	56.778,14	97.702,95
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	<i>8.800.418,20</i>	<i>7.838.447,83</i>

**KONSERNI
LIITETIETO 25
OMAN PÄÄOMAN ERÄT**

		2020	2019
		euroa	euroa
Tili 2000	Peruspääoma		
	Peruspääoma 01.01.2020	11.006.445,26	11.440.711,14
	Peruspääoman vähennys	0,00	-434.265,88
Tili 2000	<i>Peruspääoma 31.12.2020</i>	<u>11.006.445,26</u>	<u>11.006.445,26</u>
Tili 2015	Oman pääoman rahasto		
	Oman pääoman rahasto 01.01.2020	11.506.334,17	11.960.500,95
	Oman pääoman rahasto vähennys	0,00	-454.166,78
Tili 2015	<i>Oman pääoman rahasto 31.12.2020</i>	<u>11.506.334,17</u>	<u>11.506.334,17</u>
Tili 2016	Stipendirahasto		
	Stipendirahasto 01.01.2020	64.100,45	70.365,45
	Stipendirahaston vähennys v.2020	-5.706,52	-6.265,00
	Stipendirahaston lisäys v. 2020	0,00	0,00
Tili 2016	<i>Stipendirahasto 31.12.2020</i>	<u>58.393,93</u>	<u>64.100,45</u>
Tili 2040	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
	Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	40.757.865,85	39.820.783,92
tili 2050	Tilikauden yli-/alijäämä	-232.426,44	937.081,93
OMA PÄÄOMA		<u><u>63.096.612,77</u></u>	<u><u>63.334.745,73</u></u>

Savon koulutuskuntayhtymän stipendit katettu stipendirahastosta

LIITETIETO 26-29, katso kuntayhtymän liitetieto

KONSERNI
LIITETIETO 30

PITKÄAIKAISET JA LYHYTAIKASET VELAT

Vieraspääoma		
	2020	2019
Pitkäaikaiset velat		
Siirtovelat	3.209.715,00	-
<i>Yhteensä</i>	3.209.715,00	
Ostovelat muille	2.695.602,52	3.219.185,28
Saadut ennakot muilta	1.687.170,87	3.616.039,26
Opetushallitus/valtionosuusrahoitus lukiokoulutus	128.852,00	120.623,00
Kansainvälisyys hankkeet	298.453,36	213.551,83
Muut hankkeet	1.259.865,51	3.281.864,43
Talousarvion lisäraha ja lisätalousarvio	-	-
Muut velat	1.555.392,65	1.479.311,89
Kiinteistökaupan esisopimuksen käsiraha	460.000,00	460.000,00
<i>Yhteensä</i>	5.938.166,04	8.314.536,43

Siirtovelkaan on kirjattu Savilahden auto- ja väestösuojapaikkavelvoitteiden maksut.
Tuleviin maksuihin on pankkitakuu.

LIITETIETO 31-32, katso kuntayhtymän liitetieto

KONSERNI
LIITETIETO 33
SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Korkojaksotukset	11.749,76	12.347,58
Lomapalkkajaksotus	3.438.862,93	3.469.360,41
Siirtovelat, hankkeet	447.505,77	443.665,79
Kuopion kaupunki maankäyttösopimus	10.216.500,00	10.216.500,00
Verohallinto	361.848,84	-
Keva	820.596,50	777.877,55
YIT Suomi Oy	196.346,14	-
Muut siirtovelat	368.523,77	63.904,26
<i>Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä</i>	15.861.933,71	14.983.655,59

LIITETIETO 34-41, katso kuntayhtymän liitetieto

KONSERNI
LIITETIETO 42
HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020	2020	2019
Opetushenkilöstö	555	450
Tukipalveluhenkilöstö*	171	251
Tilapalvelut	24	27
Savon Koulutus Oy:n henkilöstö	3	3
<i>Yhteensä</i>	<i>753</i>	<i>731</i>

* sisältää v. 2020 organisaation mukaan yhteisten palveluiden ja kehityspalveluiden henkilöstön sekä oppimispalveluiden tulosalueelta muun kuin opetushenkilöstön

KONSERNI
LIITETIETO 43
TILIKAUDEN PALKAT, PALKKIOT, ELÄKEKULUT JA MUUT HENKILÖSIVUKULUT

Henkilöstökulut, euroa	2020	2019
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	35.855.987,24	34.106.875,63
Maksetut lomakorvaukset		
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	6.730.999,50	6.770.324,54
Muut henkilösivukulut	1.301.538,21	1.030.082,09
Henkilöstökorvaukset	-317.509,76	-263.105,10
Lomapalkkavaraukset	-30.497,48	566.501,30
<i>Yhteensä</i>	<i>43.540.517,71</i>	<i>42.210.678,46</i>
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuut	312.852,85	199.958,76
 <i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	 <i>43.853.370,56</i>	 <i>42.410.637,22</i>
Kustannuslaskennalliset erät		
-luontaisedut, menot	37.843,68	32.454,67
-luontaisedut, tulot	-37.843,68	-32.454,67

LIITETIETO 44-46, katso kuntayhtymän liitetieto

5 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

5.1 TILAPALVELUJEN TILINPÄÄTÖS

5.1.1 Tilapalvelujen tuloslaskelma ja sen toteutumisvertailu (liikelaitosmuoto)

TULOSLASKELMA, TILAPALVELUT

	2020	2019
Liikevaihto	12.017.021,70	11.375.235,89
Liiketoiminnan muut tuotot	12.017.021,70	11.375.235,89
Materiaalit ja palvelut	4.650.070,10	4.737.964,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	1.698.084,89	1.978.775,05
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-73,50	516,60
Palvelujen ostot	2.952.058,71	2.759.705,79
Henkilöstökulut	1.180.484,21	1.470.468,68
Palkat ja palkkiot	919.156,56	1.157.766,71
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	237.832,47	266.679,51
Muut henkilösivukulut	23.495,18	46.022,46
Poistot ja arvonalentumiset	7.655.485,96	5.098.569,27
Suunnitelman mukaiset poistot	7.655.485,96	5.098.569,27
Liiketoiminnan muut kulut	4.211.101,48	2.999.004,38
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-5.680.120,05	-2.930.770,68
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14.437,00	
Muille maksetut korkokulut	134.637,68	107.632,74
Korvaus peruspääomasta		
Muut rahoituskulut	110.147,95	114.629,01
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-5.910.468,68	-3.153.032,43
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-5.910.468,68	-3.153.032,43
Poistoeron lisäys (-)	-3.130.921,33	
Poistoeron vähennys (+)		313.635,84
Vapaaehtoisten varausten vähennys (+)	3.500.000,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5.541.390,01	-2.839.396,59

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU, TILAPALVELUT

	Toteutunut 2020	Talousarvio 2020 muutosten jälk.	TA-20 muutos	Talousarvio 2020	muutos +/-	Toteutunut 2019
Liikevaihto	12.017.021,70	11.292.441	816.081	10.476.360	724.580,70	11.375.235,89
Liiketoiminnan muut tuotot	12.017.021,70	11.292.441	816.081	10.476.360	724.580,70	11.375.235,89
Materiaalit ja palvelut	4.650.070,10	4.375.865		4.375.865	274.205,10	4.737.964,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	1.698.084,89	1.696.767		1.696.767	1.317,89	1.978.775,05
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-73,5				-73,5	516,6
Palvelujen ostot	2.952.058,71	2.679.098		2.679.098	272.960,71	2.759.705,79
Henkilöstökulut	1.180.484,21	1.266.414		1.266.414	-85.929,79	1.470.468,68
Palkat ja palkkiot	919.156,56	979.278		979.278	-60.121,44	1.157.766,71
Henkilösivukulut	261.327,65	287.136,00		287.136,00	-25.808,35	312.701,97
Eläkekulut	237.832,47	246.689		246.689	-8.856,53	266.679,51
Muut henkilösivukulut	23.495,18	40.447		40.447	-16.951,82	46.022,46
Poistot ja arvonalentumiset	7.655.485,96	7.016.644	23.196	6.993.448	638.841,96	5.098.569,27
Suunnitelman mukaiset poistot	7.655.485,96	7.016.644	23.196	6.993.448	638.841,96	5.098.569,27
Liiketoiminnan muut kulut	4.211.101,48	4.419.753		4.419.753	-208.651,52	2.999.004,38
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-5.680.120,05	-5.786.235	792.885	-6.579.120	-106.114,95	-2.930.770,68
Rahoitustuotot ja -kulut	230.348,63	271.698		271.698	41.349,37	
Korkotuotot	14.437,00				14.437,00	
Muille maksetut korkokulut	134.637,68	161.743		161.743	27.105,32	107.632,74
Muut rahoituskulut	110.147,95	109.955		109.955	-192,95	114.629,01
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-5.910.468,68	-6.057.933	792.885	-6.850.818	147.464,32	-3.153.032,43
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-5.910.468,68	-6.057.933	792.885	-6.850.818	147.464,32	-3.153.032
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	-3.130.921,33	417.220		417.220	-3.548.141,33	313.635,84
Vapaaehtoisten varausten lis.(-) väh. (+)	3.500.000,00				3.500.000,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5.541.390,01	-5.640.713	792.885	-6.433.598	99.322,99	-2.839.396,59

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT, TILAPALVELUT

Ulkoiset tulot ja menot

	2020	2019
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	2.346	1.990
Toimintakulut	-10.012	-9.164
TOIMINTAKATE	-7.666	-7.174
Rahoitustuotot ja -kulut	-120	-108
Korkotuotot	14	
Korkokulut	-135	-108
VUOSIKATE	-7.787	-7.282
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7.655	-5.098
TILIKAUDEN TULOS	-15.442	-12.380
Poistoeron lisäys (-)	-3.131	
Poistoeron vähennys (+)		314
Varausten vähennys (+)	3.500	
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-15.073	-12.066
Toimintatuotot/Toimintakulut,%	23,4 %	21,7 %

5.1.2 Tilapalvelujen investointiosan toteutumisvertailu

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU, TILAPALVELUT 31.12.2020

		TA 2020	Talousarvio- muutokset	TA 2020 muut.jälkeen	Toteutuma 2020	Poikkeama	TP 2019
TILAPALVELUT TULOSALUE							
Kalusto- ja laiteinvestoinnit							
Varkaus, kalusto	menot				96.050	96.050	26.893
Savilahti, astianpesukone	menot				29.344	29.344	
Savilahti, D-rak.kalusto	menot				327.689	327.689	
Kalustoinvestoinnit yhteensä					453.083	453.083	26.893
Rakennusinvestoinnit							
Kuopio, Savilahti suunn.ja rakent.		22.900.000	-4.233.650	18.666.350	17.035.689	-1.630.661	1.817.701
Kuopio, Kolmisopentie, kuljetusala					60.165	60.165	
Kuopio, Microkatu					334.689	334.689	
Best-halli					24.307	24.307	
Sammakkolammentie 2, Kuopio		800.000		800.000	12.000	-788.000	
Siilinjärven yksikkö, Toivala		3.000.000		3.000.000	2.788.459	-211.541	728.901
Siilinjärven yksikkö, Toivala, G-rak.peruskorj.							
Siilinjärven yksikkö, Toivala, katosrak		60.000		60.000		-60.000	
Siilinjärven yksikkö, Toivala, korj.		70.000		70.000	50.607	-19.393	
Siilinjärven yksikkö, asuntola							
Siilinjärven yksikkö, maalämpö		30.000		30.000		-30.000	
Asevelikatu 24, Iisalmi					35.330	35.330	137.969
Osmajoentie 75 Varkaus		2.150.000		2.150.000	1.722.372	-427.628	6.495.780
Rakennusinvestoinnit yhteensä	menot	29.010.000	-4.233.650	24.776.350	22.063.618	-3.052.500	9.180.352
Pysyvien vastaavien myynti	tulot						-129.286
Rakennusinvestoinnit	netto	29.010.000	-4.233.650	24.776.350	22.063.618	-2.712.732	9.051.066
<i>Korvausinvestoinnit yhteensä</i>	menot	<i>2.220.000</i>		<i>6.020.000</i>	<i>4.573.438</i>	<i>-1.446.562</i>	<i>6.495.780</i>
<i>Uusinvestoinnit yhteensä</i>	menot	<i>26.790.000</i>	<i>-4.233.650</i>	<i>18.696.350</i>	<i>17.490.180</i>	<i>-1.206.170</i>	<i>2.684.571</i>
Maa-alueet							
Pres 1-3, maa-alueiden hankinta	menot						
Pres 1-3 purkukustannukset		665.000		665.000	713.600	48.600	
Pres 1-3, yhdyskuntarakentaminen	menot						
Toivala, sähköliittymä	menot				18.768	18.768	
Maa-alueet yhteensä	menot	665.000		665.000	732.368	67.368	
Pysyvien vastaavien myynti	tulot	-971.500	46.081	-925.419	-925.394	25	-435.619
Maa-alueet yhteensä	netto	-306.500	46.081	-260.419	-193.026	67.393	-435.619
Kalusto- ja laiteinvestoinnit	menot				453.083	453.083	26.893
Rakennusinvestoinnit	menot	29.010.000	-4.233.650	24.776.350	22.063.618	-2.712.732	9.180.352
Maa-alueet	menot	665.000		665.000	732.368	67.368	
Pysyvien vastaavien myynti	tulot	-971.500	46.081	-925.419	-925.394	25	-564.905
TILAPALVELUT INVESTOINNIT	netto	28.703.500	-4.187.569	24.515.931	22.323.675	-2.192.256	8.642.340

5.1.3 Tilapalvelujen tase

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT, TILAPALVELUT

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT	74.477.069	59.589.385	OMA PÄÄOMA	17.827.331	23.368.721
Aineettomat hyödykkeet	3.715.392		Jäännöspääoma	22.689.180	22.689.180
Aineettomat oikeudet	3.296.438				
Muut pitkävaikutteiset menot	418.954		Ed.tilikausien ylijäämä	679.541	3.518.938
Aineelliset hyödykkeet	70.383.986	59.431.191	Tilikauden yli-/alijäämä	-5.541.390	-2.839.397
Maa- ja vesialueet	6.738.650	6.931.677			
Rakennukset	44.456.998	39.268.456	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33.469	37.658	VARAUKSET	9.951.338	6.820.417
Koneet ja kalusto	201.127	112.294	Poistoero	9.951.338	6.820.417
Ennakkomaksut keskeneräiset hankinnat	18.953.742	13.081.106	Vapaaehtoiset varaukset		
Sijoitukset	377.691	158.194			
Muut saamiset	377.691	158.194			
			VIERAS PÄÄOMA	51.448.330	34.244.069
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4.749.930	4.843.822	Pitkäaikainen	26.418.292	3.058.484
Vaihto-omaisuus	16.380	16.307	Lainat rah. - ja vak.laitoksilta	23.208.577	3.058.484
Aineet ja tarvikkeet	16.380	16.307	Siirtovelat	3.209.715	
Saamiset	4.733.550	4.827.515	Lyhytaikainen	25.030.038	31.185.586
Lyhyaikaiset saamiset	4.733.550	4.827.515	Lainat rah. - ja vak.laitoksilta	849.906	1.094.225
Myyntisaamiset	20.559	26.590	Ostovelat	1.400.653	1.958.829
Muut saamiset	343.741	361.225	Muut velat	11.755.871	17.600.681
Siirtosaamiset	4.369.250	4.439.700	Siirtovelat	11.023.607	10.531.849
VASTAAVAA YHTEENSÄ	79.226.999	64.433.207	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	79.226.999	64.433.207

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	35,1 %	46,9 %
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. euroa	-4,9	0,7
Lainat ja vuokravastuut 31.12 (M€)	61,4	38,7
Lainakanta 31.12., milj.euroa	24,1	4,2

KOKONAISTULOT JA -MENOT 31.12.2020, TILAPALVELUT

TULOT	1.000 €	MENOT	1.000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	12.017	Toimintakulut	10.042
Korkotuotot	14	Korkokulut	135
Muut rahoitustuotot		Muut rahoituskulut	110
Tulorahoituksen korjauserät	-835		
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investointimenot	23.249
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1.760		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21.000	Antolainasaamisten lisäys	219
		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1.094
Kokonaistulot yhteensä	33.956	Kokonaismenot yhteensä	34.849
Kokonaistulot	33.956		
Kokonaismenot	34.849		
	-893		
Kassavarojen muutos	0		
Muut maksuvalmiuden muutokset	893		
	-893		

5.1.4 Tilapalvelujen liitetiedot

TILAPALVELUT

LIITETIETO 6

ULKOISET TOIMINTATUOTOT

31.12.2020

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
	2020	2019
Yksikköhintarahoitus		0
Myyntituotot	81.618	71.468
Tuet ja avustukset	989.564	952.240
Vuokratuotot	268.960	204.435
Muut toimintatuotot	1.005.628	761.866
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	2.345.770	1.990.009

TILAPALVELUT

LIITETIETO 9

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	0,00	0,00
Muiden palvelujen ostot	2.952.057,71	2.759.705,79
<i>Palvelujen ostot yhteensä</i>	<u>2.952.057,71</u>	<u>2.759.705,79</u>

TILAPALVELUT

LIITETIETO 11

SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET 1.12.2013 LÄHTIEN

Tämä ohje korvaa yhtymävaltuuston 18.11.2008 § 22 päätöksen mukaisen ohjeen suunnitelman mukaisista poistoista.

Yhtymähallitus 10.10.2008 § 139

Yhtymävaltuusto 18.11.2008 § 22 30.11.2013 saakka

Yhtymähallitus 29.11.2013 § 178

hyväksyttyä poistosuunnitelman 1.12.2013 lukien

Yhtymävaltuusto 19.11.2013 § 37

hyväksyttyä poistosuunnitelman perusteet 1.12.2013 lukien

Pysyvien vastaavien poistojen määrittämisessä noudatetaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta suunnitelman mukaisista poistoista.

Suunnitelmapoistojen pohjana on pysyvien vastaavien hankintameno, mikä jaksotetaan poistona kuluksi taloudelliselle pitoajalle. Suunnitelmapoistojen poistopohja on seuraava:

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 - 20 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmat	2 - 5 vuotta
Muut	2 - 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 vuotta
Talousrakennukset	10 - 20 vuotta
Asuinrakennukset	30 - 40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15 vuotta
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	5 - 10 vuotta
Muut raskaat koneet	10 - 15 vuotta
Muut kevyet työkonet	5 - 10 vuotta
Sairaala-,terveydenhuolto- yms.laitteet	5 - 15 vuotta
Atk-laitteet	3 - 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden peruseränusmeno voidaan joko lisätä sen poistamattomaan hankintamenuon tai kirjata erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenoksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma. Jos peruseränus lisää pysyvien vastaavien hyödykkeeseen liittyviä tulonodotuksia tai käyttömahdollisuuksia palvelutuotannossa pidentämällä olennaisesti sen jäljellä olevaa taloudellista pitoaikaa, muutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti.

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 15.000 euroa kirjataan vuosikuluksi.

TILAPALVELUT

LIITETIETO 16

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Poistoeron muutos on investointivaraukseen liittyvä kirjaus, eikä siihen sisälly verotussyytä

	Rakennukset 2.020	Rakennukset 2.019
Poistoero 1.1.2020	6.820.417,02	7.134.052,86
Lisäykset tilikaudella	3.500.000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella, vähennetty poistojen suhteessa	-369.078,67	-313.635,84
<i>Poistoero 31.12.2020</i>	<u>9.951.338,35</u>	<u>6.820.417,02</u>

Vuoden 2020 muutokset:

Vuoden 2020 aikana normaalien poistojen suhteessa poistoerojen tuloutukset kohdistuivat

Autoala, töiden vastaanottopiste	10.699,06
Kuopio, elintarv.alan/kahvilan peruskorjaus	3.355,87
Kuopio, koulurakennus laajennus	27.277,06
Kuopio, koulurakennus laajennus	16.012,99
Toivala, Investointivaraus toimitilat	66.600,07
Varkaus, Lukio/liiketalous D-rakennuksen peruski	60.000,00
Varkaus, C-rakennuksen muutostyöt	26.640,03
Toivala, Uusi päärakennus B	99.900,10
Varkaus, uusi A rakennus	58.593,49
	<u>369.078,67</u>

Vuoden 2019 muutokset:

Vuoden 2019 aikana normaalien poistojen suhteessa poistoerojen tuloutukset kohdistuivat

Muuruvesi, viinitietokeskus	13.091,38
Autoala, töiden vastaanottopiste	767,51
Kuopio, elintarv.alan/kahvilan peruskorjaus	3.346,70
Kuopio, koulurakennus laajennus	27.277,06
Kuopio, koulurakennus laajennus	16.012,99
Toivala, Investointivaraus toimitilat	66.600,07
Varkaus, Lukio/liiketalous D-rakennuksen peruski	60.000,00
Varkaus, C-rakennuksen muutostyöt	26.640,03
Toivala, Uusi päärakennus B	99.900,10
	<u>313.635,84</u>

TILAPALVELUT
LIITETIETO 19
PYSYVIEN VASTAAVIEN TASE-ERÄKOHTAISET LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT	Aineelliset hydykkeet Maa- ja vesialueet			
	Maa-alueet	Liittymismaks	Liittymismaksut vuokraoik/liittym.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6.843.517,00	88.160,00	0,00	6.931.677,00
Lisäykset tilikauden aikana	732.367,83			732.367,83
Siirrot erien välillä				
Siirto muihin saamisiin, pal.kelp.liittymät				
Vähennykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella				
Tilikauden myynnit/luovutukset	-925.394,34			-925.394,34
Tilikauden poisto				
Tilikauden lisäpoisto				
<i>Poistamaton hankintameno 31.12.2020</i>	<i>6.650.490,49</i>	<i>88.160,00</i>	<i>0,00</i>	<i>6.738.650,49</i>
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.2020</i>	<i>6.650.490,49</i>	<i>88.160,00</i>	<i>0,00</i>	<i>6.738.650,49</i>

TILAPALVELUT

LIITTIETO 19
PYSYVIEN VASTAAVIEN TASE-ERÄKOHTAISET LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaik. menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset ja laitteet	Kiinteät rak. kalusto	Koneet ja kalusto	Muut aini- hyödykkeet	Ennakkomaksu- keskener.	Yhteensä	Käyttöön- yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	6.931.677,00	39.268.455,75	37.658,12	112.294,26	0,00	13.081.105,50	59.431.190,63	59.431.190,63
Lisäykset tilikauden aikana	3.566.350,00	430.183,33	3.996.533,33	732.367,83	170.234,49		20.333,00		18.329.599,64	19.252.534,96	23.249.068,29
Siirto muihin saamisiin, pal.kelp.liittymät			0,00						0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00		12.325.009,20		131.953,51		-12.456.962,71	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00						0,00	0,00	0,00
Tilikauden myynnit/luovutukset			0,00	-925.394,34					0,00	-925.394,34	-925.394,34
Tilikauden poisto	-269.912,21	-11.228,95	-281.141,16		-2.760.599,44	-4.189,00	-63.454,24			-2.828.242,68	-3.109.383,84
Tilikauden lisäpoisto			0,00		-4.546.102,12					-4.546.102,12	-4.546.102,12

Poistamaton hankinta-

meno 31.12.2020	3.296.437,79	418.954,38	3.715.392,17	6.738.650,49	44.456.997,88	33.469,12	201.126,53	0,00	18.953.742,43	70.383.986,45	74.099.378,62
-----------------	--------------	------------	--------------	--------------	---------------	-----------	------------	------	---------------	---------------	---------------

Kirjanpitoarvo 31.12.2020	3.296.437,79	418.954,38	3.715.392,17	6.738.650,49	44.456.997,88	33.469,12	201.126,53	0,00	18.953.742,43	70.383.986,45	74.099.378,62
---------------------------	--------------	------------	--------------	--------------	---------------	-----------	------------	------	---------------	---------------	---------------

Erittely lisäpoistoista

Esinetunnus	Nimitys	J-arvo Sumu- poisto	Romutuspäivä
Muuruvesi			
1100301	IIS, KULUNVALVONTAJÄRJESTELMÄ	0,00	31-12-2020
1101143	MVESI, KORJAAMORAKENNUS 23	115.713,95	31-12-2020
1101144	MVESI, KORJAAMORAKENNUS 23	462.855,75	31-12-2020
		578.569,70	
Presidentinkatu			
1100323	KUO, ASUNTOLAN KALUSTOA	0,00	31-12-2020
1100108	KUO, PINTAKÄS.ALAN OPET.TIL.PERUSP.	169.190,53	30-09-2020
1100112	KUO, AUTOALA TÖID.VAST.OTTOPISTE	21.938,38	30-09-2020
1100112	AUTOALA, TÖIDEN VAST.OTTOPISTE	-10.187,38	30-09-2020
1100117	KUO. RAK.ALAN KOSTEUSVAUR.KORJAUS	40.596,73	30-09-2020
1100152	KUO, PUUALAN SÄHKÖK.UUSIMINEN	10.122,66	30-09-2020
1100153	KUO, VESIKATON KORJAUS PRESSA 3	12.465,37	30-09-2020
1100173	KUO, KAUN.HOITOALA TIL.PERUSKORJAUS	659.295,82	30-09-2020
1100189	KUO, PUU-,KONE-,MET- JA TALOTEKN.ALA	983.973,95	30-09-2020
1100190	KUO, PUU-,KONE-,MET- JA TALOTEKN.ALA	118.397,61	30-09-2020
1100191	KUO, PUU-,KONE-,MET/VÄESTÖNSUOJA	136.157,33	30-09-2020
1100208	KUO, TALOTEKN.ALAN PERUSKORJAUS	441.877,63	30-09-2020
1100212	KUO, AUTOALAN KATON KORJAUS	45.876,22	30-09-2020
1100219	KUO, C-OSAN VESIKATON KORJAUS	32.705,76	30-09-2020
1100222	KUO, D-RAKENNUKSEN SALAOJAT	65.644,14	30-09-2020
1100960	KUO, MUOVI-JA PINTAKÄS.OPPIM.YM	580.769,66	30-09-2020
1101037	KUO, C-OSAN VESIKATTO	192.787,01	30-09-2020
		3.511.798,80	
Varkaus			
1100177	VAR, TERV.HOITAJIEN TILAT	26.376,12	30-04-2020
1100181	VAR, OPETUSKEITTIÖN IV-MUUTOS	128.008,49	30-04-2020
1100220	VAR, KOULRAK. A,C-OSAN KUNNOSTUS/KORJAUKSET	301.349,01	30-04-2020
		455.733,62	
Yhteensä		4.546.102,12	

**TILAPALVELUT
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET**

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Sijoitukse yhteensä
	Osakkeet konserniyhtiöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset muut yhteisöt	Saamiset, palautuskel pois liittymät	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	158.194,46	158.194,46	158.194,46
Lisäykset		0,00	0,00	0,00	0,00	219.496,14	219.496,14	219.496,14
Vähennykset			0,00					0,00
Siirto maa-alueista, pal.kelp. liittymät							0,00	0,00
Siirrot erien välillä			0,00					0,00
Hankintameno 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	377.690,60	377.690,60	377.690,60
Arvonlennukset		0,00	0,00				0,00	0,00
Arvonkorotukset		0,00	0,00					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	377.690,60	377.690,60	377.690,60

TILAPALVELUT**LIITETIETO 24****SIIRTOSAAMIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT**

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät		
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Arvonlisäverosaamiset	343.741,47	361.225,29
Muut siirtosaamiset/hankkeet	0,00	57.590,41
Muut siirtosaamiset muilta	4.369.249,65	4.382.109,80
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>4.712.991,12</i>	<i>4.800.925,50</i>

LIITETIETO 25**OMAN PÄÄOMAN ERÄT**

		2020	2019
		euroa	euroa
Tili 2002	Jäännöspääoma (tilapalvelut)		
	1.1.2020	22.689.179,53	23.577.612,19
			-888.432,66
	31.12.2020	22.689.179,53	22.689.179,53
Tili 2040	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
	Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	679.541,05	3.518.937,64
tili 2050	Tilikauden yli-/alijäämä	-5.541.390,01	-2.839.396,59
OMA PÄÄOMA		17.827.330,57	23.368.720,58

TILAPALVELUT

LIITETIETO 26

ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

	Rakennukset 2020	Rakennukset 2019
Poistoero 1.1.2020	6.820.417,02	7.134.052,86
Lisäykset tilikaudella	3.500.000,00	0,00
Vähennykset tilikaudella, vähennetty poistojen suhteessa	-369.078,67	-313.635,84
<i>Poistoero 31.12.2020</i>	<u>9.951.338,35</u>	<u>6.820.417,02</u>

Poistoeron muutos eritelty liitetiedossa 16

TILAPALVELUT

LIITETIETO 27

PITKÄAIKAISET VELAT, ERÄÄNTYVÄT 2026 TAI MYÖHEMMIN

Vieras pääoma Pitkäaikaiset velat

	2020	2019
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	15.870.792,00	636.370,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>15.870.792,00</i>	<i>636.370,00</i>

TILAPALVELUT
LIITETIETO 38
VUOKRAVASTUUT

Vuokravastuut		
	2020	2019
Toimitilojen vuokravastuut	27.550.346,28	27411709,8
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1.403.797,02	1.351.622,46
Maa-alueiden vuokravastuut	5.155.417,86	5.740.815,96
Muut vuokravastuut	60.160,00	7.085,00
Vuokravastuut yhteensä	34.169.721,16	34.511.233,22
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2.220.868,26	2.984.172,32
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)	-	-
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	-	-
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	-	-
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.		

Tilinpäätös 2020, selvitys liitetietoon 38
Vuokravastuut

Tilinpäätös 2020, selvitys liitetietoon 38
Vuokravastuut

	Vuoravastuut, ei sis. alv		Tilapalvelut (sisältyy kuntayhtymän lukuihin)	
	Kuntayhtymä	Vuosi		
Maa-alueet	5.155.417,86		5.155.417,86	Maavuokra
josta seur.vuosi	123.507,72		123.507,22	
Pelastusopisto	1.250,00	2021		Maavuokra, opetus
josta seur.tilikausi	1.250,00			
Tilavuokrat	27.550.346,28	2069	27.550.346,28	Tilavuokra, tilapalvelut
josta seur.tilikausi	1.662.283,26		1.662.283,26	
Siemens	101.381,11	2025	80.209,36	Toimistokalusteet Tipa ja koulutusalojen
josta seur.tilikausi	38.047,56		29.033,82	kaksi kahviautomaattia, siivouskoneita Koneet ja kalusto
Komatsu Forest Oy	13.500,00	2021		Opetus, Metsä
josta seuraava tilikausi	13.500,00			
Flexirent	750,00	2021		Opetus
josta seur.tilikausi	750,00			Koneet ja kalusto
3Steplt	3.224.197,82	2025	1.276.064,42	Tilapalvelujen kalusteet ja It-laitteet
josta seur.tilikausi	1.229.629,53		349.053,09	Koneet ja kalusto
Op Yrityspankki		sisätyvät 3Steplt -raporttiin	sisätyvät 3Steplt -raporttiin	
Arval	113.886,62	2024	20.435,57	Autot
josta seur.tilikausi	68.510,08		13.307,15	Koneet ja kalusto
Industless Oy	27.087,67	2021	27.087,67	Tilapalvelujen
josta seur.tilikausi	27.087,67		27.087,67	sisäilmapuhdistin, koneet ja kalusto
Danske Bank/Canon	1.815,36	2022		Yhteiset palvelut
josta seur.tilikausi	1.815,36			Koneet ja kalusto
Sakupe Oy	83.914,00			Muut vuokravastuut, opetus
josta seur.tilikausi	83.914,00			
Rak Oy	1.736,00	2021		Opetus, logistiikka, perävaunu
	1.736,00			
Lindström/Sansia	60.160,00		60.160,00	Tilapalvelut
josta seur.tilikausi	16.593,05		16.596,05	Muut vuokrat, matot
Kuopion kaupunki	500,00	2021		Opetus, tointin vuokra, autoala
josta seur. tilikausi	500,00			ajoharjoittelu
Kaikki yhteensä	36.335.942,72		34.169.721,16	
seur.(2021)tilikausi	3.269.124,23		2.220.868,26	
	Kuntayhtymä yhteensä		Tilapalvelut	
Toimitilat	27.550.346,28		27.550.346,28	
Koneet ja laitteet	3.470.854,58		1.403.797,02	
Maa-alueet	5.170.667,86		5.155.417,86	
Muut vuokravastuut	144.074,00		60.160,00	
yhteensä	36.335.942,72		34.169.721,16	
seur.tilikausi	3.269.124,23		2.220.868,26	

TILAPALVELUT

LIITETIETO 42

Henkilöstön lukumäärä 31.12		
	2020	2019
Hallintohenkilöstö	10	11
Kiinteistönhuoltohenkilöstö	9	11
Vahtimestarit	5	5
<i>Yhteensä</i>	<i>24</i>	<i>27</i>

LIITETIETO 43

Henkilöstökulut 31.12		
	2020	2019
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	961.528,98	1.101.580,72
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	237.832,47	266.679,51
Muut henkilösivukulut	23.495,18	46.022,46
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-2.619,82	-3.795,05
Lomapalkkavaraukset	-39.752,60	59.981,04
Yhteensä	1.180.484,21	1.470.468,68
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	209.264,14	168.178,10
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>1.389.748,35</i>	<i>1.638.646,78</i>
Kustannuslaskennalliset erät		
- luontaisedut menot	2.369,23	2.356,43
- luontaisedut tulot	-2.369,23	-2.356,43

5.2 MUUT ERIYTETYT LASKELMAT

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta kappaleessa todetaan, että muita eriytettyjä laskelmia voivat olla esimerkiksi kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kunnan taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla tai jätelain 44 §:n tarkoittama toiminnan taloudellista tulosta kuvaava laskelma. Kilpailulain edellyttämän tuloslaskelman yhteydessä esitetään myös lain edellyttämä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista [2020].

TULOSLASKELMA, MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA, KOULUTUKSEN MYYNTI SAVON KOULUTUS OY:LLE

	2020
Liikevaihto	1.321.887,37
Liiketoiminnan muut tuotot	1.321.887,37
Materiaalit ja palvelut	173.793,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Ostot tilikauden aikana	64.731,05
Palvelujen ostot	109.062,58
Henkilöstökulut	684.452,51
Palkat ja palkkiot	566.828,21
Henkilösivukulut	117.624,30
<i>Eläkekulut</i>	<i>100.725,53</i>
<i>Muut henkilösivukulut</i>	<i>16.898,77</i>
Poistot ja arvonalentumiset	5.805,05
Suunnitelman mukaiset poistot	5.805,05
Liiketoiminnan muut kulut	389.445,51
Liikelylijäämä (-alijäämä)	68.390,67
Rahoitustuotot ja -kulut	18,40
Muut rahoituskulut	18,40
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	68.372,27
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	68.372,27
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	68.372,27

Savon Koulutus Oy :n toiminnoille syntyviä kustannuksia seurataan kirjanpidossa omalla erillisellä laskentatunnisteella. Kustannuslaskennan periaatteita täsmätettiin vuoden 2020 aikana ja prosessi kehitettiin kilpailulain edellyttämien periaatteiden mukaiseksi.

Vuonna 2020 Savon Koulutus Oy:lle kustannuslaskennan periaatteet olivat seuraavat:

- henkilöstökulut kohdistettiin etukäteen työmääräarvion mukaan, oikaistuna muistiotositteella todellisia kuluja vastaavaksi
- hallinto- ja vuokratulot talousarvion mukaisesti, oikaistuna toteutuneen myynnin suhteessa.
- materiaalit ja palvelut suoraan ostolaskulta todellisten kustannusten mukaisesti

Vuoden 2021 alusta alkaen kustannukset kohdistetaan toteutuneiden työaikojen, kulujen ja opiskelijapäiviin perustuen. Syntyneet kustannukset laskutetaan eteenpäin 3% katteella toteutuman mukaisesti Savon Koulutus Oy:ltä.

6 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätöksen 2020 allekirjoittaminen

Kuopiossa 26. päivänä maaliskuuta 2021

Savon koulutuskuntayhtymän hallitus

Mika Kolehmainen
yhtymähallituksen puheenjohtaja

Markko Rothström
yhtymähallituksen jäsen

Eeva-Liisa Perki-Latvaniemi
yhtymähallituksen varapuheenjohtaja

Leila Savolainen
yhtymähallituksen jäsen

Vuokko Hämäläinen
yhtymähallituksen jäsen

Markku Söderström
yhtymähallituksen jäsen

Paula Pulliainen
yhtymähallituksen jäsen

Toni Viljamaa
yhtymähallituksen jäsen

Tiina Puranen
yhtymähallituksen jäsen

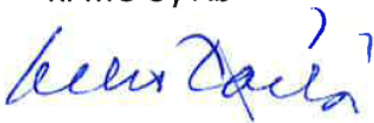
Heikki Helve
kuntayhtymän johtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuopiossa 7.5.2021

KPMG Oy Ab

Esko Säilä

JHT, HT

7 LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVAT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytystavoista

Tasekirja	sidottu kirja
Päiväkirja	sähköinen arkisto
Pääkirja	sähköinen arkisto
CPU-kassajärjestelmä	sähköinen arkisto
Opera-kassajärjestelmä	atk-osakirjanpito
Käyttöomaisuuskirjanpito	atk-osakirjanpito
Ostoreskontra	atk-osakirjanpito
Saatavareskontra	atk-osakirjanpito
Henkilöstöhallinto- ja palkkajärjestelmä	atk-osakirjanpito

Luettelo käytetyistä tositelajeista

ALKUSA	Nimitys	Alkusaldot	
	Tosno A	Nro.sarja	1
BUD	Nimitys	Talousarvio	
	Tosno A	Nro.sarja	2
BUDL	Nimitys	Lisätalousarvio	
	Tosno A	Nro.sarja	3
IRTAIN	Nimitys	Irtaimisto	
	Tosno A	Nro.sarja	33
KASSA1	Nimitys	CPU kassatositteet	
	Tosno M	Nro.sarja	111
KLALKU	Nimitys	Konsernin alkusaldot	
	Tosno A	Nro.sarja	991
CLKIRJ	Nimitys	Konsernikirjaukset	
	Tosno A	Nro.sarja	993
KLYHT	Nimitys	Konsernin tytäryht./Kuntayht.	
	Tosno A	Nro.sarja	992
KOMTOS	Nimitys	Käyttöomaisuustositt	
	Tosno A	Nro.sarja	34
MUISIS	Nimitys	Muistio sisäinen	
	Tosno A	Nro.sarja	20
MUISRO	Nimitys	Muistiotos Rondo	
	Tosno A	Nro.sarja	15
MUISRS	Nimitys	Muistiotos Rondo sis	
	Tosno A	Nro.sarja	25
MUIST1	Nimitys	Muistiotositteet 1	
	Tosno A	Nro.sarja	10
OMAKSU	Nimitys	Ostoreskontra maksut	
	Tosno A	Nro.sarja	899

OSTOT	Nimitys Ostolaskut		
	Tosno A	Nro.sarja	801
PALKAT	Nimitys Palkkatositteet		
	Tosno A	Nro.sarja	102
PANKKI	Nimitys Pankkien tiliotteet		
	Tosno M	Nro.sarja	101
PALKAR	Nimitys Palkkakohd. Reportron		
	Tosno A	Nro.sarja	80
SISROP	Nimitys Sislaskut2 Rondo		
	Tosno A	Nro.sarja	40
YMR10	Nimitys MR Laskulaji 10		
	Tosno A	Nro.sarja	100
YMR12	Nimitys MR Laskulaji 12		
	Tosno A	Nro.sarja	120
YMR13	Nimitys MR Laskulaji 13		
	Tosno A	Nro.sarja	130
YMR16	Nimitys MR Laskulaji 16		
	Tosno A	Nro.sarja	160
YMR17	Nimitys MR Laskulaji 17		
	Tosno A	Nro.sarja	170
YMRHYV	Nimitys MR hyvityslask kuitt		
	Tosno A	Nro.sarja	531
YMRK	Nimitys MR Tileistä poisto		
	Tosno A	Nro.sarja	541
YMRMAN	Nimitys MR Manuaalisuorituks		
	Tosno A	Nro.sarja	511
YMRVII	Nimitys MR Viitesuoritukset		
	Tosno A	Nro.sarja	521
ZBF	Nimitys Budjetointitositteet		
	Tosno A	Nro.sarja	96

LIITTEET.

Liite 1 Hankeluettelo

Liite 2 Henkilöstökertomus

Liite 3 Kuntayhtymän riskit

Liite 4 Kuntayhtymän ja tulosalueiden tulokorttien mittariseloste

Liite 5 Kuntayhtymän tulokortin mittareiden trendit

Liite 6 Opiskelijatilastoja

Liite 7 Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

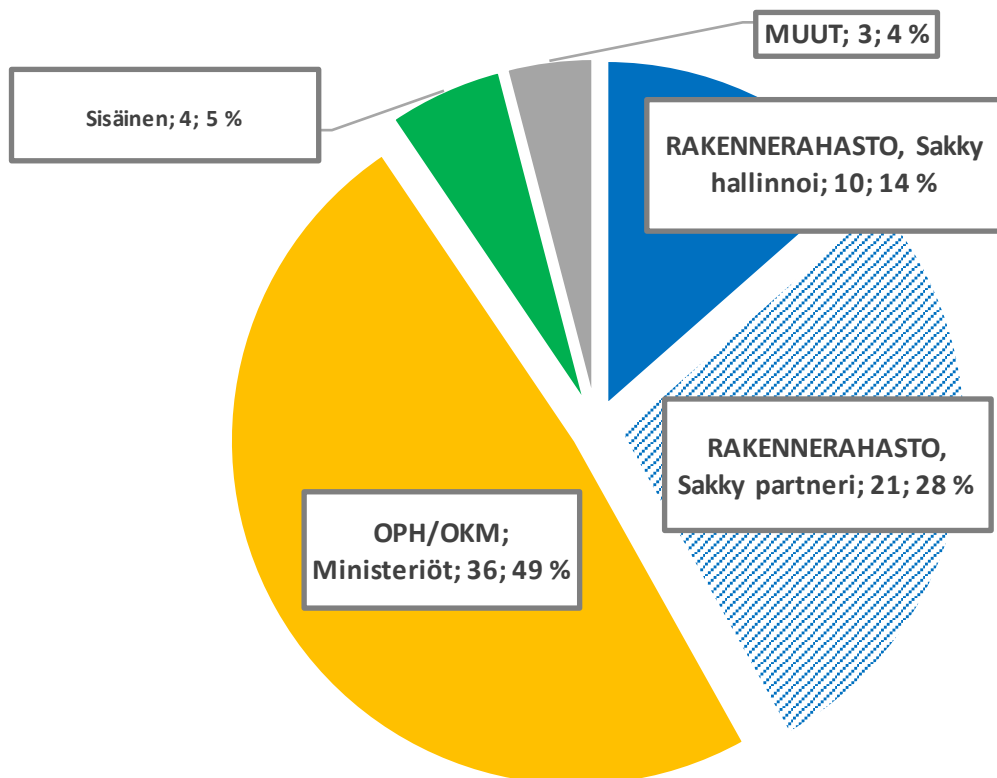

LIITE 1

Hankeluettelo

Rahoitusluokittelu	Omarahoitus	Sakkybudjetti	Kokonaisbudjetti	Hankemäärä
RAKENNERAHASTO, Sakky hallinnoi	2 250 444	9 037 456	12 110 018	10
RAKENNERAHASTO, Sakky partneri	673 172	2 915 385	13 758 745	21
OPH/OKM; Ministeriöt	257 698	6 785 169	16 060 936	36
Sisäinen	0	254 500	271 000	4
MUUT	111 730	206 730	301 282	3
Summa	3 293 044	19 199 240	42 501 981	74

HANKEMÄÄRÄ (kpl; % hankkeista)
(käynnissä olevat hankkeet, rahoitusluokittain)

LIITE 1

Hankeluettelo

Savon koulutuskuntayhtymä (Sakky)

HANKEKANTA 2020

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hanke-aika	Sakky:n budjetti, koko hanke-aika	Hankkeen tavoitteena on:
RAKENERAHASTO, SAKKY HALLINNOI					
Ammattiosaajat maailmalta - moninaistuva työelämä	1.1.2020	31.12.2022	527 408	2 637 040	olla kielitietoinen oppilaitos, luoda maahanmuuttajien ammatillisen koulutuksen Osaamispiste, lisätä ja tehostaa tiedotusta ja markkinointia maahanmuuttajille ja yrittäjille, tehdä yhtenäinen ja laadullinen maahanmuuttajien aiemman osaamisen tunnistamisprosessi.
Ammattiosaamisen kartoitus - AOK	1.1.2018	30.6.2020	21 294	212 940	edistää kuopilaisten heikossa työmarkkina-asemassa olevien työnhakijoiden työllistymistä löytämällä ammattiosaamisvaikeisiin koulutuksellisiin ratkaisuihin.
Duuni edellä -imuohjattu koulutus maakunnissa	1.10.2018	30.6.2021	75 700	302 799	laatia "imuohjattu" eli työpaikkavetoinen koulutusmalli. Mallissa tarjotaan mahdollisuus koulutukseen henkilön kotiseudulla ja sitä kautta työllistymään paikkakunnan yrityksiin.
Parasta Pohjois-Savooni!	1.1.2019	31.3.2021	34 957	125 300	kehittää ja kouluttaa uutta tapaa opiskella ja tehdä työtä sote-alalla kulttuuri- ja taideilähtöisiä menetelmiä hyödyntäen.
Tehokkaan puutavarakuljettajakoulutuksen oppimisympäristöjen kehittäminen	1.1.2019	31.7.2021	485 856	1 214 639	kehittää puutavarakuljetusalan oppimisympäristöjä.
Tehokkaan puutavarakuljettajakoulutuksen osaamisen kehittäminen	1.8.2019	31.12.2021	185 934	619 780	kehittää ja testata "Armyritys"-toimintamallia, jolla tuetaan oppilaitosten opiskelijoita siirtymävaiheessa oppilaitoksesta työpaikalla tapahtuvaan harjoitteluun ja työelämään.
Teknologia digitaalisoituu	1.1.2019	31.3.2021	610 884	1 986 360	uudistaa oppimisympäristöjä ja laitteita kone- ja energiateknologian sekä teollisen pintakäsittelyn aloilta, jotta ne mahdollistavat nykyaikaisempia ja monipuolisempia koulutuspalveluja.
TUO-teollisuuden uudet osaajat	1.1.2020	31.12.2022	69 819	698 190	digitaalisen osaamisen lisääminen verkostossa, kilpailukyvyyn edistäminen uusien teknologioiden soveltamisella toimintaan sekä osaavan työvoiman ja koulutustarjonnan saatavuuden turvaaminen.
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva oppimisympäristö	1.9.2020	31.12.2022	126 042	630 208	estää opiskelijoiden syrjäytymistä, vähentää opintojen keskeytymistä ja edesauttaa sujuvaa siirtymistä tutkinnon jälkeiseen työelämään tai jatko-opintoihin.

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi Ympäristöosaamisesta alueellinen menestystekijä	Alkamis- päivä 1.9.2018	Päätymis- päivä 31.8.2021	Oma- rahoitus, koko hanke-aika 112 550	Sakky budjetti, koko hanke-aika 610 200	Hankkeen tavoitteena on: vahvistaa P-Savon alueellista kilpailukykyä sekä vähähiilistä ja kestäväää taloutta, distetää vastuullisten tuotteiden ja palveluiden tarjontaa ja kysyntää samanaikaisesti.
Rakennerahasto, Sakky hallinnoi			Yht.	2 250 444	9 037 456

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamispäivä	Päätymispäivä	Oma-rahoitus, koko hankeajalla	Sakkyyn budjetti, koko hankeajalla	Hankkeen tavoitteena on:
RAKENNERAHASTO, SAKKY PARTNERI					
3D-tulostusympäristön kehittämisen: kehittämishanke	1.10.2018	31.3.2021	9 300	37 200	hankkia ja käyttöönottaa Savonian 3D-tulostuksen toimintaympäristön uusia 3D tulostuslaitteita, jotka mahdollistavat monipuolisesti eri materiaalien lisäävän valmistuksen.
Automotive on a Y-junction - Hands on	1.8.2019	31.5.2021	0	9 970	kehittää a utoalan opettäjien ammatillista osaamista Euroopassa.
Today Education for Tomorrow	9.10.2018	31.8.2021	134 608	448 695	luoda Savilahden alueen oppilaitosympäristön käyttöön merkittävää, yhteinen yrittäjyyden oppimisympäristö, joka yhdistetään kiihdyttämöön ja maakunnan innovaatioiden kaupallistamisprosessiin.
Business Center – BC. Pohjois-Savon kasvun ja elinvoimaisuuden varmistaminen yrittäjyys ja innovaatiorympäristöä kehittämällä	1.10.2019	30.9.2021	0	39 702	Support of Capacity Building in VET Internationalization Strategies Implementation and Further Development.
Capacity Building to Support VET Internationalization Strategies Implementation and Further Development	1.1.2019	31.12.2021	40 750	163 000	vastata kasvu- ja rakennemuutosalojen haasteisiin kehittämällä erityisesti terveysalalle uusia, yksilöllisiä ja joustavia virtuaalisia oppimis- ja koulutusympäristöjä, sisältäjä työkaluja ja koulutusmateriaalia.
Hyvinvointi- ja terveyspalvelurobotikan osaamisen ja hyödyntämisen kehittäminen	1.1.2018	31.10.2020	17 012	56 704	pilotoida vuorovaikutteisen tekoälyä hyödyntävien teknologioiden sovelluksia sairaala- ja palvelukotiympäristöissä sekä kotona asumisen tukena ja lisätä koulutuskokonaisuuksilla ja työelämän täydennyskoulutuksilla tekoälyä hyödyntävien teknologioiden osaamista oppilaitoksissa ja yrityksissä.
Hyvinvointiteknologian koulutustuote: käyttöönnoton ja käytön koulutus (WeiTech)	1.1.2018	30.6.2020	50 220	167 420	kehittää ja järjestää koulutuskokonaisuuksia hoitohenkilökunnalle, alan opiskelijoille ja opettajille uusinta teknologiaa hyödyntäen, tukea itsenäistä asumista ja helpottaa hoitohenkilökunnan työskentelyä sekä madaltaa uuden teknologian käyttöönottoon liittyvää kynnystä.
Kotokaruselli	1.9.2018	31.12.2020	43 110	143 700	kehittää opiskelijoiden, oppilaitosten ja työelämän tarpeista lähtevää maahanmuuttajien koulutusta.

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hanke-aika	Salkyn budjetti, koko hanke-aika	Hankkeen tavoitteena on:
Maaseudun toimijoiden hankintaosaaminen vahvaksi	1.1.2018	30.6.2022	0	104 852	Hankkeen tavoitteena on: lisätä pk-yrityksissä ja hankintayksiköissä tietoa ja osaamista julkisista hankinnoista maaseudun yritysten kilpailukyyn lisäämiseksi, luoda ja vahvistaa yhteistyötä ja kumppanuuksia pk-yritysten kesken sekä edistää markkinavuoropuhelun syntymistä pk-yritysten ja hankintayksiköiden välillä.
Maatila 2030	1.11.2019	31.10.2022	30 016	150 080	edistää pohjoissaavolaisten luonnonvara-alan toimijoiden jatkuvan oppimisen prosessia ja luoda pysyvä jatkuvan oppimisen malli yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
Materiaalianalyysin, käytönaikaisen kunnonseurannan ja tekoälyn hyödyntäminen teollisessa kiertotaloudessa	1.3.2020	28.2.2022	8 821	61 180	hyödyntää oppilaitosten erikoismenetelmiä teollisuuden materiaalianalyseissä, tehdä haasteellisia materiaalitesteja ja -analyyskejä teollisuuden kohteisiin, kehittää uusia mittausteknologioita teolliseen kunnonseurantaan, kehittää digitaalisia työkaluja sekä edistää välitöntä tiedonsiirtoa oppilaitosten ja yritysten välillä.
Oppilaitos-Vamos	1.1.2019	30.6.2021	57 721	288 602	valmentaa, tukea ja kannustaa koulutuksessa olevia nuoria suorittamaan opintonsa päätökseen, siirtymään kohti työelämää tai jatko-opintoja sekä saattaa jo opiskeluista pudonneita opiskelijoita takaisin opintojen pariin.
Pohjois-Savon Kuntoutuspalveluiden Osaamis- ja Liiketoimintaverkosto	1.9.2020	31.5.2023	19 656	98 280	kehittää Pohjois-Savon kuntoutusosaamista, luoda alueelle kuntoutusosaamisen koulutuskeskittymä, joka tuottaa asiakaspalvelun toimintamallin, korkeatasoisen kuntoutus koulutusjärjestelmän ja laadukkaat työmenetelmät sekä kehittää alueen liiketoimintaa.
Raskaan autokaluston kuljettajan työssä jaksamisen edistäminen (VIREEKSI)	1.2.2020	31.1.2023	28 182	140 913	parantaa kuljetusalalla työskentelevien henkilöiden työhyvinvointia, kuljetusalan yrittäjien työkykyjohtamisosaamista, kuljetusalalla työskentelevien henkilöiden työhyvinvointia, pidentää työtä ja siten parantaa yritysten tuottavuutta, työn mielekkyyttä ja alan houkuttelevuutta.
Röntgentomografiaboratorion kehittäminen alueen uudistuvan TKIO-toiminnan tueksi	1.5.2019	30.4.2021	20 910	83 640	saavuttaa sellainen asiantuntemuksen taso hankittavaan teknologiaan, että tutkimusorganisaatioiden ja yritysten analyysitarpeita voidaan toteuttaa mahdollisimman laajasti.
Savolaisuus on makuasia	1.10.2019	31.12.2021	4 881	48 808	tarjota maaseutuyrittäjille uutta tietoa European Region of Gastronomy-kokonaisuudesta (ERG). Lisäksi kytkeä ERG teema koulutusorganisaatioissa soveltuviin opintoihin ja pilotoita kouluruokailuun liittyvä toimintamalli.

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hankeajalla	Saklyn budjetti, koko hankeajalla	Hankkeen tavoitteena on:
Sosiaali- ja terveydenhuollon virtuaaliset oppimisympäristöt	1.1.2018	30.6.2020	24 570	81 900	Hankkeen tavoitteena on: kehittää ja pilotoida sosiaali- ja terveydenhuollon virtuaalisia oppimisympäristöjä työntekijöiden ja opiskelijoiden perehtymisen, työhönopastuksen ja oppimisen sekä rekrytoinnin tueksi sekä parantaa opiskelijoiden ja työntekijöiden tietotaitoa.
Tuumasta töihin - sujuvat koulutuspolut toisella asteella	1.11.2018	31.3.2021	16 971	67 884	pilotoida ja kehittää edelleen toisen asteen ammatillisen koulutuksen opintopolkua ja -maileja, rakentaa työelämäyhteistyönmaalleja, kehittää koulutuksen alkuvaiheessa oppimisen tukea.
Uraohjaus 2020	1.3.2018	31.5.2020	42 511	141 706	edistää uraohjaus- ja palvelumallin luomista Pohjois-Savon alueen ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen yhteiseen koulutusprosessiin linkittymiseen, opiskelijoiden koulutuksellista tasa-arvoa ja työllistävyyttä tukemiseen sekä jatkokoulutukseen siirtymiseen.
Vetovoimainen Vanhustyö, alan veto- ja pitovoiman kehittäminen	1.1.2020	31.12.2021	85 422	427 106	kartoittaa vanhustyön veto- ja pitovoimatekijöitä ja työksiköitä, jotka koetaan houkuttelevina työntekijöiden silmissä sekä selvittää millaista työympäristöä ja johtamista alan työntekijät arvostavat.
Yhdessä voimaa Ylä-Savo	1.9.2018	31.10.2020	38 511	154 043	luoda laadukas, ainutlaatuinen ja yhteistoiminnallinen ammatillisen koulutuksen Sankariemien kampus Ylä-Savo, Ylä-Savon ammattiotiston ja Savon ammattiotiston tiiviinä yhteistyönä.
Rakemerahoisto, Sakky partneri		Yht.	673 172	2 915 385	

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päättymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hankealla	Sakkyen budjetti, koko hankealla	Hankkeen tavoitteena on:
OPH/OKM, MINISTERIÖT					
ALPO - Asiakaslähtöinen ohjauspolku	1.8.2020	31.7.2022	16 667	166 667	vahvistaa työllisyyspalvelun ja Savon ammattiopiston yhteistyötä työttömän koulutukseen ohjauksessa, neuvonnassa ja motivoimisissa.
Ammatillisen koulutuksen järjestäjien yhdistyminen	1.1.2019	30.6.2021	0	20 000	edistetään koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä alueellista koulutustarjontaa kehittäen ja laajentaen.
Ammatillisen koulutuksen ydinprosesseihin liittyvän osaamisen varmistaminen	1.1.2019	30.6.2021	0	742 000	varmistaa henkilöstön osaaminen HOKS-prosessissa, jotta opiskelijoille voidaan toteuttaa paremmin yksilölliset opintopolut eri oppimisympäristöissä ja toiminta on periaatteiltaan yhdenmukaista valtakunnallisten toimintamallien kanssa.
Avaimet Intiaan	1.3.2019	31.12.2021	1 940	7 500	tukea opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuutta.
Global VET	1.3.2019	31.12.2021	3 750	15 000	lisätä kotikansainvälistymistaitoja ammatillisen koulutuksen opetushenkilöstöllä, järjestää kansallista workshopia, tukea uusien käytänteiden kehittämistä ja mallintamista kansainväliseen yhteistyöhön sekä saadun tiedon ja kokemuksen jakamista.
HANAKO KAIZEN: Kohti laatua pienin askelin	1.3.2019	31.12.2021	383	1 530	mallintaa Japanin opintopolun prosessia, parantaa verkostotoiminnan laatua kehittämällä LEAN-toimintamallia verkostoyhteistyössä sekä hyödyntää ja levittää aiempien hankkeiden tuloksia ja hyviä käytäntöjä.
Hyvinvoiva amis	1.12.2020	30.6.2022	15 253	61 010	tukea koulutuksen järjestäjiä ottamaan käyttöön, laajentamaan tai juurruttamaan perustoimintaan SAKU ry:n ylläpitämiä Ammattiosaajan työkykypassin ja Liikkuvan amiksen toimintamalleja.
Innovative Touch in Care	1.9.2019	31.8.2021	0	20 811	Hyvien käytäntöjen jakaminen, miten kotihoidon työtapojen kehittämisessä voidaan hyödyntää innovatiivisia menetelmiä.
Kestävän kehityksen ja kansainvälisyysedistämisen Varkauden lukiossa	1.6.2018	31.5.2020	0	10 396	lisätä koulun kansainvälisyyttä ja edistää pienen koulun vetovoimaa kansainvälisillä kontakteilla.
Laatuvertaiset 2	9.12.2019	31.12.2021	20 603	82 411	laadunhallinnan kokonaisvaltaisuus, asiakaslähtöisyys toiminnan lähtökohtana, jatkuva parantaminen kohti erinomaisuutta on kiinteä osa toimintaa sekä toiminnan laadulle ja vaikuttavuudelle asetetaan selkeät tavoitteet ja niiden saavuttamista ja tuloksia seurataan systemaattisesti.

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hanke-aika	Sakkyen budjetti, koko hanke-aika	Hankkeen tavoitteena on:
Lentokoneasennuksen ammatillisen koulutuksen valtakunnallinen kehittäminen	1.1.2019	30.6.2021	0	200 000	Hankkeen tavoitteena on: toteuttaa nykyaikaisten ilma-alusten digitaalisia järjestelmiä mallintava opetusjärjestelmä, todellista huolto-organisaatiota vastaava simuloitu käytännön harjoitusten ympäristö sekä kehittämällä PART-66 koejärjestelmää.
Loiste 7	1.1.2020	31.12.2021	14 554	58 215	kehittää Sakkyyn laadunhallintajärjestelmiä, myös mm. tietovarastosta saadun tiedon hyödyntämistä toiminnan parantamisessa, nivotaan laadunhallinta entistä tehokkaammin osaksi kaikkien ammatillisen koulutuksen parissa toimivien työtä sekä vahvistetaan tiedolla johtamista jokaisen arki työssä.
Lukiokoulutuksen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen	15.9.2020	31.7.2021	892	17 832	lukion aloittaneiden opiskelijoiden oppimis- ja osaamisvaikeuksien tukeminen, opiskelijoiden opintojen suunnittelu, jatko-opiskeluvaihtoehtojen kehittäminen sekä tukiopetus koronaviruksen aiheuttamien haasteiden ratkaisemiseksi.
Nivus	1.12.2020	30.6.2022	22 750	91 000	vaativan erityisen tuen opiskelijoiden ja heitä ohjaavien tahojen ohjauksen kehittäminen sekä ammatillisten perustutkintojen ja valmentavien koulutusten sisältöjen selkeyttämiseen ja toteuttamistapojen mallintamiseen.
OLO-Oikeus laadukkaaseen ohjaukseen	13.11.2020	30.6.2022	27 788	111 153	kehittää oppilaan ohjausta opintojen aikana sekä nivelvaiheissa ja varmistaa sen laadua.
OOLAPAZO - Opetuksen ja ohjauksen laadun parantaminen (OKM strategiarahoitus 2020)	1.8.2020	31.12.2021	0	200 000	kehittää opiskelua siten, että se on tavoitteellista, ohjattua, tuettua ja opiskelijan tarpeet huomioon ottavaa kaikissa oppimisympäristöissä, jolloin keskeyttäminen vähenee ja oppimistulokset paranevat etenkin aiemmin heikommin suoriutuneiden osalta.
OPPIMPÄT20 - Oppimisympäristöjen kehittäminen (OKM strategiarahoitus 2020)	1.8.2020	31.12.2021	0	250 000	kehittää kolmessa oppimisympäristössä (oppilaitos, työelämä, verkko) hyödynnettävissä olevia, erilaisia opetuksen toteutusvaihtoehtoja mahdollistavia pedagogisia toimintamalleja mm. digityökalujen avulla.
Organisaation toimintakulttuurin laaja-alainen uudistaminen	1.6.2018	31.12.2020	0	790 000	kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäiset toimintatavat ja -mallit koko organisaatioon.
Osallista ja voi hyvin - OVH	13.11.2020	30.6.2022	11 309	45 235	vahvistaa ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden näköaloja liittyen yhteisöllisyyteen, osallisuuteen sekä vaikuttamisen kokemuksiin.
Perusteista poluille	13.11.2020	30.6.2022	20 878	83 511	rakentaa 1) konkreettiset työkalut siihen, miten edistetään ammatinvalintaa, helpotetaan siirtymävaihetta ja vahvistetaan perustaitoja 2) pedagogiset menetelmät siihen, että jokainen opiskeilija selviytyy yhteisistä tutkinnon osista sekä 3) selkeä polku ja askelmat toiselta asteelta jatko-opintoihin.

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hanke-aika	Sakkyen budjetti, koko hanke-aika	Hankkeen tavoitteena on:
Proff 2- Coaching Professionals for the Future	28.6.2018	31.5.2020	0	178 772	Hankkeen tavoitteena on: kasvattaa liikkuvuutta määrällisesti ja varmentaa laatua ECVET periaatteilla sekä lisätä työpaikalla tapahtuvaa oppimista.
PROFF 3	1.6.2019	31.5.2022	0	187 892	kasvattaa liikkuvuutta määrällisesti ja varmentaa laatua ECVET periaatteilla sekä lisätä työpaikalla tapahtuvaa oppimista.
PROFF4 (Coaching Professionals for the Future 4)	1.8.2020	31.7.2022	0	200 394	työpaikalla tapahtuvaa oppimista. mahdollistaa opiskelijoille opiskelu- tai työelämässä oppimisen jakso Euroopassa ja henkilöstölle kumppanin järjestämä koulutus- tai opetusjakso. Vahvistaa kansainvälistä verkostoyhteistyötä. Vahvistaa opiskelijoiden ja henkilöstön kotikansainvälistymistä ja kansainvälisyysosaamista.
SOTEnet 2018 Mobility with Eurocom Smart	1.8.2018	31.5.2021	0	201 850	kehittää sosiaal- ja terveysalan perustutkimon, lähihoitajaopiskelijoiden työssäoppimismahdollisuuksia kansallisessa verkostossa.
Teknologia-alan koulutuksen valtakunnallinen kehittäminen yhteistyössä työelämän kanssa	1.6.2018	31.12.2020	0	400 000	luoda verkosto teknologia-alan koulutuksen kehittämiseksi, jossa on mukana ammatillisen koulutuksen järjestäjä ja alan työpaikkoja tarjoavat tahot.
Tilojen ja laitteiden käytön uudistaminen	1.1.2019	30.6.2021	0	1 870 000	uudistaa kampukset Kuopiossa, Iisalmissa ja Varkaudessa. Tilojen väheneminen ja kolme oppimisympäristöä (oppilaitos, verkko, työelämä) haastaa toiminnanohjauksen ja -suunnittelun sekä niiden tiedolla johtamisen.
Together Much Better - Groups and individuals discovering Europe	1.6.2019	31.5.2021	0	15 000	luoda luonnonvara-alan ryhmäliikkuvuuksista pysyvä toimintamalli verkostoon sekä tukea opiskelijoiden jatko-opintomahdollisuuksia ja urapolkuja työelämän moniosaajuustarpeet huomioiden.
Transformig VET to 4.0	1.1.2019	31.8.2021	0	13 495	selvittää digitalisoituvien työympäristöjen tuomia haasteita ja mahdollisuuksia.
Turvataitaja	15.12.2020	30.6.2022	10 125	40 500	vahvistaa organisaation kokonaisvaltaista turvallisuuskulttuuria varmistamalla turvallisuusjohtamisen prosessien ja työvälineiden ajantasaisuus sekä lisäämällä henkilöstön tietoisuutta- ja turvallisuusosaamista.
Upper secondary connection in Finland and Estonia	1.8.2020	31.12.2021	657	2 620	peruskoulusta ammatilliseen koulutukseen, erityisesti valmentavaan ja ammatinvalintakoulutukseen siirtyvien opiskelijoiden nivelvaiheen käytänteiden ja tukitoimien kehittäminen Suomessa ja Virossa. Viron ammatinvalintakoulutuksen kehittäminen. Tarrtoon perustettavan ammatillisen erityisopetuksen tukikeskuksen kehittäminen.

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hanke-aika	Sakkyen budjetti, koko hanke-aika	Hankkeen tavoitteena on:
Uudet oppimisjärjestöt	1.6.2018	31.12.2020	0	200 000	Luoda oppimisjärjestöjä, jotka mahdollistavat opiskelijoiden yksilöllisten opintopolkujen toteuttamista ja tukevat työpaikalla järjestettävää koulutusta.
Vankilaopetuksena järjestettävän ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen toteuttaminen	19.6.2019	31.3.2021	9 925	39 700	kehittää vankilaopetuksena toteutettavaa ammatillista koulutusta, järjestettävän ammatillisen koulutuksen sopimusperusteisuutta, koulutukseen hakeutumista ja opintojen henkilökohtaistamista, markkinointia ja tiedotusta sekä koulutuksen järjestäjien ja vankiloitten yhteistyötä vankilaopetuksena.
Vastuulliset ruokapalvelut - kehitysohjelma	1.11.2020	31.7.2023	64 475	322 375	laaditaan ja toteutetaan julkisia ruokapalveluita tuottaville ruokapalvelutoimijoille valtakunnallinen vastuullisten ruokapalveluiden kehitysohjelma.
VETBot	1.10.2019	31.12.2021	5 550	55 500	Aloitetaan uutta teknologiaa hyödyntävien oppimisjärjestöjen ja -ratkaisujen kehittämiskokeilut sekä digitalisaation uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen yksilöllisen osaamisen kehittämispolun eri vaiheissa.
Yhdessä Parasta! ITÄ	1.8.2020	30.4.2022	7 000	70 000	HOKS- ja koso-opso prosessien valtakunnallisen toimeenpanon jatkaminen Parasta- hankkeiden viitoittamalla tiellä
Yhteistyössä Venäjälle	1.3.2019	31.12.2021	3 200	12 800	lisätä opiskelijoiden ja henkilöstön kiinnostusta ja osaamista Venäjän kieleen ja kulttuuriin, kouluttaa elinkeinoelämän ja palvelujen tarpeisiin venäjän kieltä ja kulttuuria tuntevia eri ammattialojen ammattilaisia sekä työssäoppimis- ja työelämäjaksojen lisääminen ja vakiinnuttaminen Venäjällä.
OPH/OKM; Ministeriöt		Yht.	257 698	6 785 169	

LIITE 1

Hankeluettelo

Hankkeen nimi	Alkamis-päivä	Päätymis-päivä	Oma-rahoitus, koko hankeajalla	Sakkyen budjetti, koko hankeajalla	Hankkeen tavoitteena on:
SISÄINEN					
Ammattikeittiöiden luomun käyttötilastoitiin järjestelmä, jonka avulla voidaan eritellä käyttötietojen luotettava tilastointijärjestelmä	14.5.2020	30.6.2021	0	24 500	kehittää ammattikeittiöiden luomun käytön tilastoitiin järjestelmä, jonka avulla voidaan eritellä luomuosot tukkujen myyntitilastoista sähköisesti. Pilotointiin saadaan mukaan tukkuja sekä erikokoisia ruokapalvelutoimijoita.
DIGITORI - Sakky Digitori kokonaisuuden kehittäminen	21.10.2020	31.12.2020	0	50 000	Sakky Digitori-kokonaisuuden pystyttämiseksi tarvittavan välineistön hankkiminen.
Kestävän ruokamatkailun kokonaisuus	12.11.2020	31.12.2021	0	0	Business Finlandin Sustainable Travel Finland e-oppaan sisällön tuottaminen.
Ympäristövastuullinen Sakky	1.10.2020	31.12.2022	0	180 000	Kestävän ruokamatkailun kokonaisuuden tuottaminen ostopalveluna. avata visio tulosaluekohtaisiksi tavoitteiksi ympäristövastuun näkökulmasta sekä määritellä seurattavat mittarit osaksi laadunhallintaa. Kehittää henkiöstön ympäristövastuullisuuden osaamista. Varmistaa yhdenmukaiset ympäristövastuulliset käytännöt oppimisympäristöissä. Edistää kestäviä ja vastuullisia hankintoja. Vahvistaa sisäistä ja ulkoista ympäristöviestintää.
Sisäinen		Yht.	0	254 500	
MUUT					
Aktiivinen Sakky	1.8.2019	30.6.2020	49 000	98 000	kehittää toiminnallista, aktiivista ja liikunnallista toimintakulttuuria ja lisätä koulupäivien aikaista liikuntaa ja aktiivisuutta lisäämällä henkiöstön ja opiskelijoiden tieto-taitoa, luomalla mahdollisuuksia välituntiliikuntaan ja kehittämällä välituntien ajalle aktivoivaa toimintaa.
Aktiivinen Sakky 2.0	1.8.2020	30.6.2021	60 730	106 730	kehittää aktiivista toimintakulttuuria Savon koulutuskuntayhtymässä kaikissa kuntayhtymän toimipisteissä. Opiskelijoiden arkiaktiivisuuden lisääminen ja panostaminen tulevaan työkykyyn jo opiskeluaikana.
PREPSEC - Ammatillisten oppilaitosten opetushenkiöstön turvallisuusvalmiudet	1.1.2020	31.12.2020	2 000	2 000	selvittää ammatillisten oppilaitosten opettajien tiedollisia ja toiminnallisia turvallisuusvalmiuksia sekä pyrkiä ratkaisukeskeisesti kehittämään käytännöllisiä toimintamalleja, joiden avulla opettajilla on paremmat valmiudet kohdata ja hoitaa arjessa tapahtuvia turvallisuushaasteita.
Muut		Yht.	111 730	206 730	
KAIKKI		Yht.	3 293 044	19 199 240	

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ
**HENKILÖSTÖ-
KERTOMUS 2020**

**SAK
KY.FI**

 SAVON
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

WWW.SAKKY.FI

SISÄLLYS

1. JOHDANTO	155
2. HENKILÖSTÖ	156
2.1. Henkilöstön määrä ja rakenne	156
2.2. Henkilöstön eläköityminen	161
2.3. Henkilöstön vaihtuvuus	162
2.4. Työajan keskeytykset	162
2.5. Henkilötyövuodet	162
3. PERIAATTEET ERILAISTEN PALVELUSSUHDEMUOTOJEN KÄYTÖSTÄ	163
3.1. Työaika	163
3.2. Palvelussuhteen luonne	163
3.3. Osa-aikatyö	163
4. TYÖKYKYJOHTAMINEN	164
4.1. Sairauspoissaolot	167
4.2. Työterveyshuolto	168
4.3. Työsuojelu ja työturvallisuus	171
5. HENKILÖSTÖN AMMATILLINEN OSAAMINEN	172
5.1. Osaamisen johtaminen	172
5.2. Osaamisen kehittäminen	172
6. HENKILÖSTÖN VAIKUTUSKANAVAT JA YHTEISTOIMINTA	172
6.1. Edustuksellinen yhteistoiminta	173
6.2. Aloitet toiminta	173

LIITE 2

Henkilöstökertomus

1. JOHDANTO

Henkilöstökertomuksessa 2020 kuvataan Savon koulutus kuntayhtymän henkilöstövoimavaroja, niiden käyttöä sekä niissä tapahtuneita muutoksia. Yhtymähallitus perusti joulukuussa 2019 uusia lehtorin virkoja, joihin nimitykset tehtiin vuonna 2020. Uudet kunnalliset virka- ja työehtosopimukset tulivat voimaan 1.4.2020 ja ovat voimassa 28.2.2022 saakka. Ensimmäinen sopimuksen mukainen yleiskorotus palkkoihin tehtiin 1.8.2020 alkaen. Syyskuun 2020 alussa sopimuksen myötä päättyi kilpailukyky sopimuksen mukainen työajanpidennys.

Etätöön tekeminen lisääntyi kuntayhtymässä vuonna 2020. Tähän vaikutti merkittävästi koronaviruspandemian tilanne Suomessa. Kuntayhtymässä etätötoimintaohje uudistettiin ja yhtymähallitus hyväksyi sen käyttöön 4.9.2020. Ohjeen mukaisesti etätöistä sovitaan työntekijän ja esimiehen välillä kirjallisesti. Kuntayhtymässä on myös sellaisia työtehtäviä, joihin ei voida etätöitä soveltaa. Etätöiden edellytyksenä on aina työtehtävien hoitaminen ja työntekijän tavoitettavuus työaikana.

Vuonna 2020 toteutettiin kuukausittain erilaisia tapahtumia mielenterveyden ja työssä jaksamisen tukemiseksi. Mielen vuosi 2020 avattiin tammikuussa Teams-verkkotilaisuudella, jossa esiteltiin työterveyshuollon palveluita henkilöstölle. Maaliskuun tapahtumassa opettajat kertoivat videoiden välityksellä, mitä työkyky ja hyvinvointi työssä heille merkitsee sekä kuinka he sitä ylläpitävät. Ennen kesälomia koko henkilöstölle lähetettiin postitse pieni muistaminen ja kiitos kevään aikana tehdystä työstä. Mielen vuosi 2020 päättyi työyksiköissä vietettyyn glögihetkeen ja striimattuun joulujuhlaan Alavan kirkosta.

Osaamisen varmistaminen ja vahvistaminen sekä työhyvinvointi ja työterveys ovat strategisesti keskeisiä asioita, joiden kehittämiseen liittyvien määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumista tarkastellaan myös toimintavuoden henkilöstökertomuksessa. Henkilöstökertomuksessa asiat ja ilmiöt esitellään pääsääntöisesti kuntayhtymätasoisina. Lisäksi keskeiset tunnusluvut esitetään sukupuolittain.

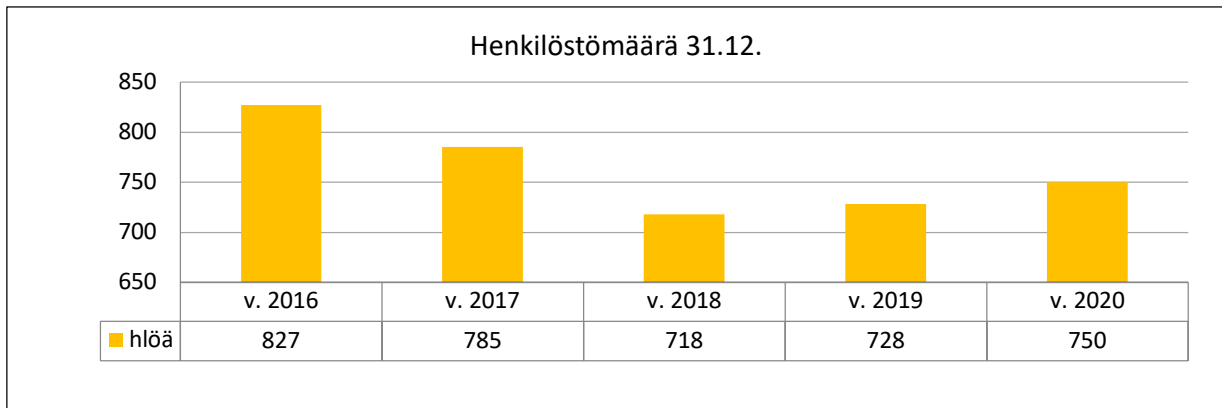
LIITE 2

Henkilöstökertomus

2. HENKILÖSTÖ

2.1. Henkilöstön määrä ja rakenne

Savon koulutuskuntayhtymän päätoimisen henkilöstön määrä 31.12.2020 oli 750. Vuonna 2019 vastaavana ajankohtana luku oli 728. Päätoimisen henkilöstön määrä kasvoi 22 henkilöllä. Vertailu vuosilta 2016 - 2020 on kuvattu kaaviossa 1. Päätoiminen henkilöstö on laskettu niin sanotulla vakanssiperiaatteella, eli määrässä on mukana sekä vakituinen että määräaikainen (ei sijaiset) henkilöstö.

Kaavio 1. Päätoimisen henkilöstön määrä 31.12. vuosina 2016 - 2020.

Vakituisen henkilöstön määrä lisääntyi vuoden 2020 aikana kolmella henkilöllä ja määräaikaista henkilöstöä oli 19 enemmän kuin 31.12.2019. Sivutoimisten palvelussuhteiden lukumäärä kasvoi kolmella henkilöllä. Osa-aikaisia palvelussuhteita oli 6 kpl vähemmän kuin vuonna 2019. Taulukossa 1 on kuvattu päätoimisen vakituisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä jakautuen koko- ja osa-aikaisiin palvelussuhteisiin sekä sivutoimisen henkilöstön määrä.

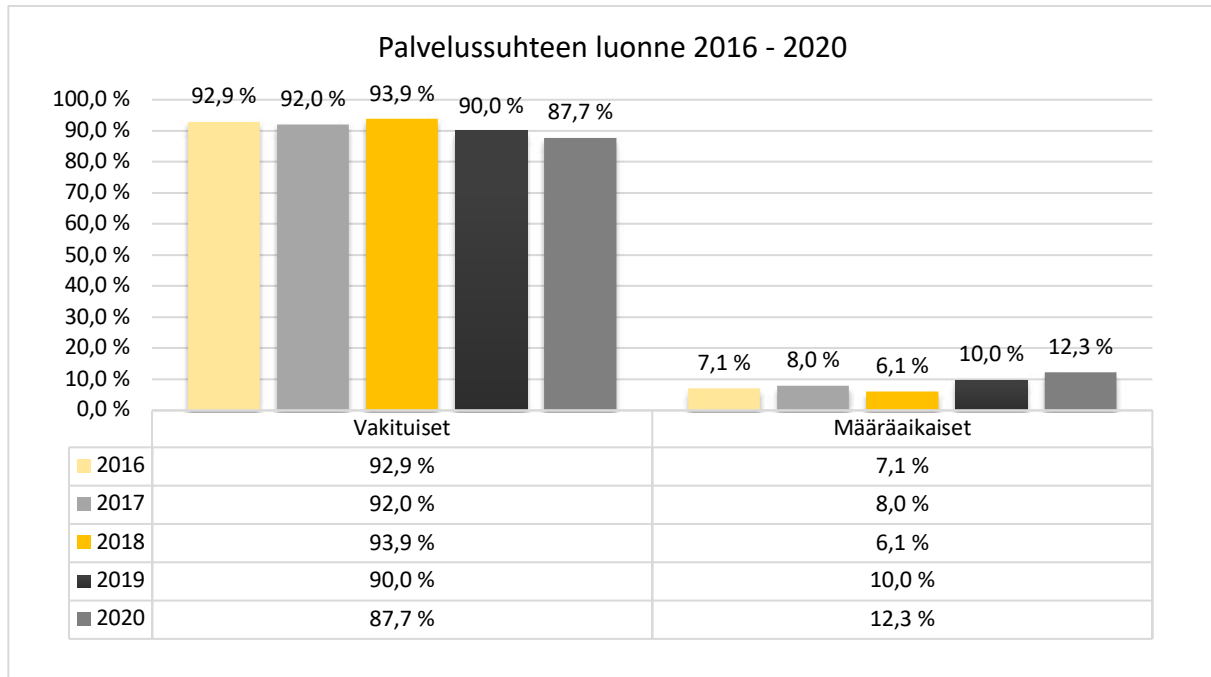
Palvelussuhde	Naiset	Miehet	Yhteensä
<i>Vakituiset</i>	382	276	658
- joista kokoaikaisia	351	252	603
- joista osa-aikaisia	31	24	55
<i>Määräaikaiset</i>	47	45	92
- joista kokoaikaisia	26	39	65
- joista osa-aikaisia	21	6	27
<i>Päätoimiset yhteensä 31.12.2020</i>	429	321	750
<i>Sivutoimisessa palvelussuhteessa</i>	7	19	26

Taulukko 1. Henkilöstön määrä 31.12.2020.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Vuonna 2020 määräaikaisten palvelussuhteiden (muu kuin sijaisuus) perusteena oli pääsääntöisesti työn luonne (esim. määräaikaiset hankkeet) tai opetushenkilöstöllä kelpoisuuteen liittyvät puutteet. Merkittävä syy määräaikaisen henkilöstön osuuden kasvuun on kuntayhtymän rekrytoinnit strategiara- hoituksen mukaisiin määräaikaisiin kehittämistehtäviin. Lisäksi kuntayhtymä sai vuonna 2020 harkin- nanvaraista rahoitusta, josta osa käytettiin määräaikaisiin työtehtäviin. Kaaviossa 2 on kuvattuna kehitys vakinaiset ja määräaikaiset palvelussuhteet vuosina 2016 - 2020.

Kaavio 2. Palvelussuhteen luonne 31.12. vuosina 2016 - 2020.

Taulukossa 2 ja kaaviossa 3 on esitetty lukumäärät päätoimisen henkilöstön jakautumisesta eri tulosalueille. Suurin tulosalue on oppimispalvelut (583 hlöä). Suuruusjärjestyksessä seuraavat ovat yhteiset palvelut (123 hlöä), tilapalvelut (24 hlöä) ja kehityspalvelut (20 hlöä).

Muutoksia vuoteen 2019 verrattuna on tapahtunut. Oppimispalveluiden tulosalueella vakituisten henkilöstön määrä on lisääntynyt (+16) ja määräaikaisten palvelussuhteiden määrä on kasvanut (+7). Yhteisten palveluiden kokonaishenkilöstömäärä on lisääntynyt (+4). Tilapalveluissa henkilöstömäärä on vähentynyt (-3) kuten myös kehityspalveluissa (-2).

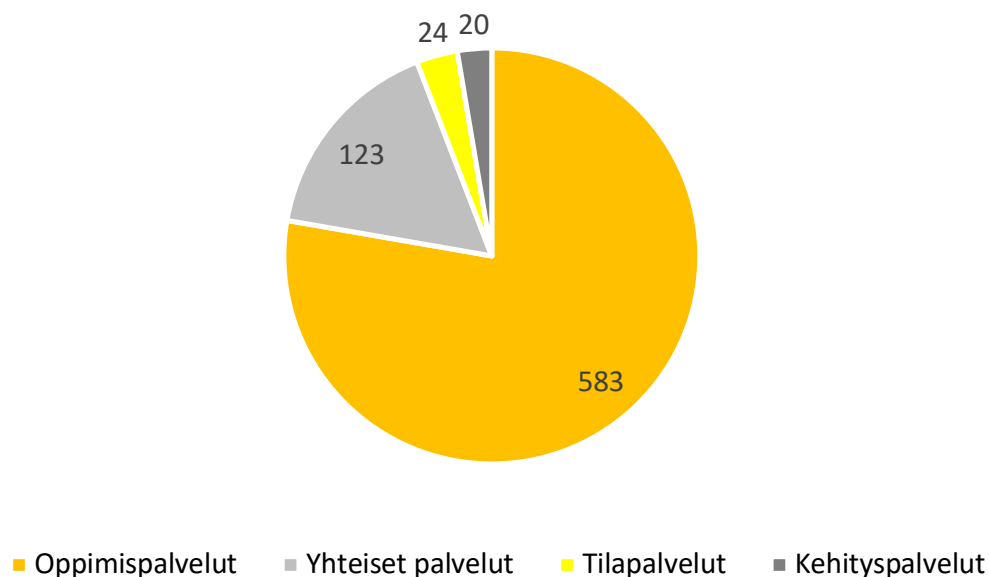
Tulosalue	Vakituiset		Määräaikai- set		Yh- teensä
	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	
Oppimispalvelut	268	233	42	40	583
Yhteiset palvelut	97	21	3	2	123
Tilapalvelut	3	19	0	2	24
Kehityspalvelut	14	3	2	1	20
Yhteensä 31.12.2020	382	276	47	45	750

Taulukko 2. Päätoimisen henkilöstön määrä tulosalueittain 31.12.2020.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Henkilöstö tulosalueittain 31.12.2020

Kaavio 3. Päätoimisen henkilöstön määrä tulosalueittain 31.12.2020.

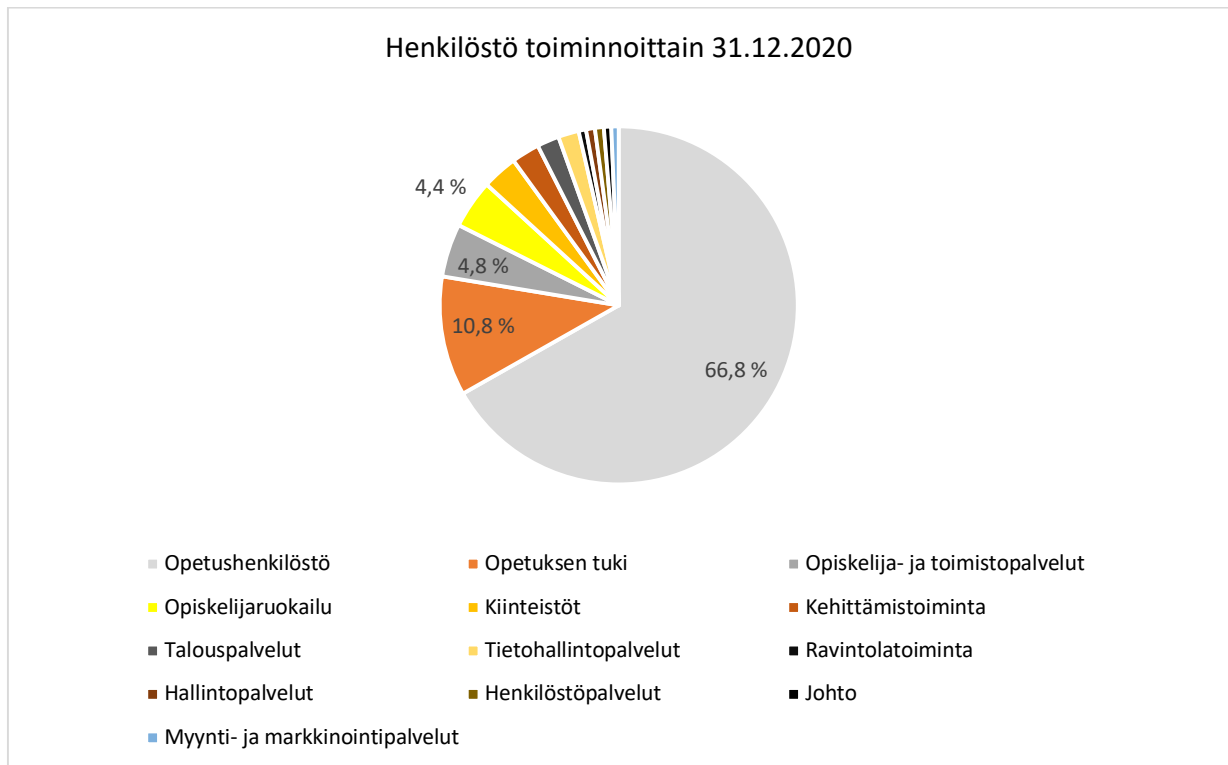
Lisäksi taulukossa 3 ja kaaviossa 4 on kuvattu päätoimisen henkilöstön jakautumista toiminnoittain. Suurin osa kuuluu opetushenkilöstöön (66,8 %) opetuksen tukihenkilöstöön (10,8 %). Opetushenkilöstöön kuuluvat pääasiassa lehtorit ja tuntiopettajat, tukihenkilöstöön ammatinohjaajat ja muu kiinteästi opetustoiminnassa työskentelevä henkilöstö. Henkilöstöstä 86,8 % (opetushenkilöstö, opetuksen tuki, opiskelija- ja toimistopalvelut, opiskelijaruokailu) tekee työtä toiminnoissa, jotka suoraan tuottavat palveluja opiskelijoille.

Toiminto	Hlöä	%-osuus
Opetushenkilöstö	501	66,8 %
Opetuksen tuki	81	10,8 %
Opiskelija- ja toimistopalvelut	36	4,8 %
Opiskelijaruokailu	33	4,4 %
Kiinteistöt	24	3,2 %
Kehittämistoiminta	19	2,5 %
Talouspalvelut	15	2,0 %
Tietohallintopalvelut	14	1,9 %
Ravintolatoiminta	5	0,7 %
Hallintopalvelut	6	0,8 %
Henkilöstöpalvelut	6	0,8 %
Johto	5	0,7 %
Myynti- ja markkinointipalvelut	5	0,7 %
	750	100,0 %

Taulukko 3. Päätoimisen henkilöstön määrä toiminnoittain 31.12.2020.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Kaavio 4. Päätoimisen henkilöstön määrä toiminnoittain 31.12.2020.

Opetushenkilöstön OVTES:n eri liitteitä ja osioita sovelletaan yhteensä 464 viranhaltijan ja työntekijän kohdalla (61,9 % koko henkilöstön määrästä). Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen KVTES:n piiriin kuuluu 241 henkilöä, joka on 32,1 % kuntayhtymän päätoimisesta henkilöstöstä. Kunnallista teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (TS) piiriin kuuluu 6,0 % kuntayhtymän päätoimisista palvelussuhteista. Taulukossa 4 on esitetty päätoimisen henkilöstön jakautuminen eri sopimusaloille. Vuoden 2020 aikana virka- ja työehtosopimukseen 2020 – 2021 perustuvia palkantarkastuksia oli 1.8.2020 yleiskorotus. Paikallisia sopimuksia solmittiin yksi vuoden aikana. Tämä tehtiin TS-palkkausjärjestelmästä. Sopimukset liittyivät paikallisen järjestelyerän jakamiseen sopimuksittain sekä henkilöstön työn vaatimuksen arvioinnin uudistamiseen.

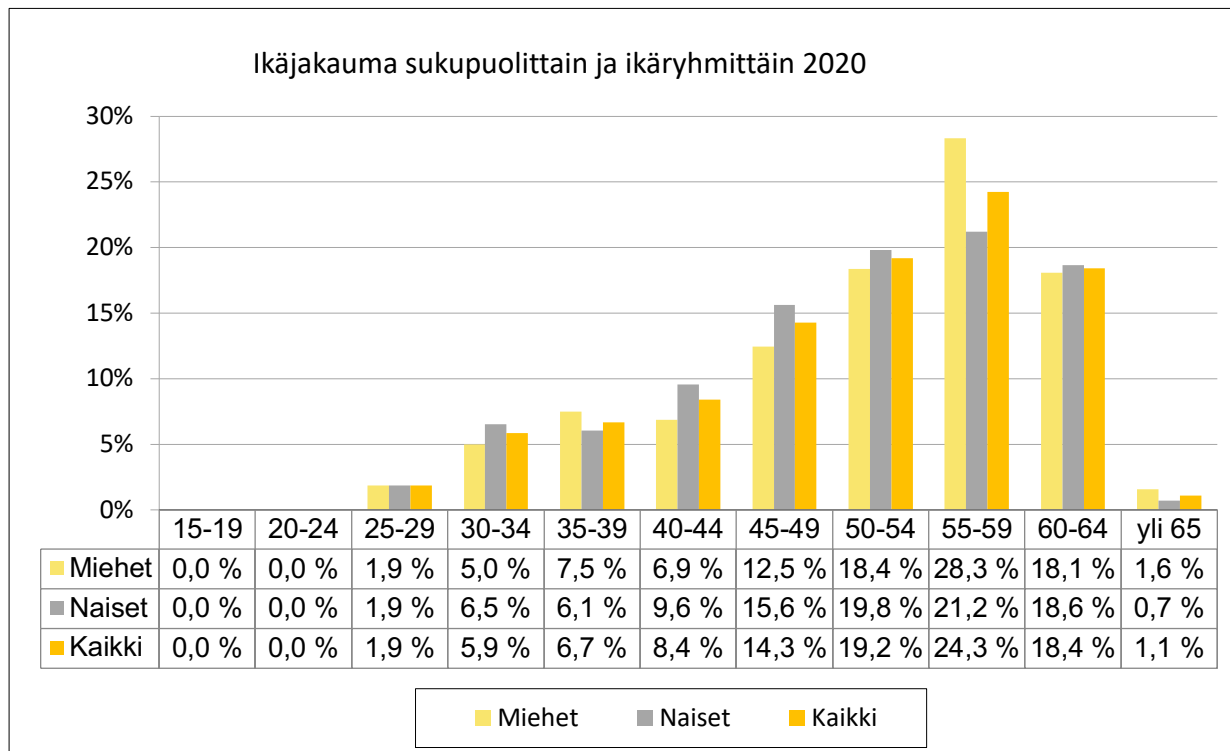
LIITE 2

Henkilöstökertomus

Sopimusalat ja liitteet	Naiset	Miehet	Yhteensä
OVTES Osio C Liite 1 Ammatillisen oppilaitoksen opetushenkilöstö	224	203	427
KVTES	185	56	241
TS	4	41	45
OVTES Osio C yhteiset	10	13	23
OVTES Lukio	5	7	12
OVTES Osio B yhteiset	0	1	1
OVTES Osio C Liite 4 Ammattioppilaitos	1	0	1
Yhteensä 31.12.2020	429	321	750

Taulukko 4. Päätoimisen henkilöstön määrä sopimusaloittain 31.12.2020.

Vuonna 2020 henkilöstön keski-ikä oli 51 vuotta (naiset 50,6 vuotta, miehet 51,6 vuotta). Vuonna 2019 vastaava luku oli 51,3 vuotta (naiset 50,7 vuotta, miehet 52,2 vuotta). Suurin osa henkilöstöstä sijoittuu ikäryhmään 55 - 59 -vuotiaat. Kaaviossa 5 on esitetty ikäjakauma kokonaisuudessaan.

Kaavio 5. Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2020.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Taulukossa 5 kuntayhtymän päätoiminen henkilöstö on jaettu toiminta-alueen eri paikkakunnille sen mukaisesti, missä ensisijainen toimipaikka sijaitsee. Suurimmat henkilöstömäärät ovat Kuopiossa (72,5 %) ja Varkaudessa (13,5 %).

Toimipaikka	Yhteensä	%
Kuopio	544	72,5 %
Varkaus	101	13,5 %
Siilinjärvi	84	11,2 %
Iisalmi	21	2,8 %
Yhteensä	750	100,0 %

Taulukko 5. Henkilöstö toimipaikoittain 31.12.2020.

2.2. Henkilöstön eläköityminen

Vuonna 2020 kuntayhtymän henkilöstöstä eläköityi 26 henkilöä. Osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä 31.12.2020 oli 20 henkilöä (vuonna 2019 23 henkilöä). Osa-aika-eläkeläisten määrä väheni vuoden 2019 aikana merkittävästi. Syynä tähän on se, että ennen vuoden 2017 eläkeudista myönnettyjä osa-aika-eläkkeitä päättyi, kun henkilöitä siirtyi vanhuuseläkkeelle. Osa-aikatyökyvyttömyyseläkkeiden määrään ei viime vuosina ole suurta muutosta tullut.

Taulukossa 6 on kuvattu eläköitymisen kehitystä vuosina 2018 - 2020.

Eläköityminen	2018	2019	2020
Eläkkeelle siirtyneet	38	24	26
Osa-aika-eläkkeellä olevat	14	1	1
Osatyökyvyttömyyseläkkeellä olevat	18	22	19

Taulukko 6. Henkilöstön eläköityminen vuosina 2018 - 2020.

Vuoden 2019 alusta niin sanottu varhemaksu muuttui työkyvyttömyyseläkemaksuksi, joka on osa palkkaperusteista eläkemaksua. Työkyvyttömyyseläkemaksun tavoitteena on kannustaa työnantajaa panostamaan työkyvyn ylläpitoon ja etsimään ratkaisuja työn tarjoamiseen osittaisen työkyvyn säilyttäneille työntekijöille. Työkyvyttömyyseläkemaksu vuodelta 2020 oli noin 79 340 euroa, kun vuoden 2019 maksu oli noin 236 500 euroa.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

2.3. Henkilöstön vaihtuvuus

Vuoden 2020 aikana vakituudessa palvelussuhteessa aloitti 46 uutta henkilöä (v. 2019 35 hlöä). Vakituksia työ- ja virkasuhteita päättyi 43 kpl (v. 2019 54 kpl), kun 26 henkilöä jäi eläkkeelle (v. 2019 24 hlöä) ja 17 henkilöä (v.2019 30) irtisanoutui tai irtisanottiin palvelussuhteesta. Taulukossa 7 on esitetty vaihtuvuusprosentit, joissa vertailulukuna on vuoden 31.12.2019 vakituisen henkilöstön määrä (655).

Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus v. 2020	Henkilöiden lukumäärä	Vaihtuvuus 2020	%	Vaihtuvuus 2019	%
Alkaneet palvelussuhteet	46	7,02 %		5,20 %	
Päättyneet palvelussuhteet	43	6,56 %		8,00 %	
MUUTOS yhteensä	3	0,46 %		2,80 %	

Taulukko 7. Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus vuonna 2020.

2.4. Työajan keskeytykset

Taulukossa 8 on esitetty työajankeskeytysten määrät työpäivinä (työpäivät/henkilötyövuosi). Terveysperusteisiin poissaoloihin sisältyvät sairauspoissaolot, työtaturmista johtuneet sairauspoissaolot sekä kuntoutukseen liittyvät poissaolot. Perhevapaat koostuvat äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaista sekä hoitovapaista. Koulutukseen liittyvät poissaolot ovat pääsääntöisesti henkilöstön koulutussuunnitelmaan perustuvia osaamisen kehittämispäiviä. Muut poissaolot sisältävät vuorotteluvapaat, opintovapaat ja muut harkinnanvaraiset vapaat.

Työpäivät /htv	Naiset	Miehet	Yhteensä 2020	Yhteensä 2019
Terveysperusteiset poissaolot	10,5	10,2	10,4	9,5
Perhevapaat	3,3	0,2	2,0	3,8
Koulutus	1,0	1,4	1,1	4,2
Muut poissaolot	5,4	4,6	5,0	9,3

Taulukko 8. Henkilöstön poissaolot työpäivinä/htv.

2.5. Henkilötyövuodet

Henkilötyövuosilaskenta ottaa huomioon henkilöstömäärän vaihtelun vuoden aikana ja osatyöajan. Laskennassa jaettavana on palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenterityöpäivinä ja jakajana vuoden kalenteripäivät. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosentin mukaisesti.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Taulukossa 9 on esitetty henkilötyövuosien jakautuminen tulosalueittain. Henkilötyövuosien kokonaismäärä on noussut edellisestä vuodesta. Yksi merkittävä syy tähän on henkilöstömäärän lisääntyminen ja määräaikaisten palvelussuhteiden sekä vakituisten palvelussuhteiden määrän nousu.

Tulosalue	2020	2019	2018
Oppimispalvelut	573	510	532
Yhteiset palvelut	125	117	131
Tilapalvelut	23	27	22
Kehityspalvelut	25	21	13
Yhteensä	746	675	698

Taulukko 9. Henkilötyövuodet tulosalueittain vuosina 2018–2020.

3. PERIAATTEET ERILAISTEN PALVELUSSUHDEMUOTOJEN KÄYTÖSTÄ

3.1. Työaika

Savon koulutuskuntayhtymässä käytetään työaikalain ja työ- ja virkaehtosopimusten rajoissa niitä työaikamuotoja, jotka ovat toiminnan ja tehtävien suorittamisen kannalta tarkoituksenmukaisia.

Opetushenkilöstön työaikamuotoja ovat seuraavat:

1. Opetusvelvollisuuteen ja ylitunteihin perustuva opetusvelvollisuustyöaika (Lukio)
2. Kokonaistyöaika (toiminnalliset vaatimukset huomioon ottava toimistotyöaika)
3. Vuosityöaika (Ammatillisen oppilaitoksen opettajat ja opinto-ohjaajat)

Muiden kuin opetushenkilöstön osalta sovelletaan joko toimistotyöaikaa tai yleistyöaikaa. Toimistotyöaikaa sovelletaan esimerkiksi viranhaltijoihin ja työntekijöihin, joiden työt ovat luonteeltaan hallinnollisia tehtäviä, suunnittelu- tai laskentatehtäviä. Yleistyöaikaa sovelletaan puolestaan henkilöstöön, johon ei sovelleta muuta työaikaa.

3.2. Palvelussuhteen luonne

Kappaleen 1.1. taulukoissa 1 ja 2 sekä kaaviossa 2 on esitetty, kuinka henkilöstö vuonna 2020 sijoittuu toistaiseksi voimassa oleviin ja määräaikaisiin palvelussuhteisiin.

3.3. Osa-aikatyö

Kappaleen 1.1. taulukosta 1 käy ilmi henkilöstön jakautuminen koko- ja osa-aikaisiin.

4. TYÖKYKYJOHTAMINEN

Vuonna 2020 aloitettiin työyhteisöjen kehittämissuunnitelmien laatiminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Näissä suunnitelmissa oli työhyvinvoinnin kehittämistavoitteiden lisäksi myös muita työyhteisön kehittämisasioita mukana. Työterveyspsykologit kävivät jokaisen esimiehen kanssa keskustelun, jossa etsittiin keinoja työyhteisön kuormitustekijöiden vähentämiseksi. Kuormitustekijöiden kartoittamiseksi käytettiin myös TOB-, riskien arvioinnin- ja työpaikkakäyntiraporttien tuloksia. Kehittämissuunnitelmien tavoitteiden toteutumista seurataan yhteistyössä työntekijöiden, esimiesten, työterveyshuollon ja työsuojelun kanssa.

Esimiesten ja työterveyspsykologin välisiä keskusteluja käytiin noin 35 kappaletta. Yleisenä työhyvinvoinnin kehittämistarpeena nousi esille esimiesten keskinäisen yhteistyön lisääminen ja parantaminen, kuten epäviralliset esimiestiimit ja vertaismentorointi. Työterveysneuvottelut ja Välittämisen mallin mukaiset keskustelut tulisi ottaa käyttöön varhaisemmassa vaiheessa, heti kun havaitaan viitteitä työntekijän työkyvyn heikkenemisestä. Työterveyshuollon kanssa sovittiin myös, että työterveyshoitajat ottavat yhteyttä syksyllä kaikkiin niihin työntekijöihin, joilla oli aikaisemmin todettu työterveyshuollossa työssä jaksamiseen tai mielenterveyteen liittyviä ongelmia. Työterveyshoitajat kartoittivat puhelinkeskusteluin näiden työntekijöiden tilannetta ja ohjasivat tarvittaessa heidät työterveyshuollon asiantuntijoiden vastaanotolle. Myös muutamiin työyhteisöihin tehtiin psykososiaalisen kuormituksen selvityksiä ja työyhteisöissä aloitettiin esimerkiksi näiden selviytysten pohjalta työnohjaus.

Sakkysä otettiin käyttöön työyhteisösovittelu menetelmä vuonna 2020. Tämä on strukturoitu menetelmä, jolla on mahdollista ratkaista työyhteisössä esiintyviä ristiriitoja, konflikteja, erilaisia epäselvyyksiä ja muutostilanteita. Huomio on korjaavissa toimenpiteissä, dialogisessa keskustelussa ja toisen henkilön näkökulman ymmärtämisessä. Työyhteisösovittelu toteutetaan keskustelemalla, jossa kuullaan kaikkia työyhteisön jäseniä tasavertaisesti. Työyhteisösovittelu koostuu eri vaiheista, jonka kesto on työyhteisön koosta ja asiasta riippuen 2 - 5 kuukautta. Ulkopuolinen koulutettu työyhteisösovittelija ohjaa keskustelua ja on osapuolten apuna ristiriidan ratkaisemisessa. Tämä on tutkitusti tehokas menetelmä, joka onnistuessaan palauttaa työmotivaation, sitoutumisen ja hyvät vuorovaikutussuhteet sekä siirtää fokuksen työn tekemiseen. Savon koulutuskuntayhtymässä työyhteisösovittelukoulutuksen on käynyt työsuojeluvaltuutettu. Vuonna 2020 meillä on ollut työyhteisösovittelua kolmessa eri työyhteisössä. Työyhteisösovittelu perustuu työturvallisuus-lakiin, Ttl 10 §, 18 § ja 28 §. Työyhteisösovittelu menetelmä on käsitelty kuntayhtymän johtoryhmässä 7.12.2020 ja hyväksytty menettelytavaksi kuntayhtymässä.

Kuntayhtymän osaava, hyvinvoiva ja osallistuva henkilöstö -strateginen kehittämistiimi on myös keskeinen toimija työhyvinvointiasioiden kehittäjänä. Vuosi 2020 nimettiin Mielenvuodeksi ja tällä haluttiin kiinnittää erityistä huomiota henkilöstön jaksamiseen ja mielenterveysasioihin. OHO -kehittämistiimi laati koko vuodelle suunnitelman Mielenvuoden erilaisista tapahtumista. Keväällä aiheina olivat työterveyshuollon palvelut, psyykinen- ja sosiaalinen kuormitus työssä, työturvallisuus ja unelmaduuni, jossa opettajat kertoivat omasta työhyvinvoinnistaan ja sen ylläpitämisestä. Etätö haastoi suunnitelman toteutusta, mutta se hoidettiin Teamsin välityksellä koko henkilöstölle. Ennen kesän alkua henkilöstölle lähetettiin postitse kiitoskirja poikkeusoloissa työskentelystä. Syksyllä elokuussa Mielenvuosi-ohjelma jatkui aiheilla uudet toimitilat, itseohjautuvuus, kestävä kehitys ja palautuminen työstä. OHO-kehittämistiimi käsitteli Sakkyn vuosijuhlassa palkittavat henkilöt ja esitti nämä ehdotuksensa kuntayhtymän johtajalle. Mielenvuosi päättyi työyksiköissä vietettyihin glöghetkiin ja Alavan kirkosta striimattuun joulujuhlaan.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Työkaarijohtaminen on henkilöstöjohtamisen yksi osa-alue. Sen käytännöllä tuetaan työntekijän voimavaroja työkaaren eri vaiheissa tavoitellen kestäväää työhyvinvointia sekä sen myötä tuloksellista työpaikkaa. Työkaarijohtamisen kehittämiseksi Sakkyyssä haluttiin selvittää henkilöstön kokemuksia siitä, miten työkaarijohtamisen käytännöt ilmenevät heidän työssään. Tätä varten toteutettiin helmikuussa 2020 opinnäytetyönä tutkimuskysely. Sen avulla kartoitettiin nykytilaa, tunnistettiin puutteet sekä voimavarat eli asiat, jotka ovat jo kunnossa. Näin voidaan valita vaikuttavimmat kehittämiskohteet ja laatia niihin kehittämis- ja toteutussuunnitelma.

Henkilöstölle toteutettiin Webropol-kysely 4. - 14.2.2020. Kysely lähetettiin 127 vastaanottajalle ja henkilöstöryhmittäin vastaanottajat jakaantuivat seuraavasti: 71 opetushenkilöstö, 44 muu henkilöstö ja 12 esimies. Kyselyyn vastasi 59 henkilöä, joka on kahdeksan prosenttia koko henkilöstöstä. Vastaajat jakaantuivat henkilöstöryhmittäin seuraavasti: opetushenkilöstö 30 (51 %), muu henkilöstö 21 (36 %) ja esimies 8 (14 %).

Tutkimustulosten perusteella tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi selvisivät:

- työn ja muun elämän yhteensovittaminen
- työhyvinvoinnin kehittäminen
- iän huomioiminen johtamisessa
- säännöllinen palautteen saaminen esimieheltä
- osaamisen kehittäminen
- perehdyttäminen
- toimivat sijaisjärjestelyt
- vaikeiden tilanteiden puheeksi otto ja käsittely.

Kyselystä esiin nousivat työn voimavaratekijät (yli 80% vastaajista oli tätä mieltä):

- Työturvallisuudesta työnantajan koetaan huolehtivan hyvin ja työssä myös toimitaan työturvallisuusohjeiden mukaisesti.
- Sairauspoissaolojen ilmoituskäytäntö koetaan selkeäksi ja työpaikalla tuetaan työkyvyn ylläpitämistä.
- Työssä viihdytään ja se koetaan innostavana.
- Kehityskeskusteluissa otetaan esille työurasuunnitelmat ja kuullaan toiveet työstä.
- Henkilöstö osaa työtehtävänsä, on sitoutunut työhönsä ja kokee voivansa hyödyntää kokemustaan ja osaamistaan työssään.
- Vahvana koettiin myös ammatillisen osaamisen kehittäminen työssä.

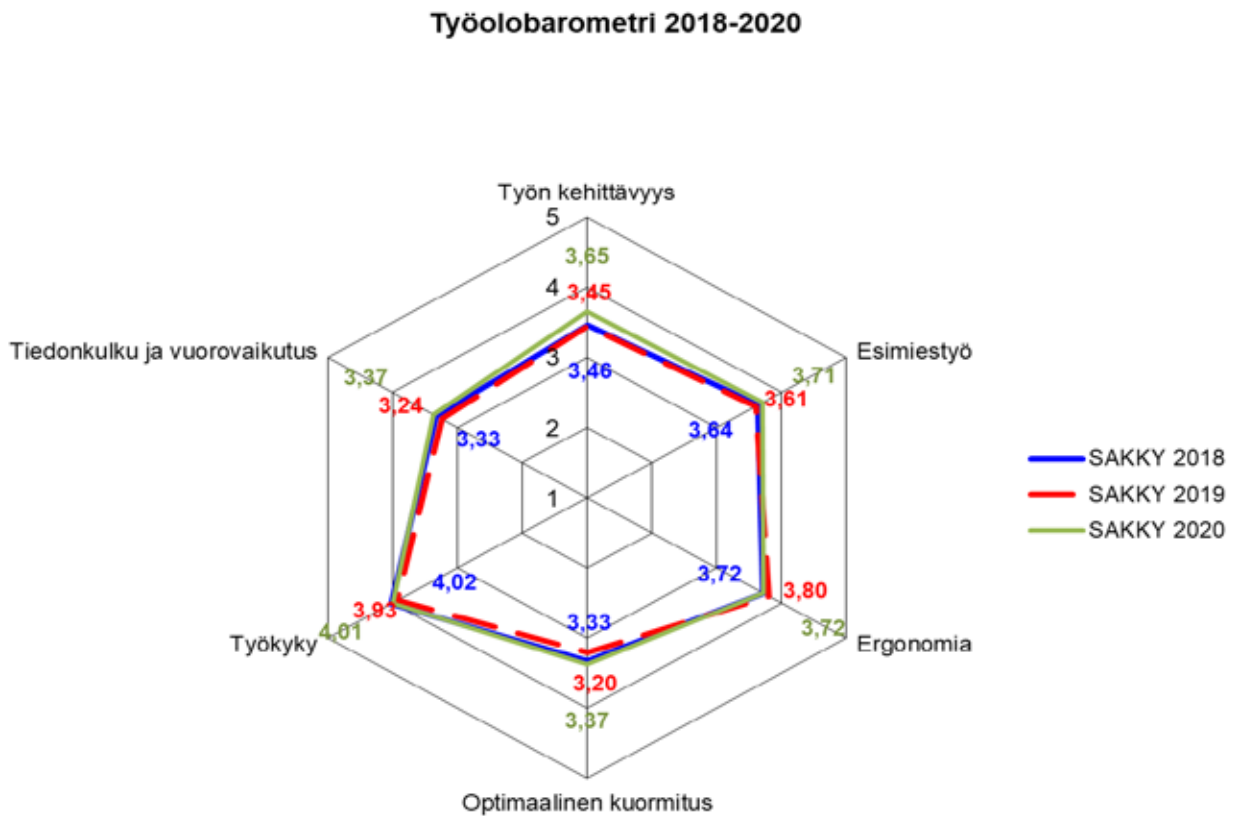
Hyvinvoinnin tukena ePassilla oli vuoden 2020 aikana 707 aktiivista käyttäjää, jotka käyttivät etua yhteensä 80,5 %, 4200 kertaa ja 193 397 €. Suosituimpia käyttökohteita olivat Kuntolaakson uimahalli, FINNKINO Scala ja Kylpylähotelli Kunnanpaikka. Kokonaisedun arvo/henkilö oli 100 euroa ja sen pystyi käyttämään liikunnan, kulttuurin tai hyvinvoinnin palveluihin. Loppuvuodesta henkilöstö sai vielä 50 euron lisäedun ePassiin.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

TOB työolobarometri -kysely toteutettiin keväällä 2020. Siihen saatiin 557 vastausta ja vastausprosentti oli 75,8 %. Kehittämisasioksi kyselystä nousivat yhteisten linjausten noudattaminen ja niistä tiedottaminen, työnjakautuminen tasaisemmin, tehtävien selkeyttäminen, tiedottamisen ja osaamisen kehittämisen parantaminen. Kuntayhtymässä kyselyn perusteella hyvin olivat hyvät työkaverit ja innostunut ilmapiiri, uudet tilat ja työvälineet, työhyvinvoinnin kehittämiseen panostaminen, työn kehittäminen ja oman osaamisen lisääminen mahdollistetaan sekä tiedottamisen avoimuus on lisääntynyt.

Kaaviossa 6 on esitetty työolobarometrin tulokset timantin ulottuvuuksien keskiarvoina.

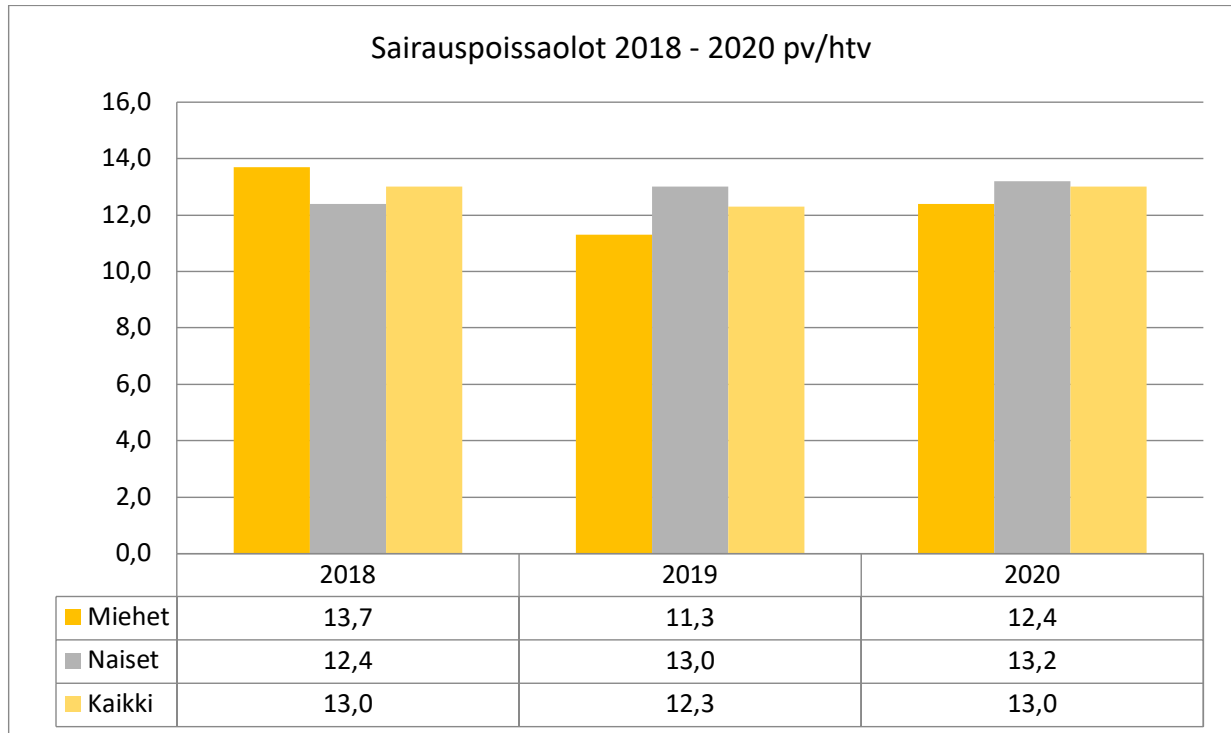
Kaavio 6. Työolobarometrin tulokset, vastausten keskiarvot timantin ulottuvuuksittain, vertailu vuosilta 2018 - 2020.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

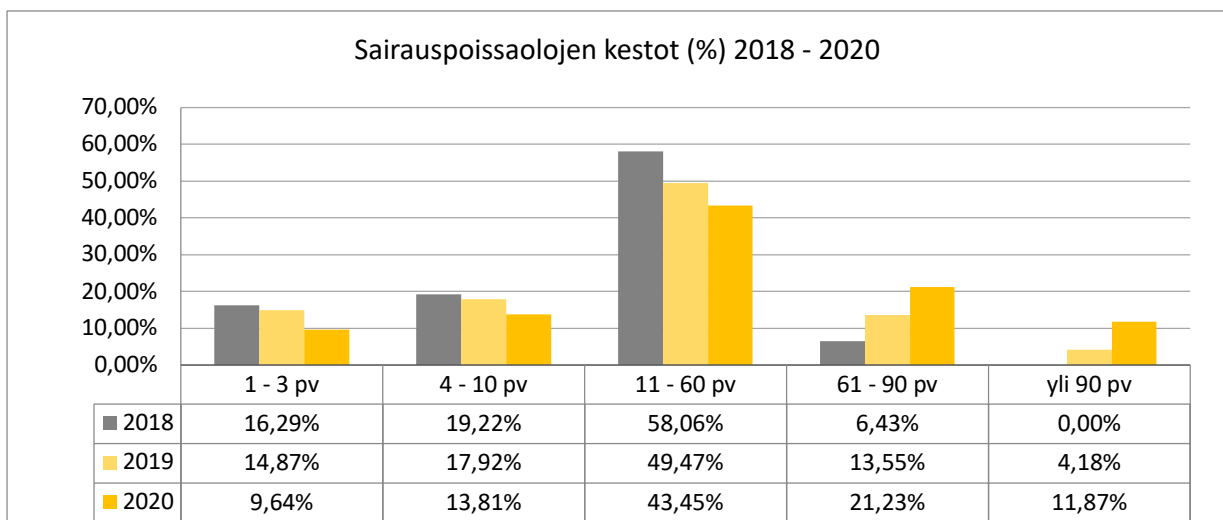
4.1. Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä nousi vuonna 2020 edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Kaaviossa 7 on kuvattu sairauspoissaolojen määrä (kalenteripäivät/henkilötyövuosi) vuosina 2018 - 2020. Kaaviossa 8 puolestaan sairauslomat on ryhmitelty niiden keston mukaan. Edelliseen vuoteen 2019 ja vuoteen 2018 verrattuina sairauslomat kestoltaan 1 - 60 päivää ovat vähentyneet, mutta pitkät sairauslomat yli 60 päivää ovat lisääntyneet. Kehitys on huolestuttava pitkäaikaisen tai pysyvän työkyvyttömyyden riskin kannalta.

Kaavio 7. Sairauspoissaolot kalenteripäivät/htv 2018 - 2020.

Sairauspoissaolot keston mukaan vuosina 2018 - 2020 on esitetty kaaviossa 8.

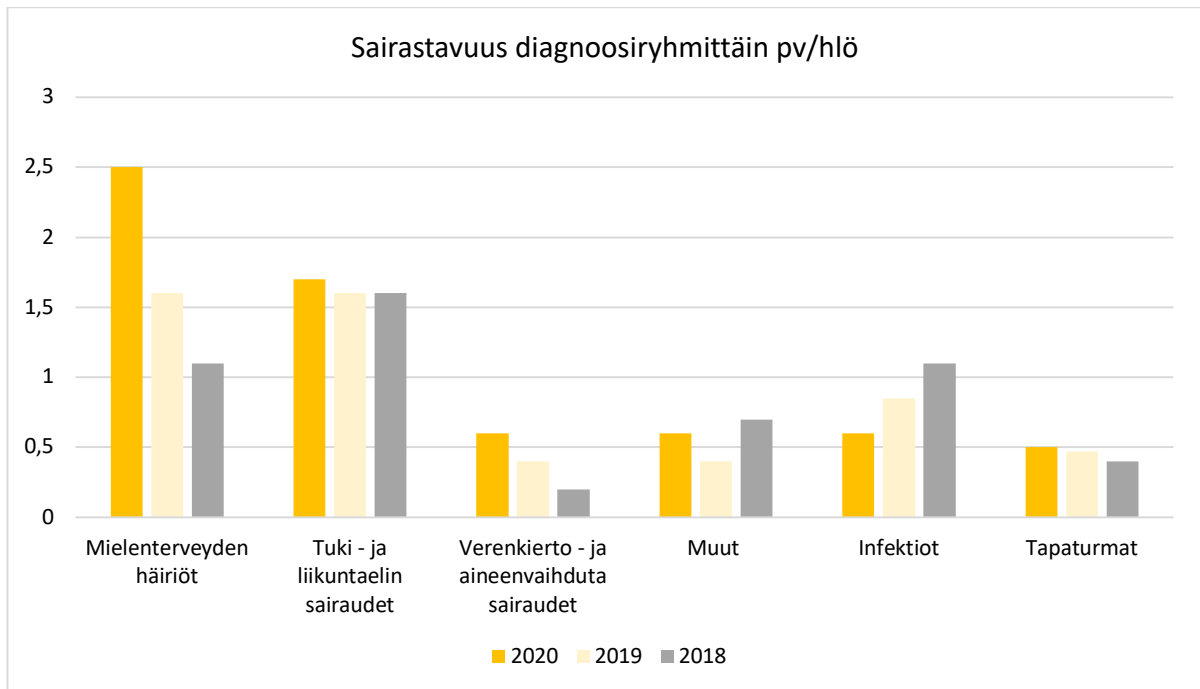

Kaavio 8. Sairauspoissaolojen kestit kalenteripäivää 2018 - 2020.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Kaaviossa 9 esitetään sairastavuuden jakautuminen diagnoosin perusteella päivinä henkilöä kohden. Mielenterveyden häiriöistä johtuvien poissaolojen määrä on kasvanut suurimmaksi sairauspoissaolojen syyksi ja toinen merkittävä poissaolojen aiheuttaja on tuki- ja liikuntaelin sairaudet.

Kaavio 9. Sairastavuuden jakautuminen diagnoosin perusteella pv/hlö 2018 - 2020.

4.2. Työterveyshuolto

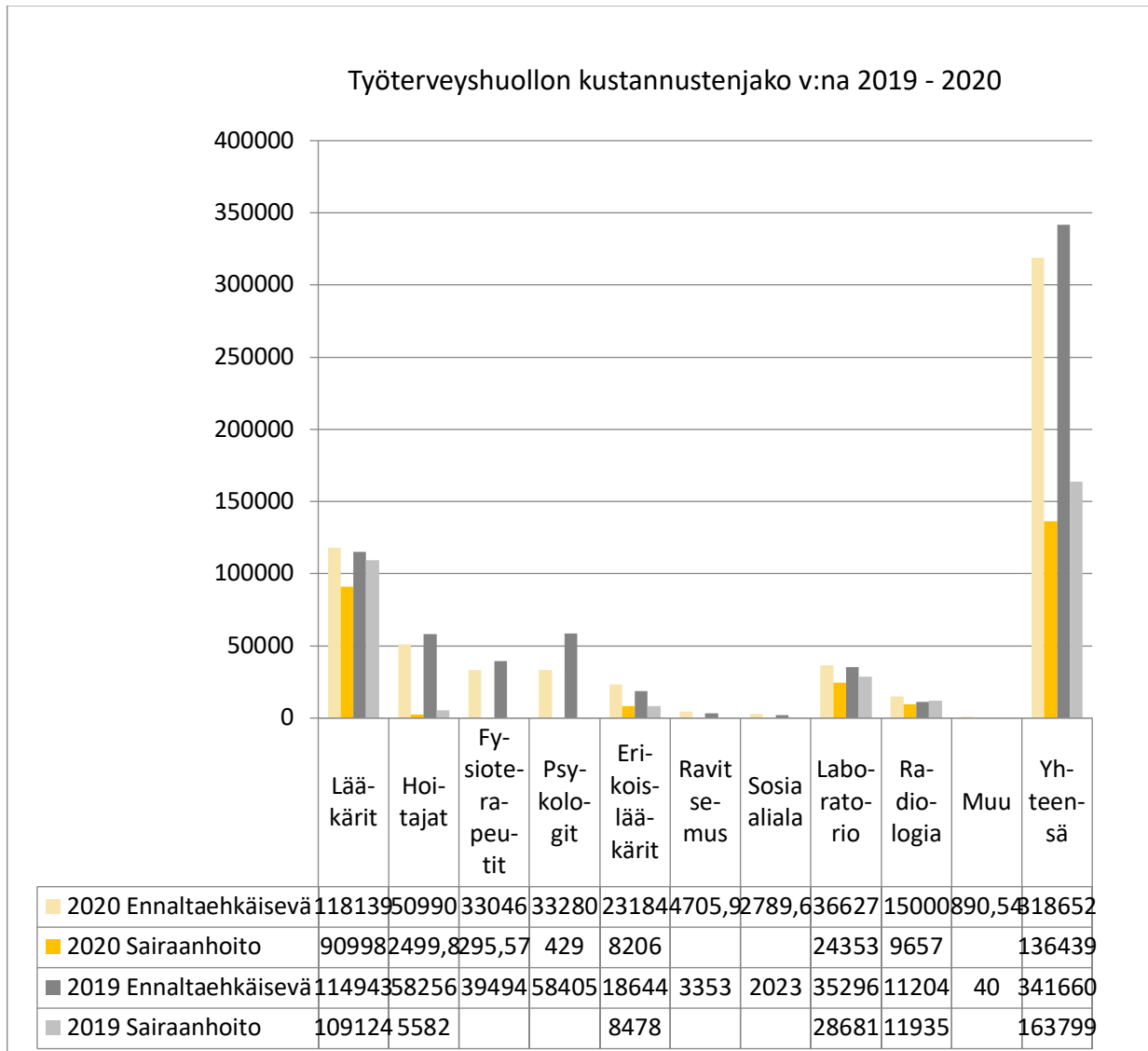
Kuntayhtymän työterveyshuoltopalveluihin kuuluvat lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto ja yleislääkäritasoinen sairaanhoito. Palveluiden tuottajana toimii Terveystalo Oy.

Työterveyshuollon sairaanhoito on yleislääkäritasoinen, jossa tehdään hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti yhteistyötä perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja kuntoutuksen kanssa. Erityisesti pitkien sairauslomien hallinnassa työterveyshuollon rooli on tärkeä. Sairausvakuutuslakiin liittyvien sairauspoissaolojen seurantarajat ovat 30 - 60 - 90 päivää. Esimiehen on lakisääteisesti selvitettävä yhdessä työterveyshuollon kanssa työntekijän mahdollisuudet jatkaa työssä, jos työkyvyttömyys pitkittyy.

Kaaviossa 11 sekä taulukossa 10 on työterveyshuollon palveluita ja niiden kustannuksia vuonna 2020 kuvattu eri näkökulmista. Kustannukset ovat bruttomääräisiä, eli niistä ei ole vähennetty työnantajan saamaa kelakorvausta. Työterveyshuollon kokonaiskustannukset laskivat noin 50 000 euroa vuoden 2020 aikana verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2020 aikana ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannukset laskivat noin 23 000 euroa ja sairaanhoidon kustannukset noin 27 300 euroa. Kustannusrakenteessa näkyy sopimuksen painotus palveluiden kohdistamisesta työkyvyn parantamiseen ja ennalta ehkäisevään työterveyshuoltoon.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Kaavio 10. Työterveyshuollon kustannukset € v. 2019 - 2020.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

Työterveyshuollon kustannukset/htv	2020	2019	Muutos
Ennaltaehkäisevä	427,26	472,56	-45,30
Lääkärit	158,40	158,98	-0,58
Hoitajat	68,37	80,58	-12,21
Fysioterapeutit	44,31	54,63	-10,32
Psykologit	44,62	80,78	-36,16
Erikoislääkärit	31,09	25,79	5,30
Ravitsemus	6,31	4,64	1,67
Sosiaaliala	3,74	2,80	0,94
Laboratorio	49,11	48,82	0,29
Radiologia	20,11	15,50	4,61
Muu	1,19	0,06	1,13
Sairaanhoito	182,94	226,56	-43,62
Lääkärit	122,01	150,93	-28,92
Hoitajat	3,35	7,72	-4,37
Fysioterapeutit	0,40	0,00	0,40
Psykologit	0,58	0,00	0,58
Erikoislääkärit	11,00	11,73	-0,73
Laboratorio	32,65	39,67	-7,02
Radiologia	12,95	16,51	-3,56
	610,20	699,11	

Taulukko 10. Työterveyshuollon kustannukset €/keskimääräinen henkilöstömäärä 2019 - 2020.

4.3. Työsuojelu ja työturvallisuus

Työsuojelun tavoitteena on turvallisen ja häiriöttömän toiminnan, asioinnin ja työskentely- ja oppimis-ympäristön takaaminen. Työsuojelun toiminnassa painotetaan erityisesti ennaltaehkäisevää työsuoje-lua, vaarojen ja riskien arviointia, organisaation muutostilanteiden hallintaa sekä sisäilmaongelmien ratkaisuja. Työsuojeluntoimintaohjelma löytyy henkilöstösuunnitelmasta ja intran työsuojelusivustolta.

Lakisääteisiä työpaikkaselvityksiä tehtiin työterveyshuollon kanssa kymmenen kappaletta. Nämä koh-distuivat sähköalalle ja tieto- sekä viestintäalalle, turvallisuusalalle, opiskelu- ja toimistopalveluihin sekä liiketalouteen. Myös sosiaali- ja terveysalalle sekä Varkauden lukioon tehtiin työpaikkaselvitykset. Lisäksi kartoitettiin erillisillä työpaikkakäynneillä henkiseen kuormitukseen, meluun ja sisäilmaan liittyviä asioi-ta. Viranomaistarkastuksia tehtiin kaksi työpaikoille aluehallintoviraston ja ympäristöterveydenhuollon kanssa.

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan selvittämään riittävän järjestelmällisesti ja tunnistamaan työstä ja työympäristöstä työntekijän terveydelle ja turvallisuudelle aiheutuvat haitta- ja vaaratekijät. Kuntayhty-mässä tehtiin vuonna 2020 sähköisesti vaarojen tunnistaminen ja arviointi. Näiden arviointien pohjalta laadittiin kehittämissuunnitelmat työyksiköissä. Työssäjaksamisen sekä terveysturvallisuuden kannalta vuonna 2020 suurimmaksi haasteeksi muodostui koronapandemia. Tämän myötä siirryttiin etäopetuk-seen 16.3.2020 alkaen ja tähän liittyi paljon erilaisia ohjeita sekä käytännön järjestelyjä.

Työtapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden sattuessa kuntayhtymässä käytetään tapaturman tutkinta-mallia. Tämän mallin avulla selvitetään yhteistyössä esimiesten, henkilöstön ja työsuojeluhenkilöstön kanssa, miten vaaratilanne tai tapaturma voidaan jatkossa estää. Vuonna 2020 oli tavoitteena ennalta-ehkäistä työstä johtuvia- ja työmatkatapaturmia, sekä hyödyntää tutkintamallin kautta saatuja tietoja ta-paturmien ennaltaehkäisemiseksi ja tehostaa työtapaturmien käsittelyä osaamisalueittain. Tapaturmat vähentyivät vuonna 2020. Henkilöstölle tapaturmia sattui eniten työpaikalla.

	Tapaturmat työpaikalla	Tapaturmat työmatkalla	Työtapaturmat yhteensä
2016	1	2	3
2017	4	3	7
2018	7	10	17
2019	3	8	11
2020	5	2	7

Taulukko 11. Työtapaturmat ja työmatkatapaturmat vuosina 2016 - 2020.

Vuoden 2020 aikana kuntayhtymän sisäilman laatuun liittyviä asioita käsiteltiin sisäilmastotyöryhmän kokouksissa. Sisäilmastotyöryhmiä toimii lisäalassa, Kuopiossa ja Varkaudessa. Kuopion sisäilmastotyö-ryhmässä käsitellään koko kuntayhtymän tiloja koskevia sisäilmaan liittyviä asioita.

5. HENKILÖSTÖN AMMATILLINEN OSAAMINEN

5.1. Osaamisen johtaminen

Yhteisten tutkinnon osien opetuksessa organisoitiin verkko-opetus uudella tavalla, verkkotuotantotiimi käynnisti toimintansa, jonka tavoitteena oli aluksi kehittää yhteisten tutkinnon osien verkkotarjontaa ja yhteisiä toimintamalleja verkko-opetuksen toteutuksessa.

Osaamispooleissa toimi toimintaympäristön uudistajia, joiden tehtävien painopisteet määrittyivät osaamispoolin tarpeiden mukaan. Kehittämistä kohdennettiin niin yksittäisten tutkinnon osien uudelleen toteutukseen kuin koko opetuksen uudistamiseen. Kehittämistyö linkittyi vahvasti oppimisympäristöjen (oppilaitos, työelämä, verkko) kehittämiseen.

Koronaviruspandemia nopeutti keväällä verkko-opetuksen haltuunottoa. Yrityspalvelut käynnisti toimintansa syksyllä, mikä selkeyttää yrittäjä- ja työnantaja-asiakkaiden tavoitettavuutta sekä tukee mm. lisäkoulutusten järjestämistä. Uusilla kampuksilla ajettiin sisään uutta toimintakulttuuria.

5.2. Osaamisen kehittäminen

Tiimien toimintaa ja itseohjautuvuutta kehitettiin koulutuspäälliköiden kanssa yhteisissä kehittämissä, viikkopalavereissa sekä muissa esimieskoulutuksissa. Jatkuvan haun toimintaa kehitettiin perustamalla jatkuvan haun tiimi, mikä kehitti ja paransi jatkuvan haun toimintamallia. Myös starttipäiviä on kehitetty liittyen jatkuvasta hausta tulevien opiskelijoiden vastaanottoon.

HOKS-osaamisen kehittämistä ja varmistamista varten koulutettiin HOKS-mentoreita, joiden tehtävänä on ohjata, kouluttaa ja tukea tutoropettajia HOKS-asioissa. HOKS:in toteuttamisen työvälineitä parannettiin mm. ottamalla käyttöön Wilman muistutukset ensikertaisesta hyväksymisestä määräajassa sekä kehittämällä Wilman HOKS-lomaketta. Myös työelämä- ja digimentorit toimivat opetus- ja ohjaushenkilöstön tukena.

Savon ammattiopiston eri alojen avaintoimijajoukolle on järjestetty myynnin valmennusta, jossa tavoitteena on ratkaisumyynnin keinoin vahvistaa palveluidemme tarjontaa yritysasiakkaiden tarpeista lähtien. Tutkintovastaaville järjestettiin säännöllisiä tapaamisia ja heitä tuettiin opiskelijan polkuun liittyvien tehtävien toteuttamisessa.

Koko henkilöstölle järjestettiin säännöllisesti Askel-merkit verkkokoulutuksia ajankohtaisista aiheista. Koulutusten nauhoitteet ja materiaalit löytyvät intrasta.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmien päivittäminen aloitettiin ja sen myötä toimintaa uudistettiin mm. osaamisen arviointi YTO-aineissa ja arviointiryhmän toiminnan kehittäminen.

Henkilöstön koulutussuunnitelma päivitettiin ajan tasalle. Kehityskeskustelut toteutettiin suunnitelman mukaan.

6. HENKILÖSTÖN VAIKUTUSKANAVAT JA YHTEISTOIMINTA

Työyhteisön asioita hoidetaan yhteistoiminnassa, jonka perustana on keskinäinen luottamus ja avoin vuorovaikutteinen ilmapiiri. Yhteistoimintaa kuntayhtymässä säätelee laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa. Yhteistoiminnan osapuolia ovat kuntayhtymä työnantajana ja sen palveluksessa oleva henkilöstö, jonka edustajina toimivat luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut.

LIITE 2

Henkilöstökertomus

6.1. Edustuksellinen yhteistoiminta

Kuntayhtymän yhteistoimintaryhmä kokoontui vuoden 2020 aikana viisi (5) kertaa.
Kuntayhtymän yt-ryhmän kokoonpano 31.12.2020:

Hassinen-Laffitte Sirkka	luottamusmies, Juko
Kammonen Tiina	työsuojeluvaltuutettu
Karppinen Harri	luottamusmies, Juko
Kettunen Rauno	rehtori
Lampinen Timo	tulosaluejohtaja/yhteiset palvelut
Nissinen Ari	pääluottamusmies, Jyty
Nissinen Pia	työhyvinvointiasiantuntija/työsuojelupäällikkö
Nyman Mauri	pääluottamusmies, Juko
Nyysönen Mia	pääluottamusmies, JHL
Peltola Pirjo	apulaisrehtori
Petäsnoro Mervi	henkilöstöpäällikkö
Saarinen Terhi	varapääluottamusmies, Juko
Tengvall Tiina	varapääluottamusmies, JHL
Toivonen Timo	turvallisuuspäällikkö

Osaava, hyvinvoiva ja osallistuva henkilöstö -kehittämistiimi kokoontui vuoden 2020 aikana kuusi (6) kertaa.

Osaava, hyvinvoiva ja osallistuva henkilöstö -kehittämistiimin kokoonpano 31.12.2020:

Kammonen Tiina	työsuojeluvaltuutettu
Kettunen Rauno	rehtori
Kolehmainen Jari	lehtori
Nissinen Ari	pääluottamusmies, Jyty
Nissinen Pia	työhyvinvointiasiantuntija
Nyman Mauri	pääluottamusmies, Juko
Nyysönen Mia	pääluottamusmies, JHL
Peltola Pirjo	apulaisrehtori
Petäsnoro Mervi	henkilöstöpäällikkö
Tarvainen-Puranen Päivi	tuntiopettaja

6.2. Aloitetoiminta

Henkilöstöllä on jatkuvasti mahdollisuus tehdä aloitteita toiminnan kehittämiseksi. Käytössä on Intrasta löytyvä "Oivallusloota" aloitelaatikko, johon aloitteet voi kirjata. Aloitteet käsitellään johtoryhmän päättämässä työryhmässä, joka arvioi aloitteet.

Henkilöstöllä on ollut myös mahdollisuus tehdä ehdotuksia tunnustuksen ansaitsevista hyvistä ja myönteisistä teoista, joista parhaiten perustellut esitykset palkittiin kuntayhtymän vuosijuhlassa 5.10.2020. Ehdotuksia palkittavista teoista/henkilöistä tehtiin kymmenessä eri sarjassa: hengennostattaja, ilmiö, kansainvälistäjä, kehittäjä, ratkaisija, Sakky-lähettiläs, sisäisen yhteistyön edistäjä, turvallisuusteko, työ-kaveri ja vastuullisuusteko.

LIITE 3

Kuntayhtymän riskit

Kuntayhtymän riskit tulokortin tavoitteiden näkökulmasta

Näkökulmat	Tavoitteet	Tavoitteen saavuttamista uhkaavat riskit
Talous	Toimintatuotot	Järjestämislupien täyttöaste on alle 100 % Valtion lisäleikkaukset Kokonaisvaltaisten koulutus- ja palveluratkaisujen toteuttaminen Koulutuksen järjestäjän ammattitaito Työelämäpalvelujen onnistuminen myynnissä
	Tulos	Ennakointi, raportointi reaaliajassa Kustannusten sopeuttaminen vastaamaan tulorakennetta Miksi, mitä, missä, miten ja milloin -ratkaisut
Asiakas	Tutkintojen määrä	Koulutuksen järjestäjän ammattitaito Työelämäyhteydet Oppimisympäristöt Digitalisaation ja uuden pedagogiikan mahdollisuuksien hyödyntäminen Henkilökohtaistaminen Työelämässä oppiminen ja ammattiosaamisen näytöt Alueen työelämätarpeita palveleva tutkintorakenne
	Opiskelijapalaute	Palautteen kattava kerääminen Palautteen käsittely ja toimenpiteet Koulutuksen järjestäjän ammattitaito Oppimisympäristöt Ilmapiiri ja hyvinvointi
	Työelämäpalaute	Palautteen kattava kerääminen Palautteen käsittely ja toimenpiteet Kokonaisvaltaisten koulutus- ja palveluratkaisujen toteuttaminen Koulutuksen järjestäjän ammattitaito Työelämäyhteistyö
	Vetovoimaisuus yhteishaussa	Aloituspaikkojen kohdentaminen Alueen työelämätarpeita palveleva tutkintorakenne Koulutuksen järjestäjän ammattitaito Imago ja maine Viestintä ja markkinointi
	Opiskelijavuodet	Koulutuksen järjestäjän ammattitaito Imago ja maine Henkilökohtaistaminen Työelämässä oppiminen ja ammattiosaamisen näytöt Oppimisympäristöt Viestintä ja markkinointi

LIITE 3

Kuntayhtymän riskit

Kuntayhtymän riskit tuloskortin tavoitteiden näkökulmasta

Näkökulmat	Tavoitteet	Tavoitteen saavuttamista uhkaavat riskit
	Keskeyttäminen	Ryhmytyminen Opiskelijahuolto Opetuksen laatu ja järjestelyt Oppimisympäristöt Opiskelu- ja oppimisilmapiiri Positiivinen tulevaisuuskuva omalle elämälle Oikean alavalinnan varmistaminen Ammattialan arvostus Viestintä ja markkinointi
	Työllistyminen	Alueen työmarkkinat kohtaava koulutustarjonta Työmarkkinatilanne Työelämävalmiudet ja osaaminen Yrittäjyysvalmiudet Koulutuksen järjestäjän maine Koulutuksen järjestäjän työelämäyhteydet
	Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus	Palautteen antamisen helppous Palautteen käsittely ja toimenpiteet Toimenpiteistä viestiminen
Henkilöstö	Työolobarometri	Johtaminen ja esimiestyö Tiedottaminen ja vuorovaikutus Työhallinta ja vaativuus Työympäristö Työhyvinvointi Kustannusten sopeuttaminen vastaamaan tulorakennetta
	Henkilöstön kehittämismenot	Taloustilanne Kehittämisen kohdentaminen Kehityskeskustelujen toteuttaminen
	Dokumentoidut kehityskeskustelut	Kehityskeskustelujen laatu Kehityskeskustelujen kattavuus Dokumentointi Sitoutuminen sovittuihin asioihin

LIITE 4

Tuloskorttien mittariseloste

KUNTAYHTYMÄN JA TULOSALUEIDEN TULOSKORTTIEN MITTARISELOSTE

Jos mittari koskee vain osaa tulosalueista, on tulosalueet lueteltu erikseen mittarin yhteydessä.

TALOUSNÄKÖKULMAN MITTARIT

Toimintatuotot (M€)

- mittari kertoo toiminnan volyymista ja sen kehittymisestä
- mittariin lasketaan tuloslaskelman ulkoiset tulot

Tulos (M€)

- mittari kertoo toiminnan taloudellisesta tuloksesta
- mittariin lasketaan tuloslaskelman tulos

ASIAKASNÄKÖKULMAN MITTARIT

Tutkintojen määrä

Oppimispalvelut

- mittari kertoo kyvystämme tuottaa opiskelijoillemme ammatillista osaamista sekä yleissivistävää osaamista
- mittariin lasketaan suoritettut ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot
- mittariin lasketaan suoritettut ylioppilastutkinnot
- mittariin lasketaan oppisopimuksena kuntayhtymän ulkopuolella järjestämät tutkinnot

Opiskelijapalaute

Oppimispalvelut

- mittari kertoo opiskelijoiden tyytyväisyydestä järjestämäämme koulutukseen
- mittari lasketaan Opetushallituksen toteuttaman valtakunnallisen Amispalautteen päättökyselyn tuloksista ja lukiokoulutuksen päättökyselyn tuloksista
- mittarin arvo muodostuu kaikille koulutuksen järjestäjille yhteisten väittämien keskiarvosta ja lukiokoulutuksen abipalautteen väittämien keskiarvosta
- arviointiasteikko 1 (heikoin) – 5 (paras)

Työelämäpalaute

Kehityspalvelut ja Yhteiset palvelut

- mittari kertoo työ- ja elinkeinoelämän tyytyväisyydestä toimintaamme
- mittari lasketaan työ- ja elinkeinoelämälle suunnattujen palautekyselyjen tuloksista
  - Ulkopuolisen puhelinhaastatteluna 500 alueen yritykselle tekemä kysely
  - mittarin arvo muodostuu palautekyselyssä kysytyjen väittämien (12) keskiarvosta, joissa vastaaja on arvioinut kokemusten tai mielikuvien perusteella kuntayhtymää koskevia väittämiä
  - Työelämäfoorumeille toteutettavan palautekyselyn tuloksista
  - Työssäoppimisen työpaikkaohjaajille toteutettavan palautekyselyn tuloksista
- arviointiasteikko 1 (heikoin) – 5 (paras)

LIITE 4

Tuloskorttien mittariseloste

Vetovoimaisuus yhteishaussa (%)

Oppimispalvelut

- mittari kertoo opiskelijoiden halukkuudesta hakeutua alueen työelämän tarpeiden perusteella suunnattuihin ammatillisten perustutkintojen tai lukiokoulutuksen aloituspaikkoihin
- mittarin arvo muodostuu ensisijaisten hakijoiden määrästä suhteessa Pohjois-Savon alueella perustutkintoa opiskelemaan tai lukiokoulutukseen hakeneiden määrään
- hakijamäärät perustuvat yhteishaun ilmoittamiin tietoihin

Opiskelijavuodet

Oppimispalvelut

- mittari kertoo opiskelijoiden halukkuudesta hakeutua alueen työelämätarpeiden perusteella suunniteltuihin koulutuksiin
- mittari sisältää oppisopimuskoulutuksen tietopuoliset opinnot
- mittari ei sisällä hanketoiminnassa järjestettävää koulutusta
- mittarin arvo muodostuu ammatillisen peruskoulutuksen, ammatillisen lisäkoulutuksen, työvoimakoulutuksen, oppisopimuksen tietopuolisen koulutuksen, henkilöstökoulutuksen ja muun täydennyskoulutuksen määrästä opiskelijavuosina

Asiakastyytyväisyys

Kehityspalvelut, Tilapalvelut ja Yhteiset palvelut

- mittari kertoo henkilöstön tyytyväisyydestä Yhteisten palvelujen (osaamisalueet eriteltyinä), Tilapalvelujen ja Kehityspalvelujen toimintaan
- mittarin arvo muodostuu sisäisen asiakastyytyväisyyskyselyn tuloksista ja kullekin tulosalueelle I asketaan vastausten keskiarvo kyseiselle tulosalueelle kohdennetuista kysymyksistä

Ylläpitokustannukset (ka €/m²/kk)

Tilapalvelut

- mittari kertoo toimitilojen ylläpitokustannusten keskineliöhinnan kuukaudessa
- mittarin arvo muodostuu Tilapalvelujen toimintakuluista kuukaudessa jaettuna koko kuntayhtymän toimitilojen määrällä (ns. yhtiövastike)

Tilakustannukset toimintatuotoista (%)

Tilapalvelut

- mittari kertoo, kuinka paljon toimintatuotoista kuluu tilakustannuksien kattamiseen
- mittarin arvo muodostuu tilakustannusten suhteesta kuntayhtymän toteutuneisiin toimintatuottoihin

PROSESSINÄKÖKULMAN MITTARIT

Keskeyttäminen (%)

Oppimispalvelut

- mittari kertoo ammatillista perustutkintoa suorittavien opiskelijoiden koulutuksen keskeyttämisestä silloin, kun opiskelijalla ei ole selvää jatkosuunnitelmaa (=negatiivinen keskeyttäminen)
- mittarin arvo muodostuu negatiivisesta syystä eronneiden prosenttiosuudesta niistä perustutkinto-opiskelijoista, joille on laadittu HOKS (vos-rahoitus)

LIITE 4

Tuloskorttien mittariseloste

Työllistyminen valmistumisen jälkeen (%)

Oppimispalvelut

- mittari kertoo kyvystämme tuottaa ammattitaitoa alueen työelämän tarpeisiin
- mittari lasketaan Opetushallituksen toteuttaman valtakunnallisen Amispalautteen päättökyselyn väittämästä "Oma arviosi tulevasta tilanteestasi koulutuksen jälkeen" – mittarin arvo muodostuu väittämän vaihtoehdoista "työssä toisen palveluksessa" ja "yrittäjä tai itsenäinen ammatinharjoittaja"

Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus (%)

Oppimispalvelut

- mittari kertoo opiskelijoiden vastaamisaktiivisuudesta Opetushallituksen toteuttaman valtakunnalliseen Amispalautteeseen
- mittari lasketaan ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa ja erikoisammattitutkintoa tai tutkinnon osaa tai osia suorittaville suunnattuun aloitus- ja päättökyselyyn vastanneiden määrän suhteesta kyselyyn vastaajiksi kuuluvien määrään
- aloituskyselyyn vastaavat opiskelijat 30 vuorokauden kuluessa HOKSin ensimmäisestä hyväksymisestä ja päättökyselyyn vastaavat valmistuvat opiskelijat viimeisen näytön antamisen jälkeisessä arviointikeskustelussa

Työolobarometrin vastausaktiivisuus (%)

Oppimispalvelut, Kehityspalvelut, Yhteiset palvelut ja Tilapalvelut

- mittari kertoo työolobarometriin tulosalueella vastanneiden määrän suhteesta tulosalueen henkilöstön kokonaismäärään
- mittarin arvo muodostuu vastaajien määrän suhteesta toistaiseksi voimassa olevissa ja määräaikaisissa palvelussuhteissa olevien määrään

Tyhjien tilojen määrä (hum²)

Tilapalvelut

- mittari kertoo tyhjinä olevien tilojen määrän
- mittarin arvo muodostuu sisäilmaongelmien vuoksi käyttökiellossa olevista tiloista ja muutoin tarpeettomista ja purkupäätöstä odottavista tyhjillään olevista rakennuksista

Ylläpitokustannukset (M€/v)

Tilapalvelut

- mittari kertoo toimitiloihin kohdistuvat käyttökulut vuodessa ilman pääomakustannuksia (poistot ja korot)
- mittarin arvo muodostuu mm. vuotuisista energiakuluista, kiinteistöveroista, palkoista, rakennusten korjauskuluista jne.

Energiankulutus

Tilapalvelut

- mittari kertoo omien tilojen vuotuisen sähkön ja lämmön kulutuksen suhteessa ylläpitokustannuksiin
- mittarin arvo muodostuu omien tilojen vuotuisista sähkö- ja lämpökuluista sekä ylläpitokustannuksista

LIITE 4

Tuloskorttien mittariseloste

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMAN MITTARIT

Työolobarometri

- mittari kertoo, minkälaiseksi työyhteisö kokee työhyvinvointinsa mitatulla hetkellä
- mittarin arvo muodostuu alkuvuodesta toteutettavan työolobarometrin indekseihin kuuluvien väittämien keskiarvosta
- indeksejä ovat ergonomia (2), esimiestyö (5), optimaalinen kuormitus (3), tiedonkulku ja vuorovaikutus (10), työkyky (4) ja työn kehittävyys (5)
- suluissa on väittämien lukumäärä kussakin indeksissä
- arviointiasteikko 1 (heikoin) – 5 (paras)

Henkilöstön kehittämismenot (%)

- mittari kertoo henkilöstön ammattitaidon uudistamiseen, ylläpitämiseen ja hyvinvointiin käyttämistämme taloudellisista resursseista
- mittarin arvo muodostuu henkilöstön kehittämismenojen osuudesta kaikista henkilöstömenoista
- henkilöstön kehittämismenoihin otetaan mukaan liikunta-, virkistäytymis- ja työkyvyn ylläpitopäivät

Dokumentoidut kehityskeskustelut (%)

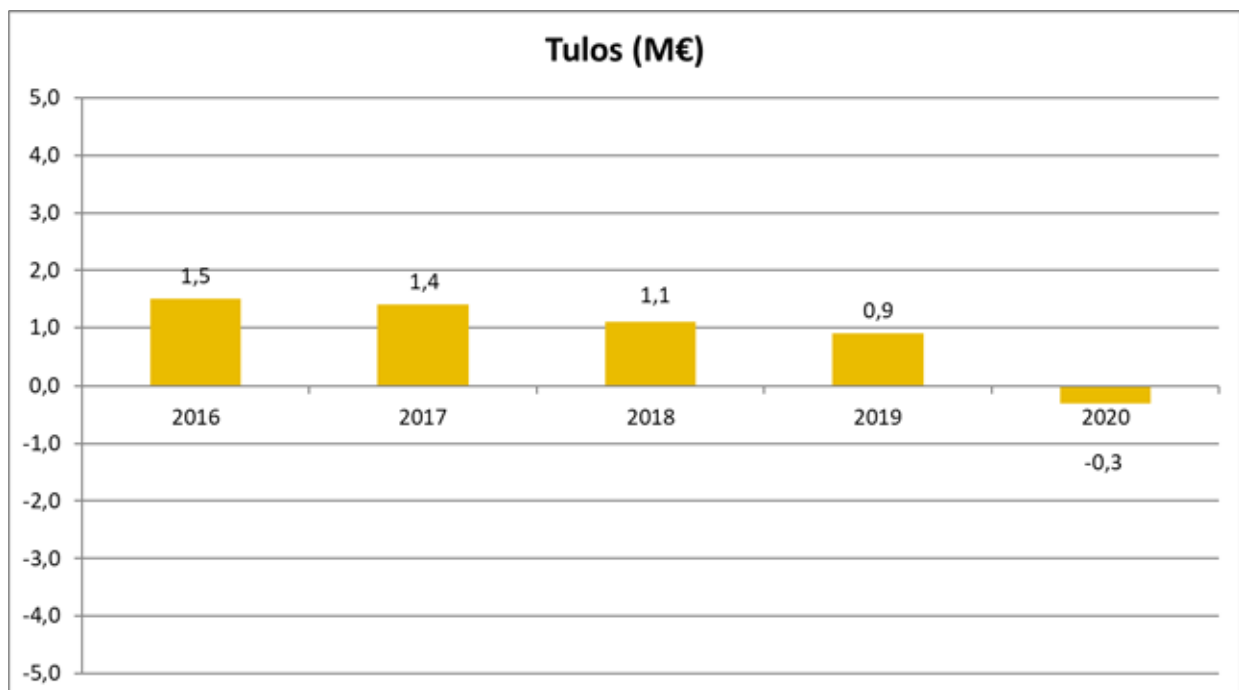
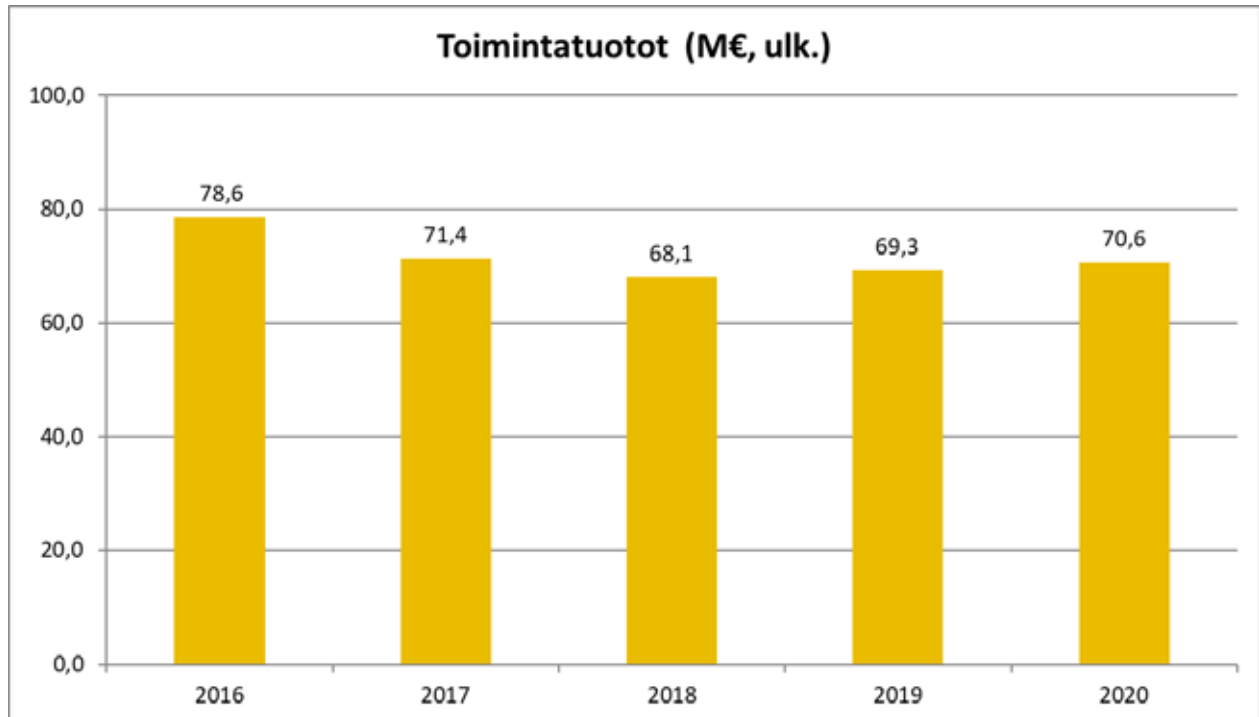
- mittari kertoo, kuinka aktiivisesti kuntayhtymässä on käyty kehityskeskusteluja
- mittarin arvo muodostuu käytyjen kehityskeskustelujen määrän suhteesta koko henkilöstön määrään
- kehityskeskustelussa esimies ja työntekijä arvioivat vuorovaikutteisesti työssä onnistumista, asettavat tavoitteita tulevaan, arvioivat osaamisen tasoa ja koulutustarpeita sekä kirjaavat sovitut asiat HRM/Osaaminen -järjestelmään

LIITE 5

Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

KUNTAYHTYMÄN TULOSKORTIN MITTAREIDEN TRENDIT, TOTEUMA VUOSINA 2016–2020

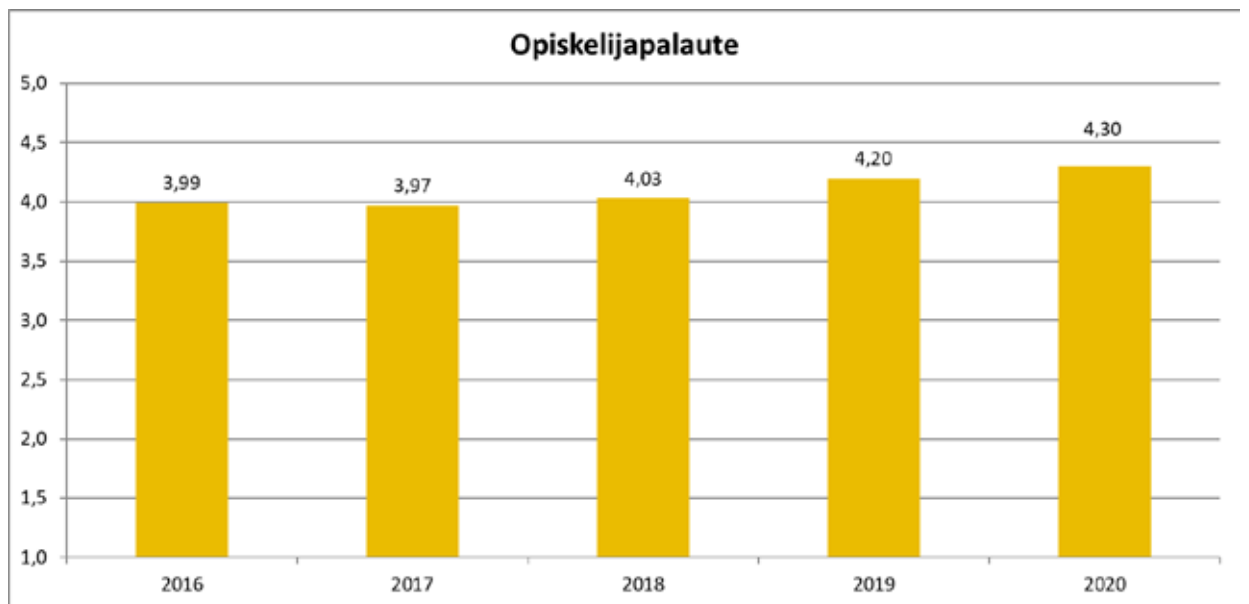
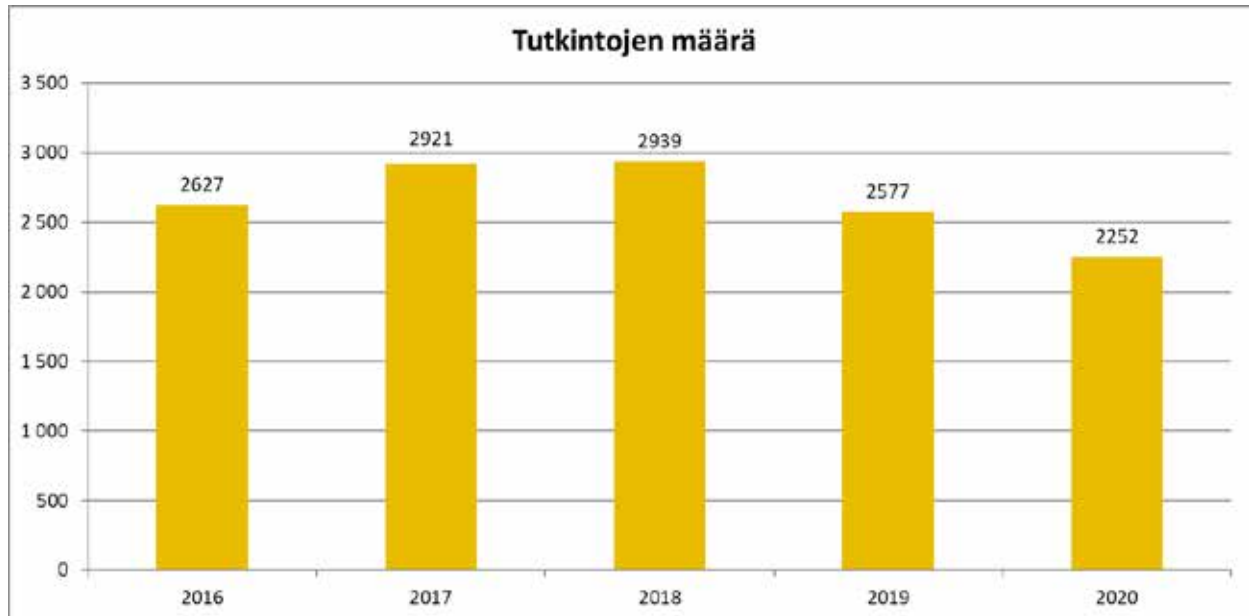
Talous

LIITE 5

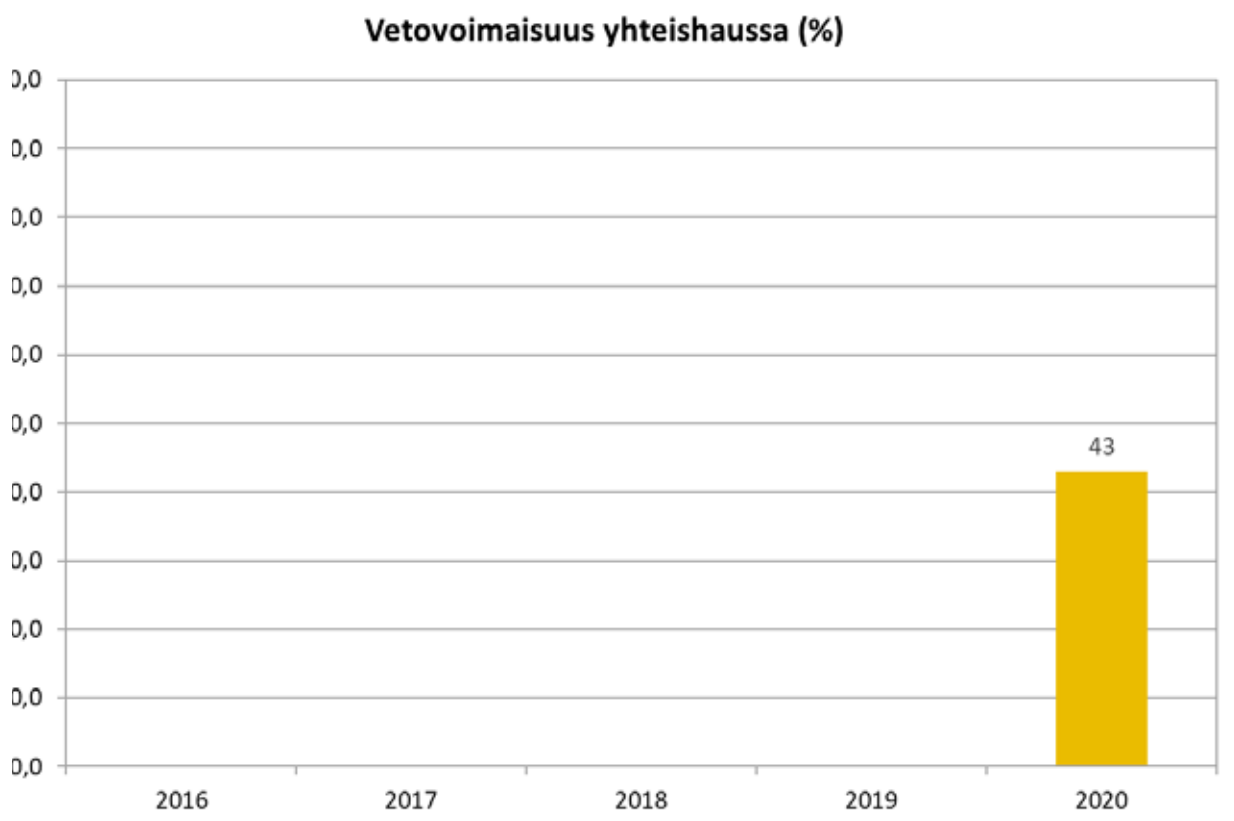
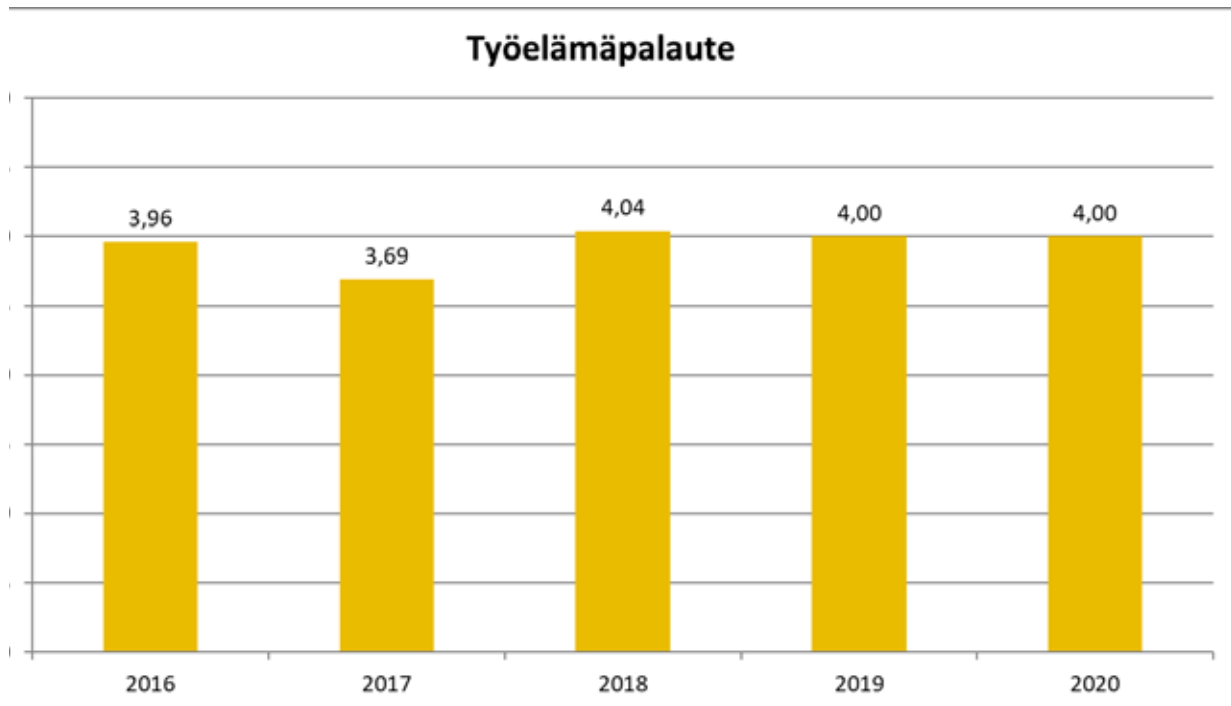
Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

Asiakas

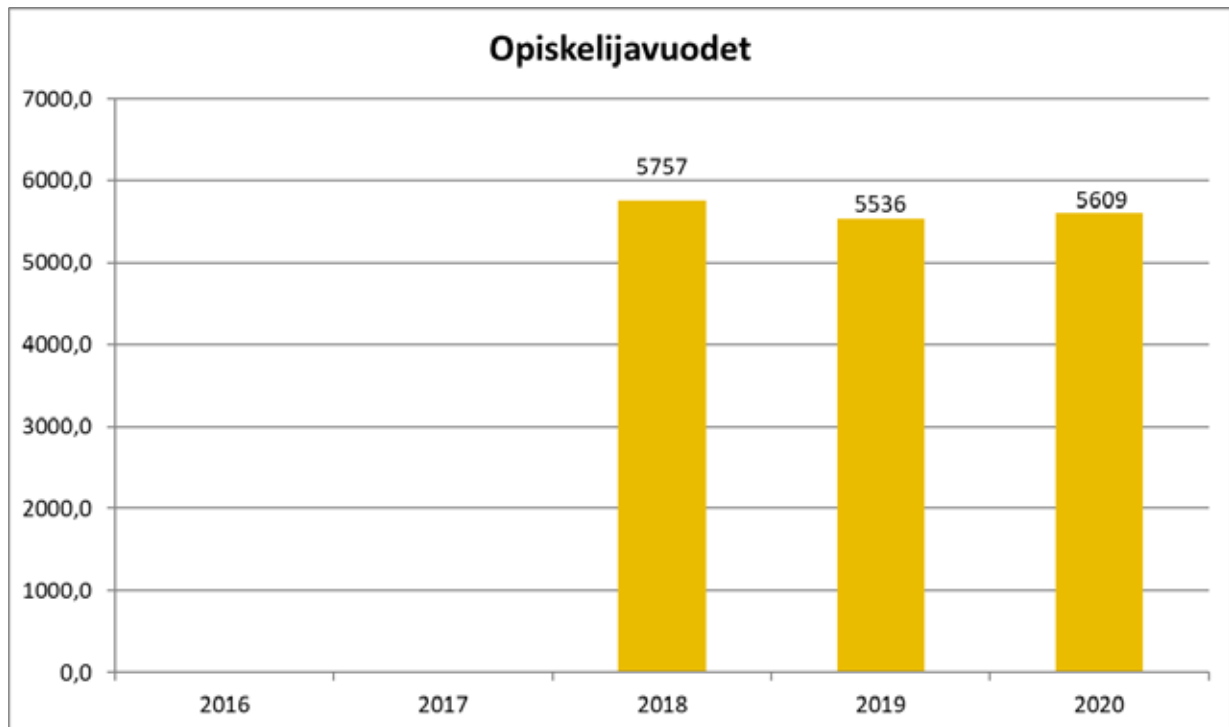
LIITE 5

Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

LIITE 5

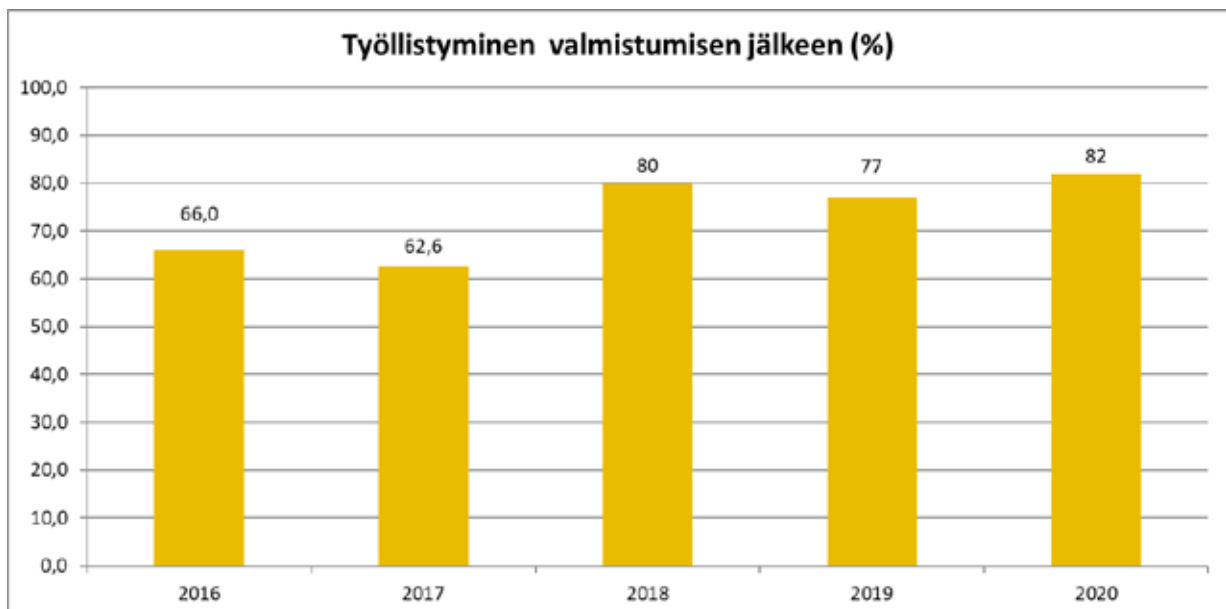
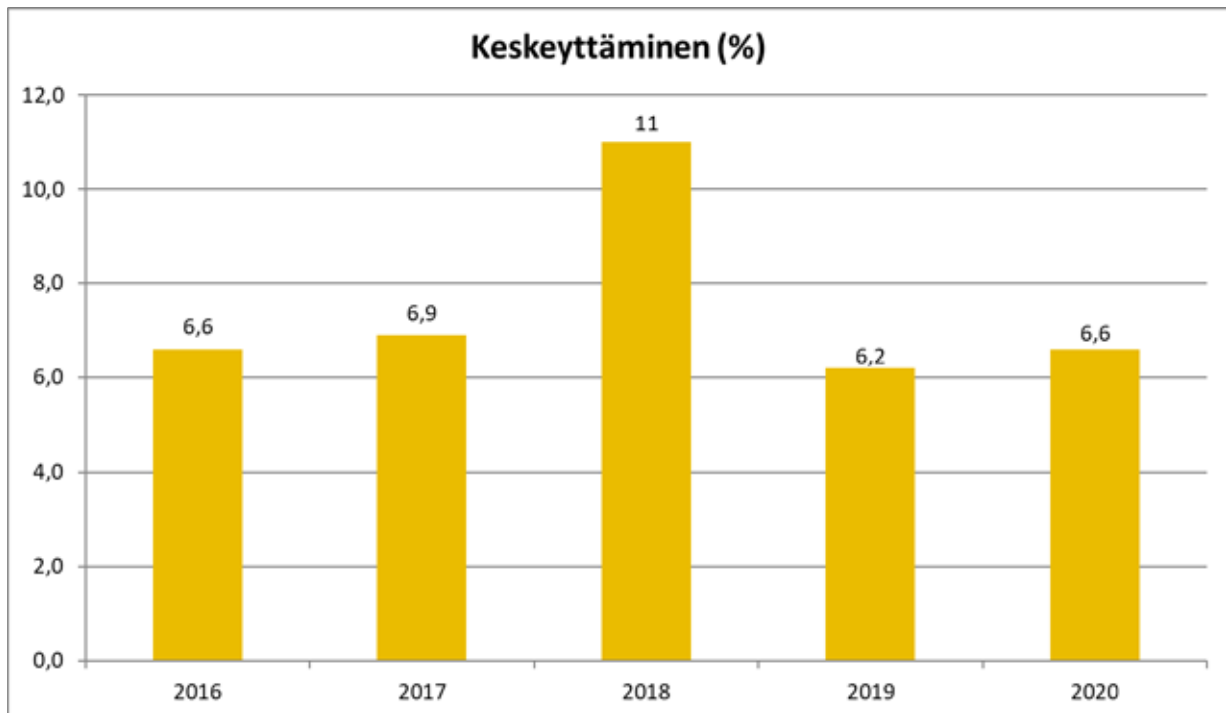
Kuntayhtymän tulokortin mittareiden trendit

LIITE 5

Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

Prosessi

LIITE 5

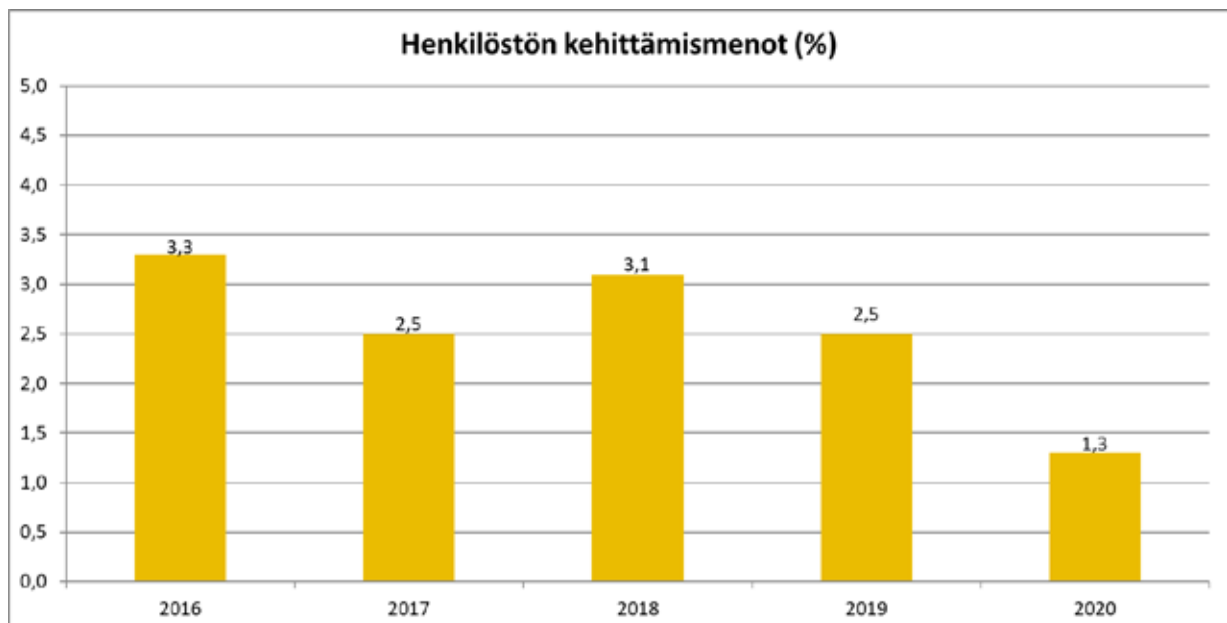
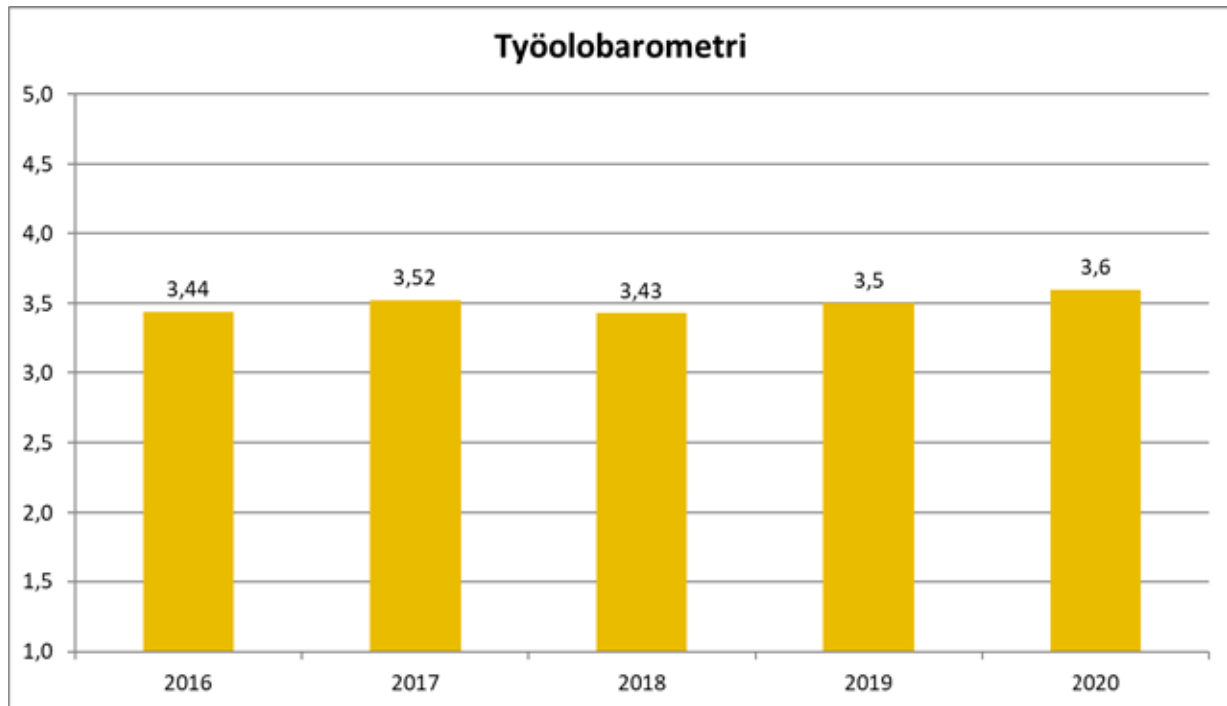
Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

LIITE 5

Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

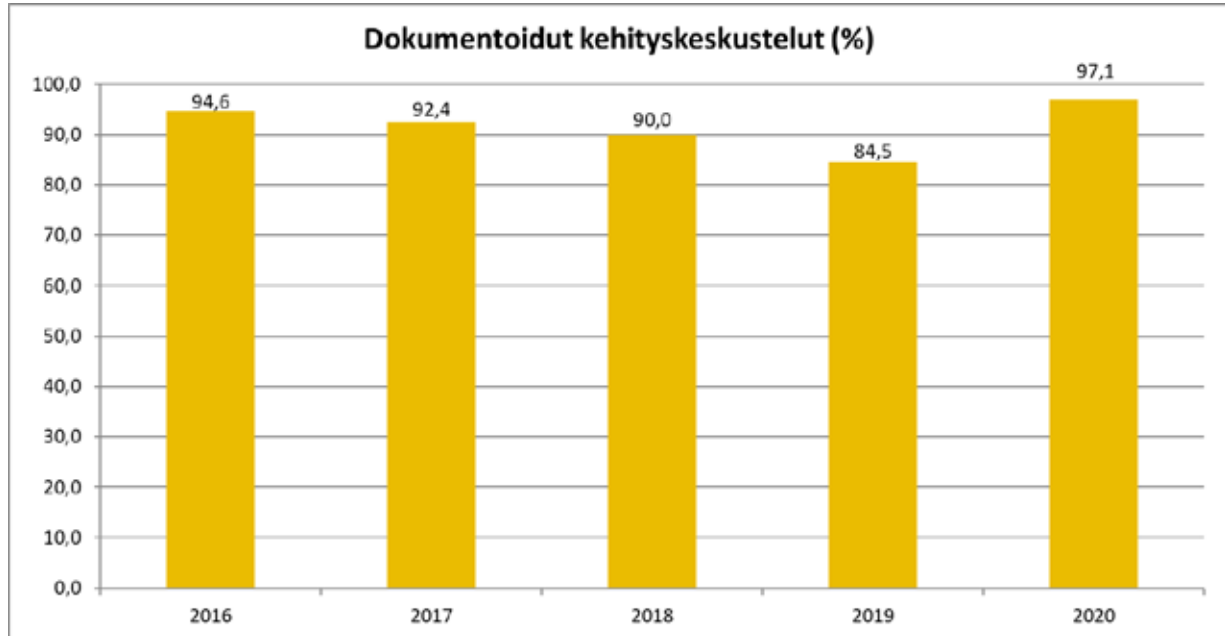
Henkilöstö

LIITE 5

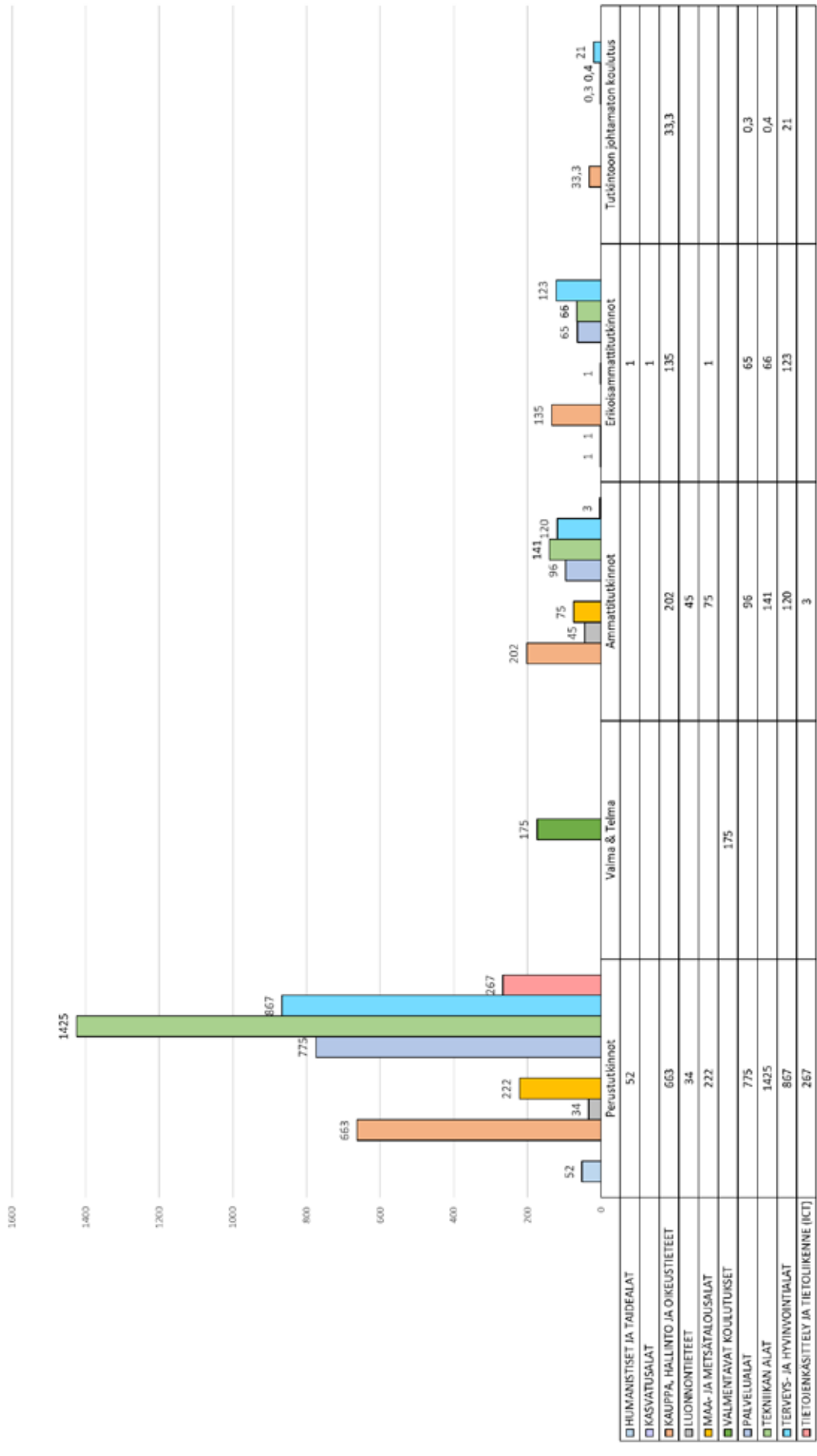
Kuntayhtymän tuloskortin mittareiden trendit

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

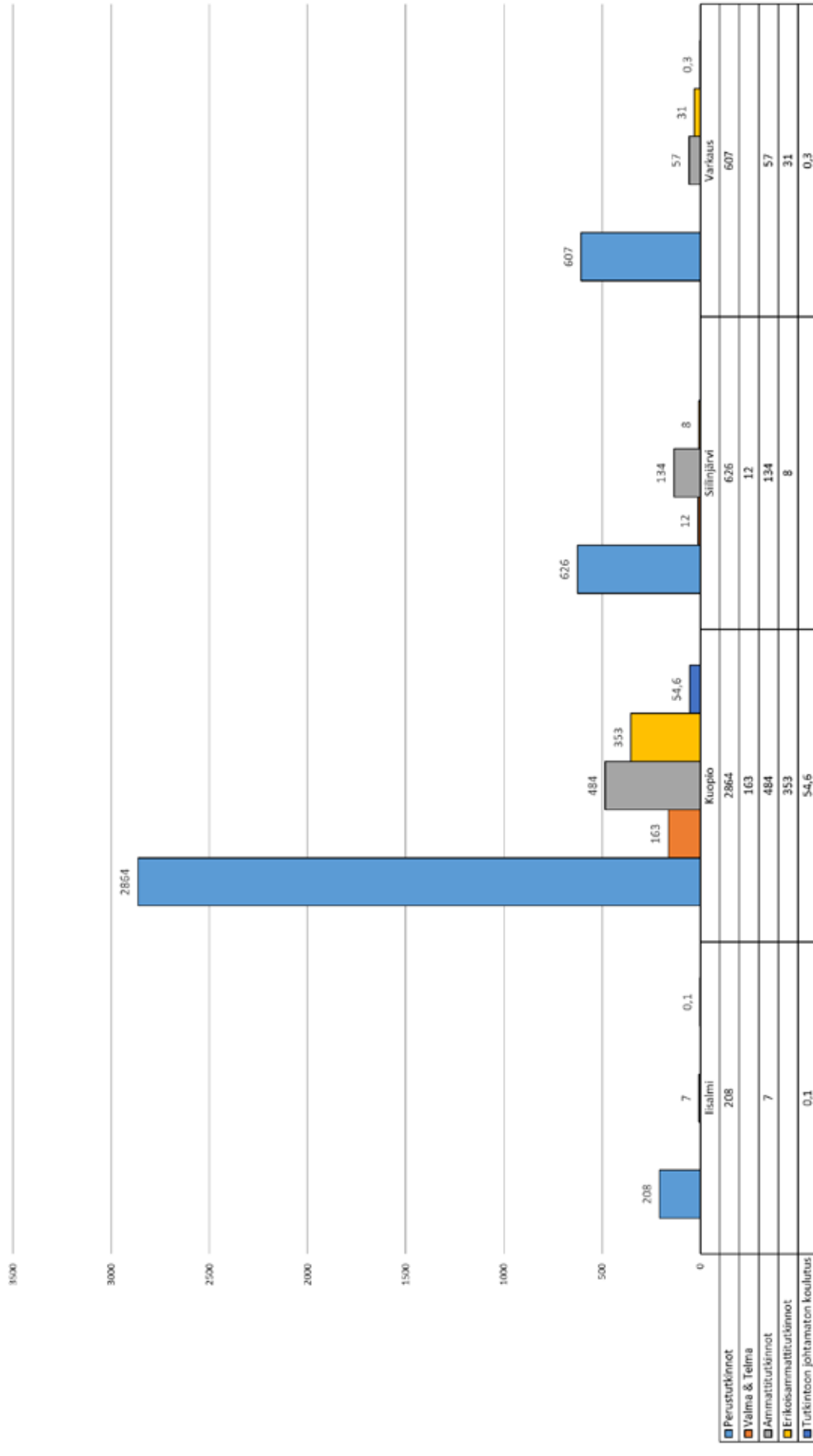
Ammatillisen koulutuksen toteutuminen painottamattomina opiskelijavuosina koulutusaloittain 2020

LIITE 6

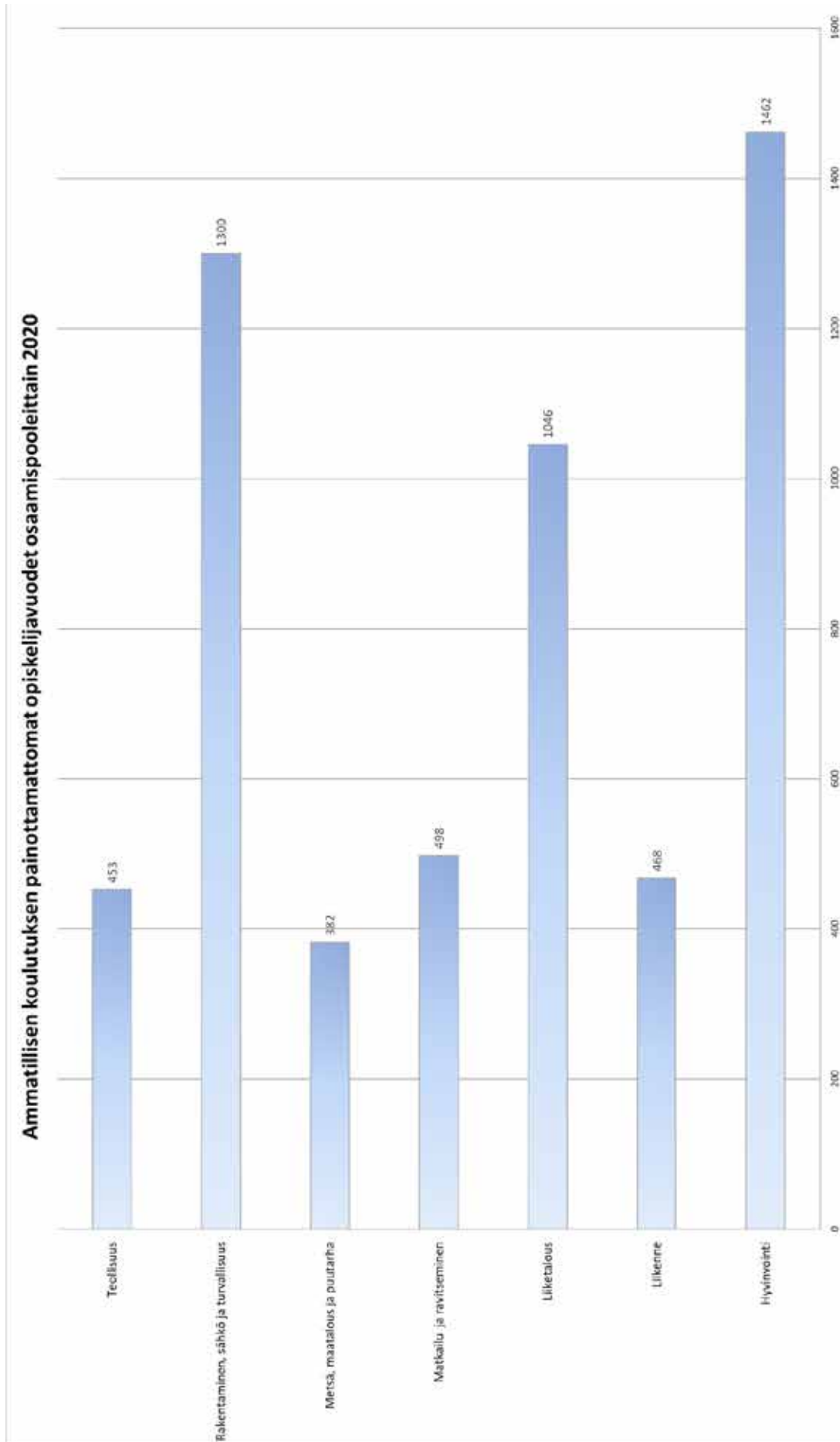
Opiskelijatilastoja

Ammatillisen koulutuksen toteutumisen painottamattomina opiskelijavuosina opetuspaikkakunnittain 2020

LIITE 6

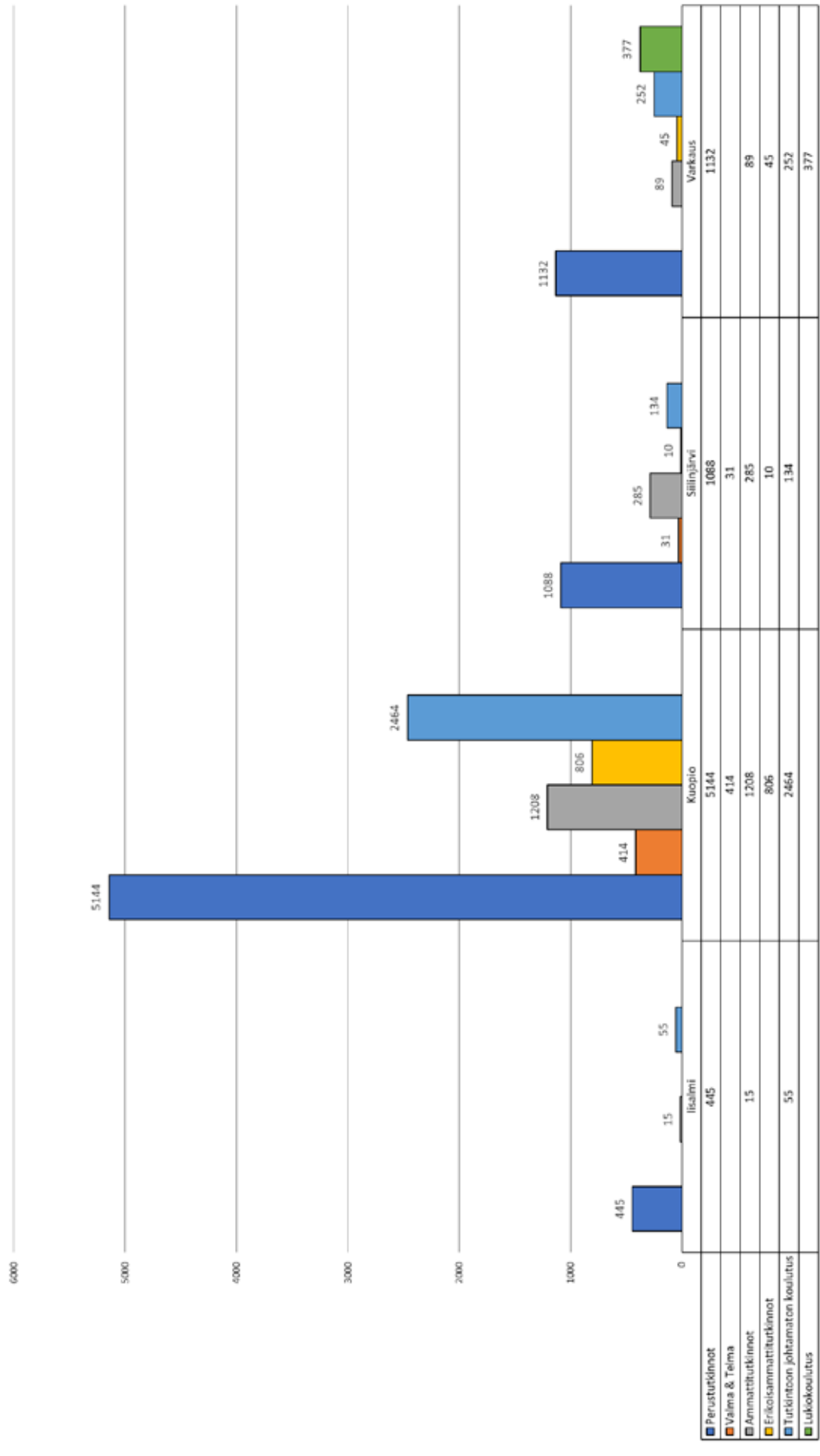
Opiskelijatilastoja

LIITE 6

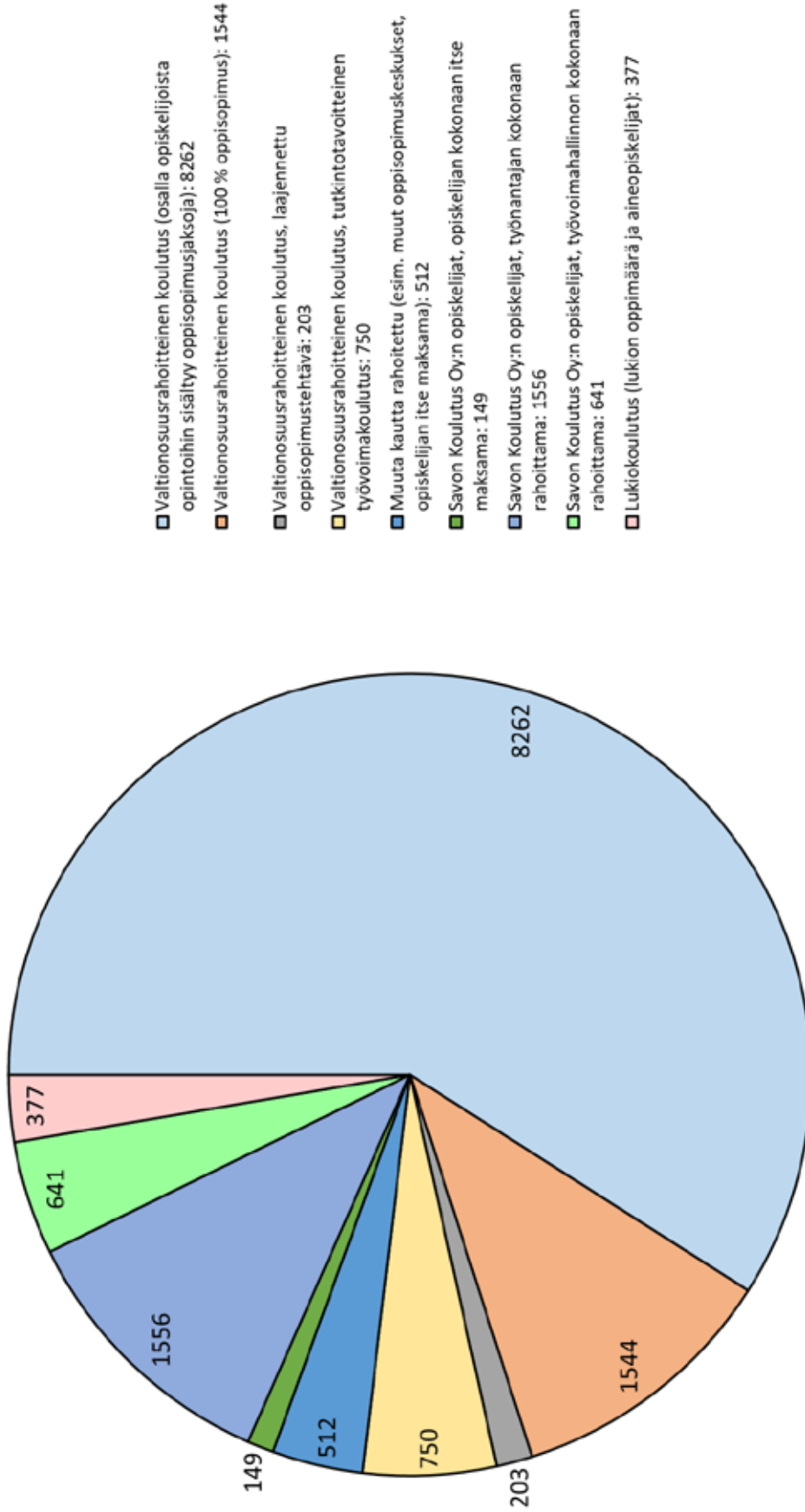
Opiskelijatilastoja

Opiskelijavirtauma opetuspaikkakunnittain 2020 (yhteensä 13 994)

LIITE 6 Opiskelijatilastoja

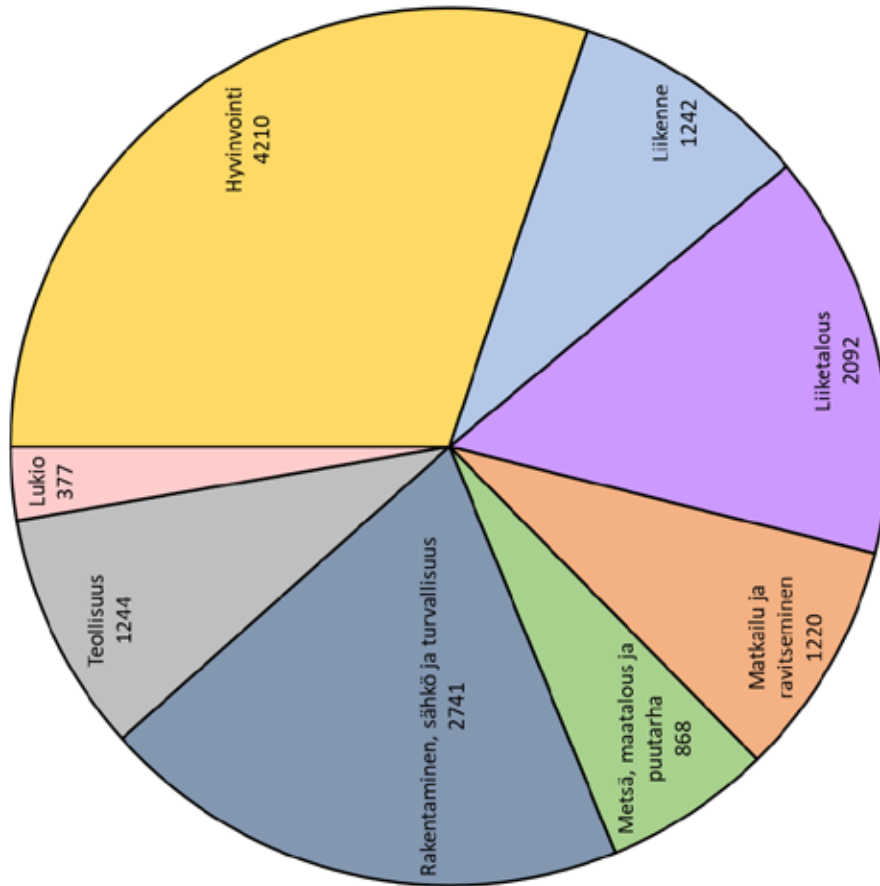
Opiskelijavirtauma rahoitusmuodoittain 2020 (yhteensä 13 994)

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

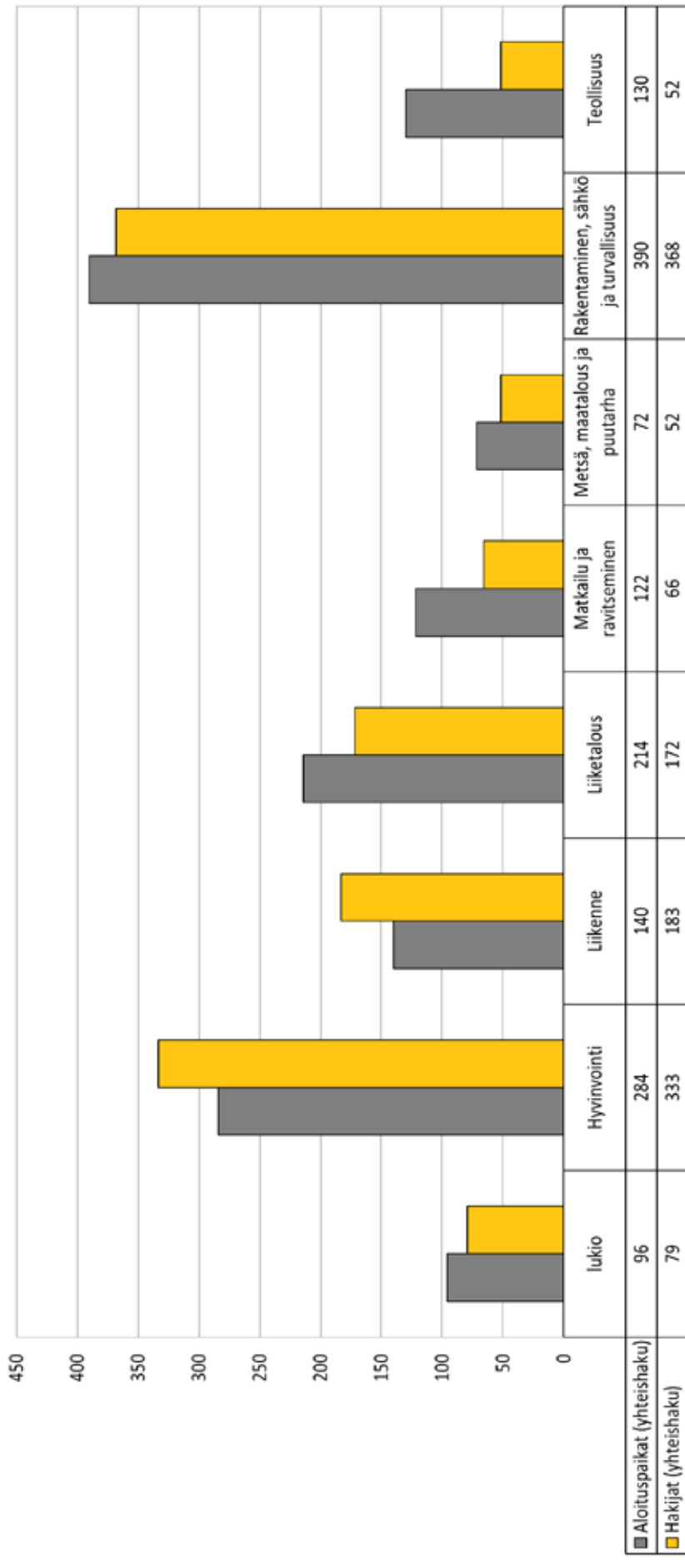
Opiskelijavirtauma osaamispooleittain vuonna 2020 (yhteensä 13 994)

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

Aloituspaiikat ja ensisijaiset hakijat osaamispooleittain kevään 2020 yhteishaussa

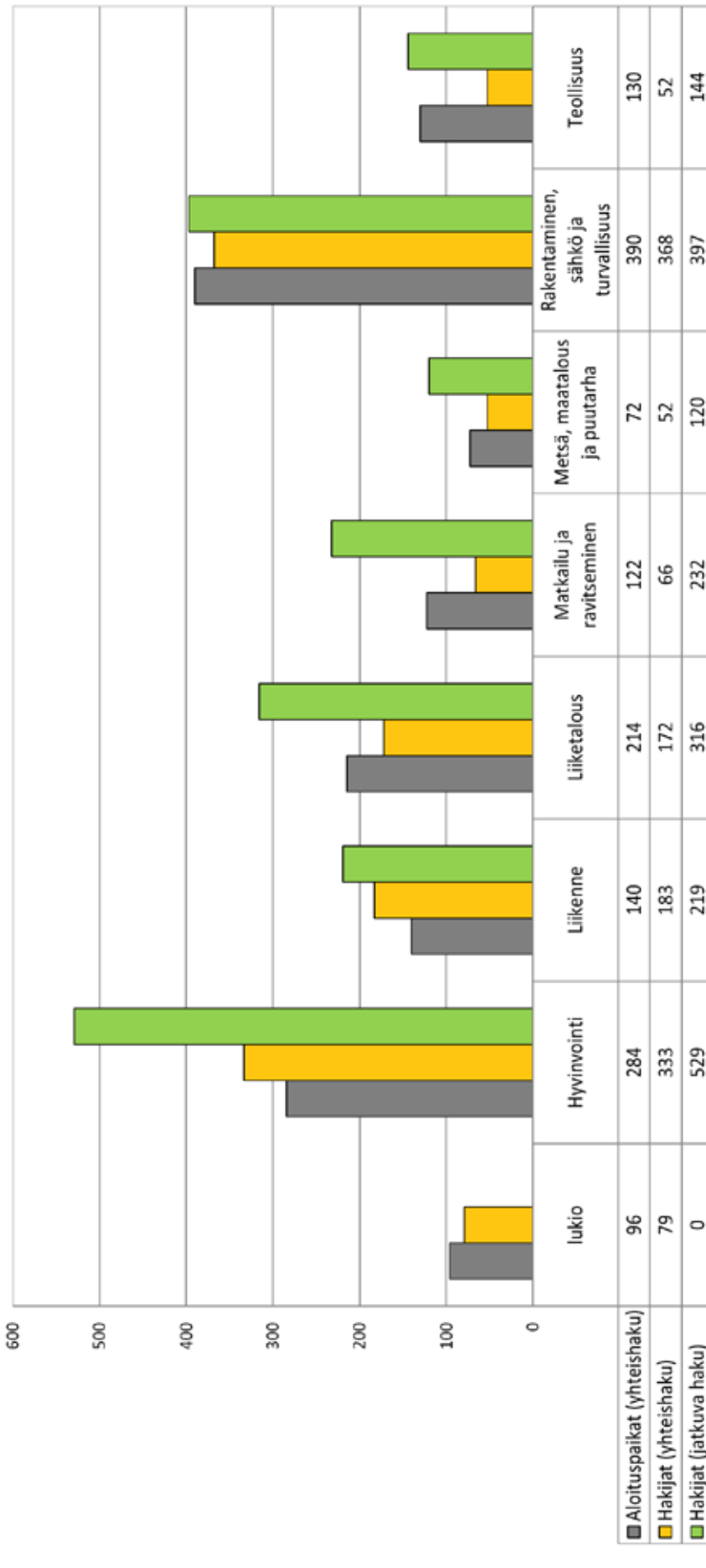

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

Aloituspaiikat ja ensisijaiset hakijat osaamispooleittain vuonna 2020

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

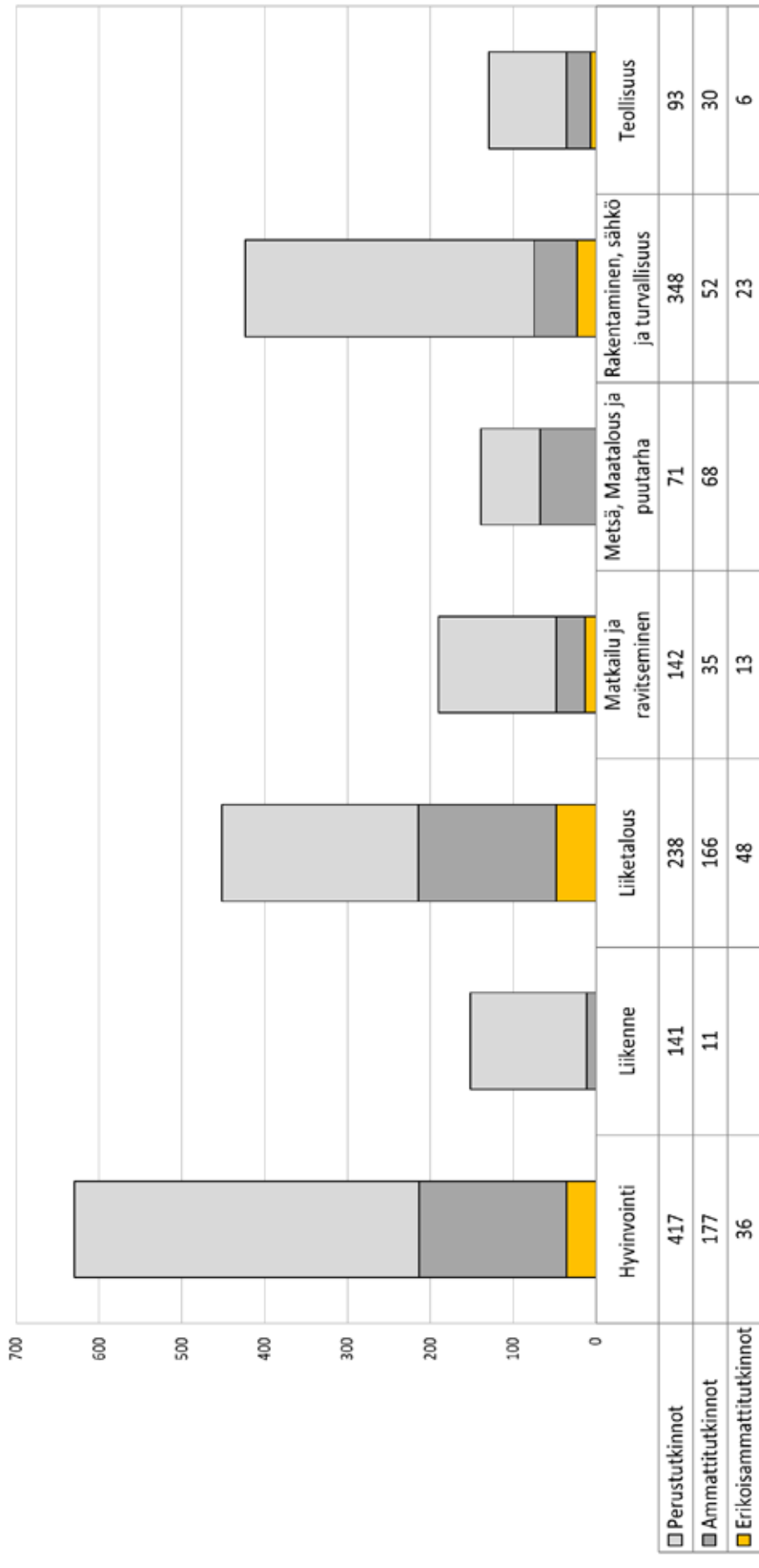
Ammatillisen perustutkinnon keskeyttäneiden %-osuudet opiskelijamäärästä osaamispooleittain vuonna 2020

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

Suoritettujen tutkintojen määrät osaamispoolleittain vuonna 2020

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

Suoritetut tutkinnot vuonna 2020	Määrä
Perustutkinnot	1450
Autoalan perustutkinto	43
Elintarvikealan perustutkinto	19
Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto	25
Hiusalan perustutkinto	18
Hotelli-, ravintola- ja catering-alan perustutkinto	42
Kauneudenhoitoalan perustutkinto	16
Kiinteistöpalvelujen perustutkinto	5
Kone- ja metallialan perustutkinto	6
Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto	34
Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto	5
Laboratorioalan perustutkinto	20
Lentokoneasennuksen perustutkinto	19
Liiketalouden perustutkinto	151
Liiketoiminnan perustutkinto	81
Logistiikan perustutkinto	79
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto	26
Lääkealan perustutkinto	6
Maatalousalan perustutkinto	11
Matkailualan perustutkinto	13
Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto	3
Media-alan perustutkinto	3
Metsäalan perustutkinto	29
Pintakäsittelyalan perustutkinto	16
Prosessiteollisuuden perustutkinto	32
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinto	38
Puutarha-alan perustutkinto	4
Puutarhatalouden perustutkinto	1
Rakennusalan perustutkinto	72
Ravintola- ja catering-alan perustutkinto	20
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto	346
Sähkö- ja automaatioalan perustutkinto	41
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	52
Taideteollisuusalan perustutkinto	5
Talotekniikan perustutkinto	57
Teknisen suunnittelun perustutkinto	8
Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto	1
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	38
Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto	30
Turvallisuusalan perustutkinto	24
Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinto	5
Välinehuoltoalan perustutkinto	6

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

Ammattitutkinnot	539
Automaatioasentajan ammattitutkinto	4
Elintarvikejalostuksen ammattitutkinto	3
Energia-alan ammattitutkinto	18
Hieronnan ammattitutkinto	100
Isännöinnin ammattitutkinto	23
Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto	30
Kehitysvamma-alan ammattitutkinto	4
Kiinteistöväilytyksen ammattitutkinto	2
Kipsausalan ammattitutkinto	1
Koulunkäynnin ja aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjauksen ammattitutkinto	1
Kuljetusalan ammattitutkinto	10
Kunnossapidon ammattitutkinto	1
Kylmäasentajan ammattitutkinto	3
Laitoshuoltajan ammattitutkinto	2
Leipomoalan ammattitutkinto	6
Levyalan ammattitutkinto	10
Liiketoiminnan ammattitutkinto	37
Luontoalan ammattitutkinto	35
Lähiesimiestyön ammattitutkinto	79
Metsäalan ammattitutkinto	26
Metsätalousyrittäjän ammattitutkinto	2
Mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto	15
Myyntin ammattitutkinto	1
Palvelulogistiikan ammattitutkinto	1
Pintakäsittelyalan ammattitutkinto	1
Prosessiteollisuuden ammattitutkinto	12
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinto	23
Putkiasentajan ammattitutkinto	2
Puutarha-alan ammattitutkinto	1
Puuteollisuuden ammattitutkinto	1
Rakennuspeltiseipän ammattitutkinto	2
Ruokapalvelujen ammattitutkinto	1
Sihteerin ammattitutkinto	1
Sähkö- ja automaatioalan ammattitutkinto	2
Sähköverkkoasentajan ammattitutkinto	3
Talonrakennusalan ammattitutkinto	1
Talotekniikan ammattitutkinto	6
Taloushallinnon ammattitutkinto	3
Tekstiili- ja muotialan ammattitutkinto	2
Teollisen pintakäsittelijän ammattitutkinto	1
Terveysalan ammattitutkinto	26
Tieto- ja tietoliikennetekniikan ammattitutkinto	9
Tuotantotekniikan ammattitutkinto	2
Vaatetusalan ammattitutkinto	2
Vesihuoltoalan ammattitutkinto	2
Ympäristöalan ammattitutkinto	2
Yrittäjän ammattitutkinto	20

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

Erikoisammattitutkinnot	126
Baarimestarin erikoisammattitutkinto	1
Energia-alan erikoisammattitutkinto	4
Eriytisruokavaliopalvelujen erikoisammattitutkinto	2
Immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto	1
Johtamisen erikoisammattitutkinto	16
Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto	26
Kipsimestarin erikoisammattitutkinto	3
Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto	1
Maalarimestarin erikoisammattitutkinto	1
Majoitus- ja ravitsemisalalan esimiestyön erikoisammattitutkinto	4
Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto	12
Prosessiteollisuuden erikoisammattitutkinto	5
Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkinto	3
Siivousteknikon erikoisammattitutkinto	3
Talonrakennusalan erikoisammattitutkinto	1
Talotekniikan erikoisammattitutkinto	2
Talous- ja henkilöstöhallinnon erikoisammattitutkinto	2
Teollisuusalojen työnjohdon erikoisammattitutkinto	8
Tuotannon esimiestyön erikoisammattitutkinto	2
Turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto	6
Vanhustyön erikoisammattitutkinto	20
Yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto	2
Yritysneuvojan erikoisammattitutkinto	1
Kaikki yhteensä	2115
Lisäksi:	
Laajennettuna oppisopimuksena suoritettuja tutkintoja	51
Lukio (suoritettuja ylioppilastutkintoja)	86
Kaikki yhteensä:	2252

LIITE 6

Opiskelijatilastoja

Valma- ja Telma -kouluksista todistuksen saaneet opiskelijat vuonna 2020	
VALMA, Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus	105
VALMA, Ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, vaativa erityinen tuki	12
TELMA, Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus	9
Yhteensä	126

Kansainvälinen liikkuvuus vuonna 2020

	Lähteneet opiskelijat yli 2 vk	Lähteneet opiskelijat alle 2 vk	Yhteensä
Ammattiopisto	28	5	33
Varkauden lukio	1	0	1
Yhteensä	29	5	34

	Lähtenyt henkilöstö yli 5 pv	Lähtenyt henkilöstö alle 5 pv	YHTEENSÄ
Henkilöstö	10	4	14

Saapuneet opiskelijat	Saapunut henkilöstö
27	7

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös 2020

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN TEKIJÄ

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Sisältö

Alkusanat - Kohti kestävää tulevaisuutta
Ympäristöraportti 2020

Kestävän tulevaisuuden tekijä

Ympäristösitoumuksemme

Agenda 2030- YK:n kestäväin kehityksen tavoitteet

Ympäristövaikutuksemme

Hiilijalanjälkemme

Kestävän kehityksen sertifiointi uudistui

Joutsenmerkkirakentaminen - lupaus tulevaisuudelle

Ympäristövastuullisuuden kehittäminen

Ekokompassi ravintolapalveluillemme

Kestävän tulevaisuuden tekijät -webinaarisarja käynnistyi

Ympäristövastuullisuuden osaamisilpaukset

Kestävän kehityksen kyselyjen tulokset

Visioista konkretiaksi

Seuraavat askeleemme

Ympäristötilinpäätös 2020

Ympäristötuotot

Ympäristökulut

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristövastuut

Ympäristötilinpäätös taulukkona

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN TEKIJÄ

Alkusanat – Kohti kestäväää tulevaisuutta

Ammatillinen koulutus kehittää työelämää kestävämmäksi ensisijaisesti kouluttamalla ympäristövaastuullisia ammattilaisia ja työntekijöitä. Savon koulutuskuntayhtymässä kestävä kehitys ja ympäristövaastuullisuus ovat vahvasti mukana johtamisessa, opetuksessa ja arkikäytänteissä. Kestävän tulevaisuuden tekijä -visioimme mukaisesti haluamme teollamme rakentaa niin ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti kuin taloudellisesti kestäväää tulevaisuutta. Oman toimintamme lisäksi edistämme ympäristö- ja yhteis kuntavaastuullisuutta myös laajemmin työelämässä ja yhteiskunnassa.

Olemme edelläkävijä ympäristöystävällisessä oppilaitosrakentamisessa. Savon ammattiopiston lisälmen kampus sai Joutsenmerkin ensimmäisenä oppilaitosrakennuksena Suomessa tammikuussa 2020. Toinen Joutsenmerkitty oppilaitos on Varkauden kampuksen uudisrakennuksemme sekä rakenteilla ovat Joutsenmerkkikriteerien mukaisesti Toivalan ja Savilahden kampukset.

Haluun kiittää henkilöstöä ja opiskelijoita hyvästä työstä ympäristöasioiden edistämiseksi. Yhdessä olemme kestävään tulevaisuuden tekijöitä!

Heikki Heive
kuntayhtymän johtaja

Olemme vahvasti pohjoissaavolainen toimija, joka katsoo laajasti myös maakunnan ja maan rajojen ulkopuolelle.

Savon koulutuskuntayhtymä hallinnoi Savon ammattiopistoa ja Varkauden lukiota. Meillä on kampuksia Kuopiossa, Iisalmissa, Siilinjärvellä ja Varkaudessa.

Henkilöstöä

750

Opiskelijoita

17 000

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Ympäristöraportti 2020

Ympäristöraportissa esittelemme Savon koulutuskuntayhtymän kestävä kehityksen ja ympäristövastuullisuuden keskeisiä tuloksia ja kerromme niihin liittyvistä toimenpiteistä.

Kestävän tulevaisuuden tekijä

Tulevaisuus muuttuu tämän päivän teoilla. Visiomme on olla kestävä tulevaisuuden tekijä ja haluamme teoillamme rakentaa niin ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti kuin taloudellisesti kestävää tulevaisuutta. Oman toimintamme lisäksi edistämme ympäristö- ja yhteiskuntavastuullisuutta myös laajemmin työelämässä ja yhteiskunnassa.

KESTÄVÄ

Rakennamme ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää tulevaisuutta.

TULEVAISUUS

Tulevaisuus muuttuu tämän päivän teoilla. Toimintamme on uudistavaa. Meillä on rohkeutta olla edelläkävijä ja kykyä sopeutua muutoksiin.

TEKIJÄ

Olemme avoin, aktiivinen ja aloitteellinen toimija, innovatiivinen ja haluttu yhteistyökumppani sekä osaamisen kehittäjä.

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Ympäristösitoutuksemme

Kestävä kehitys ja ympäristö vastuullisuus näkyvät johtamisessa, arjessa, opetuksessa ja työelämäpalveluissa. Kehitämme toimintaamme oppilaitosten kestävä kehityksen sertifiointiin (OKKA-säätiö) mukaisesti. Kestävä kehityksen mukainen toimintamme on organisoitua ja järjestelmällistä. Kehittämistyötä ohjaavat kehityspalvelut sekä toimipistekohtaiset kestävä kehityksen vastaavat ja -tiimit sekä poolien ympäristöasiantuntijat.

Kestävä kehityksen edistäminen kuuluu kaikille työyhteisömme jäsenille!

Ympäristölupauksemme

"Toimimme kuntayhtymässä tavalla, joka edistää yksilön, työ- ja opiskeluyhteisömme, alueemme ja yhteiskuntamme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Noudatamme kestävä kehityksen periaatteita ja vähennämme toimintamme ympäristövaikutuksia.

Kilpailutettaessa hankintoja ja hankintapäätöksissä otamme ympäristönäkökohdat huomioon.

Tuemme opiskelijoiden kasvua ympäristö vastuulliseksi kansalaiseksi, jotka osaavat ottaa kestävä kehityksen mukaisen toiminnan huomioon sekä omassa työssään että arkielämässään. Opetuksen ja kestävä kehityksen mukaisten arkiikänteiden myötä, vaikutamme opiskelijoiden kestävä kehityksen tietoihin, taitoihin ja asenteisiin.

Kestävä kehitys sisältyy kuntayhtymämme strategiaan, alakohtaisiin opetussuunnitelmiin, ammatillisiin näyttötutkintoihin sekä henkilöstön kehittämiseen. Meillä on ympäristövastuun ohjelma, jonka toteuttamiseen sitoudumme."

(Yhtymähallitus 2006, 168§)

Olemme mukana rakentamassa hiilineutraalia Pohjois-Savoa

Mukana yhteisellä polulla on yhteisötunnus, joka myönnetään organisaatioille, jotka ovat mukana Pohjois-Savon ilmastotiekartan valmistelussa ja toteuttamisessa.

Tunnus kertoo sitoutumisesta yhteiseen ilmastotyöhön.

Agenda 2030 – YK:n kestävän kehityksen tavoitteet

YK:n jäsenmaat tekivät syyskuussa 2015 sopimuksen kestävän kehityksen tavoitteista ja toimintaohjelmasta, Agenda 2030. Tavoitteiden on määrä ohjata kestävä kehityksen maailmanlaajuisia työtä vuoteen 2030 saakka. Tavoitteet ovat universaaleja; ne koskevat ja sitovat kaikkia maailman maita. Me Savon kouluskuntayhtymässä edistämme erityisesti seuraavia Agenda 2030 -tavoitteita:

Hyvää koulutusta

- Varmistamalla, että kaikki oppijat saavat kestävä kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot

- ### Vastuullista kuluttamista
- Saavuttamalla luonnonvarojen kestävä ja tehokas käyttö
  - Puolittamalla maailmanlaajuisen ruokajätteen määrä
  - Varmistamalla ympäristön kannalta kestävä kemikaalien ja jätteiden käsittely
  - Vähentämällä jätteiden syntymistä
  - Edistämällä kestäviä julkisia hankintaikäytäntöjä
  - Varmistamalla, että kestävästä kehityksestä ja luontoa suosivista elämäntavoista ollaan tietoisia kaikkialla

Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua

- Parantamalla asettain maailmanlaajuisia resurssitehokkuutta kulutuksessa ja tuotannossa
- Pyrkimällä erottamaan talouskasvu ja ympäristön pilautuminen toisistaan

Ilmastotekoja

- Parantamalla ilmastomuutoksen hidastamiseen, sopeutumiseen, vaikutusten lievittämiseen ja ennakkoaroiuksiin liittyvää koulutusta
- Lisäämällä tietämystä sekä kansalaisten ja instituutioiden valmiuksia

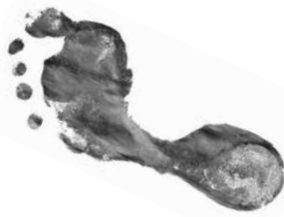
Lue lisää <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/kestava-kehitys/kestavan-kehityksen-tavoitteet>

Ympäristövaikutuksemme

Olemme tunnistaneeet ja arvioineet toimintamme suorat ja välilliset ympäristövaikutukset. Pyrimme aktiivisesti vähentämään haitallisia vaikutuksia ja lisäämään myönteisiä vaikutuksia.

Haitallista ympäristövaikutuksista käytetään usein nimitystä **ympäristöjalanjälki** ja myönteisistä vaikutuksista **ympäristökädenjälki**.

Ympäristöjalanjälkemme syntyy mm.

- Rakentamisesta ja kiinteistöjen korjaamisesta
- Kiinteistöjemme energian kulutuksesta
- Hankinnoista, esimerkiksi elintarvikkeista, koneista, laitteista ja materiaaleista
- Liikkumisesta ja kuljetuksista

Miten pienennämme ympäristöjalanjälkeämme

- Rakennamme Joutsenmerkki-kriteerien mukaisesti
- Parannamme kiinteistöjemme energiatehokkuutta
- Asetamme hankinnoille ympäristövaastuullisuusvaatimuksia
- Mahdollistamme etäopiskelun ja -työskentelyn

Ympäristökädenjälkemme

Kehitämme ympäristöosaamista, edistämme kestävää työelämää ja vähähiilistä kiertotaloutta

Miten suurennamme ympäristökädenjälkeämme

- Olemme tehneet ympäristövaastuullisuuden osaamisilpaukset yhdeksälle koulutuslalle sekä Varkauden lukiolle.
- Tuemme Pohjois-Savon organisaatioiden ja yritysten ympäristötyötä.
- Olemme kehittäneet ja toteuttaneet työelämän ympäristövaastuullisia toimintamalleja

Hiilijalanjälkemme

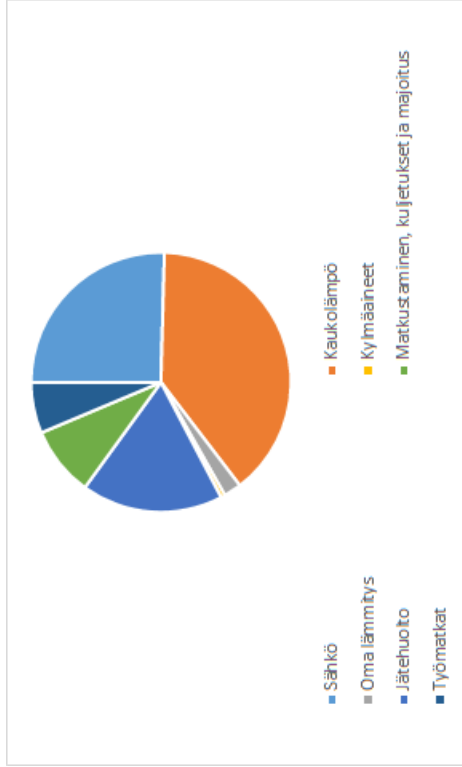
Osana ympäristövaikutusten arviointia selvitettiin hiilijalanjälkeä vuosilta 2019 ja 2020. Lopulliset tulokset valmistuvat ja julkaistaan maaliskuun 2021 aikana.

Oman toimintamme hiilijalanjälki oli noin 5300 tonnia CO2ekv. Ohessa on kuvattu hiilijalanjäljen jakautumista vuoden 2020 tietojen perusteella (kuva 1).

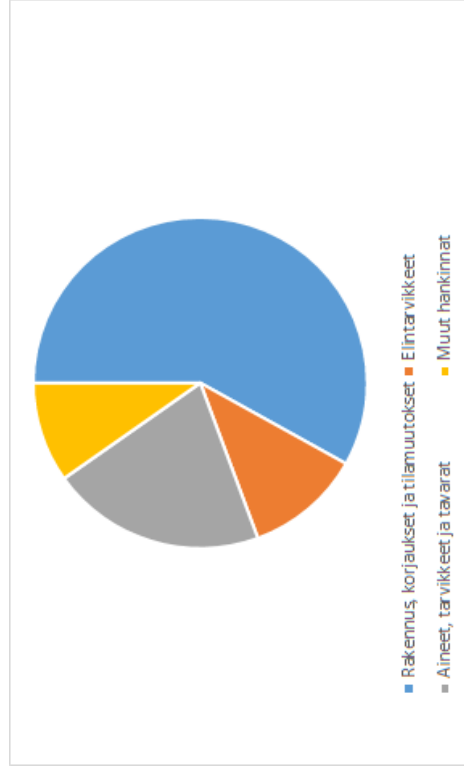
Hankintojemme hiilijalanjälki selvitettiin osana Kestävien ja innovatiivisten hankintojen KEINO- valmennusta vuoden 2018 osalta (kuva 2). Se oli noin 22 000 tonnia CO2ekv. Vuosien 2019 ja 2020 hankintojen hiilijalanjälki saadaan selville maaliskuussa 2021.

Hiilijalanjälkiraportti kokonaisuudessaan on luettavissa Sakkyn verkkosivuilta

<https://sakkyn.fi/fi/kuntayhtyma/kestava-kehitys>

Kuva 1. Sakkyn oman toiminnan hiilijalanjälki (2020).

Kuva 2. Sakkyn hankintojen hiilijalanjälki (2018).

Kestävän kehityksen sertifiointi uudistui

Olemme jo vuosia hyödyntäneet oman toiminnan kehittämisen ja arvioinnin työkaluna Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen OKKA-säätiön Oppilaitosten kestävän kehityksen sertifiointin järjestelmää. Tunnustuksena pitkäjänteisestä ympäristötyöstä kampuksemme ovat saaneet kestävän kehityksen sertifikaatit, joita päivitetään kolmen vuoden välein.

Vuonna 2020 OKKA-säätiö uudisti kestävän kehityksen sertifiointin toimintamallin sekä päivitti sertifiointin kriteerit kestävän tulevaisuuden indikaattoreiksi. Tämän vuoksi vuoden 2020 aikana emme päivittäneet sertifikaatteja vanhojen kriteerien mukaisesti.

Perehdyimme uuteen sertifiointimalliin Yhteiskuntaa uudistava ammattioppilaitos -koulutuksessa syksyllä 2020. Koulutukseen osallistui oppilaitoksemme henkilöstöä, ja koulutuksen toteutti Suomen ympäristöopisto SYKLI osana Opetushallituksen rahoittamaa täydennyskoulutushanketta.

Vuoden 2020 aikana kehityspalvelut laativat alustavan suunnitelman Sakkyn kaikkien koulutusalojen itsearvioinneista ja sertifiointeista. Itsearvioinnit käynnistyvät muutamien koulutusalojen kanssa kevään 2021 aikana. Tavoitteena on päivittää SAKKYn kestävän kehityksen sertifikaatit uuden mallin mukaisesti.

Kestävän kehityksen
sertifioitu oppilaitos

Joutsenmerkkirakentaminen – lupaus tulevaisuudelle

Turvallisuus, terveellisyys ja kestävä tulevaisuus ovat avainsanoja uusissa ja vielä rakenteilla olevissa kampuusrakennuksissamme. Haluamme tarjota opiskelijoillemme puhdasta sisäilmaa, runsaasti luonnonvaloa, toimivat ja nykyaikaiset tilat ja kaikin puolin viihtyisän opiskeluympäristön.

Osoituksena sitoutumisesta rakennamme uudet kampuusrakennuksemme ympäristömerkki Joutsenmerkin ehtoja noudattaen. Vaikka Joutsenmerkki myönnetään rakennuksille, meillä Joutsenmerkki edustaa kestävien seinien lisäksi lupausa tulevaisuudelle.

Savon ammattiopiston lisälmen kampus sai Joutsenmerkin ensimmäisenä oppilaitosrakennuksena Suomessa. Otimme myös selvän kaksoisvoiton, sillä toinen Joutsenmerkitty oppilaitos on Varkauden kampuksen uudisrakennuksemme. Toivalan kampus Siilinjärvellä on rakenteilla, ja toivomme pääsevämme juhlimaan Joutsenmerkkiä siellä syksyllä 2021.

Rakennamme myös Kuopion Savilahteen kampuusaluetta, jossa kolmen Joutsenmerkki-kriteerein valmistetun koulurakennuksen kokonaisala on noin 29 000 m². Kampusalue on kokonaisuudessaan valmis vuonna 2022.

Joutsenmerkitty kampuusrakennus tuo

Luonnonvaloa

Puhdasta sisäilmaa

Viihtyisiä tiloja

Jäjittävät materiaalit

Tehokasta energiankäyttöä

Kestävän elinkaaren

Ympäristövastuullisuuden kehittäminen 1

Savon koulutuskuntayhtymässä on ollut jo vuosia käynnissä eri toimialojen kehittämishankkeita, joiden tukemana olemme kehittäneet ympäristövastuullisuutta kuntayhtymän omassa toiminnassa, opetuksessa ja alueen työelämässä. Seuraavassa esitellään muutamia hankkeita ja myyntipalveluja, joissa on tehty sekä alueellista kehittämistyötä vastuullisuuden ja kestävä kehityksen edistämiseksi.

Ympäristövastuullinen SAKKY

Sisäisessä kehittämishankkeessamme Ympäristövastuullinen Sakky, keskitymme konkreettiseen, miten edistämme erityisesti ekologisesti kestävämpää tulevaisuutta.

Hankkeessa avataan visioimme, Kestävän tulevaisuuden tekijä, tulosaluekohtaisiksi tavoitteiksi ympäristövastuun näkökulmasta sekä määritellään seurattavat mittarit osaksi laadunhallintaa, kehitetään henkilöstön ympäristövastuullisuuden osaamista, varmistetaan yhdenmukaiset ympäristövastuulliset käytännöt oppimisympäristöissä, edetään kestäviä ja vastuullisia hankintoja sekä vahvistetaan sisäistä ja ulkoista ympäristöviestintää.

Hankeaika on 1.10.2020-31.12.2022.

Ympäristöosaamisesta alueellinen menestystekijä -hanke (YMOSA)

Ympäristöosaamisesta alueellinen menestystekijä -hankkeen keskeisenä tavoitteena on vahvistaa Pohjois-Savon alueellista kilpailukykyä sekä vähähiilistä ja kestävä taloutta. Hankkeessa on edistetty vastuullisten tuotteiden ja palveluiden markkinoita edistämällä samanaikaisesti sekä tarjontaa että kysyntää.

Hankkeessa on tuettu julkisia organisaatioita jalkauttamaan vähähiilisyys-, resurssivisaus-, kiertotalous- ym. vastuullisuustavoitteet käytäntöön ja toteuttamaan vastuullisia hankintoja. Samanaikaisesti paikallisia yrityksiä on tuettu ympäristövastuullisuuden parantamisessa. Tavoitteena on ollut aikaansaada ja vahvistaa yritysten välistä yhteistyötä sekä edistää markkinavuoropuhelun syntymistä alueen yritysten ja hankintayksiköiden välillä.

Hankkeessa on ollut mukana 17 pohjoissavolaista yritystä tai organisaatiota, joista kymmenen on pk-yrityksiä ja seitsemän on julkisia organisaatioita. Hankkeessa on edistetty myös Sakkyn hankintojen ympäristövastuullisuutta, rakenne- ja ravintolapalveluille Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä sekä kehitetty ympäristöviestintää. Kuntayhtymä on ollut myös mukana Kuntaliiton toteuttamassa Kestävien ja innovatiivisten hankintojen –valmennusohjelmassa, jossa kehitettiin hankintojen ympäristövastuullisuutta.

Hankeaika on 1.9.2018-31.8.2021.

YMOSA-hankkeen yrityskumppanit:

- Andritz Oy, Varkaus
- Clean Flame Oy, Varkaus
- Eväsmeihet Oy, Kuopio
- Insaco Oy, Kuopio
- Kiinteistö-KYS Oy, Kuopio
- Koivumäen kartano Oy, Kuopio
- Kuopion kaupunki, kaupunkiympäristön palvelualue
- Kuopion Vesi Oy, Kuopio
- Kuopion Woodi Oy, Kuopio
- Mestar Oy, Kuopio
- Normet Oy, Iisalmi
- Rautalammin kunta, sivistysosasto, Rautalampi
- Ravintolamestarit Oy, Kuopio
- Savon koulutuskuntayhtymän ravintolapalvelut ja hankinnat
- Tuoreverkko Oy, Kuopio
- Varkauden seurakunta, Varkaus
- Varkauden Taitotalo Oy, Varkaus

Ympäristövastuullisuuden kehittäminen 2

Savon koulutus kuntayhtymässä on ollut jo vuosia käynnissä eri toimialojen kehittämishankkeita, joiden tukemana olemme kehittäneet ympäristövastuullisuutta kuntayhtymän omassa toiminnassa, opetuksessa ja alueen työelämässä. Seuraavassa esitetään muutamia hankkeita ja myyntipalveluja, joissa on tehty sekä alueellista että valtakunnallista kehittämistyötä vastuullisuuden ja kestävä kehityksen edistämiseksi.

Portaat luomun-ohjelma

Koordinoimme valtakunnallista Portaat luomun-ohjelmaa, jossa oli vuonna 2020 mukana 2391 ruokapalvelutoimijaa. Kuluneen vuoden aikana uudistimme ohjelman verkkosivuston ja ravintolahakupalvelun sekä aloitimme luomun käyttötietojen sähköisen järjestelmän rakentamisen.

www.luomuravintola.fi

Opas vastuullisiin ruokapalveluhankintoihin

Kesällä 2020 aloitimme tekemään valtakunnallista ruokapalveluiden hankintaopasta yhdessä eri puolilla Suomea toimivien alan asiantuntijoiden kanssa. Opasta kootaan työpajoissa ja se valmistuu syksyllä 2021.

Ekokompassit Pohjois-Savossa

Olemme tuoneet Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän Pohjois-Savoon 2016. Olemme ohjanneet ja tukeneet alueemme yritysten ja organisaatioiden Ekokompassien rakentamista.

www.ekokompassi.fi

Ekokompassieja Tahkolle

Syksyn 2020 aikana käynnistyi Tahkon alueen 16 yrityksestä Ekokompassi-ympäristöjärjestelmien rakentaminen. Toimimme osan yrityksistä Ekokompassi-neuvojina ja ohjasimme heidän ympäristötyötään.

Maaseudun toimijoiden hankintaosaaminen vahvaksi-hanke (MAHVA)

Tarjosimme tietoa ja osaamista maaseudun yrityksille ja hankintayksiköille julkisista hankinnoista. Toiminta keskittyi neljän maaseudun yritystoiminnan näkökulmasta keskeiseen teemaan: kuljetus, ympäristöpalvelut, energia ja ruoka. Asiantuntija työpajoissa ja verkostotapaamisissa työstimme sosiaalisia ja ympäristönäkökulmiin liittyviä kriteereitä. Hankeyhteistyökumppaneita ovat Helsingin yliopiston Rurailia-instituutti ja Turun yliopiston Brahea-keskus.

Maatila 2030 -hanke

Hankkeen tavoitteena on edistää pohjoissaavolaisten luonnonvara-alan toimijoiden osaamista ja jatkuvaa oppimista. Sakkyn roolina hankkeessa on kouluttaa viljelijöitä ilmasto- ja ympäristöasioissa hiilivielyyn ja maan kasvukunnon parantamiseen. Lisäksi Sakkyn vastaa Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän pilotoinnista maataloilla.

Hanketta toteuttavat yhteistyössä Savonia-ammattikorkeakoulu, Ylä-Savon koulutus kuntayhtymä, Luonnonvarakeskus, Savon koulutus kuntayhtymä

Ekokompassi ravintolapalveluillemme

Savon koulutuskuntayhtymän ravintolapalvelut huolehtii opiskelijoiden ja henkilöstön päivittäisestä hyvinvoinnista tarjoamalla ravitsemuksellisesti täysipainoisia ateriakokonaisuuksia ja kahvilapalveluita kestävästä kehityksen mukaisesti.

Ravintolapalvelumme rakensi vuonna 2019 Ekokompassi-ympäristöjärjestelmän, ja sertifikaatin saimme elokuussa 2020. Ympäristöjärjestelmään kuuluu ympäristövaikutusten tunnistaminen ja arviointi sekä niiden pohjalta laadittu ympäristöohjelma.

- Aamuisin tarjoamme ravitsevaa **luomupuuroa** opiskelijoille ja henkilöstölle.
- Kaikissa ravintolapalvelujen toimipisteissämme on käytössä **yhtenäiset puhdistus- ja pesukemikaalit**.
- Seuraamme **lajittelun onnistumista**, erityisesti muovin ja biojätteen määrää.
- Olemme tehneet **lajittelupisteisiin selkeät infotaulut sekä keräysastioihin lajittelutarrat**. Lajitteluohteista tehdään yhdessä mara - ja elintarvikkealan opetuksen kanssa.
- Olemme jättäneet **tarjottimet pois** kaikista ravintoloistamme.
- **Vähennämme tietoisesti veden kulutusta** erityisesti astiahuulossa ja puhtaanapidossa.
- Suunnittelemme ja muokkaamme **kasvisruokareseptiikkaa**.
- Lisäämme mahdollisuuksien mukaan **luomutuotteita** tarjontaan.
- Selvitämme **hankinnoista ympäristö vastuullisen vaihtoehdon**.
- Elintarvikkeissa pyrimme valitsemaan **palmuöljöttömiä vaihtoehtoja**.
- **Kerroimme ympäristö vastuullisuuteen** liittyvistä toimenpiteistämme asiakkaillemme.

"Olemme kehittäneet toimintaamme jo useita vuosia ympäristövastuullisemmaksi. Ekokompassin avulla ympäristötyöstämme tuli järjestelmällisempää."

Maritta Pakkanen,
ravintolapalvelupäällikkö

Kestävän tulevaisuuden tekijät -webinaarisarja käynnistyi

Webinaarisarjamme Kestävän tulevaisuuden tekijät, käynnistyi 2.12.2020. Ensimmäisessä webinaarissa käsitelimme yritysten ja julkisorganisaatioiden roolia kestävän tulevaisuuden tekijöinä. Webinaariin kutsuimme asiantuntijoiksi omien alojensa kestävän kehityksen edelläkävijöitä.

- Europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäinen** kertoi Euroopan Unionin ohjauskeinoista yritysten ympäristövastuullisuuden lisäämiseksi.
- Valion vastuullisuusjohtaja **Hanna Hiekkamies** esitteli yrityksen Kohti hiilineutraalia maitoa 2035 -haastetta ja tapoja saavuttaa päämäärä.
- Toimitusjohtaja **Siamäk Naghian** taustoitti Pohjois-Savosta maailmalle ponnistaneen Genelecin kestävän kehityksen askelia ja syitä, miksi ympäristövastuullisuus on heille kilpailuetu.
- Savon koulutuskuntayhtymän johtaja **Heikki Helve** kertoi kestävän tulevaisuuden tekijät -visiosta, jonka myötä ympäristöarvot ovat olennainen osa arkea opetuksesta kampuusrakentamiseen.

Sakkyn nettisivujen Valokeilassa-artikkelissa kerrotaan tarkemmin Valion ja Genelecin ympäristötöystä.
<https://sakkv.fi/fi/valokeilassa/2021/suomalaiset-kestavan-tulevaisuuden-edellakavijat>

Kestävän tulevaisuuden tekijät -webinaarisarja toteutetaan osana Ympäristöosaamisesta alueellinen menestystekijä -hanketta vuosien 2020-2021 aikana.

Kestävän tulevaisuuden tekijät -webinaarit vuonna 2021:

- Kuljetusten päästöjen vähentäminen 27.1.2021
- Ympäristöasiat haltuun 23.3.2021
- Alihankintakehityksen vastuullisuus 04/2021
- Julkiset hankinnat -kestävyyden krittäjinä 05/2021
- Ympäristövastuullisuudella kilpailuetua yritykselle ja lisäarvoa asiakkaille 06/2021

Ympäristövastuullisuuden osaamislupaukset

Ympäristövastuullisuus näkyy koulutusalojen teoissa ja valinnoissa. Koulutusalamme ovat antaneet omien alojensa ympäristövastuullisuuden osaamislupauksia. Osaamislupauksissa avataan konkreettisesti sekä opiskelijoille että työelämälle alan vastuullisuusosaamista. Osaamislupaukset toteutettiin työpajoissa, joissa määriteltiin missä ja miten ympäristöosaaminen opetetaan ja miten osaaminen arvioidaan.

Ympäristövastuullisuuden osaamislupaukset laadittiin yhdeksälle koulutusalalle ja lupauksista tehtiin aloille posterit:
auto | hyvinvointi | liiketalous | logistiikka | luonto ja matkailu | matkailu | metsä | puhtaus | ravintola ja catering | Varkauden lukio

**Ympäristöosaaminen on kilpailuvaltti työmarkkinoilla.
Tehtävämme on kouluttaa työelämään ammattilaisia, jotka osaavat toimia ympäristövastuullisesti**

Palkitsemme

Palkitsemme vuosittain opiskelijoita aktiivisesta kestävästä kehityksen mukaisesta toiminnasta.

Vuoden 2020 ympäristöstipendin sai Sanna Ruotsalainen Rautalammilta. Hän opiskelnee puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan erikoisammattitutkintoa.

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN TEKIJÖITÄ AUTOALALLE

Käytän b-osa huolloissa ja korjauksissa, kun se on tarkoituksenmukaista.

Käytän nosto-ovia energia-
tehokkaasti lämmönhukan
välttämiseksi.

Valitsen ympäristöystävälliset
kemikaalit, annostelen ne oikein
ja käsittelen niitä turvallisesti.

Arviolin ja ennakkoin auton
huollon tarpeen.

Suoritan ilmastointilaitteiden
huollon turvallisesti sekä käsittelen
kylmäaineita määräysten mukaisesti.

Lajittelen työssäni
syntyvät jätteet.

Tiedän sähkö- ja hybridiajoneuvojen
rakenteen, toiminnan ja turvallisuus-
näkökulmat.

Suoritan pakokaasumittaukset
ja vääristän, että auton päästöt
ja turvallisuus täyttävät lain
vaatimukset.

SAVON
AMMATTOPISTO

Kestävän kehityksen kyselyjen tulokset

Arvioimme kestävän kehityksen toteutumista myös kyselyjen avulla.

Kehityspalvelut toteuttavat vuosittain kevätlukukauden aikana kyselyn henkilöstölle, jossa selvitetään kestävän kehityksen toteutumista kuntayhtymän johtamisessa, arkiikäntänteissä sekä opetuksessa. Vuoden 2020 kyselyssä oli 302 vastaajaa.

Opiskelijat arvioivat Amispalautte-kyselyssä kestävän kehityksen toteutumista opetuksessa ja käytännön työssä.

Opiskelijoiden Amispalautte 2020

Väittäjä: Sain valmiuksia toimia ammatillallani kestävän kehityksen mukaisesti.

Vuosi	SAKKY keskianvo	SAKKY keskiahjonta	Valtakunnallinen keskianvo	Valtakunnallinen keskiahjonta	Vastaajamäärät Sakkyl/ valtakunnallinen
2020	4,16	0,89	4,0	1,0	2045 / 39 200
2019	4,12	0,92	4,0	0,98	1416 / 41 815

Henkilöstön kestävän kehityksen kyselyn 2020 tuloksia (n=302)

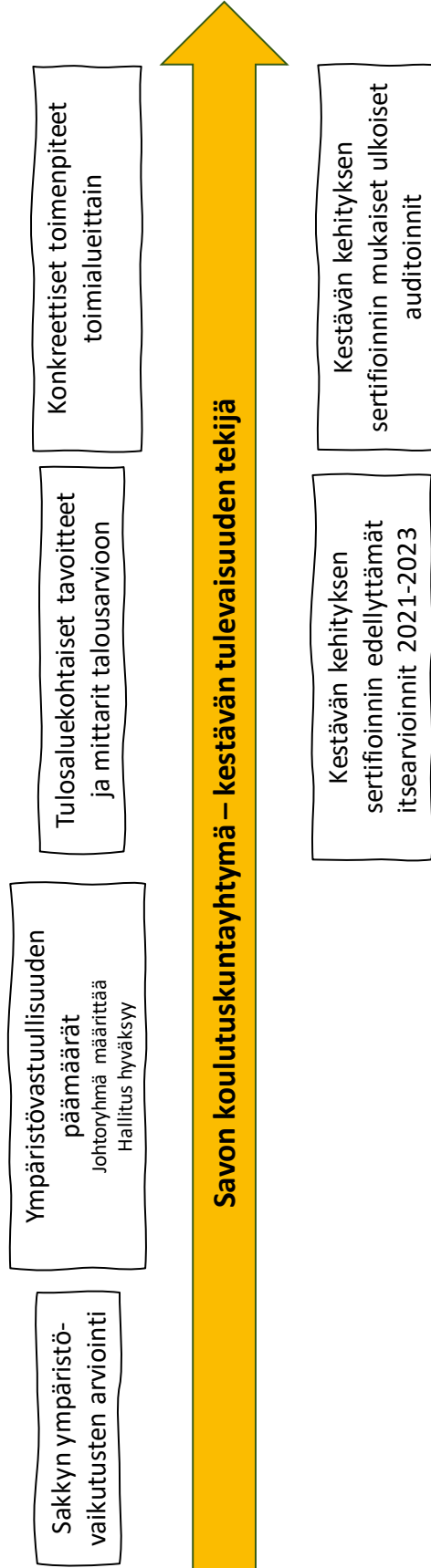
Väittäjä	Keskianvo	Keskiahjonta
Kestävä kehitys näkyy kuntayhtymän kehittämisessä	3,71	0,74
Kestävä kehitys näkyy esimiestyöskentelyssä	3,43	0,87
Pyrim vähentämään jätteen määrää	4,48	0,54
Luokissa ja toimistotiloissa toimitaan energiatehokkaasti	3,52	0,85
Lajittelen jätteeni	4,52	0,60
Työsalessa/opetuskeittäisissä toimitaan energiatehokkaasti	3,39	0,74
Olen vähentänyt paperinkulutusta ja kopiointia	4,27	0,80
Otan vedensäästön huomioon työssäni	3,92	0,87
Kuntayhtymässä toimitaan materiaalitehokkaasti	3,38	0,89
Käytän kimpakyytejä mahdollisuuksien mukaan	3,42	1,24
Hankinnat toteutetaan ympäristövaastuullisesti	3,39	0,76
Kestävä kehitys toteutuu opetuskeskusteluissa	3,82	0,73
Kestävä kehitys toteutuu työmenetelmissä	3,74	0,75
Kestävä kehitys toteutuu materiaalivalinnoissa	3,63	0,75
Kestävä kehitys toteutuu oppimisympäristöissä	3,60	0,81
Kestävä kehitys toteutuu työssäoppimisen arvioinnissa	3,49	0,78
Kestävä kehitys toteutuu näyttötilanteissa	3,52	0,76
Yhteisömmme on suvaitsevalinen	3,83	0,89
Yhteisömmme on tasa-arvoinen	3,56	1,04
Kestävän kehityksen ohjelmaa toteutetaan yksikössämme	3,66	0,81
Tunnen pelastussuunnitelman	4,00	0,83

Visiosta konkretiaksi

Kestävän tulevaisuuden tekijä-visiomme vaatii avaamista konkreettiksiksi päämääriksi ja tavoitteiksi myös ekologisen kestävyysnäkökulmasta. Vuoden 2020 aikana tunnistimme keskeiset ympäristövaikutuksemme, joiden pohjalta asetetaan ympäristövastuullisuuden päämäärät kevään 2021 aikana. Päämäärien saavuttamiseksi asetetaan tulosaluekohtaiset tavoitteet ja mittarit talousarvioon. Tarvittavat kehittämis-toimenpiteet suunnitellaan toimialueittain. Kestävän kehityksen sertifiointiin edellyttämät koulutusala-kohtaiset itsearvioinnit tukevat kehittämistyötä ja auttavat arvioimaan visiomme toteutumista.

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Seuraavat askelemme

Tulevien vuosien kehittämisessä on vahvasti tukena Ympäristövastuullinen SAKKY -hanke, jossa mm. edistetään henkilöstön ympäristöosaamista sekä kehitetään toimintakulttuuria ja arkiikäntäiteitä vastuullisemmaksi. Myös kestävä kehityksen sertifiointi-prosessi tukee ja ohjaa opetuksen kehittämistä.

Kestävän kehityksen sertifikaatit

Ammatillisten oppilaitosten kestävä kehityksen sertifiointijärjestelmä uudistui ja tulemme kehittämään johtamista, opetusta sekä arki toimintaamme uusien kestävä tulevaisuuden indikaattorien avulla. Sertifikaatin saaminen edellyttää johdon ja alakohtaisten työryhmien itsearviointeja, perustason vaatimusten täyttymistä sekä ulkoista auditointia. Lisätietoja uudistuneesta kestävä kehityksen sertifiointista www.koulujaymparisto.fi

Henkilöstön ympäristöosaaminen

Kehitämme henkilöstön ympäristövastuullisuuden osaamista mm. määrittämällä tavoitteelliset osaamistasot eri henkilöstöryhmille. Varmistamme, että henkilöstöllä on riittävä perusosaaminen, jonka lisäksi on kehitettävä myös alojen ennakointi-osaamista sekä syvällisempää tietoa ja osaamista toimialojen kestävästä ratkaisusta.

Kampusrakentaminen

Suuri osa oman toiminnan hiilidioksidipäästöistämme aiheutuu rakentamisesta ja kiinteistöjen ylläpitämisestä. Rakennamme uudet kampusrakennuksemme Pohjois- ja ympäristömerkin eli Joutsenmerkin ehtoja noudattaen. Joutsenmerkin saatu lisälupaus Varkauden uudisrakennuksille. Toivalan ja Savilahden kampuksia rakennetaan parhaillaan Joutsenmerkin kriteerien mukaisesti.

Kestävät hankinnat

Vuonna 2020 käynnistettiin SAKKYn sisäinen valmennus kestäviin hankintoihin. Vuoden 2021 aikana laaditaan valittuihin neljään hankintaryhmään vastuullisuusvaatimuksia. Myöhemmin kehittämistyötä jatketaan myös muissa tuote- ja palveluryhmissä.

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Ympäristötilinpäätös 2020

Ympäristötilinpäätös kertoo tilikauden toteutuneesta rahankäytöstä sellaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää tai korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelutasoa ja edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Tiedot on kerätty Sakkyn tilapalveluiden tilastoista, jätteyhtiöiden raporteista, kuntayhtymän tilinpäätöksestä sekä talousarvion käyttötalous- ja investointiosasta.

Ympäristötuotot

Kuntayhtymän ympäristötuottojen kokonaissumma oli 323 915 €, mikä on noin 0,34 % kaikista kuntayhtymän toimintatuotoista.

Ympäristötuotot koostuvat jätteiden myynnistä raaka-aineiksi sekä poistettavan/kierrätettävän kaluston myynnistä huutokaupalla. Myytäviä jätelajeja ovat mm. keräyspahvi, metalli ja muovi (jatkojalostukseen).

Photo: iStock.com

Ympäristökulut

Ympäristötoimintakulujen kokonaissumma oli 174 955€, mikä on noin 0,18 % kaikista kuntayhtymän toimintakuluista.

Jättemaksuista aiheutui kustannuksia yhteensä 84 916€. Ympäristötilinpäätös sisältää Jättekukko Oy, Fortum Waste Solutionsin, Keski-Savon- ja Ylä-Savon jätehuollon laskuttamat jätemaksut. Taulukossa kustannukset jätelajeittain.

Jätevesien ja hulevesien käsittelymaksut kuntayhtymän osalta olivat 90 039 €.

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Jätelaji	2020	2019	2018
Energiajäte	47 205 €	56 946 €	56 946 €
Biojäte	5 117 €	9 433 €	9 433 €
Ongelmajäte	20 165 €	12 746 €	12 746 €
Tiili- ja betonijäte	5 580 €	1 735 €	1 735 €
Pahvi ja kartonki	2 174 €	4 677 €	4 677 €
Metalli	343 €	335 €	335 €
SER-jäte	4332 €	4 015 €	4 015 €
Yhteensä	84 916 €	89 887 €	89 887 €

Taulukko: Jättekustannusten jakautuminen jätelajeittain vuosilta 2018-2020.

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestointeja kirjattiin vuonna 2020 yhteensä 10 622 000 €, joka on n. 42% kaikista kuntayhtymän investoinneista. Suurimmat investoinnit olivat mm. Toivalan ja Savilahden uudisrakennukset, joita rakennetaan Pohjoismaisen ympäristömerkin (Joutsenmerkki) kriteerien mukaisesti. Rakentamisen keskeisinä painopisteinä ovat ympäristöön, sekä kestävään kehitykseen liittyvät ratkaisut ja kohteille tullaan myös hakemaan Joutsenmerkkiä. Savilahteen ja Toivalaan tehtiin myös päivävalolaskelmat, hiilijalanjälkilaskelmat, piha-alueen valaistus suunnittelu, akustiikkasuunnittelu ja energiasuunnittelu Joutsenmerkkiä varten. Myös Varkauteen tehtiin ympäristöinvestointeja.

Savon koulutuskuntayhtymällä on käynnissä koko kuntayhtymän kiinteistökantaa koskeva investointiohjelma. Vuoden 2020 aikana valmistui Varkauden toimipisteen muutostyöt. Vuonna 2018, kun investointiohjelma käynnistyi, toimitilojen kokonaismäärä oli n. 120 000 m², mutta kun kaikki muutokset on saatu toteutettua, tilojen määrä tulee olemaan n. 65 000 m². Tämän muutoksen myötä on arvioitu, että tilojen ylläpitokustannukset tulevat lähes puolittumaan.

Vuonna 2020 lisälmen kampus vastaanotti ensimmäisenä ja Varkauden toimipisteen uudisrakennus sai SAKK:n toisena kampuksena Ympäristömerkintä Oy:n myöntämät Joutsenmerkki-sertifikaatit. Joutsenmerkin kriteerejä tullaan käyttämään kaikissa Savon koulutuskuntayhtymän uudisrakennuskohteissa.

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

LIITE 7

Ympäristöraportti ja -tilinpäätös

Ympäristövastuut

Ympäristövastuulla tarkoitetaan ympäristöön liittyvää olemassa olevaa veloitetta, jolla on todennäköisesti tulevaisuudessa menoja lisäävä vaikutus.
Koulutuskuntayhtymän tiedossa ei ole ympäristövastuun veloitetta tulevaisuudessa.

Ympäristötilinpäätös taulukkona

<u>Käyttötalousosa</u>	2020	2019
Ympäristötuotot		
Jätehuolto ja roskaantumisen ehkäisy	323 915 €	200 099 €
Tuotot yhteensä	323 915 €	200 099 €
Ympäristökulut		
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	90 039 €	51 108 €
Jätehuolto ja roskaantumisen ehkäisy	84 916 €	78 654 €
Kulut yhteensä	174 955 €	129 762 €
<u>Investointiosa</u>		
Ympäristöinvestoinnit		
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	10 622 000 €	8 194 448 €
Investoinnit yhteensä	10 622 000 €	8 194 448 €

Ota yhteyttä!

Savon koulutuskuntayhtymä
PL 87
70101 KUOPIO
Vaihde, p. 017 214 3000
etunimi.sukunimi@sakky.fi

Yhteyshenkilöt

Anu Salo
projektipäällikkö, kestävä kehityksen koordinaattori
p. 044 785 4019
Anu Kätkönen
markkinointikoordinaattori
p. 044 785 3057
etunimi.sukunimi@sakky.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Parhaat Savon liitto tulee
maakunnan
menestystä

SAVON
KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

KOULUTUSYKSIKÖT

IISALMI
Asevelikatu 4, 74100 Iisalmi

KUOPIO
Presidentintie 1, 70100 Kuopio
Presidentintie 3, 70100 Kuopio
Sammakkolammentie 2, 70200 Kuopio
Kolmisopentie 7, 70780 Kuopio
Sahakatu 2, 70800 Kuopio
Microkatu 1 T, 70600 Kuopio

SIIJINJÄRVI
Siitasalmentie 450, 70900 Toivala
Haapamäentie 1, 70900 Toivala

VARKAUS
Osmajoentie 75, 78210 Varkaus

VARKAUDEN LUKIO
Osmajoentie 75, 78210 Varkaus

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN TEKIJÄ.

SAVON

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

SAKKY.FI

